הארץ

0.64 שח, יום ב׳ ט״ו באדר־א׳ תשמ״ו, 24 בפברואר 1986 VOL. 68/20511 FEBRUARY 24 1986
(כולל מע״מ)

המכללה הפיננסית
כנס
חשיפה לסיכונים ודרכי הגנה - מט״ח, חומרי גלם, ריבית.
(היבטי מיסוי, חשבונאות, פיננסים)
מלון פלזה, תל־אביב - 2.3.86
המחיר: 130 ש״ח + מ.ע.מ. (כולל ארוחת צהריים)
פרטים נוספים והרשמה בטל׳: 03-996336

חדשות הארץ

שיחת היום

שיחת היום
עם: שחקן התיאטרון הקאמרי, יוסף כרמון, שהופיע בעירום על בימת התיאטרון;
על: הדיון הצפוי היום בצנזורה על הצגת "הבלבותא"
(עמ׳ 2)

*

אלוף שגיא קיבל אתמול הפיקוד על פיקוד דרום
(עמ׳ 3)

*

התרבו תלונות עצירים ביטחוניים על עינויים ומכות בעת החקירה
(עמ׳ 3)

*

מכסות המים לחקלאים יקוצצו ב־15% אחוז
(עמ׳ 4)

*

חיזוק ידי גורבצ׳וב צפוי בוועידת המפלגה הקומוניסטית הסובייטית
(עמ׳ 5)

*

במס הכנסה מתכננים לארוב לנהגים בחניונים בתוך הערים
(עמ׳ 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

מזג האוויר
(ע). מעונן חלקית עד מעונן. גשם מקומי בצפון ובמרכז הארץ. ירושלים 7—15, הגולן 8—15, נהריה 10—17, צפת 6—13, חיפה 12—17, טבריה 9—18, נצרת 8—17, עפולה 7—18, שומרון 8—16, תל־אביב 10—18, לוד 9—18, יריחו 9—20, עזה 9—17, באר־שבע 6—18, אילת 10—24.

בסונסטה
השמש זורחת היום!
חם ונעים 24 מעלות
אביב סונסטה אילת
חוף טאבה 059-76191

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש״ח
יציג	1.4760	—
נוסעים	1.7543	—
שחור	1.5900	—

בגליון זה 12 עמודים

הרבנים הראשיים: חוק הגזענות יוציא פסקי הלכה אל מחוץ לחוק

אליהו ושפירא נגד נוסח החוק המוצע

מאת ברוב שרגאי

הרבנים הראשיים אליהו ושפירא הודיעו לראשי המפלגות הדתיות וליו״ר הכנסת, כי הם מתנגדים לנוסח המוצע לחוק הגזענות. לדעת שני הרבנים יוצאו רבים מפסקי ההלכה בעולם היהודי אל מחוץ לחוק, כאשר הטעמים לפסקים אלה אינם גזעניים אלא אחרים.
כך למשל, יהפוך פסק הלכה, שלפיו אסור למכור דירה לגוי, לעבירה על החוק, בעוד שהמצוות האמיתי לפסק זה הוא חשש התבוללות והתערבות בין הגויים. הרבנים הראשיים מציינים עוד, כי החוק המוצע מביא לאבסורד, שבו קטעים מנוסח התפילה ביום רגיל, בשבת או בחגים יהפכו לאיסורים על־פי חוק, מכיוון שיתפרשו בצורה גזע־נית.
הרב אליהו והרב שפירא שוחחו עם ראשי המפד״ל ומורשה בנושא זה והודו להם לעשות הכל כדי להכשיל את הצעת החוק.

ארה״ב לוחצת על מרקוס להתפטר

ואשינגטון: זיוף הבחירות שביצעה מפלגתו "מרחיק לכת" ● נשיא הפיליפינים: אקיים מחר את טכס ההשבעה כמתוכנן ואדכא המרידה
כוחות שיריון ששוגרו לעבר 2 הבסיסים בהם התבצרו מנהיגי המורדים נתקלו בחומה של עשרות אלפים מתושבי מנילה ● חשש בארה״ב מ"מרחץ דמים" ● מוסקווה תומכת במרקוס

חומה חיה של תושבי מנילה חסמה אתמול טנקים של צבא הפיליפינים שביקשו להגיע לבסיס צבא שבו התבצרו תומכי המצביאים שהתמרדו בשלטון מארקוס. תצלום (איפי)

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה״ב
ולסוכנויות הידיעות

כוחות צבא, שנתמכו בכוחות שר־יון, שוגרו אתמול על־ידי הנשיא פרדיננד מארקוס כנגד שני המצבי־אים שהתמרדו בו והתבצרו בשני בסיסי הפיקוד של הפיליפינים. אולם הכוחות פנו לאחור משנתקלו במיתרסים ובחומה חיה של עשרות אלפים מתושבי הבירה שהקיפו את שני בסיסי הצבא בפרוזדים של העיר ומנעו גישה אליהם. רבים הר־ריעו, כי יבלו את הלילה ברחובות כדי למנוע מכוחות מארקוס להתקיף את הבסיסים.
רק מאות אחדות של חיילים מגינים על שר ההגנה חואן פונסה אנרילה וסגן הרמטכ״ל פידל ראמוס, שהשתלטו על שני הבסיסים במוצאי שבת וקראו למארקוס להתפטר. מארקוס, שהבטיח אתמול שלא יוותר על הנשיאות לטובתה של מנהיגת האופוזיציה קוראזון אקינו, יושבע מחר לנשיא, בעקבות הבחירות שנערכו בפיליפינים ב־7 בפברואר, בטכס שהוכנות לקראתו נמשכות בקרבת ארמונו.
בהודעה ראשונה מסוגה שפורס־מה באישורו של הנשיא רייגן הודיע אתמול הממשל, כי הוא שותף לדאגה, שביטאו ראשי המורדים אנרילה וראמוס, כי זיוף הבחירות שנעשה במידה רבה על־ידי מפלגתו של מארקוס, הוא כה "מרחיק לכת", עד כדי כך שהוא מעמיד בספק את האמינות והלגיטימיות של הבחירות ופוגע ביכולתה של הממשלה הנוכ־חית בפיליפינים להתמודד עם המצב במדינה ועם הכלכלה המשקר.

באורח פומבי מפציר הממשל בממשלת מארקוס ובאופוזיציה כאר חד שלא להזדקק להפעלת כוח אלא לחפש פתרון פוליטי מהר ככל האפשר. במשרד החוץ האמריקאי הוקם צוות משימה מיוחד למעקב אחרי ההתרחשויות בפיליפינים ...עה שמקורות אמריקאים הודו, כי ... מאחורי הקלעים נמשכים המאמצים לעבר תכנית שתאפשר את התפט־רות מארקוס. על־פי ידיעות בלתי מאושרות הפעלו בארבעים ושמונה השעות האחרונות לחצים אמריקאים ... בכירים מאחורי הקלעים על מארקוס להתפטר ... כדי למנוע מה שנוגד בוואשינגטון "מרחץ דמים".
אליהו הכבי, מוסר "הארץ" במוסקווה: כלי התקשורת הסובייטיים פרסמו אתמול הכרזות תמיכה בנשיא מארקוס.

שופטי בית המשפט העליון נעדרו במאורגן מיום עיון במשכן הנשיא

שמגר הבהיר כי שופטים מביעים דעתם רק בפסקי דין ואין זה הולם שישתתפו ביום עיון פומבי אך הסביר כי ייעדר מפאת מחלה

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

כל 12 שופטי בית המשפט העלי־ון בצורה קולקטיווית, שלא ליטול חלק ביום עיון על שלטון החוק בישראל, שהתקיים אתמול במשכן נשיאי ישראל בחסות נשיא המדינה חיים הרצוג. גם נשיא בית המשפט העליון, השופט מאיר שמגר, שעמד לנאום בכנס, נעדר מיום העיון.
אתמול לפני הצהרים התקשרו מבית המשפט העליון ללשכת הנשיא והודיעו, כי השופט שמגר לא יוכל להשתתף ביום העיון בגלל בדיקות רפואיות. שאר שופטי בית המשפט העליון הודיעו אף הם טלפונית ללשכת הנשיא, כי לא יוכלו ליטול חלק ביום העיון, אולם איש מהם לא נימק את הודעתו.
בבדיקה, שערך אמש סופר "הא־רץ", התברר כי לפני כחודשיים, כשיום יו״ר ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, ח״כ אלי קולס, את יום העיון, הוא בא בדברים עם אנשי לשכת הנשיא ומשרד המש־פטים. ח״כ קולס אמר כי במגעים, שהתנהלו עם נשיא בית המשפט העליון, הוא המתייג מכך ששופטי בית המשפט העליון יטלו חלק ביום העיון, משום שאין זה הולם, ששופ־טים ישתתפו ביום עיון פומבי בנושא שלטון החוק, משום ששופ־טים מביעים את דעתם אך ורק בפסקי הדין שלהם.
שר המשפטים משה נסים נתבקש על־ידי ח״כ קולס לנסות לשכנע את השופט שמגר לחזור בו מהתנגדותו ולהשתתף ביום העיון. השר נסים שוחח עם שמגר, אולם השופט עמד על דעתו.
אתמול אחה״צ כשהגיעו עשרות המוזמנים למשכן הנשיא הם נדהמו לראות שהשופט שמגר ואיש משופ־טי בית המשפט העליון לא הגיע. יו״ר ועדת החוקה ח״כ אלי קולס אמר בדברי הפתיחה: "לצערנו נבצר מנשיא בית המשפט העליון להגיע. מלשכתו נמסר שלא חש בטוב ואני רוצה לאחל לו רפואה שלמה". דובר בתי המשפט יצחק פיינברג אישר, שהשופט שמגר נעדר מיום העיון משום שעבר אתמול בדיקות רפו־איות.

ראה ידיעה בעמוד 2

פרס ושמיר ינסו ליישב היום שוב המחלוקת בנושא הצמיחה

שרים במערך לוחצים על ראש הממשלה "ללכת אל הנשיא"
● לוי: על סף הרוטאציה מעלה המערך פתאום הצעות חדשות
במערך מוכנים לבחירות: "ספק אם ניתן להקים ממשלה צרה" ● פרס: ביני לבין שמיר יש תיאום; בין מודעי ליעקבי — אין ● מודעי: מוכן לעזור לסולל בונה ולקופת חולים

מאת צבי זרחיה ואילן שחורי
סופרי "הארץ"

ראש הממשלה שמעון פרס וממלא מקומו יצחק שמיר יפ־גשו היום כדי לנסות פעם נוספת ליישב את המחלוקת בין המערך והליכוד. זאת לאחר שבישיבת שרים משתי המפל־גות, שערכה אמש במשך כש־לוש וחצי שעות בלשכת ראש הממשלה לא הושג סיכום בין המפלגות. שרים במערך טענו, כי שרי הליכוד שמיר מודעי ארנס ושריר באו להגיע במגישה להסכמה. עם המערך, אולם לדבריהם השרים, לוי ושרון הביעו התנגדות ומנעו הסכם בין הצדדים.
סגן ראש הממשלה דוד לוי אמר בבואו מהישיבה, כי לצערו לא הושג סיכום בין שתי המפלגות, כי התכתיב, שהציג המערך לליכוד לקבל את הצעות ראש הממשלה, נותר בעינו. לוי אמר כי הליכוד רואה על הסף אולטימטום של המע־רך. והו איננו הסכם קואליציוני שעומדים לסכם. "על סף הרו־טציה פתאום מעלה המערך הצעות לסמכויות חדשות, פת־אום מרבים על כל מיני פתרונות".
בתשובה לשאלות אמר לוי, כי המערך אינו נוהג בהצעותיו האחרונות באחריות אלא בהת־פרקות משותפות המכיבוד הס־כם. במהלך הישיבה קרא לוי
(סוף בעמוד 2, טור 6)

אמל וחיזבאללה נאבקים לתפוס את עמדות השליטה שנטש צה״ל

חיזבאללה מבקש להמשיך בירי קטיושות לעבר ישראל; אמל פועל להשיג רגיעה ● קטיושות שנורו מדרום לצור נפלו בגליל המערבי
● רבין: אין ביטחון ששני החיילים הנעדרים מצויים עדיין בין החיים

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

המורדים ממשיכים לירות קטיו־שות לעבר יישובי הגליל ואתמול ... כוחות צה״ל ... לגלות את מקום נפילת הקטיושה, שנורה אתמול לפנות בוקר מדרום לצור. מהעבר, כך נראה, בידי קטיושות בקוטר 122 מ״מ. גם ברצועת הביטחון נחתו ביממה האחרונה טילי קטיושה רבים, חלקם לי־עמדות צבא דרום לבנון. חיילי צה״ל השיבו אש.
...
ישראל. אירגון חיזבאללה מבקש לערער את ביטחונם של תושבי רצועת הביטחון ולהמשיך את הירי לעבר גבול ישראל.
בישיבת הממשלה ... צה״ל בלבנון. יצחק רבין אמר, כי אין ידיעות ברורות מקום הימצאם של שני החיילים החטופים ואף אין ביט־חון, שהם מצויים עדיין בין החיים. רבין ציין, כי יש להמתין לאיתותים נוספים ... ימשיכו לפעול בעניינם של החטו־פים בדרכים שונות גם לאחר הפסקת החיפושים בשטח.
לפי מקורות שונים ... 19 לבנונים במהלך החיפושים של צה״ל. כן נמסר כי 150 איש נעצרו במהלך החיפושים.
אליהו הכבי, סופר "הארץ" בסקנדינביה...
עדיין בכוננות גבוהה
(ע). כוחות צה״ל בצפון סיימו את היערכותם ...

תשלום תוספת היוקר הבאה — כנראה ביוני

מדד חצי פברואר: כ־1%

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

במשרדים הכלכליים מקווים, כי אם יימשכו המדדים הנמוכים, תש־לום תוספת היוקר הבאה במשק יהיה במשכורת מאי שתשולם בחודש יוני 1986. עם זאת מציינים, כי במסגרת הסכמי השכר החדשים ייתכן וישולמו תוספת שכר במועד מוקדם יותר. בחודש אפריל יקבלו בעלי הדרגות הבכירות במגזר הממשלתי תוספת שכר שנקבעה בהסכם בעבר אולם ביצועה נדחה עקב הקפאת השכר.
במשרדים הכלכליים מעריכים, כי מדד פברואר יגוע בין 1 ל־1.5 אחוז. בשבועיים הראשונים של פברואר עלתה רמת המחירים בכ־אחוז לעומת השבועיים האחרונים של ינואר 1986.
דובר משרד התעשייה והמסחר אמר אתמול, כי ... המחירים ...
השר יוסיף גם בחודש הבא ... ההוצאה עצמם ...

שמיר ימחה בפני ארה״ב על שינוי עמדתה לגבי שילוב אש״ף בוועידה

יזמן הבוקר את השגריר פיקרינג ● פרס: "לא ידוע לי על שינוי עמדה, אולי לשר החוץ ידוע..." ● פרוטוקול שיחת פרס־מרפי לא הועבר לשמיר

מאת עקיבא אלדר
מוסר המדיני של "הארץ"

שר החוץ יצחק שמיר יזמן להבוקר בלשכתו את שגריר ארה״ב בישראל תומאס פיקרינג. מקורבי שמיר אמרו, כי ברצונו לשמוע הסבר בי השגריר על עמדתה של ארה״ב בנושא שיתוף אש״ף בוועידה הבינ־לאומית. נודע, כי אתמול קיים פיקרינג שיחות הבהרה בנושא זה עם לשכת ראש הממשלה. ראש הממש־לה שמעון פרס חזר ואמר אתמול, כי לא קיבל שום דיווח על שינוי בעמדה האמריקאית בנושא שיתופו של אש״ף בוועידה הבינלאומית.
בתשובה לשאלתו של השר אריאל שרון אמר אתמול פרס בישיבת הממשלה, כי בעקבות נאומו של המלך חוסיין, שהכיר איגרת מאר־ה״ב באותו נושא, נערכים עתה ביר־רים בין ישראל לארה״ב. סופר "הארץ" מציין, כי בלשכת ראש הממשלה נזכרים, כי ארה״ב הב־הירה, שאם אש״ף יקבל את התנאים לשיתוף כמו״מ, לא יהיה מנוס למוכ״ל האו״ם מלהזמין את הארגון לוועידה. גורמים יודעי דבר בירוש־לים אמרו עם זאת, כי השליח האמריקאי ריצ׳רד מרפי הבהיר לפרס, כי בתנאים אלה, לא תתנגד ארה״ב לשיתוף אש״ף בוועידה ופרס לא יתנגד לכך. עם זאת, הנושא האמריקאים, כי נושא הייצוג הפלש־תיני ייקבע על דעת כל הצדדים לרבות ישראל.
בישיבת הממשלה אמר פרס, כאמור, שלא ידוע לו דבר על שינוי בעמדה האמריקאית, והעיר בחיוך: "אולי לשר החוץ ידוע משהו".
השר שרון ביקש לדעת גם מדוע אין הקבינט מקיים דיון על פרשת ידיעת הטוטו והלובי, כמו גם על פרשת פרס־מרפי. סופר "הארץ" מעיד, כי עד היום לא נתקבלו במשרד החוץ הפרוטוקולים או הסי־כומים המפורטים משיחותיו של פרס עם השליח האמריקאי.

קיסר: אפילו בגין לא קיצץ באופן מאסיווי בלחם ותחבורה ציבורית

מחירי תחבורה ציבורית יתייקרו ב־9 במארס ב־25%

מאת צבי זרחיה וא. קרן
סופרי "הארץ"

מחירי הנסיעה באוטובוסים ובמו־ניות יועלו ב־9 במארס בשיעור של 25 אחוזים. הממשלה קיבלה אתמול את הצעת שר האוצר יצחק מודעי להעלות את מחירי התחבורה הציבורית. שר התחבורה חיים קורפו התנגד. 7 שרים הצביעו בעד ההעלאה, 5 שרים הצביעו נגד. יתר השרים לא השתתפו בהצבעה.
בהתנגדותו הסביר שר התחבורה, כי הייקור נוגד את המדיניות לעי־דוד התחבורה הציבורית ויביא להסטת נוסעים מתחבורה הציבו־רית לרכב הפרטי. קורפו אמר, כי התייקרות התחבורה הציבורית עם הזולת מחירי הדלק תעודד בעלי רכב פרטי להעדיף לנסוע ברכבם על־פני התחבורה הציבורית.
מזכ״ל ההסתדרות, ח״כ ישראל קיסר, שדיבר בנבעתיים בוועידת מפלגת העבודה של מחוז דן־צפון הביע מורת רוח על התנהגות הממשלה הנוכחית, "שעשתה מעשה של עזות מצח, שאפילו ממשלת בגין לא העזה לעשות, שהרי מאז ומתמיד ראתה הממשלה במחירי הלחם התחבורה הציבורית מצרכים חיוניים שאין נוגעים עליהם גזירות ומניפים עליהם את גרזן הקיצוץ המאסיווי" — אמר קיסר.

עיראק עומדת לבחור אתר לבניית כור

בונה בסיוע סובייטי תחנת חשמל גרעינית

בגדאד (עי״ת). ועדת האנרגיה האטומית העיראקית השלימה, בעז־רת ברה״מ, את השלב הראשון של מחקר, שנועד למצוא אתר מתאים להקמת תחנת חשמל גרעינית — מסרה סו־כנות הידיעות העיראקית. היא ציינה, כי נבחנו אתרים שונים, והשלב הבא יהיה בחירת אתר סופי להקמת כוח בעצמה של 440 מגוואט, שתפעל באמצעות מים תחת לחץ. עיראק חתמה ב־1984 על הסכם עם חברה סובייטית לאנרגיה אטומית, כדי לייעץ לה בהקמת תחנת כוח גרעינית.

יועצים של בריה״מ ישובו השבוע לעדן

לבקשת דרום תימן

עדן (עי״ת). המומחים היועצים הסובייטים, שנמלטו בחודש שעבר מדרום תימן בשל הקרבות בין הסיעות היריבות, ישובו השבוע כדי לחדש את עבודתם בתוכניות כלכ־ליות משותפות, הודיע השגריר הסובייטי בעדן. ולאדיסלאב זוקוב אמר זאת לאחר שיחות עם סגן ראש ממשלת דרום תימן.
הממשלה החדשה בעדן, שעלתה לשלטון לאחר הדחת הנשיא עלי נאצר מוחמד, קראה לסובייטים ולנציגי מדינות אחרות לשוב כדי לעזור בשיקום הכלכלה, שניזוקה קשה בקרבות.

בריה״מ הזהירה ערפאת: אם תיענה לחוסיין נסלק אותך מראשות אש״ף

מוסר ניו־יורק ★ מנהיג אש״ף: הגענו לסוף הוויתורים ★ חוסיין: אכבד גם החלטה מצד הפלשתינאים כי לא אש״ף הוא נציגם הלגיטימי היחיד

מאת סופר "הארץ" לענייני ערביים

ערפאת דוחה אתמול את נאום המלך חוסיין וקבע, כי אש״ף הגיע לסוף הוויתורים ולכן ארגון שמעבר לכל צעד, ולו הקטן ביותר, יהיה בב־חינת "הכניסה לתחום האיסור המוחלט". ערפאת הדגיש, כי הפס־קת הפעולות נגד ישראל היא דוגמא מוחשית לתחום "האיסור המוחלט", משום שאש״ף לא יפסיק לעולם פעולות אלה, עד אשר יתנוסס דגל הארגון על ירושלים המשוחררת בירת פלשתין הריבו־נית העצמאית. ... ערפאת על נאום המלך חוסיין פורסמו בעיתון הכווי־תי "אל־אנבאא".
ערפאת נועד אמש לשיחות עם חברי הוועדה המבצעת העליונה של אש״ף שבאו מרבת־עמון לבגדד כדי לדון בתוצאות נאומו של המלך חו־סיין, וערב יציאתו למוסקווה כדי להשתתף בוועידה ה־27 של ה־מפלגה הקומוניסטית הסובייטית. לדברי ערפאת גילה אש״ף גמישות רבה, כאשר הסכים לכלול את זכות ההגדרה העצמית של הפלשתינים במסגרת הקונפדרציה עם ירדן.

"חייבים לקבל החלטה"
ניו־יורק (עי״ת). חוסיין מלך ירדן קרא חגר על הנהגת אש״ף בידי יאסר ערפאת בראיון, שפורסם אתמול, ואשר בו קרא לפלשתינים להחליט מי ינהיג אותם.
המלך אמר לכתב "הניו יורק טיימס", כי הוא יכבד החלטה מצד הפלשתינים כי אש״ף הוא "נציגם הלגיטימי היחיד", אך הוסיף, כי ירדן תקדם בברכה גם גוף אחר, שיוכל למלא אותו תפקיד.
"הפלשתינים חייבים עתה לקבל החלטה", אמר המלך. "האם הם מרוצים מהסיפור המתמשך של אובדן ... ישראל ... אם אין הם מרוצים מה הם רוצים, כי נעשה אנו בעדיהן?"
התוצאות של לחץ סובייטי
שלמה שמיר, סופר "הארץ" בניו־יורק מוסר, כי בכתבה על כשלון הניסיון לשתף את יאסר ערפאת בשיחות השלום מוסר השבועון ניו־זוויק, שדיפלומטים אמריקאים בכי־רים במזה״ת משוכנעים, שכשלון ניסיונו של חוסיין לשתף את ארגון אש״ף בשיחות השלום היה תוצאה ישירה של לחץ סובייטי על ערפאת עצמו. לדברי השבועון נפגש עי־רפאת באחרונה שלוש פעמים עם השגריר הרוסי ברבת עמון. נושאי השיחות בפגישות אלה היו התנאים שהציבה ארה״ב בקשר לשיתופו של אש״ף בוועידות שלום במזרח התי־כון. השבועון מוסר, שלדברי מ־קורות אמריקאים יודעי דבר השג־ריר הרוסי הודיע לערפאת באופן חד משמעי, שמוסקווה מתנגדת להצעה האמריקאית. והיה אם הוא, ערפאת, יסכים להצעה האמריקאית לא תהיה בריה״מ בידי הרוסים אלא להביא לסילוקו מראשות אש״ף.

שוק ההון

קרן חץ גייסה 7 מיליון דולר

מגמה מעורבת במניות

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

קרן הנאמנות החדשה של בנק הפועלים חץ גייסה ביום הראשון לפעולתה 7 מיליון דולר. הקרנות המתמחות במניות, גייסו 4 מיליון דולר — כך שהסכום הכולל, שנבער בקרנות הנאמנות המתכב אתמול ב־11 מיליון דולר. חלק מסכומים אלה הופנה להשקעה בשוק המניות.
מניות ההסדר עלו באחוז במ־מוצע. עליות שערים דומות היו גם באיגרות החוב.
במניות הבנקים, הסתמנה מגמה של מימוש רווחים, ואילו ביירות הערך ולי־ההורות המשיכו לעלות.

עורך את העמוד: בועז שפירא

דאגה במשטרה: 20% מכלל מקרי השוד ב־85' בוצעו נגד קשישים; רובם תוכננו מראש

עליה של 18% לעומת 84' ★ פיקוד המשטרה ידון בקביעת דרכי פעולה למאבק בתופעה

מאת ראובן שפירא

תופעת השוד של קשישים התר־חבה מאוד ב־1985, למרות שבשנה זו נרשמה ירידה כללית במספר מעשי השוד במדינה. מנתונים, שנאספו על־ידי המטה הארצי של המשטרה ואשר נודעו לסופר "הא־רץ", מתברר, כי שוד הקשישים הפך בשנה שעברה למרכיב רציני במספר מעשי השוד שנעשו במדינה. התופעה מדאיגה את פיקוד המשטרה ובשבועות האחרונים בי־קרו דיונים בדרגים בכירים בנושא. נראה, כי בזמן הקרוב יקיים הפיקוד הבכיר של המשטרה דיון מקיף כדי לקבוע דרכי פעולה למאבק כולל בתופעת שוד הקשישים.
על־פי הנתונים, שהצטברו ב־משטרה תוחזו בימים אלה. מתברר, כי ב־1985 היו בארץ כ־95 מקרים של שוד קשישים בצורות שונות לעומת כ־80 מקרים בשנה שקדמה לה — עליה של כ־18 אחוזים. מקרי שוד הקשישים היוו ב־1985 כ־20 אחוזים מכלל מקרי השוד במדינה, בעוד שב־1984 היוו מקרי שוד הקשישים רק 14 אחוזים מכלל מעשי השוד.
עוד מתברר, כי רוב מקרי השוד נעשו על־ידי עבריינים במכוון נגד קשישים חסרי אונים, זאת לאחר תצפיות מוקדמות ועבודת הכנה על־ידי העבריינים, ש"סימנו" להם את הקשישים כמטרות. השוד מראש ובקפידה את הקרבנות שלהם, בין השאר נבחרו קשישים כמטרות לשוד בגלל היותם חסרי הגנה ולע־תים גם חסרי יכולת לזהות או לתאר את השודדים שתקפו אותם בגלל קשיי ראייה או דיבור. רבים ממקרי השוד, שהתרחשו ברחוב או בבתיהם של הקשישים הסתיימו בתקיפה אלימה ובפציעתם — לעתים קשה — של הקשישים.

הכט Hecht

אנטרקוט אדיר במחיר נדיר

קילו שלם-במחיר של מנה אחת!

השבוע האנטרקוט במבצע: קילו שלם במחיר מנה במסעדה. 22 ש״ח בלבד.
הכט יחתוך לך את האנטרקוט לסטייקים גדולים של 250 גר׳.
סטייק עסיסי, גדול, נימוח בפה וטעים להפליא, כמו שהכט יודע!
אנטרקוט ועוד בשרים טובים — במבצע לזמן מוגבל. הזדרזו!

השבוע במבצע:*

בשר בקר טרי טחון **6.40** ש״ח לק״ג
אסדו בקר טרי **6.90** ש״ח לק״ג
אנטרקוט טרי **22.00** ש״ח לק״ג
בשר כבוש טרי **13.50** ש״ח לק״ג
* עד גמר המלאי

אם רציתם בשר נהדר
אנא, אל תחכו למחר;
בהכט המחיר
השבוע נדיר
הזדרזו פן יהיה מאוחר!

בזיקר בשר-ולא יקר.

בית ממכר לבשר ולעוד דברים טובים מרכז מסחרי כפר שמריהו טל. 052-78631
שעות פתיחה: יום א׳ 08.00-13.00 • יום ב׳ עד ה׳ 08.00-13.00, 16.00:19.00 • יום ו׳ 8.00-14.00

هكذا من الأصل

רוב בציבור: אסור להיכנס שוב ללבנון

קובע משאל פור"י מיוחד להארץ ★ 16.4%: להיכנס שוב ★ 5.3%: להיכנס לזמן קצר

רוב בציבור הישראלי רואה כיום את מלחמת לבנון ככשלון וסבור שאין להיכנס שנית ללבנון — כך מסתבר ממשאל דעת הקהל הכלל־ארצי של מכון פור"י, שנערך בהזמנת "הארץ".

48.4 אחוז רואים כיום את מלחמת לבנון ככשלון לעומת 16.7 אחוז הרואים אותה כהצלחה. 26.3 אחוזים אומרים שהמלחמה לא היתה "לא הצלחה ולא כשלון".

רוב של 68.8 אחוז גם בדעה שלמרות התקפות הקטיושות על קריית שמונה ומקומות אחרים בצפון, אין לשוב ולהיכנס ללבנון, לעומת 16.4 אחוז הסבורים שישראל צריכה להיכנס שנית. עוד 5.3 אחוזים תומכים בכניסה חלקית "למרחק של 40 ק"מ בלבד מהגבול" או "להיכנס ולצאת מיד".

ניתוח הממצאים לפי מגמות הצבעה מראה על שוני ניכר בין מצביעי המערך לבין מצביעי הליכוד בנושא זה.

בעוד שבקרב מצביעי המערך רואים 63.0 אחוז את מלחמת לבנון ככשלון ורק 8.6% רואים אותה כהצלחה, הרי בקרב מצביעי הליכוד רואים 33.7% את מלחמת לבנון כהצלחה לעומת 28.6% הרואים אותה ככשלון.

כמו כן מראים הממצאים, כי בקרב מצביעי המערך סבורים 82.6 אחוזים לעומת 54.6 אחוזים בקרב מצביעי הליכוד — שאין להיכנס שוב ללבנון.

המשאל הקיף מדגם מייצג של 1200 איש ואשה, שראיינו בר־איונות אישיים בכל רחבי הארץ.

ראיתי שמעתי

שגריר זה שגריר וחיפה היא חיפה

ערב חגיגי נערך במוצאי שבת לכבוד שגריר ארצות־הברית בישראל, תומאס פיקרינג, ולשישים אנשי צוותו בשגרירות, במועדון "אל פאשה" בחיפה הממוקם בוואדי סאליב. למראה והריסות הסביבה, היתה הרגשה שכל סיוע אמריקאי ית־קבל בברכה. היה זה מפגש הכרות שציין גם את יום הולדתו ה־254 של ג'ורג' וואשינגטון.

תומאס פיקרינג
בידי החיפאים

"כל מקום אשר רגלך תדרוך בו שלך הוא" שרה הזמרת יפה ירקוני לנציגי השגרירות לאחר שציטטה את דברי אלוהים ליהושע. ראש העיר, אריה גוראל, שינס מותניים לשעשע את האורחים והצטרף בשירה אל יפה. היא לא נראתה שבעת־רצון מזמרתו, אך לבסוף ציינה שלמרות ששירתו אינה "איי", עדיין היא עולה ברמתה על זו של שלמה (צ'יץ) להט. האגודה לידידות אמריקה־ישראל הרעיפה חיבה יתירה על השגריר פיקרינג אבל עם הגיע השעה 12, למרות ההבטחה שעוד יש קפה ועוגה — נהרו רוב החיפאים החוצה, כאמנים למתנייסין שיצאו להם כמקדימים לעלות על יצועם.

נורית כהנא

מלהגיע לאיזור. אתמול התארח במכללת תל־חי, שם התקבל על־ידי הסטודנטים הלומדים במכללה, רבים מהם בני קריית־שמונה.

היו כאלה שחששו כי שריד לא יתקבל יפה במקום, בגלל דעותיו הקיצוניות בנושאים שונים. אך הסטודנטים, בני קריית־שמונה, ניהלו שיחה ארוכה עם ח"כ שריד בתחומים שונים.

במכללת תל־חי זוכרים, כי היה זה שריד אשר זירז והביא להקמתה של המכינה לחיילים משוחררים במכללה.

מנחם הורוביץ

ההצעות לבולים שלא הופיעו יוצאו למכירה

אחד הסודות הכמוסים של משרד התקשורת בישראל הם הבולים שלא זכו להופיע. בדרך כלל פונה השירות הבולאי לציירי בולים להשתתף במכרז לציור בול חדש. הציור הזוכה מתפרסם על גבי בול, בעוד ששאר ההצעות נגנזות ואינן רואות אור.

הצעות מקוריות שלא זכו להופיע על גבי בולים, תימכרנה במכירת הבולים הפומבית של "גבע" בתל־אביב. אלה הם שלושה ציורי בולים שהוכנו על־ידי צייר הבולים המנוח אוטה ואליש. הוא צייר את בולי ישראל הראשונים מסדרת "דואר עברי" וכן רבים מבולי ישראל בשנותיה הראשונות.

אחת ההצעות שלא הופיעה, מתארת שני גמלים בנגב וכתובת "כי נתתי במדבר מים". הבול, שהונפק במקור בשנת 1950, היה של ראובן רובין והוא דומה מאד להצעה של ואליש.

כן מוצאות למכירה ההצעות המקוריות לבולי "דואר עברי" המוזרים וההתחלתיים הם 300 דולר. הבולים עצמם, עם שובל וללא חותמת (דבק מקורי) יוצעו למכירה ב־3000 דולר.

חיים גלאון

הנשיא נגד הנורמה

בדברים שהשמיע אתמול ביום עיון בנושא "שלטון החוק בישראל", שהתקיים במשכן הנשיא, הביא הנשיא חיים הרצוג דוגמאות לכך שבע־גיינים בין האזרח לרשות. לא רק שאין תמיד נורמה של כיבוד החוק, אלא שהחברה אף מעניקה לעתים תימוכין לעבריינים. ל־משל בנוגע לחיובי מיסים — אמר הנשיא — מכסים וארנונות, מי שמצליח להערים על של־טונות המס, להונות את פקידי השומה או להבריח חפץ יקר ערך "במסלול הירוק" ללא מכס, הוא דווקא זה הפועל בהתאם לנורמה החברתית המקובלת. מי שלא עושה כל זאת נחשב כ"בסדר", "לא יוצלח", או כמו שאומרים בלשון העם "פראייר".

ג.א.

הביקור עבר בשלום

חבר־הכנסת יוסי שריד, הגר אתמול לקריית־שמונה ולאצבע הגליל. לפני שבע שנים התגורר שריד בעיר הצפונית ומאז נראה כי בגלל עיסוקיו הרבים נמנע

בעריכת עידית רוזנבלום

שיחת היום / ירח טל

עם: שחקן הקאמרי, יוסף כרמון, שהופיע בעירום על הבימה
על: הדיון הצפוי היום בצנזורה על הצגת "הה, כלכותא".

הקהל צריך להצביע — ברגליו

רומה שהצנזורה אצלנו "שכחה" שהעירום המלא כבר היה לחלק בלתי נפרד ולחזיון נפרץ על בימת התיאטרון שלנו. אתה עצמך הופעת בעירום מלא במחזהו של חנוך לוין: "יסורי איוב". האם אתה מרגיש שהשתתפות את מידות הציבור בעקבות הופעתך זו?

כלל וכלל לא. ההיפך הוא הנכון. אני חושב שהעירום, כפי שהוא התבטא בהצגה שבה הופעתי, היה חלק אורגני, בלתי נפרד מן ההצגה, מן המחזה ומן המסר שהוא ביקש להעביר לקהל הצופים.

בזמנו, בעקבות הופעתך ב"יסורי איוב", העלית את המחאה של הבריתות הכנסת תעמולה גלוי, שהתייחסה ל"עירותך המשגלת". אולי הבעיה היא במהד־ואסתטיות בלבד?

אין כאן בעיה אסתטית. יש אנשים שהם מאוד לא אסתטיים גם כשהם בלבוש מלא, לרבות בכנסת.

מה אם כן מניע, לדעתך, את הצנזורה לאסור במקום אחד הופעת עירום ובמקום אחר להתיר אותה?

במקרה נזדמן לי בסוף השבוע שעבר להשתתף ביחד עם כר־יוסטמן, יו"ר הצנזורה, בדיון על הצנזורה על כחות באתר בי־ישובי הגליל, ומרדכי השתבע כי הצנזורה מתייחסת לעירום שמובא על הבימה כמטרה בפני עצמה, כפורנוגרפיה, וסוג זה של עירום היא אוסרת.

בהצגת עירום הכוונות על הבימה מרחיק התיאטרון ממנו קהלים רחבים, כמו ציבור דתי, למשל. האם לפתוח מן הבריכה הזו אין זה משנה מסתרי להעלות הצגות כאלה?

אני חושב שיש לך טעות בהערכה. בהצגות שאני השתתפתי ושהיו בהן קטעי עירום או קטעים נועזים, ראיתי הרבה אנשים חובשי כיפות בין קהל הצופים באולם והם קמו ועזבו ביחד עם כולם, בסוף.

משום מה שוכחי התיאטרון משכיחים, אם בכלל, קול טעות ההרכבה בתיאטרון שהתחולתה... בעקבות הצגות להפגע ה־באת "הה, כלכותא" לארץ, האם עייפתם ממאבקים בצנזורה והרפתם ידייכם?

בהחלט לא. כל אחר כתיאטרון־ההוא נאבק, כאשר מתעוררת בעיה, בצנזורה. כמקרה הזה מדובר בהצגה מיובאת. אם יפגה האמרגן, נצטרף כולנו למאבק. למרות שמדובר בהצגה מיובאת שעלולה להתעורר בנו. בכלל אני חושב שהצנזורה היחידה שצריכה להיות במדינה שלנו היא צנזורה ביטחונית. בכל השאר, השופט הצנזור היחידי צריך להיות הקהל עצמו שיצביע ברגליו.

היועץ המשפטי לממשלה ביום עיון:

זמיר: ההאשמות פגעו באמון הציבור ביועץ

הנשיא הרצוג על תופעת הגזענות: אסור שחוקים יהיו מיפלטו של הנבל"

מאת עמוס בן ורד סופר "הארץ"

"באחרונה הופנו האשמות לא מעטות כלפי היועץ המשפטי לממשלה — גם טענה שהוא פועל על פי שיקולים פוליטיים, ומצד שני גם טענה שהוא רואה רק את החוק בלי לראות את "טובת המדינה"; טענות כאלה חותרות תחת האמון שרוחש הציבור ליועץ המשפטי, שהוא חיוני לתפקודו". כך אמר אמש היועץ המשפטי, הפרופ' יצחק זמיר, ביום עיון שנערך במשכן נשיאי ישראל ואשר הוקדש לנושא של שלטון החוק.

הפרופ' זמיר התפטר, כידוע. עד כה ניסק את התפטרותו רק בכך שעבר זמן רב מדי מאז נכנס לתפקידו.

בדיון בבית נשיא המדינה נשאו דברים הנשיא עצמו, יו"ר הכנסת שלמה הלל, שר המשפטים משה ניסים, ראש לשכת עורכי הדין מנחם ברגר, ויו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, אלי קולס. בנה קהל בן 120 איש, ובהם נשיאים לשעבר ושופטים בדימוס של בית המשפט העליון, ראשי פקולטות למשפטים, עורכי דין בכירים ויועצים משפטיים של כל זרועות השלטון לרבות המשטרה וצה"ל. נשיא בית המשפט העליון ושופטיו לא הגיעו. (ראה ידיעה בעמ' 1).

זמיר פסל אחת לאחת את ההצעות השונות לגבי תפקידיו של היועץ המשפטי לממשלה, ובהן הצעה לפצל את המשרה ולמנות לחוד יועץ משפטי ולחוד ראש לתביעה הכללית, הצעה להעביר את הסמכויות לידי שר המשפטים והצעה למנות יועץ חדש עם כל ממשלה חדשה. הוא עמד על כך שבכל תחומי שלטון החוק — בתחום של כיבוד החוק על ידי זרועות השלטון המצב הוא הטוב ביותר. אין שר שאינו מבצע צווים של בית המשפט ואין חוות דעת של היועץ המובאות לממשלה, ושהיא נוהגת בניגוד לה. מי שהשלים את המצב הזה הוא היועץ המשפטי לממשלה יחד עם בית המשפט העליון.

עבריינות פוליטית — החמורה מכל

בתחום אכיפת החוק, אמר זמיר כי עבריינות פוליטית־אידיאולוגית היא החמורה ביותר. זאת מפני שבסוג זה שם אדם את השקפותיו מעל חוק. העבריינים האלה הם חיוביים בעיקרם, הם זוכים לעתים לתמיכה של אנשי ציבור. הם עלולים לשמש מוקד לחיקוי, והם גם עלולים לגרור אחריהם קהל גדול שלא יכבד את החוק. אך התביעה ובתי המשפט הכיחו את עצמם דווקא בתחום זה בישראל. באשר לעבריינות אידיאולוגית על סוגיה — כולל סירבנות לשרת בלבנון, המחתרת היהודית, הוצאת גופה מקברה ועוד — באה על ענישה.

עלייה תלולה בעבריינות פלילית

עבריינות פלילית צרופה, כגון רצח, שוד, אונס וכדומה, עלתה בשנים 1970 עד 1980 ב־40 אחוז, ומאז יש עוד עליות של כמה אחוזים בכל שנה. ב־1980 נפתחו רבע מיליון תיקי חקירה על ידי המשטרה, כלומר כל אזרח עשירי מעל גיל 15. ב־1981 התלוננו 27% מכל בתי האב בישראל על עבירות רכוש או עבירות גוף. על פי סקר נוסף יוצא שרק 45% מכל הנפגעים התלוננו, מפני שאין להם אמון במשטרה. כלומר אפשר להגיע שנפגעו כפליים בתי אב. הבינתן האישי הוא חלק חשוב ביותר באיכות החיים, וזו נפגעה איפוא מאד. תקציבי הרווחה, בחלק מן התל"ג עלו בתקופה זו ב־50%, ואילו תקציב רשויות האכיפה לא עלה כלל.

עוד הזכיר זמיר "עבירות מנהליות" — עיכוח באמצעות, כגון מרפסות — כאמור שיש מאות כאלה בכפר התקוה. ...

דברי הנשיא

נשיא המדינה הזכיר את העובדה העבירות שאין עיכוב קלה נחשבות ל"נורמה". למשל, כאשר אדם מבריח לארץ מצרכים בלי לשלם מכס. ...

דברי יו"ר הכנסת

שלמה הלל דיבר על חוקים שנחקקו לצורך נוחות ...

דברי שר המשפטים

שר המשפטים אמר שבמצב זה אין סכנה לקיומו של שלטון החוק, אבל יש לכבד את החוק כמו שהוא. ... "כל אבירי שלטון החוק".

יו"ר לשכת עורכי הדין מנחם ברגר דיבר על התבטאות פקידים ...

לוויין ששיגרה צרפת יספק נתונים לישראל

מאת ירח טל
סופר "הארץ" לענייני מדע

לוויין צרפתי ששוגר ביום שבת לחלל באמצעות טיל "אריאן", יספק, בין השאר, לישראל נתונים שעשויים לסייע לה באיתור מרבצי טבע במעמקי אדמה, תכנון הגרסי של כבישים למשל ומיפוי טופוגרפי מדויק ביותר. 37 מדינות, ובהן ישראל, מנויות על הנתונים שית־קבלו מהלוויין. בישראל יעובדו הנ־תונים שיתקבלו מהלוויין על ידי צוות חוקרים בראשותם של מר אברהם טל, מהמרכז לחיזוי סכבר לוגי באוניברסיטת ת"א וד"ר רון ארלר, מנהל אגף המדידות.

ללוויין שתי מערכות חישה משוכ־ללות, המאפשרות צילום עצמים קטנים יחסית, על פני כדור־הארץ.

הלוויין יקיף את כדור־הארץ בגובה של כ־850 ק"מ במסלול קרוב לקוטבי (כלומר מקוטב אל קוטב, בניגוד למסלול מקביל לקו המשווה). באמצעות הלוויין ניתן יהיה לצלם כל שטח על פני כדור הארץ מזוויות שונות, אחת ל־5 ימים. הלוויין יאפשר מיפוי של 50—60 אחוז מהשטחים היבשתיים על פני כדור־הארץ שטרם מופו עד היום.

"ניו־יורק טיימס"

רייגן הציע לגורבצ'וב לחסל בסיסי טילים באסיה ובאירופה

ניו־יורק (ע"צ, ע"ר). הנשיא רייגן הציע למנהיג הסובייטי מיכאיל גור־בצ'וב כי תוך שלוש שנים יחוסלו כל הטילים האמריקאים לטווח בינוני, מסוג פרשינג־2 ושיוט כגון אס־אס 20, המוצבים באירופה וב־אסיה. כך מסר אתמול "ניו יורק טיימס".

העיתון ציטט מדבריהם של פקידי הממשל שאמרו כי האיגרת ששלח רייגן לגורבצ'וב בשבת היא תשובה להתבטאות של גורבצ'וב לבטל להלחיט את כל הנשק הגרעיני עד־שנת אלפיים.

באיגרתו אומר רייגן כי ההצעה של גורבצ'וב היא "עיגון טוב", אולם שתי מעצמות־העל חייבות לצמצם את מאגר הנשק הגרעיני שלהן צעד אחר צעד.

רייגן מציע כי חיסול הטילים לטווח בינוני יהיה הצעד הראשון, והוא יביא לקיצוץ של 50 אחוז בכל הכוחות האסטרטגיים של ארה"ב וברה"מ, כפי שהסכימו שני המנהי־גים בוועידת הפיסגה שלהם בז'נווה בנובמבר שעבר.

"ניו־יורק טיימס"

הצעה להטיל מס על בנזין בארה"ב

ניו־יורק (ע"ר). "שומה על ארה"ב להטיל מס על הבנזין וכל יתר מוצרי הנפט, כדי להבטיח שימשכו המאמצים לחסוך אנרגיה". כך הציע אתמול "ניו־יורק טיימס" במאמרו הראשי.

העיתון מביע חשש שהתדרדרות במחירי הנפט בעולם, ובעקבות זאת החולת הדלק לצרכנים, תשכיח אצל האמריקאים את הצורך החיוני המת־מיד שימור האנרגיה, ואת הצעדים שנעשו בתחום זה עד כה ואשר הפחיתו את צריכת הדלק בארה"ב מ־17.5 מיליון חביות ליום ב־1973 לפחות מ־16 מיליון חביות כיום.

"ניו יורק טיימס" סבור כי מס על דלק עשוי להביא לממשלה הכנסה של 100 מיליארד דולאר תוך 5 שנים, דבר שיסייע במידה רבה לאזן את התקציב ולעודד את המשק.

אסיר נרצח בכלא ג'נין

(ע). אסיר בכלא ג'נין נרצח אמש בתאו, בידי חבריו, 10 במספר.

הנרצח הוא ואליד גריישת, בן 25, תושב מחנה הפליטים נור אשמש שבנפת שומרון. הוא הוכה ונרצח בחניקה.

נודע שהאסירים בכלא ג'נין טענו נגד הנרצח שהוא משתף פעולה עם שלטונות בית הכלא.

דובר שירות בתי הסוהר מסר שהאיש היה שפוט לשנת מאסר בשל פעילות פח"ע.

5000 מובטלים במיגזר הערבי בצפון

(ע). מספר המובטלים בסקטור הערבי באיזור נצרת, בגליל המערבי ובמשולש מגיע כיום ליותר מ־5000, עובדה הגורמת להתמרמרות רבה בקרב המובטלים, הטוענים כי הם הראשונים ש"נזרקו לרחוב".

ראשי מועצות מקומיות ופעילי ההסתדרות בכפרים הערביים הגב־עים מהממשלה, שכמקביל לדאגתה למציאת פתרון למצוקת האבטלה במיגזר היהודי, תקצה משאבים גם להקלת המצוקה במיגזר הערבי.

"חיים וסביבה": יש להפקיע האחריות על המים מידי מש' החקלאות

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ"

הנהלת "חיים וסביבה", גוף גג של ארגונים לשמירת איכות הסביבה, החליטה אתמול לתבוע מהממשלה לנקוט צעדים, המתחייבים מהמצב החמור, שאליו נקלע משק המים הלאומי. יו"ר "חיים וסביבה", יוסף תמיר, אמר, כי חובה להזהיר את הממשלה מפני המצב המסוכן והכר־רזה להיערך לשעת חירום.

לדבריו, צריך להפקיע את האחר־יות על המים במדינה מידי משרד החקלאות, הנשלט בידי גורמים אינטרסנטיים, החקלאים, ולכונן מסגרת לאומית עליונה בנושא.

פרס ושמיר

(סוף מעמוד 1)

לעבר שרי המערך: "מה אתם מקודים שנשבור את הכלים. החלטנו לא לשבור את הכלים. גם אתם עושים פרובוקציות ומאיימים עלינו. גישתכם מעוררת חשש שאתם רוצים לשנות את ההסכם הקואליציוני על סף הרוטציה ואם לא נסכים האם זהו אולטימטום. אם כן אנו דוחים על הסף. כך לא תדברו אלינו. פתאום אתם טוענים שאתם מקופחים. מה כפינו עליכם? חלוקת תיקים?"

לאחר שהיה נדמה, כי הושגה הסכמה בין השרים אשר במהלך הישיבה שר המסחר והתעשיה אריאל שרון, כי הוא מבקש שי־דיה ברור לכל שאנו מתנגדים. איני יודע אם יש שר שיסכים להקים ועדת שרים לצמיחה אלא אם כן שונתה ההצעה כשלא הייתי כאן".

נוכח עמדה זו של השרים לד־ועדת התפזרו באי הישיבה מבלי לקבל החלטות. שרי המערך שנכחו בדיון בראשות ראש הממשלה: יע־קבי, שחל, נאמן וויצמן התכנסו לישיבה פנימית לדיון במצב.

4 הצעות של פרס

בראשית הישיבה הציע ראש הממשלה ארבע הצעות:

- להכבים עקרונית על הפעלת מדיניות צמיחה;
- להקים קרן צמיחה שגודלה ומקורותיה יקבעו בין שתי המפל־גות הגדולות;
- להקים ועדת שרים לצמיחה בראשותו ובהשתתפות שני שרים מהמערך ושני שרים מהליכוד;
- להעביר סמכויותיו של שר האוצר בתחום שני על מינויים בחברות ממשלתיות אל ראש הממ־שלה ומבלא מקומו.

ראש הממשלה אמר, כי עסק בצ־מיחה מאז נכנס לתפקידו כראש ממשלה וכי לא יוכל להיות חבר בממשלה אם ההתיישבות החוק־לאות יתבטלו. "צפעתי כהצעה המפורטת שאני עוזר רק להכוו־נות".

ראש הממשלה אמר, כי יש תיאום בינו לבין מבלא מקומו וקיבל על כך שקיים העדר תיאום בין השרים מר־דעי ויעקבי. "אם מודעי היה מתאם עם יעקבי אולי לא היינו מגיעים לישיבה".

מודעי "לא דנו בתוכנית יעקבי. אני מוכן להיכנס לדיון בידי בתוכנית".

ממלא מקום ראש הממשלה יצחק שמיר אמר, כי אין חילוקי דעות עקרוניים בין המערך והליכוד בעניין מניעת אבטלה ומניעת התמוטטותם של ענפי המשק. יש צורך לקבל החלטות עקרוניות בכל הנושאים במחינת הביצוע וניתן בר־צון טוב להגיע לשיתוף פעולה.

השר שמיר הוסיף, כי אין מקום להפקיע סמכויות משרים. הוא הד־גיש, כי אין מקום לשינויים מבניים בממשלת האחדות. כל שינוי עלול לערער את בסיסו של ההסכם הקו־אליציוני. אין צורך בשינויים במב־נה ובתפקודה בשעה שהעגלה בעולה ההר.

שר האוצר יצחק מודעי אמר, כי הוא בעד צמיחה וכי הוא מוכן לעזור לסלול כמה ולקופת חולים תמורת תוכניות הבראה. "אין לעשות אבחנה בין מקורות הצמיחה והיכורים הנבראה. ...

... שר האנרגיה משה שחל אמר, כי המקורות לקרן הצמיחה יימצאו כך: 100 מיליון דולר על ידי חיסכון בחלק, 300 מיליון דולר יועברו על ידי רשות הנמלים, 35 מיליון דולר על ידי עידוד חיסכון והיתר מארה"ב. ...

לחץ על ראש הממשלה

על ראש הממשלה מופעל לחץ מצד רבים מצמרת מפלגת העבודה לבטל את אי ההסכמה בליכוד ולהר־ריע לעם על־ידי הגשת התפטרות לנשיא, כי מצב שנוצר אין בממשלת האחדות יכולה להמשיך ולתפקד. פרס יקיים גם היום, עוד לפני פגישתו עם שמיר, התייעצויות עם מקורבים לגבי המשך צעדיו. ...

ההתנחלות ניסכה בתוכנית

יהודית גריקלה, סופרת "הארץ" מוסרת, כי ההתנחלות ניסכה התוכ־נית לחידוש הצמיחה במשק שבבסי־כה הצעה לגיוס משאבים בארץ ובחו"ל והכפלת המיסוי על נכסים פיננסים, להקצב תוכניות תכנון ...

... הועדה המרכזית של ההסתדרות איתרה אתמול את עיקרי תוכנית הצמיחה המדברת על הרחבת היי־צוא, הקמת מפעלים והסדרים ...

בכינוס בינלאומי בפאריס נמסר:

משלחות אירופיות ייצאו לדמשק למען יהודי סוריה

הכינוס קרא ליהודי לבנון לצאת לאלתר

מאת יואב מוקד
סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). משלחות מטעם הפרלמנט האירופי וה־אסיפה הלאומית הצרפתית, יצאו לצאת בקרוב לדמשק כדי לפעול בענייניהם של יהודי סוריה. הכינוס דן גם במצבם המסוכן של כ־400 היהו־דים בלבנון וקרא להם לצאת לאלתר מן המדינה "לפני שיהיה מאוחר מדי".

בכינוס נשמעו עדויות של צעירה יהודייה שהצליחה לצאת לאחרונה מסוריה ושל בני־משפחותיהם של יהודים בסוריה ובלבנון. בשעמ־עיסתן ובמיוחד על אנטישמיות ה־שבטו העדויות באולם ההוד. כשהוכרזו שופעים עשנים ובנגם אל הקהל.

בהחלטת הסיכום נקראו תאי הפעולה במדינות השונות לנסות ולארגן "משלחות שליחות" לסוריה של חברי פרלמנט, אישי ציבור ועד־תונאים. חבר הפרלמנט הצרפתי ג'ורג' סאר ממפלגת השלטון הסוציאליסטית הבטיח לארגן משלחת פרלמנטארית צרפתית לאחר הב־חירות לאסיפה הלאומית בחודש מארס. הצהרה דומה השמיעה בצירת הפרלמנט האירופי ניקול פונטיין.

בכינוס השתתפו נציגים מ־16 מדינות מערביות כנציגים שליחים של ועדי הפעולה המקומיים למען יהודי סוריה הפועלים במערב־אירופה סקנדינביה, ארה"ב, מקסיקו, ונצואלה וישראל.

75,000 הפגינו במאדריד למען הצבעה נגד המשך חברות ספרד בשוק

מאדריד (א"פ). 75,000 בני אדם צעדו אתמול במאדריד בתביעה למען הצבעה שלילית במשאל שייערך בספרד ב־12 במארס על המשך החברות של ספרד בנאט"ו.

כרטיס לגאות
בפיס 86

פקסימיליה
murata
המהדורה הטובה

בביתן מ.מ.-נציגים
מקבוצת כלל
(בכניסה לתערוכה)
P.B.S

ארגון המגבית התאחד עם אגודת צדקה בניו־יורק

מאת אבי גנאור סופרו הכלכלי של "הארץ" בניו יורק

שני ארגוני התרמה יהודיים מהגדולים ביותר בעולם, המגבית היהודית המאוחדת והפדרציה של הפילנתרופים היהודיים בניו־יורק, התאחדו. על כך נודע אתמול בניו יורק.

המגבית היהודית המאוחדת המג־ייסת מדי שנה בין 300 ל־400 מי־ליון דולר, כ־80% מהם מועברים לפרויקטים של הסוכנות בישראל. הוקמה לאחר תום מלחמת העולם השנייה במטרה להציל את שארית יהודי אירופה. "הפדרציה של הפי־לנתרופים היהודיים בניו יורק" הוקמה לפני 69 שנים בניו־יורק וכיום חברים בה כ־1.7 מיליון תושבים התורמים כספים באמצעות רשת של 130 סוכנויות בקהילות.

למעשה פועלים שני הארגונים במשותף כזה 13 שנה. אולם לכווה זאת החזיקו עדיין כשני מנגנונים נפרדים במקומות שונים. כעת שלוש שנות דיונים הוחלט על איחוד כוחות.

הארגון החדש ייקרא "המגבית היהודית המאוחדת של הפילנתרו־פים היהודים בניו־יורק". 70% מהכספים שיאספו על ידי הגוף החדש יועברו למגבית והיתר יועבר לפדרציות הפילנתרופיות. כנשיאת הארגון החדש תכהן הפוליטיקאית הניו יורקית פגי טישמן שעמדה עד היום בראש הפדרציה, וכיושב ראש מועצת המנהלים ישמש איש העס־קים היהודי מורטון קונדרייך.

מפעל בקריית־ארבע קיבל רישיון ממשלתי לייצר אקדחים

מאת עקיבא אלדר
סופרו המדיני של "הארץ"

הממשלה אישרה אתמול מתן רישיון לייצור אקדחים למפעל בקריית־ארבע, שייצר עד כה רובי אוויר לצרכי ספורט. המפעל נמצא בבעלותו של נחמיה סידקיב, אלוף הארץ בקליעה למטרה.

חוק כלי יריה קובע, שמפעל יוכל לייצר נשק רק על־פי הזמנת ממשלה או באישורה. כאמור, אתמול ניתן אישור כזה למפעל.

8.9 מיליון ש"ח הפסידה רסקו במארס—ספטמבר '85

ההנהלה: צפוי שיפור רק בתחילת 1987

מאת אריה לביא סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברת הבנייה רסקו הפסידה 8.9 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של השנה, שהסתיימה בסוף ספטמבר 1985. כך נתבעת בתח־שגישה אתמול החברה. הנהלת החברה אומרת שעיקר ההפסד נבע מפעילות החברות הבנות.

חלקה של רסקו בהפסדי החברות הבנות מגיע ל־7.5 מיליון ש"ח. עיקר ההפסד נבע מהחברות "מבט" ו"ערד".

מנהלי "רסקו" צופים כי עד סוף 1986 לא ישתנה המצב הקיים בענף הבנייה. החברה צופה שיפור במצב העסקים רק בתחילת 1987. כעת מנהלים עורכי הדין של רסקו, עם עורכי הדין של חברת ... חוזים שלפיהם תיעשה ההפרדה בין שתי החברות על פי הסיכום שהושג לפני שבועות אחדים בין בעליהן. כזכור, עברה רסקו לבע־לות קבוצה ישראלית בראשות מוטי תגר ואברהם נאמן, והחברת "ישוס" עברה לבעלות קבוצה דרום־אפריקאית בראשות נבי קידה.

אהרון רובינשטיין ויתר על השליטה בחברה שייסד

העביר השליטה לאחיו אברהם ולאנשי העסקים ריגר ופילץ לפי הסכם שנחתם

מאת אריה לביא סופר "הארץ" לענייני כלכלה

אהרן רובינשטיין מייסדה של חברת הבנייה רובינשטיין, חתם על הסכם שלפיו הוא פורש מהחברה ומעביר את מניותיו בה לאחיו אברהם, ולאנשי העסקים יוסי ריגר ואברהם פילץ. ההסכם טעון אישור בית המשפט המחוזי לניירות ערך.

ההסכם נחתם שלשום לפנות בוקר, לאחר סכסוך ממושך. הסכסוך החל לאחר שהתברר שנעשה ניסיון מצד אברהם רובינשטיין להשתלט על החברה, עם יוסי ריגר ואברהם פילץ, בלא ידיעתו של אהרן. במסגרת זו מכר בנו של אהרן, בוקי רובינשטיין, את מניותיו בחברה לדודו אברהם. ניסיון ההשתלטות התגלה באמצע 1984 וגרם קרע בין האחים. לפני כמה חודשים הושגה הסכמה עקרונית בדבר הפרדת העסקים, אך רק עתה הצליחו, כאמור, שני האחים להגיע להסכם.

בקהיליית העסקים כבודים שההסכם שנחתם שלשום הוא רק חלק מהסכם כולל, שלפיו יעבירו בני משפחת אברהם רובינשטיין את מניותיהם בחברת "לנדקו" לידי בני משפחתו של אהרן. מקורבים למשפחת אהרן רובינשטיין המהימן טענה זו ואמרו שהמצב ביחסות "לנדקו" לא השתנה, ולשני הפלגים במשפחה יש בחברה זו מניות.

בג"ץ הוציא צו נגד מש' הבריאות בעניין גופת תרזה אנגלביץ'

הורה לו לנמק מדוע לא יוציא שר הבריאות צו להוציא את גופת המנוחה מקיברה

(ע). בית המשפט הגבוה לצדק ציווה על משרד הבריאות לנמק בתוך 45 ימים, מדוע לא ייתן שר הבריאות צו להוציא את גופת המנוחה תרזה אנגלביץ' מקיברה בבית הקברות בראשון־לציון.

הצו ניתן בהרכב של 3 שופטים: אהרן ברק, גבריאל בך ודב לוין נתניהו, לעתירת חברה קדישא נגד שר הבריאות. חברה קדישא עתרה בטענה, שאנגלביץ' אינה יהודייה ולכן אין היא יכולה להיקבר בקבר ישראל. משרד הבריאות לא הסכים להורות על הוצאת הגופה מקיברה, אלא אם כן יורה על כך בית משפט מוסמך או בהסכמת בני המשפחה.

באיכוח המדינה, עו"ד רנאטו יארק טען, כי למדינה אין עמדה בעניין הוצאת גופת המנוחה מקברה מעבר לתשובת משרד הבריאות. לטענתו העניין הוא סכסוך אזרחי בין חברה קדישא לבין בני משפחת המנוחה, ובראשם הבת, עירינה הרפז. לכן הוא ביקש מבג"ץ שלא להתערב.

בית המשפט העליון לא קיבל את טענת המדינה.

אוניברסיטת חיפה

אבלה על פטירתו בטרם עת של
יהושע ציון (ביבי) ז"ל
חבר יקר ומסור

ומביעה השתתפותה הכנה בכאב המשפחה

לשלמה אדלר ובני משפחתו

אתכם באבלכם
על מות אבי המשפחה
מ ש ה ז"ל

ההנהלה והעובדים
במפעלי ים המלח

למיקה ויהודה גל
למלי ואיתן גל

ברכות לבביות להולדת
הנכדה — הבת

עפרה ואברהם זילברשץ
פרגוד תעשיות בע"מ

המעלות של
אל על

[illegible]	מקס' מחר	מינ' מחר	
-2	0	גשם ושלג -6	-2	אמסטרדם
10	14	בע.חל 8	15	אתונה
-5	-2	שלג	—	בוקרשט
-1	5	גשם-שלג -10	-5	בריסל
-4	-2	שלג -6	-3	וינה
1	4	בעינן -0	-4	ז'נבה
-5	-1	שלג -2	1	לונדון
12	14	בע.חל 12	17	ליסבון
10	16	בע.חל 2	11	מדריד
2	4	גשם -1	-5	ניו יורק
3	6	גשם -4	-2	פאריס
-7	-4	שלג -7	-4	פרנקפורט
1	5	בעינן	—	ציריך
13	20	בע.חל 11	25	קהיר
-10	-4	שלג -10	-9	קופנהגן
10	16	בע.חל 9	12	רומא
-12	-7	שלג -12	8	שטוקהולם

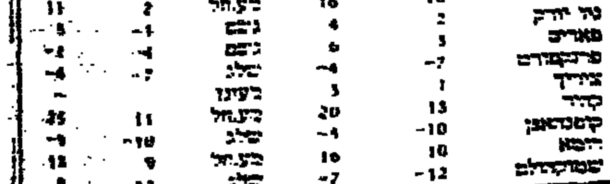

דעשע לתאטאר
אל על

אלוף שגיא קיבל אתמול הפיקוד על פיקוד דרום

מאת מרדכי ארציאלי, סופר "הארץ"

טקס חילופי אלופי פיקוד הדרום נערך אתמול בבאר שבע. האלוף היוצא משה בר־כוכבא (בריל) בירך על אחות הלוחמים היהודיים, הדרוזים והבדואים המשרתים יחדיו בעוצבות הפיקוד במסירות ובכשרון.

השנתיים וחצי האחרונות, אמר האלוף היוצא, התאפיינו בפעילות מאומצת בנושאי ביטחון שוטף, בניין כוח ושיפור כושרו המיבצעי של הפיקוד.

אלוף הפיקוד החדש אורי שגיא, אמר, שמשה בר כוכבא הוא מעמודי התווך של צה"ל, שהעניק למפקדים מניסיונו האישי, דבר שתרם רבות להבטחת השלום בגבולנו הדרומי.

לפני טכס החילופים קיבל משה בר כוכבא ציור של הצייר פלדמן שהוענק לו על ידי קבוצה הנקראת ותיקי מלחמת העולם השנייה בבאר שבע.

אלוף אורי שגיא

לנוכח הגדלת האשראי לגופים מתוקצבים ולמוסדות ללא כוונת רווח

מציעים להחמיר בחוק את הגבלות האשראי למוסדות

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

במשרדים הכלכליים בירושלים מתגבשת הצעה לנסח מחדש — ובצורה חריפה — סעיפים בחוק ההסדרים לשעת חירום, שיגבילו יותר גופים מתוקצבים ומוסדות ללא כוונת רווח (מלכ"רים) בנטילת אשראי ודיג ממערכת הבנקאות. ההצעה עלתה לאחר שבחודשים האחרונים הגדילה מערכת הבנקאות את האשראי למוסדות ציבור ולשירותים לא עסקיים.

כלכלנים במשרד האוצר ובבנק ישראל יצאו אתמול נגד תופעה זו, של הגדלת אשראי למוסדות. אלה על־ידי מערכת הבנקאות, ואמרו, שלמעשה יש בתופעה זו ביטוי לניסיונות של גופים מתוקצבים לפרוץ את מסגרת התקציב. הם ציינו כי במעט כל הגופים שבהם מדובר, נשענים במידה רבה על התקציב הממשלתי ואינם מתנהלים על בסיס של שיקולים עסקיים של רווח והפסד. הם גם אינם רגישים כלל לגובה הריבית שהם נדרשים לשלם על האשראי הזה.

בשלושה החודשים הראשונים להפעלת התכנית הכלכלית (יולי־ספטמבר 85) גדל נומינאלית האשראי הבנקאי לסקטור העסקי ב־25 אחוז, ואילו האשראי למלכ"ר השירותים עלה בכ־45 אחוז. מדד המחירים לצרכן עלה באותה תקופה ב־30 אחוז בערך. בכלכלנים סבורים, כי נוכח הנתונים יש לנסח מחדש את הסעיפים המתייחסים לנושא זה בחוק ההסדרים החדש המונח עתה על סדר יומה של הכנסת.

נדחה משפטם של ימאי צים במצרים

מאת נורית כהנא, כתבת "הארץ" בחיפה

משפטם של שני ימאי צים שנעצרו באלכסנדריה נדחה, לאחר שבסוף השבוע הוארך מעצרם. טרם נקבע מועד להבאתם למשפט. אתמול שיגר משרד החוץ מברק לאלכסנדריה ובו בקשה לבירור לכמה זמן הוארך המעצר, ומתי ייערך המשפט.

דובר צים אמר כי מוקדם עדיין לדעת מה משמעות הארכת המעצר. למשפחות הימאים נמסר על הארכת המעצר.

במכתב לקיסר נטען:

רוב האחיות רוצות ארגון מקצועי אחד

מאת ישעת נבו, כתבת "הארץ"

מרבית האחיות, לרבות אחיות בתי החולים, מתנגדות בתוקף להקמת ארגון אוטונומי ונפרד לאחיות בתי החולים. על כך נמסר אתמול למזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, במכתב מטעם מזכירות הסניפים של הסתדרות האחיות בכל הארץ.

המכתב נמסר בתגובה לשביתת שבת שערכו אתמול כעשרים אחיות בתי החולים בפרוזדור הקומה החמישית של הוועד הפועל, ליד חדרו של קיסר.

במכתב שנמסר לקיסר נאמר, שהאחיות ששבתו הן מיעוט קטן ומיליטנטי, שאינן מייצגות את הרוב בהסתדרות האחיות.

מת ד"ר גרא וייצמן

(עש"ת). בז'נבה נפטר בסוף השבוע ד"ר גרא וייצמן, בן־אחיו של ד"ר חיים וייצמן, שהיה ראש המחלקה להתיישבות פליטים מטעם סוכנות התעסוקה של מוסדות האו"ם בז'נבה. בן 81 היה במותו.

איש מפ"ח מכחיש טענת המפכ"ל שלעובדי המספנה היו כלי משחית

נציג העובדים: נמשיך במאבק עד למצב של עבודה סדירה

מאת נורית כהנא, כתבת "הארץ" בחיפה

"כל זמן שהמספנות אינן מופעלות כבימים ימימה — אנו מצויים עדיין במאבק על זכותנו לעבוד", אמר אתמול חבר ועד עובדי מספנות ישראל מנחם נוס בתגובה על ההחלטה להעסיק רק 60 מתוך כלל עובדי המספנות.

נוס הוסיף כי הנושא יידון השבוע בפגישת ועד העובדים עם כונס הנכסים של המיספנות עו"ד בלום. "יש לנו הרגשה שהרבה לא נעשה בינתיים טרם מונה מנכ"ל למיספנות, וההרגשה היא שהכל מופעל באמצעות שלטרהוק".

מחזיק תיק המיספנות במועצת פועלי חיפה יהודה בךנון הכחיש אתמול את טענת מפכ"ל המשטרה לפיה הצטיידו העובדים בכלי משחית נגד המשטרה. "במיספנות קיים ציוד כבד שמסוגל להרוס אך לא בנו כלים במיוחד למאבק נגד המשטרה", אמר בךנון.

בינתיים ארגנה אתמול מועצת פועלי חיפה הסעות לעובדי המיספנות הבאים ממקומות מרוחקים כמו נצרת, מגדל העמק וכרמיאל.

צו יחייב בתי עסק להציג הסבר: טיפול במוצרי טקסטיל

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

החל מחודש יולי השנה, יחויבו כל רשתות השיווק, רשתות למכירת בגדים ומכבסות להציג שלט במקום הנראה לעין המפרט את סימני ההוראות לטיפול במוצרי הטקסטיל. כך עולה, מצו מיוחד שעליו חתם אתמול שר התעשייה והמסחר אריאל שרון.

כל בית עסק, יחוייב לתת הסברים מדויקים לסימנים הבינלאומיים המוסכמים לטיפול בבגדי הטקסטיל.

כך למשל, מוצר טקסטיל המסומן בעיגול שחור על רקע לבן, שפירושו כי המוצר חייב בניקוי יבש, יוסבר לצרכן באופן ברור ובכל המשמעות של סמל זה.

עדות ראיה / אריה לביא

שתי אזכרות, אדם אחד

לבית הקברות הקטן שבקיבוץ צרעה, הגיעו אתמול רק מעטים. כ־100—120 אנשים. שנתיים למותו של יעקב לוינסון. הפעם לא הגיעו זרי פרחים המעוטרים בסרטים הנושאים שמות של מוסדות. נערה מניחה עציץ עם פרח אדום סמוך ליתר העציצים שעל הקבר ולידו.

נסיעה לוינסון היא הראשונה המתרחקת מהקבר אחרי הקדיש שאומרים הבנים. הידידים נראים כמו במיפגש חברים, קבצים להיפגש, משלימים שיחה מלפני יום יומיים.

בטקס האזכרה בבית ברל מכריזים על הקמת מדרשת חברת העובדים על שם לוינסון, לשם מגיעים מאות, רבים עומדים במעברים וחלק אף בחוץ. אהרן הראל, יושב ראש בית ברל, נזכר בפגישתו הראשונה עם לוינסון, כאשר אירע מקוננת על כך שלא הסכים לשמש כשר האוצר, דבר שהיה מונע את הטרגדיה, לדעתו. פרופ' שלמה בן עמי מודה שלא הכיר את לוינסון, אולם מקריאת פרסומיו הופתע מגישתו החברתית, שלפיה ראה את הדרך שבה צריכה ללכת חברת העובדים.

עשרות משפחות החליטו לעזוב את רמת הגולן

מאת מנחם הורוביץ, סופר "הארץ" בצפון

עשרות משפחות המתגוררות במושבים ברמת־הגולן החליטו לעזוב את ישוביהם ולעבור להתגורר במקומות אחרים בארץ. על כך מודיע איתן ליס, ראש המועצה האזורית ברמת־הגולן. לדבריו החלטת משפחות אלו באה בעקבות פיגור התשלומים של הסוכנות להתיישבות, המוסדות המיישבים וגורמי ממשלה בשנים האחרונות.

"תושבי הגולן הגיעו בחלקם להחות בלתי נסבלים. חשבנו כי בממשלת האחדות הלאומית יוצר קונצנזוס בכל הקשור לפיתוח הגולן, אך דבר לא נעשה", אומר ליס.

31 יצאו לכנס של שיתוף פעולה בין מיפעלים ישראלים ואירופים

מאת יהונתן שרמן, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משלחת של 31 נציגי מיפעלים ומכוני מחקר בראשותו של נשיא התאחדות התעשיינים אלי הורוביץ, יצאה אתמול להשתתף בכנס לשיתוף פעולה תעשייתי וטכנולוגי בין מיפעלים ישראלים ומפעלים גרמנים ושוויצרים.

מוכרחים ואפשר להוריד מיסים!

המרכז הליברלי

פעילי עלייה לא הורשו להיכנס למוסקווה עד גמר ועידת המפלגה

(עש"ת). בידיעות שהגיעו היום מלנינגראד למועצה הציבורית למען יהודי ברית־המועצות נמסר, כי כמה פעילי עלייה, שהיו בדרכם למוסקווה הורדו מהרכבות ונשלחו חזרה לביתם. הם הוזהרו לבל ייכנסו לעיר, עד שיסתיים כינוסה של ועידת המפלגה הקומוניסטית. הכינוס נפתח ב־25 בפברואר.

רעייתו של אסיר ציון ולאדימיר ליפשיץ, המבוקש למשפטו באשמת "תעמולה אנטי סובייטית" הורדה מהרכבת, שעמדה להביא אותה למוסקווה כדי לטפל במשפטו של בעלה. נאמר לה, כי אסור לה לשהות בעיר עד שתסתיים ועידת המפלגה.

בידיעות נוספות, שהגיעו ממוסקווה נמסר, כי ולאדימיר ליפשיץ הוכה קשות בידי פושעים פליליים בעת שהותו בתא הכלא. אנייה ליפשיץ שלחה מברק לראש הק.ג.ב, שבו מחתה על הפעולה הנוגדת כל חוק סובייטי. גם רעייתו של אסיר ציון זכר זונשיין גורשה ממוסקווה ברגע הגעתה לשם.

פעילי עלייה בלנינגראד, במוסקווה בקישינייב ובבנדרי פותחים בשביתות רעב לקראת ועידת המפלגה הקומוניסטית.

"איננו חייבים לשדר את דעותיו של כהנא"

טען עו"ד יאראק לבג"צ כנגד טענות עו"ד פאפו ששוללים מכהנא חופש הביטוי

(עז). "רשות השידור מבחינה בין חבר־הכנסת מאיר כהנא לבין חברי כנסת אחרים. בדרך כלל מאפשרים לאנשי ציבור וחברי כנסת להשמיע את דבריהם ומונעים זאת מכהנא. אין זו אפליה. אלא מניעת שידורם של דברים, הנוגדים את רוח חוק רשות השידור" — דברים אלה אמר אתמול בא כוח המדינה, עורך־הדין רנאטו יאראק, בבית־המשפט הגבוה לצדק בדיון, שנערך בעתירתו של ח"כ כהנא נגד רשות השידור.

כהנא טען, כי רשות השידור מחרימה אותו ואת סיעתו, וכי אין היא משדרת את תגובותיו ואירועים הקשורים בו.

בא כוחו של כהנא, עורך־הדין אהרן פאפו, אמר לשופטי בג"צ אהרן ברק, גבריאל בך ושושנה נתניהו, כי רשות השידור מבקשת לשלול חופש ביטוי וזכות לפולמוס וויכוח מחבר כנסת ומסיעה פרלמנטרית.

עורך־הדין יאראק טען, כי עצם העובדה שלחבר־הכנסת מסוים יש דעה כלשהי, אינה מטילה חובה על רשות השידור לשדרה.

עוד נטען, כי רשות השידור משדרת אירועים בעלי ערך חדשותי לפי אמות מידה עיתונאיות, וכי אין היא מונעת שידורים בעלי ערך כזה הקשורים לכהנא. בעדות לכך הובאו השידורים האחרונים שיודרו בטלוויזיה על ועידתה של תנועת "כך".

הדיון בעתירה נדחה למועד מאוחר יותר כדי לאפשר לפרקליטה של תנועת "כך" לסיים הגשת סיכומיה.

נגיד הבונדסבנק יבוא מחרתיים לביקור בישראל

(עט). נגיד הבונדסבנק — הבנק המרכזי של גרמניה־המערבית יערוך ביקור בישראל מ־25 בפברואר עד שבעה במארס.

האורח, קארל אוטו פוהל, יקבל תואר דוקטור כבוד מטעם אוניברסיטת תל־אביב ויפגש עם ראש הממשלה שמעון פרס ועם נגיד בנק ישראל, ד"ר משה מנדלבאום.

מיספר החברות המפורקות עלה פי שלושה ממאי '85

לעומת התקופה המקבילה בשנה שלפני כן, אמר מנכ"ל הביטוח הלאומי

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

מספר החברות שפורקו ושנמצאות בהליכי פירוק עלה פי שלושה בעשרת החודשים הראשונים של שנת התקציב (מאפריל 1985 עד ינואר 1986) לעומת התקופה המקבילה שנה קודם לכן. מספר החברות, שניתן נגדן צו פירוק, ואשר עובדיהן הגישו תביעות לביטוח לאומי בתקופה זו מגיע ל־20, ועשר חברות נוספות נמצאות בהליכי פירוק בבתי המשפט — פרטים אלה מסר אתמול מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי נסים בךזקן בשיחה עם פקידים בכירים במשרדו.

מנכ"ל הביטוח הלאומי הוסיף, כי בעשרת החודשים הראשונים של שנת התקציב שילם הביטוח הלאומי ל־650 עובדים של חברות שכבר פורקו 1,373,800 ש"ח לעומת 168 אלף ש"ח בשנה שעברה. לדבריו, עוד 1000 תביעות של עובדים צפויות בתקופה הקרובה לאחר השלמת הליכי הפירוק של חברות שהתמוטטו.

בךזקן הדגיש, כי העלייה הניכרת במספר החברות, שנקלעו לקשיים משקפת את המצב שנוצר במשק ולעתים המוצא היחיד של חברה הוא פירוק או פשיטת רגל. בךזקן ציין, כי בניגוד לעבר, מספר החברות שפורקו והחברות, שנמצאות בהליכי פירוק, העסיקו מספר רב של עובדים. במפעל, למשל, העסיקו 400 עובדים, בפעמן — 130 איש, בקופל — 400, בקלרין — 170 עובדים וכו'. תוצאה מכך עלה מספר העובדים, שהגישו תביעות למוסד לביטוח לאומי לקבלת שכר עבודה ופיצויי פיטורין פי שבעה.

בנק ישראל אישר עקרונית מו"מ עם שתי קבוצות על רכישת הבנק הבינלאומי

מאת אריה לביא, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בנק ישראל נתן היתר עקרוני לשתי קבוצות של משקיעים, להתחיל במשא ומתן לרכישת הבנק הבינלאומי הראשון מידי המפרקים של חברת דנות. ההסכם לרכישת הבנק טעון אישור בית־המשפט ובנק ישראל.

גורמים המקורבים למשא ומתן אמרו אתמול כי יש סיכוי כי שבתוך כמה שבועות ייחתם הסכם בדבר מכירת הבנק הבינלאומי הראשון. כיום מגלים עניין ברכישת הבנק הגורמים הבאים: הקבוצה האוסטרלית בראשותו של הישראלי לשעבר יוסף ברנדה, צ'ארלס ברונפמן מקנדה שלו יש זכות סירוב ראשונה, איש העסקים הקנדי דוד עזריאלי שהוא בעל השליטה בקניון ברמת גן, קבוצה בראשות איש העסקים סרוסי מלונדון והקבלן גד זאבי. בשלב זה לא ברור למי מהגורמים הסיכויים הטובים ביותר. מעריכים שהשליטה בבנק תימכר בסופו של דבר תמורת 20 עד 23 מיליון דולר.

על־פי הנוהל שנקבע, לאחר קבלת ההיתר מבנק ישראל, כל קבוצה תנהל משא ומתן נפרד, כדי שאפשר יהיה להשיג את המחיר הגבוה ביותר עבור הבנק.

"המרכז לאינפורמציה אלטרנטיווית" טוען:

התרבו תלונות צעירים ביטחוניים על עינויים ומכות בשעת החקירה

שב"כ אחראי לחקירות ואין שום גוף המפקח עליהן

מאת סופר "הארץ" בשטחים

דו"ח המצביע על שימוש בעינויים בעת חקירות צעירים ביטחוניים בשטחים הוכן בידי "המרכז לאינפורמציה אלטרנטיווית" ונקבץ על־ידי עורכי־דין, העוסקים בהגנה על נאשמים ערבים בגדה ובעזה.

לפי הדו"ח אירעה ירידה משמעותית במספר התלונות על עינויים בחקירות בין השנים 1977 ו־1984, ואילו בשנה האחרונה אירעה שוב עלייה ניכרת.

עורכת־הדין לאה צמל מסרה אתמול במסיבת עיתונאים בירושלים, שהיא וחבריה זהירים מאוד בתלונותיהם, משום שדעת־הקהל בוחנת את דבריהם בקפדנות רבה. על־פי הנתונים היא בטוחה, שאין מדובר בתלונות סרק. לדבריה, רוב סיפורי העינויים סטנדרטיים הנוגעים בדרך־כלל לצעירים, שאינם מודים באשמות המיוחסות להם. עוד אמרה, כי חלק גדול מהאסירים אינם מוסרים על עינויים בחקירה.

הדו"ח הוכן בידי עו"ד אברג'אבר והוא כולל תלונות מפורטות של 27 אסירים. רוב התלונות מתייחסות לחוקרי שירות הביטחון הכללי, ולפיהן המצב בעזה חמור יותר מאשר בגדה המערבית.

בין שיטות העינויים, שעליהם מתלוננים הנחקרים הערבים, מקלחות קרות ולאחריהן "ייבוש" ליד מזגן, כוויות בעזרת סיגריות, מכות, מניעת שינה, תנאי מעצר קשים, עינויי חניקה בעזרת חבישת שק על ראש הנחקר ועוד.

עורכי־הדין, המטפלים בנאשמים בשטחים, אומרים עוד, שאנשי החקירות בבתי־הכלא בשטחים נתונים לאחריות שירות הביטחון הכללי ללא כל אפשרות לפיקוח וביקורת מצד גוף חיצוני. הדו"ח מדגיש, שאין תלונות על עינויים לשמם, אלא בכל מקרה קשור הדבר לחקירה, שאינם מודים באשמות המיוחסות להם.

22 שנות מאסר לשני מחבלים בדואים מסיני

פעלו בעד בצע כסף

מאת נורית אמיתי, סופרת "הארץ" בלוד

בית המשפט הצבאי בלוד גזר אתמול עונש של 22 שנות מאסר על שני בדואים מסיני שהורשעו בהנחת מטען חבלה בנס ציונה באוגוסט 1985.

הנאשמים סלמה סליבאן עיד תרבין (19) ומסלם חמאד סלמה גוזאה תרבין (25) מג'והה בסיני נמנו עם חולייה של חמישה מחבלים שביצעו מעשי חבלה. השלושה הנותרים כפרו באשמה ומשפטם נדחה למועד מאוחר יותר.

במשפט התברר, כי חברי החוליה פעלו כדי להרוויח כסף בדרך זו.

חוקר של בנק ישראל קובע:

רמת ההשכלה של יהודי ישראל עולה בהתמדה

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ברמת ההשכלה של האוכלוסייה היהודית בישראל חל גידול החל מראשית שנות השישים, גידול שהואץ מאוד במשך שנות השבעים — כך עולה ממחקר של ד"ר שמואל אמיר ממחלקת המחקר של בנק־ישראל.

במחקר "התפתחות רמת ההשכלה של היהודים באוכלוסייה ובכוח העבודה בישראל, 1950—1980" בוחן ד"ר אמיר את הגורמים להתפתחות רמת ההשכלה ומוצא, כי לגידול בשיעורי הלמידה של האוכלוסייה המקומית הייתה ההשפעה הגדולה ביותר (כ־70 אחוזים) על העלייה ברמת ההשכלה — כ־20 אחוז מן העלייה ברמת ההשכלה מוסברת בהצטרפותם של עולים חדשים, שהיו בעלי רמת השכלה גבוהה יותר. 5—10 אחוזי העלייה הנותרים נבעו משינויים במיבנה הגילים של האוכלוסייה, שחל מאמצע שנות הארבעים.

עוד נמצא, כי רמת ההשכלה של כוח העבודה בישראל הייתה תמיד גבוהה מזו של כלל האוכלוסייה, בגלל העובדה, שהשתתפות בכוח העבודה של בעלי השכלה גבוהה גדולה יותר מן ההשתתפות של בעלי השכלה נמוכה, תופעה הבולטת במיוחד אצל נשים.

26% מהמובטלים בדצמבר היו תושבים בערי פיתוח

מאת סופר "הארץ"

דו"ח של הרשות לתכנון כוח אדם במשרד העבודה והרווחה קובע כי בערי הפיתוח ממשיך מצב האבטלה להיות חמור ביותר. על־פי נתוני חודש דצמבר היה מספר המובטלים הרשומים בערי הפיתוח כ־6500, כ־26 אחוז מכלל המובטלים הרשומים בשירות התעסוקה למבוגרים בארץ.

הדו"ח מצביע על כך ששיעור האבטלה גבוה במיוחד היה בבית שאן, שדרות, ירוחם וכן היה גבוה בשלומי, מגדל העמק, נתיבות ודימונה.

לטוס אקספרס עם ארקיע צ'רטר

חסוך זמן וכסף בטיסה ישירה לקלן והמבורג.

$20 הנחה על כל הזמנת טיסה + שרותי קרקע למינימום שבוע (בתי מלון).

פנה עוד היום לסוכני הנסיעות

מלון דור — חברת השכר של אל־על

"בשבילי רק צ'רטר ישראלי"

ארקיע — קוי תעופה ישראליים בע"מ

מכרזי השלטון המקומי

פרסום מס' 58/86

תנאי ההשתתפות במכרזים כפוף למפורט בנוסח מלא של כל מכרז, נמצא לעיון ברשויות המקומיות המפרסמות ובמרכז השלטון המקומי. מסמכי ומפרטי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית במקומות המקובלים בטבלה. נוסח הפרסום — באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	מקום ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. עפולה	4/86	300	בניית בי"ס יסודי ממלכתי ג' ברח' וולפסון	10/3/86	מח' טכנית טל' 065-94040	ע. עלי
ע. עפולה	5/86	100	אחזקה ותיפעול מערכת ביוב עירונית	9/3/86	מח' טכנית טל' 065-94040	ע. עלי
מ.מ. אבן יהודה	3/86	40	ביצוע תוספת כתות לבית ספר "בכר"	9/3/86	משרדי המועצה טל' 053-97452	ע. חיימובסקי
מ.מ. אבן יהודה	4/86	40	ביצוע תוספת כתות לבית ספר "שבזי"	9/3/86	משרדי המועצה טל' 053-97452	ע. חיימובסקי
מ.מ. אפרת	1/86	50	פיתוח סביבתי	9/3/86	מהנדס המועצה 02-931225	י. אחימן
מ.מ. בית שאן	7/86	150	ביטוח נכסי המועצה	10/3/86	מזכירות המועצה טל' 065-86221	ע. [illegible]
מ.מ. ג'ולס	2/86	150	הקמת מגרש כדורגל וחדרי הלבשה	10/3/86	מזכיר המועצה טל' 04-961780	ס. טריף
מ.מ. ג'ת	1/86		בניית בריכת מים בגודל 1200 מטר מעוקב	8/3/86	סיור קבלנים 27/2 שעה 11.00	א. אבו־עכבה
מ.מ. הוד השרון	16/85-6	250	בניית בית ספר יסודי במערב המושבה	16/3/86	מהנדס המועצה טל' 052-42121-3	א. שמעוני
מ.מ. הוד השרון	21/85-6	150	בניית 2 כתות בבית ספר "מוסינזון"	16/3/86	מהנדס המועצה טל' 052-42121-3	א. שמעוני
מ.מ. טירת הכרמל		10	ביצוע נקיון בבתי ספר מקיפים	5/3/86	מח' החינוך טל' 04-571873	ר. בינר
מ.מ. יקנעם עלית	1/86	30	מזנון בבריכת השחיה	7/3/86	מזכירות המועצה טל' 04-993127	א. גבריאלי
מ.מ. יקנעם עלית	2/86		ביצוע עבודות אחזקת חשמל ותאורת רחובות	7/3/86	מזכירות המועצה טל' 04-993127	א. גבריאלי
מ.מ. יקנעם עלית	3/86		אחזקת שטחי גינון ציבורי	7/3/86	מזכירות המועצה טל' 04-993127	א. גבריאלי
מ.מ. מבשרת ציון	1/86	100	החלפת צנרת מים ברח' הפלמ"ח מעוז ציון ב'	16/3/86	מח' טכנית טל' 02-341547	צ. [illegible]
מ.מ. מזכרת בתיה	2/86	150	פיתוח שד' אליהו	3/3/86	מזכירות המועצה טל' 08-411198	ד. אלול
מ.מ. מזכרת בתיה	3/86	150	הסדרת צומת רוטשילד	3/3/86	מזכירות המועצה טל' 08-411198	ד. אלול
מ.מ. נתיבות	1/86	20	ביצוע בריכה לפעוטות (הארכת מכרז)	3/3/86	מהנדס המועצה טל' 057-942361	י. אבו
מ.מ. ראמה	6/85	300	הקמת תוספת לבי"ס יסודי בראמה	10/3/86	מזכירות המועצה טל' 04-985329	א. קסיס
מ.א. אשכול	10/85	100	הקמת 6 כתות ומבנה שרותים בבי"ס בצוחר	9/3/86	מזכיר המועצה טל' 057-82711	א. צימבליסט
מ.א. בקעת בית שאן	2/86		מכירת רכב: 1. מיניבוס מרצדס 309 ש.י. 87 2 מיניבוס פלסוגן ש.י. 78	5/3/86	מח' הרכב טל' 065-80850	א. יפה
ע. קרית שמונה			משרת מנהל בי"ס "המתמיד" לשנה"ל תשמ"ז		מנהל אגף החינוך טל' 067-41533	פ. עזרן
מ.מ. הוד השרון	15/85-6		משרת תברואן מוסמך	7/3/86	מזכיר המועצה טל' 052-24121	א. שמעוני

היח' לכלכלה ומחקר מרכז השלטון המקומי

לוחות כח רב שימושיים

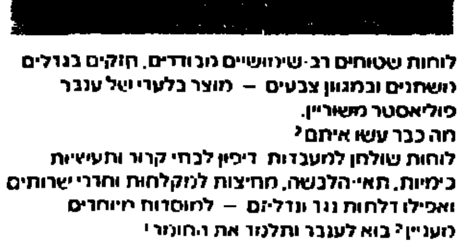

לוחות שטוחים רב־שימושיים מבודדים, חזקים בגדלים השונים ובמגוון צבעים — מוצר בלעדי של ענבר פוליאסטר משוריין.

מה כבר עשו איתם?

לוחות שולחן למעבדות, דיפון לבתי קירור ותעשיות כימיות, תאי־הלבשה, מחיצות למקלחות וחדרי שירותים ואפילו דלתות נגר ונדליס — למוסדות מיוחדים

העניין? בוא לענבר ותלמד את החומר!

ארונות חשמל - אביזר בטיחותי

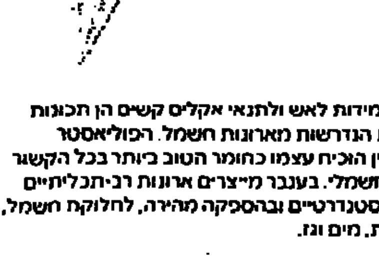

בידוד, עמידות לאש ולתנאי אקלים קשים הן תכונות בסיסיות הנדרשות מארונות חשמל. הפוליאסטר המשוריין הוכיח עצמו כחומר הטוב ביותר בכל הקשור במתח חשמלי. בענבר מייצרים ארונות רב־תכליתיים בגדלים סטנדרטיים ובהספקה מהירה, לחלוקת חשמל, תקשורת, מים וגז.

אפשר לסמוך עליו לטווח ארוך

חשוב על כל היתרונות של חומרי הדיפון, הבידוד והציפוי שאתה מכיר — כולם כאחד מצויים בפוליאסטר משוריין: הוא עמיד בדרישות של מעמס גבוה, עמיד באש, בקורוזיה תוקפנית, התכווצותו אפסית, הוא בעל יחס חוזק ומשקל גבוה ביותר, יש לו גימור מעולה. הוא מאפשר דיוק מירבי בתיכנון. הוא חומר רב־גווני ורב שנתי.

מהנדסי "ענבר פוליאסטר משוריין" ישמחו לצייד אותך במפרטים טכניים שיוכיחו לך שמדובר בחומר שאין לו מתחרה.

הכה את המומחה

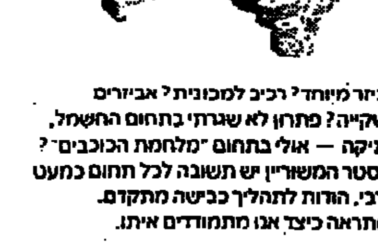

אתה זקוק לאביזר מיוחד? רכיב למכונית? אביזרים למערכות השקייה? פתרון לא שגרתי בתחום החשמל, האלקטרוניקה — אולי בתחום "מלחמת הכוכבים"?

לפוליאסטר המשוריין יש תשובה לכל תחום כמעט והכל בדיוק מירבי, הודות לתהליך כבישה מתקדם.

הצג לנו אתגר ותראה כיצד אנו מתמודדים איתו.

מחליף חומרים אחרים ואין לו תחליף!

מה הבעיה שלך?

— הקמת מעבדה העוסקת בחומרים כימיים מאכלים?

— הגברת הבטיחות במפעל המשתמש בחומרים מתלקחים?

— תיכנון מערכת בטיחותית בסביבת מתח חשמלי גבוה?

לכל אלה ולבעיות רבות אחרות, תמצא פתרון בפוליאסטר משוריין.

פוליאסטר משוריין - אין מה שישבור אותו

ענבר

מוצרי פוליאסטר משוריין, קיבוץ חמדיה ד.נ. עמק בית־שאן 10855, טל' 065-69085

هكذا من الأصل

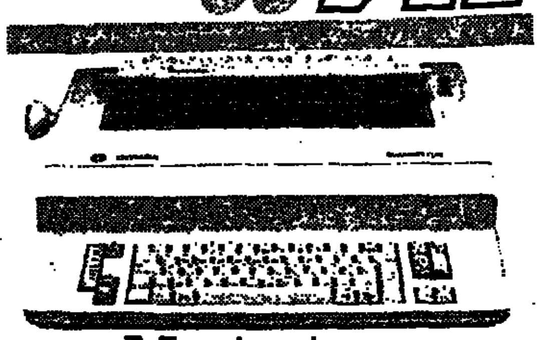

Mastertype

מכונת הכתיבה האלקטרונית של "אולימפיה"

בביתן מ.מ.-נציגים

מקבוצת כלל (בכניסה לתערוכה)

חדשות המשק

מיכסות המים לחקלאים יקוצצו בשיעורים בין 5 ל־15 אחוזים

החל מאפריל "למי שיחרוג — יסגרו את השיבר"

ועדת המים החליטה אתמול להפחית את מיכסות המים לחקלאות בקצת למעלה מ־125 אחוז, שיהיה בתוקף מ־1 באפריל.

בעקבות קיצוץ מיכסות המים, יפחת השנה ערך התפוקה החקלאית בכ־50 מיליון דולר בהכנסות נטו של החקלאים.

ועדת המים שהחליטה על קיצוץ המכסות היא פורום ראשי משק המים בארץ, וחברים בו נציב המים, ראשי חברת תה"ל, ומקורות. ההחלטה אתמול התקבלה בשיתוף סגן שר החקלאות, אברהם כץ־עוז.

לגבי הסקטור העירוני ועדת המים החליטה שלא לקצץ את המכסות, אך הוחלט כי בגין חריגות מהמכסות הקיימות ישולמו קנסות גבוהים.

מלשכת סגן שר החקלאות נמסר כי שר החקלאות יתקין תקנות בדבר קיצוץ מיכסות המים לחקלאים. "החקלאים שיחרגו מהמכסות שאושרו, יסגרו להם, פשוט, את השיבר", אמר מקור בלשכת סגן השר.

שיעור הקיצוץ במיכסות המים ייקבע על פי הזדקקות הישובים החקלאיים השונים למשק המים הכלל־ארצי. יישובים שחברת מקורות מספקת 90 אחוז מתצרוכת המים שלהם, מיכסותיהם יקוצצו ב־15 אחוזים. לעומת זה, יישובים שרק 80 אחוז ממימיהם מתקבלים ממקורות, מכסותיהם יקוצצו ב־10 אחוזים. המקבלים מהרשת הארצית 70 אחוז מתצרוכת המים שלהם, מיכסותיהם יקוצצו ב־5 אחוזים בלבד.

מוצע חוק שיאסור שימוש בקרן ההשוואה לדלק לצרכי התקציב

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברי הכנסת אוריאל לין ומרדכי וירשובסקי יגישו היום לכנסת הצעת חוק לפיה יאסר השימוש בכספי קרן ההשוואה למחירי הדלק לצרכים תקציביים. הצעת החוק הוגשה על רקע ירידת מחירי הדלק הגלמי, שלא לוותה בירידה בשיעור זהה במחירי הדלק לצרכן. עקב כך הצטברו בקרן ההשוואה למעלה מ־70 מיליון דולר, וראש הממשלה ביקש להשתמש בכספים אלה ליצירת קרן צמיחה.

לין מסר ל"הארץ" כי מחירי הדלק בארץ היו צריכים לרדת לפחות ב־10 אחוז, ואי הורדת המחירים מהווה למעשה מס נוסף ובלתי חוקי המוטל על הצרכנים. אם הממשלה אינה רוצה להוזיל את הדלק, היא צריכה לעשות זאת באמצעות העלאת מיסים כשם שהדבר מקובל באירופה.

ח"כ בני שליטא יצא נגד המגמה המסתמנת מצד משרד האנרגיה להגיע להסדר פשרה עם עובדי חברת החשמל לפיו תוגבל צריכתם לפי ארבעה מהצריכה הממוצעת במשק. שליטא טען, כי יש להגביל את צריכת עובדי החברה לכל היותר לפי שניים מעל הצריכה הממוצעת במשק.

ועדת הכלכלה תדון היום בהצעה

כל סוכנות נסיעות תפקיד ערבות 500 אלף דולרים

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

ועדת הכלכלה של הכנסת תדון מחר במתן הערבויות בענף התיירות לאור התמוטטותן של סוכנויות נסיעות ותיירות. בפני חברי הוועדה יופיעו נציגים של משרד התיירות ושל סוכני הנסיעות והתיירות.

משרד התיירות מבקש לחייב בצו את כל סוכני הנסיעות והתיירות להפקיד ערבות בנקאית עד 500 אלף דולר, שתשמש לכיסוי חובות אם יקלעו לקשיים כספיים. סוכני הנסיעות והתיירות מתנגדים לכך בטענה שהם נותנים ערבויות לגורמי הענף, עמם הם מצויים בקשר מסחרי, כמו בתי־מלון. הערבות, שמבקש משרד התיירות להטיל, תיצור, לטענתם, כפילות, שרק תקשה מבחינה כלכלית על סוכנויות הנסיעות.

בדיונים משותפים של גורמי התיירות הועלתה באחרונה האפשרות לבצע את מתן הערבויות של סוכני הנסיעות והתיירות לגורמי תיירות בחו"ל במסגרת ביטוח של החברה לסיכוני סחר חוץ. לפי המצב כיום חייבות רק סוכנויות נסיעות חדשות להפקיד ערבויות כספיות במשרד התיירות בסדר גודל של 200 אלף דולר, אשר לא מספיקות בדרך־כלל לכיסוי חובות במקרה של קשיים כספיים.

להימנע מקשרים עם בעלי חוב

הנהלת איגוד סוכני נסיעות לישראל הנחתה את חבריה "להימנע מקשרים עסקיים עם סוכני חוץ, אשר התעידו חובות לא מכוסים אצל עמיתיהם". ההנחייה ניתנה לאור מקרים, שאירעו באחרונה, בהם לא כיבדו סוכני נסיעות מארצות שונות את התחייבויותיהם הכספיות כלפי סוכני תיירות ישראליים והתקשרו לאחר זאת עם סוכני תיירות אחרים בארץ.

בשיחות, שהתקיימו עם הנהלת התאחדות המלונות, הושגה הבנה לשתף פעולה בנושא זה.

שאלון רווחיות

הנהלת התאחדות המלונות קיבלה החלטה חסויה, המחייבת את בתי המלון להשיב על שאלון רווחיות מיוחד, שהחלה להפיץ בין חבריה. בעזרת השאלון מקווה ההנהלה לקבל תמונה מייצגת על מצב רווחיותם העכשווי של המלונות ויכולתם לעמוד בכל התחייבויותיהם. בתי המלון נדרשו לדווח בשאלון על כל הפדיון מההפעלה כולל תגמולי ביטוח שעה, על הוצאות שנתיות, הקשורות בהפעלת המלון, על הרווח השנתי מהפעלת המלון ועל הרווח השנתי לבעלים.

נתוני השאלון יישמרו בסודיות גמורה ופרסום התוצאות ייערך רק בצורה מצרפית לגבי כל המלונות או לגבי קבוצות מלונות.

בוטלו המיקדמות בחשבונות הגז

צרכנים המקבלים אספקה ממרכזיות יחויבו בריבית במקום המיקדמות

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שר האנרגיה משה שחל חתם אתמול על צו המבטל את מיקדמות הגז לצרכנים המקבלים גז באמצעות מרכזיות (כ־450 אלף). צרכנים כאלה שיקבלו החודש את חשבונות הגז (עבור החודשים ינואר פברואר) יגלו כי המיקדמה בשיעור של 92 אחוז בוטלה ובמקומה הם יחוייבו בריבית חודשית של 3.5 אחוזים.

ביטול מיקדמת המלאי, שנעשה בתיאום עם ארגוני הצרכנים, נועד להקל על צרכני המרכזיות את תשלום החשבונות לעונת החורף, ולחלק את נטל התשלומים לאורך כל עונות השנה.

חברות הדלק מתנגדות להסדר החדש. מחישובים שנעשו עולה, כי כדי לאפשר אשראי לצרכני הגז המרכזי, נדרשות חברות הדלק להעמיד לרשות חברות הגז אשראי בהיקף של כ־10 מיליון דולר בתקופת השיא בחורף, וכ־6 מיליון דולר בקיץ, לדעת החברות. סכומים אלה ילכו ויגדלו בגלל העלייה במספרם של צרכני הגז במרכזיות. לכן דורשות החברות לכסות את עלות המימון באמצעות קביעת סעיף מיוחד במסגרת ההתחשבנות שלהן עם חברות הדלק.

הרכבת תקבל מכי"ל 6.2 מ' דולר לרכישת קטרים ולהשקעות

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

כימיקלים לישראל תעביר לרשות רכבת ישראל סכום של 6.2 מיליון דולר לרכישת קטרים חדשים והשקעה בתשתית בדרום הארץ. הסכם ברוח זה נחתם בימים אלו בין הנהלת הרכבת והחברה הבת של כימיקלים לישראל חברת מפעלי תובלה.

סכום זה יסייע לרכבת להגדיל את כמויות המוצבים המשונעים מ־3.9 מיליון טונות השנה ל־4.5 מיליון טונות בשנת 1986/87 ו־5 מיליון טונות שנה אחרי כן.

מאז 1982 החברות הבנות של כימיקלים לישראל משנעות המוצבים ברכבת ישראל. ההכנסות מהובלת המוצבים מהוות כ־100% מהכנסות הרכבת בקווי הדרום וכ־75% מהכנסות הכוללות של רכבת ישראל.

בעקבות ירידת מחירי הדלק בעולם

חברת החשמל בודקת מחדש את תוכניות הפיתוח שלה

ייתכן שיופחת השימוש בפחם ויוארך השימוש ביחידות המופעלות ע"י מזוט

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ"

חברת החשמל בודקת מחדש את תוכניות הפיתוח שלה נוכח הירידה במחירי הנפט הגולמי בשווקים העולמיים.

מנכ"ל החברה יצחק הופי אמר, כי המצב החדש מחייב את החברה לבדוק שורה של נושאים. בין הנושאים — עיתוי הפסקת ההפעלה של יחידות כוח ישנות המופעלות במזוט; דחייה בשנתיים של מועד הקמת תחנת כוח נוספת אם יירכשו עוד עשר טורבינות גז, בהספק כולל של 400—500 מגוואט ובהשקעה של כ־200 מיליון דולר.

כן נבדקת אפשרות להגברת הניצול של תחנות הכוח המופעלות בדלק נוזלי, תוך הפחתת חלקו של השימוש בפחם, בתחנת חדרה.

הופי ציין, כי מדובר בבדיקה ראשונית בלבד והרבה תלוי בהתפתחויות שתהיינה בשוקי הדלק והפחם בעולם. אם יתברר שכדאי להשתמש בדלק נוזלי, בטווח ארוך, יש לשקול בעבר לשריפת דלק דל גפרית העולה כיום כ־10 דולר לטונה יותר מהמזוט.

טרנסכלל תוריד מחירי הובלת מכולות לאירופה

התנגדות בקרב חברות ספנות אחרות

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

"כלל סחר" תפעיל את קו האניות החדש מחיפה לצפון אירופה בתוך כחודש, על אף התנגדות חברות הספנות אחרות, הטוענות שהדבר עלול לגרום למלחמת מחירים והפסדים בקו זה.

"כלל סחר" תפעיל את הקו על ידי חברת הבת שלה טרנסכלל, והיא מקווה להשתלט על כ־10% בשוק של 3500 המכולות המובלות כל חודש מישראל לצפון אירופה.

משה שטיינברג, מנכ"ל "כלל סחר" מסר כי מחירי ההובלה בקו החדש יהיו זולים בכ־150 דולר למכולה מהמקובל. אך זמן ההובלה יהיה ארוך במקצת מהמקובל, בגלל שהמכולות יעברו דרך קפריסין, ולא יגיעו ישירות לאירופה.

גורמים בכירים ב"כלל" דחו את הטענות, כי חברת הספנות הישראלית עלולה להיפגע מצעד זה באופן משמעותי וציינו, כי מתוך 16 האניות הפועלות כיום בקרטל קו חיפה—צפון אירופה רק 4 אניות הן בבעלות "צים" ואחת בבעלות [illegible]. ולכן הפגיעה בחברות אלו תהיה שולית ולא תתבטא ביותר משלושה־ארבעה אחוזים.

ערך את העמוד: אריאל וייגנהל

הבנק הבינלאומי הראשון

הודעה לציבור על הצעה מיוחדת לרכישת יחידות במחיר יסודי בקרנות נאמנות

בניהול דיקלה — חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ

מוצעות בזה לציבור יחידות של קרנות הנאמנות הבאות במחיר יסודי (ללא שיעור הוספה) בתקופה מיום רביעי 25.2.86 עד יום חמישי 13.3.86 ועד בכלל.

"מימד"
"מגוון"
"מור"

הזמנות לרכישת היחידות ניתן להגיש באמצעות כל אחד מסניפי הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ ובאמצעות בנקים וחברים אחרים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

אין הודעה זו מהווה הצעה לרכישת היחידות הנ"ל.

לשמואל סגל
איתך באבלך הכבד
במות עליך
אביך ז"ל
מחבריך בבנק כללי
לישראל בע"מ

לחברנו קרניס יצחק
אתך באבלך בהילקח האב
יהושע ז"ל
אגד
ההנהלה החברים הגימלאים השכירים

לחברנו באום חיים (מסניף חולון)
אתך באבלך בהילקח האב
ישראל ז"ל
אגד
ההנהלה החברים הגימלאים השכירים

למאירה ומשה פרונצ'בסקי
אתכם באבלכם על פטירת ילדתכם
ענת ז"ל
חבריכם בל. ד. קוניסר ושות'
חיפה — תל־אביב

לגדליה בן־ארי
משתתפים בצערך על מות אחיך
מהנדס **ישראל מייק** ז"ל
מי יתן ולא תדע דאבה עוד
קבוצת חברות הבניה
א.צ. ברנוביץ
ההנהלה — העובדים — המשפחה

תושבי אלקנה אבלים על פטירתה של
מרשה סלומינסקי
תנחומינו הכנים
לניסן והילדים
ולמשפחות סלומינסקי, דולגין, גלסר וויינשטוק
ההלויה תצא היום יום שני ט"ו אדר א' תשמ"ו 24.2.86 בשעה 13:00 מבית המשפחה באלקנה ותגיע לבית העלמין "סגולה" בפתח־תקוה בשעה 14:00

המועצה המקומית אלקנה
כואבים והמומים עם ראש המועצה
ניסן סלומינסקי, הילדים, ההורים ובני המשפחה
על מות **מרשה**
בנחמת ציון וירושלים תנוחמו
חברי המועצה המקומית והעובדים

אנו מודיעים בצער רב על פטירתה
של אמנו וסבתנו היקרה
חיה קלנשטיין
ההלויה תצא היום יום שני ט"ו באדר־א' תשמ"ו 24.2.86 בשעה 12.00 מבית ההלויות בסנהדריה להר המנוחות בירושלים
ציפורה קלנשטיין
משה, רבקה, מיכאל, ואודליה ארד

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
אסף כהן
ממייסדי מוצא עלית
ההלויה תצא ביום שני ט"ו אדר א' 24.2.86 בשעה 1.00 אחה"צ מבית־ההלויות העירוני ברחוב שמגר רוממה ירושלים להר המנוחות.
המתאבלים: ילדיו:
צפניה, יעל, עודד
ולליק וב"ב

בצער וביגון רב אנו מודיעים על פטירתו של
צבי כהן
ההלויה תתקיים היום יום שני ט"ו באדר א' תשמ"ו 24.2.86 בשעה 2.00 בבית העלמין בצור שלום
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים בשעה 1.45 מבית המנוח רח' מבצע קדש 5, קרית־חיים
אשתו: חנה כהן
בנותיו: יהודית נאות
ורות גולן
הנכדים וכל בני המשפחה

על
יצחק פרי
כי איננו
מתאבלים
מנהל "קול ישראל"
וחבר העובדים

עם משפחת ברומברגר
אנו אבלים על מותו של
הנס ז"ל
האיש היקר והאהוב
המעבדה הביוכימית המרחבית
בית חולים כרמל חיפה

ליוסי ברומברגר ומשפחתו
קבלו את השתתפותנו בצערכם על מות האב
הנס ז"ל
חבריך לעבודה
בחברת עציון

למשפחות פלאי—ברש
אתכם באבלכם הכבד במות
ברכה פלאי
אלמגור ושות'

אנו אבלים על מותה
של מייסדת הוצאת מסדה
ברכה פלאי ז"ל
ושולחים את תנחומינו למשפחה האבלה
הדר חברה לבטוח בע"מ
ההנהלה והעובדים

ליואב ברש ולמשפחה
להוצאת מסדה ומפעלי דפוס פלאי
אתכם באבלכם במות
גברת **ברכה פלאי** ז"ל
בית מפעלי ניר אמריקאיים
ישראליים בע"מ

לשרה ברש,
אלכסנדר פלאי והילדים
יואב ברש, רות נויגרטן
אתכם באבלכם
על מות אמכם וסבתכם.
גב'
ברכה פלאי
ז"ל
משפחת איכנולד

למשפחות פלאי וברש
תנחומים על פטירת
ברכה פלאי ז"ל
רוטנשטרייך — גיצלטר

לגברת שרה ברש
יו"ר אילן סניף גבעתיים
קבלי את השתתפותנו במות אמך היקרה
ברכה פלאי ז"ל
ההנהלה ופעילי אילן
סניף גבעתיים

העיר תל־אביב—יפו
אבלה על מות
ברכה פלאי ז"ל
יקירת העיר
מייסדת הוצאת "מסדה"
חלוצת המו"לות העברית
יוזמת ומפיצה של מפעלים ספרותיים מפוארים
שלמה להט
ראש העיר

על מותה של
ברכה פלאי ז"ל
מייסדת ומנהלת "מסדה",
ממייסדי ופעילי התאחדותנו,
רבת־פעלים בהוצאה לאור
והפצת הספר העברי.
אבלות
התאחדות הוצאות ספרים בישראל
הוצאת ספרים "יחדיו"
הוצאת ספרים "מעלות"
ומשתתפות בצער המשפחה

למשפחת פלאי
אתכם באבלכם במות
ברכה פלאי ז"ל
בית הוצאה כתר, ירושלים

למשפחות ברש ריבלין ופלאי
משתתפים באבלכם על מותה של
ברכה פלאי ז"ל
סטימצקי

עם משפחת פלאי
ועם בית ההוצאה לאור "מסדה"
אבלים אנו על מות האשה הגדולה
ברכה פלאי ז"ל
מייסדת המפעל המבורך [illegible]
של מפיצי האות העברית בארץ ישראל
חברת "ברונפמן"
הוצאה לאור ומפיצים
ההנהלה והעובדים

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

מיכאל קרנון פגש את האנגלים אמש בנתב"ג

רובסון: באנו לעבודה

בילויים וטיולים? רק על המגרש * השאלה הראשונה בלוד: השמש תזרח מחר?

אנגליה כאן

מאת מיכאל קרנון

בובי רובסון היה אמש במצב רוח מרומם. היתה לו סיבה טובה לכך. רק לעתים נדירות יש לו אפשרות לרכז את כל כוכבי הנבחרת האנגלית למשחק ר־עים, כמו זה שיהיה מחרתיים ברמת־גן נגד נבחרת ישראל.

שעה קלה אחרי שהפמליה האנגלית נחתה בנמל התעופה בן־גוריון, ואחרי שהיא שכולם יצאו ברכבם למלון "הילטון" בתל אביב, התפנה מנהל הנבח־רת האנגלית לשוחח עם העי־תונאים הישראלים. כשהוא ש־קוע בכורסה בחדר האורחים, לצידו של ידידו יוסף מיר־מוביץ', פנה רובסון לעיתונאים ואמר: "שוט".

מנהל הנבחרת האנגלית מזה ארבע שנים, כסוף שיער וחייכן, כבר ביקר אצלנו פעמים מספר. תמיד היה בגדר אורח. הפעם הוא בא לעבודה. "יש לנו בסך הכל עוד שלושה משחקי מבחן לפני היציאה לגמר העולמי במכסיקו. זה של יום רביעי הוא אחד מהם. אני חייב לנצל את ההזדמנות עד תום", הסביר לנו. "כאשר קיבלנו את הפניה מה התאחדות שלכם הטילו עלי המעבידים שלי להחליט אם זה נראה לי. מכיוון שביקרתי כאן וראיתי את הנבחרת הישראלית וידעתי היכן נשחק ובאלה תנאי אקלים. לא הססתי לרגע. זה בדיוק מה שאנו זקוקים לו בפרק זמן זה של השנה."

ג'ון בארנס מווטפורד ודייקי היל מלוטון, שצורף לסגל רק במוצ־אי שבת אחרי שהתברר שפיטר ריד נפצע בדרבי של ליוורפול.

לפתע אני מרגיש בטפיחה על הכתף. מבט לאחור ואני מזהה מיד את פניו המוכרות היטב של אחד משדרי הטלוויזיה הנודעים באנגליה, בארי דייויס. "סוף סוף אני מגיע גם לכאן," אומר האיש שביקר כבר בכל קצוות תבל. "אולי תוכל לתת לי כמה פרטים על הנבחרת שלכם?" לצערי לא יכולתי לעזור לו. גם המאמן יוסף מירמוביץ' לא יכול היה לומר הרבה. רק ביום שלישי יפ־גוש את הבחורים ויראה מה מצבם.

בובי רובסון מבטיח לפרסם את ההרכב שלו כבר מחר. "עד לפני אימון אחר הצהריים". הוא מודה שההרכב כבר נקבע אבל בשלב זה הוא "בראש שלי בלבד".

הפתעות? לא אצל בובי רוב־סון. אם כולם יהיו כשירים (היום אמורים להגיע מאיטליה ריי וילקינס וגורדון קאואנס) אני מעריך שאנגליה תשחק בהרכב הבא: שילטון (סאותהמפטון); סטיוונס (אוורטון), בוצ'ר (איפס־וויץ'), מרטין (וסטהאם), סאנסום (ארסנל); רובסון (מנצ'סטר יו־נייטד), הודל (טוטנהאם), וויל־קינס (מילאנו), בירדסלי (ניו קאסל), דיקסון (צלסי), בארנס (ווטפורד).

הפרשן ברוקינג: אחת הנבחרות הטובות ביותר

לפני ארבע שנים עוד נימנה על סגל נבחרת אנגליה במונ־דיאל בספרד. היום הוא פרשן של הבי.בי.סי.

טרוור ברוקינג מתקרב לשנ־תו ה־40, אבל עדיין נראה מצוין. "פעמיים בשבוע אני מתאמן עם חברי לשעבר בווסטהאם, כדי לשמור על כושר. החבר'ה אומרים שאני מסוגל לשחק אפילו בליגה הראשונה. אני לא כל כך בטוח בכך."

הוא זוכר שכבר ביקר בעבר בישראל. הוא זוכר גם את מוטל'ה שפיגלר שהתאמן עם ווסטהאם.

ברוקינג חושב שזו אחת הנבחרות האנגליות הטובות ביו־תר. "יש כאן הכל. יכולת אישית, הרבה ניסיון וגם בחורים צעירים ושאפתנים. בתוספת שחקן אחד או שניים, שלא הגיעו לכאן, זה הסגל שייצג את אנגליה במכסיקו".

פרשנות הרדיו אינה עיסוקו המלא. "יש לי כמה עסקים שאני מנהל. רק בשבתות אני משתתף בשידור מישחקי הלי־גות, ויוצא מדי פעם גם עם הנבחרת, או עם קבוצות למפע־לים רשמיים. במצבים לא הייתי. אני שמח מאוד להיות כאן."

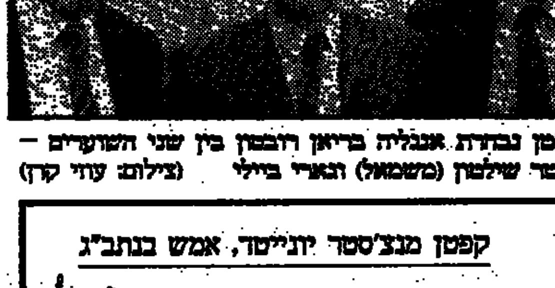

קפטן נבחרת אנגליה בריאן רובסון בין שני השוערים — פיטר שילטון (משמאל) וגארי ביילי (צילום: עודי קרן)

השמש תזרח מחר?

השאלה הראשונה ששאלו אותנו הכדורגלנים האנגלים עם היכנסם לאולם המכס היא: "האם השמש תזרח מחר?" לאלה שבאים מהכפור של לונדון, מנצ'סטר, ליוורפול וסאותהמפ־טון, כמה ימים של שמש שווים זהב. פיטר שילטון בן ה־37, הב־כיר בשחקנים האנגלים, מדבר על בדידותו של השוער בקור האירופי. "אני שמח שתוקפים את השער שלי. אחרת אני עלול לקפוא מקור. שחקני ההגנה של סאותהמפטון רוצים שלא ישע־מם לי בין הקורות".

שילטון הוא אחד מאלה שכבר ביקר בישראל. "אני זוכר את השמש אבל לא בדיוק את תוצאת המישחק", הוא אומר. מזכירים לו שנוטינגהאם, קבו־צתו דאז, ניצחה 6—1. "לא רע", הוא פולט. כאשר שואלים אותו אם הוא מסכים לכך שהוא השוער מספר אחד בעולם אומר שילטון: "יש כאלה שאומרים כך. יש גם כאלה שאומרים את האמת".

שילטון והקפטן בריאן רובסון מתייצבים לכמה צילומים משו־תפים. העיתונאים האנגלים טוע־נים ששני אלה הם הכדורגלנים היחידים בעלי רמה עולמית בנבחרת אנגליה. רובסון, בחו־ליצה בהירה ועניבה אדומה, מבקש לא להתייחס להערכות כאלה. "כל מה שאני רוצה עכשיו זה לשחק", הוא אומר. "בחמשת החודשים האחרונים, מאז שנפצעתי נגד טורקיה, שיחקתי בקושי 90 דקות של כדורגל רציני. עכשיו אני מרגיש כשיר ורעב לכדור. רציתי מאוד לשחק נגד מצרים, אבל והפציעות מנעו זאת ממני. עכשיו תוכלו להבין כמה חשוב לי המישחק כאן." רובסון מודה שאינו יודע כמעט דבר על הכדורגל הישראלי. "שמעתי מעט מחברה הסקוטים שהיו כאן בחודש שעבר. אבל אין לי ספק שלא נלקק בישראל דבש."

שום טיולים ובידור

זו גם דעתו של בובי רובסון. "לא באנו לכאן לטייל. זה מיבחן חשוב וכך אנו מתייחסים אליו. שום טיולים ושום בידור. את המרץ יוציאו הבחורים במיגרש האימונים והיום רביעי במיש־חק". רובסון מודיע שהיום יהיה אימון קשה. "ערבית הבחורים לא ישחקו בשבת בגלל מזג האויר. הם זקוקים לאימון רציני הם יקבלו אותו."

השחקנים האנגלים מפוזרים באולם המכס חבורות חבורות. כך אנו רואים שני לונדונים — גלן הודל מטוטנהאם וקני סאנ־סום מארסנל. במרחק קצר משם ניצבים שני הבלמים התמידים טרי בוצ'ר מאיפסוויץ' ואלווין מרטין מווסטהאם. שלושת השחו־קים השחורים ניצבים בחבורה אחת — וויו אנדרסון מארסנל.

קפטן מנצ'סטר יונייטד, אמש בנתב"ג

בריאן רובסון: הלכה האליפות? מה פתאום

בריאן רובסון וגארי ביילי הם נציגיה של מנצ'סטר יונייטד בנבחרת אנגליה. זו קבוצה שפתחה את העונה בסערה ונדחקה באחרונה ל־מקום השני ע"י אוורטון.

אתה יודע בריאן, יש לנו אוהדים רבים בישראל. ההר־גשה אצל רבים היא שהלכה האליפות.

בשום אופן לא. אמנם איב־דנו את היתרון הגדול שהיה לנו בתחילת העונה, אבל אם תביט בטבלה תראה שיש לנו שלוש נקודות פיגור בלבד ומישחק חסר על אוורטון. והיה תנצח במישחק זה נש־תווה בנקודות.

בכל אופן, התרשמנו כאן שהתמוטטה הקבוצה. שאיבדתם את התנופה.

בכל השנים שאני בכדורגל לא זכורה לי מכת פציעות כזו בקבוצה אחת. אם אנו עדיין בצמרת זה אומר משהו. עכשיו כמעט כולם בריאים ואני מאמין שיונייטד תחזור לשחק את הכדורגל שהצגנו בפתיחת העונה. בגלל הפציעות הרבות נאלץ המנהל להכניס שינויים בהרכב ולרכוש כמה שחקנים חדשים. היום לרשותו. מיבחר גדול. הלוואי וכולם היו יכו־לים לשחק.

אולי גם לך יהיה קשה לחזור להרכב?

"רובסון" מודיע: בשבת אנחנו משחקים בסאותהמפטון. אני מאמין אחזור להיות במישחק. מספר 7 של יונייטד יהיה רוב־סון.

אני פונה לביילי: רובסון חוזר?

לפי מה שראיתי באימונים הבחור בכושר מצוין ורעב לכדור. הוא ינסה עכשיו למלא את כל מה שהחסיר בתקופת היעדרו.

מה זה אומר מבחינת הק־בוצה?

כמעט הכל. עם "רובסון" הכל יראה אחרת.

רצים לאליפות?

אין סיבה שלא נעשה זאת. יהיה קשה מאוד מאחר שיש עוד כמה קבוצות טובות. אבל גם בימים הקשים ביותר, כאשר שבעה שחקנים היו בטיפולים רפואיים, לא הרמנו ידיים.

האם ביילי יעמוד בין הקורות?

אני מקווה שכן. אבל את ההרכב קובע רון אטקינסון. צריך לשאול אותו.

מיפגש מאמנים: יוסף מירמוביץ' (מימין) לא יהיה במכסיקו. בובי רובסון יהיה ועוד איך (צילום: עודי קרן)

כך הם רוצים להגיע לאירופה

נבחרת אנגליה אינה נוחתת כל יום בישראל. כולנו יודעים כמה מאמצים נעשו להביא את האנגלים לכאן. יתר על כן: האנגלים הגיעו עם מסע כבד, הכולל את יו"ר ההתאחדות ברט מיליצ'יפ ונשיא פיפ"א לשעבר, סר סטנלי ראוס.

ההתאחדות לכדורגל הודיעה, כי בנמל התעופה בן־גוריון תהיה מסיבת עיתונאים עם המשלחת האנגלית. כל בר דעת היה מבין שבמסיבה כזו ישתתפו גם ראשי המשלחת מאנגליה. משום כך לא הוטרדו אלה ע"י העיתונאים שניצלו את זמן ההמתנה לבוא המטוס, כדי לראיין את הכדורגלנים.

כאשר עזבה כל הנבחרת את נמל התעופה ונכנסנו לחדר האח"מים למסיבת העיתונאים, הופתענו למצוא שם רק את מנהל הנבחרת האנגלית בובי רובסון בלוויית המאמן הישראלי יוסף מירמוביץ'. את סר מיליצ'יפ ואת סר סטנלי הבריחו למלון "הילטון".

לא רק שזה לא מכובד, אלא שיש כאן גם זילזול בתקשורת.

וכך הם רוצים להתקבל לאירופה.

נתניה לאירופה — הפועל לדרבי

אפשר לנצח גם עם ארל

הפועל תל־אביב — הפועל גליל עליון 95—105 (45—46)

* המצטיין: לאוון מרסר.

● לתל אביב קלעו: מרסר 25, יעקבי 21, צימרמן 20, ווי־ליאמס 13, לארגי 13, פרישמן 12, אמסלם 1.

● לגליל עליון קלעו: סימס 25, בראון 20, זיסמן 18, חזן 16, ליף 14, כהן 2.

שפטו אסא קמינר וראובן וי־רובניק, 2000 צופים, האולם באוסישקין.

מכיוון שמשחקי הגמר סל הם חלק בלתי נפרד של משחקי הליגה הלאומית ומכיוון שהללו מהווים את מסגרת הפעילות השוטפת של הכדורסל האיכותי — חייבת כל קבוצה להתייצב למשחקים. כך עשתה אתמול גם קבוצת הפועל גליל עליון, שהקדימה ירדו לתל אביב, נרשמו בטופס, לבשו את התלבושת המסורה להפועל תל אביב. שחקני הגליל לא חשבו כלל על ניצחון. אלא על חזרה הביתה בשלום.

גם כאשר בראד ליף שיחק היטב וקבוצתו הובילה 27—32 ו־33—40, היה ברור לכל מי שצפה במישחק שאין ליתרון הזמני כל משמעות. האורחים מהצפון הרכינו את הרא־שים וחיכו למהלומה שלא איחרה להגיע. הפועל תל אביב, בעיקר בז־כות מחצית ראשונה יוצאת מן הכלל של לאוון מרסר, נשאר בתמונה ויורד להפסקה עם יתרון זעיר (45—46) לאחר סל של ג'ק צימרמן.

סימני השחיקה, שנתגלו במשחקו של הגליל במחצית הראשונה, הפכו ברורים הרבה יותר בשניה. לאחר יתרון 51—55 של הגליל, קלע עופר יעקבי שלושה סלי 3 נקודות ברצי־פות והעלה את קבוצתו ליתרון 59—60. אחר כך קלע צימרמן סל נוסף של 3 נקודות ויעקבי חזר על זה בפעם הרביעית. גם ארל ווי־ליאמס השתתף בחגיגה. הוא החל לשחק בדקה ה־24, כשקבוצתו עדיין פיגרה. וויליאמס שינה להחלי־טין את יחסי הכוחות הפיסיים. הוא העניק לקבוצתו יתרון במאבקים מתחת לסלים, בפעם הראשונה במה־לך שני המשחקים בין שתי הקבוצות.

הפועל תל אביב, ששיחק עם חמישה קלעים (צימרמן ריכז את המישחק) הגדיל את יתרונו ל־63—72 בדקה ה־29, ואחר כך ל־68—81, ארבע דקות מאוחר יותר. גיג סימס ומודי בראון ניסו לצמק את התוצאה, אך איש מחבריהם לא האמין שאפשר לשחזר את הנס התל אביבי מן השבוע שעבר ותל אביב ניצחה לבסוף 95—105, למרות מישחק בינוני מאד של מלך הסלים שלה מייק לארגי.

גיא צוקר

גילמן: החלום התגשם
ארל: לא יהיה כסף

כעת, כשהבטחנו את מקומנו בגביע אירופה, נוכל לשחק בחופשיות וללא לחץ. התערבתי עם מספר גדול של אנשים שנסיים בין ארבע הראשונות ואת זה השגנו. בשנה הבאה נלך על שני המקומות הראשונים".

אצל הפועל תל אביב, למרבה הפלא, אי אפשר היה להבחין בע־ליצות רבה, למרות הניצחון על הפועל גליל עליון. השחקנים לחמו על כבודם, אך לא קיבלו את מש־כורותיהם. ארל וויליאמס, שהיה אחד המצטיינים אמר: "שיחקתי עבור עצמי. רציתי לנצח וזה הכל. הפועל תל אביב שיחק היטב. עופר יעקבי קלע טוב ומרסר היה טוב. אני לא מאמין שנקבל את הכסף, למרות שנשחק מול מכבי, בסיבוב הבא. הרגל כואבת, אבל נתתי הכל. כדי להשיג את הניצחון".

מה הם אמרו

מאת גיא צוקר

לפני שנתיים, כשדיבר על הליגה הלאומית ועל בניית קבוצת כדורסל טובה בנתניה, סברו רבים שגיל גילמן אינו מבין כדורסל. או הוא הוזה, בלתי שפוי. אליצור נתניה היתה בליגה הארצית והעיר נתניה לא סיפקה, מעולם, קבוצת כדורסל טובה לליגה הלאומית. אתמול, לאחר הניצחון על בית"ר תל אביב, יכול היה גילמן להרגיע, בפעם הראשונה. ניצחונו הושג, למרות שהמאבק עדיין לא תם. "זה היום המאושר ביותר שלי מאז שהתחלתי לעסוק בספורט", אמר. "הגשמנו חלום שאיש לא האמין שיוגשם."

הברכה של אליצור

מאת יצחק לביא

אליצור נתניה — בית"ר תל אביב 106—108 (56—57)

* המצטיין: דני ברכה.

● לאליצור נתניה: פייר 26, גורדון 22, ברכה 22, הל 17, סימס 14, פאל 7.

● לבית"ר תל אביב: ג'ונס 34, ג'ונסון 30, חזו 26, הבאורד 8, גינזבורג 5, שם טוב 3.

שפטו (טוב) נפתלי עובדיה ושלום הולצר. 2100 צופים. האולם באוסישקין.

גם אוהדיה הקנאים של אליצור נתניה ידעו לקבל אותם במחיאות כפיים ולכבדם ברדתם מהמגרש. הכוונה לשחקני בית"ר תל אביב שהצליחו להכביד על הנתנייתים ממש עד שניות הסיום לפני שנוצחו 108—106 במפגש הגומלין של הגמר סל.

זה היה ערב שהחל בצורה פושרת לגמרי, אבל הסתיים בצורה מכובדת, מרתקת, שופעת מתח, עם מרבית הסממנים של כדורסל חזק, טוב ויעיל. למעשה, המתח והעניין היו מנת חלקם של הצופים החל בדקה ה־34 בה הורה הלוח על יתרון נתנייתי 94—92, כאשר שני שחקני העזר של בית"ר, דווידס ג'ונס ובר־ליאן ג'ונסון בעזרתו המאוחרת אריכה של פנחס חזו (4 סלים של שלוש נקודות) מנצחים על המלאכה. שלוש דקות לפני כן, במצב של 81—88 לנתניה, היו לשלושה מהם ארבע עבירות: פייר, הל וגורדון. ככל שחלף הזמן היה ברור, כי כדורסלני בית"ר ת"א לא ירימו ידיים. שלוש דקות וחצי מהסיום הצליח חזו המצוין לקבוע יתרון בית"רי 99—98 לאחר הרבה דקות של פיגור, מסל של שלוש נקודות.

המצב נראה כחמור מבחינתם של הנתנייתים וקהלם מהסיום. כאשר לכל שחקני החמישיה היו ארבע עבירות ולוח התוצאות הורה על 102—103 לבית"רים, אלא שפייר, ברכה והל הגנוסים ידעו לקלוע מכאן שש נקודות ונוצלו איבוד כדור מיותר של שם טוב. דקה ועשרים שניות מהסוף, גם סל שלוש נקודות של הבאורד הבית"רי 23 שניות מהשריקה האחרונה לא עזר. כי הניכוי של יוסי הררי ידע להחזיק את הכדור.

המחצית הראשונה היתה צמודה, כאשר כדורסלני נתניה החזיקו ביתרון קל בזכות יכולתם הטובה של פייר וברכה, בעוד ג'ונס "הוגג" מן הצד השני. חזו וחבריו הספיקו להליך לסירוגין. אבל הסיום היה של פייר וחבריו. ככלל, ראינו רק בפרקי זמן קצובים כדורסל עם מבצעים והמיוחד אמורים הדברים לגבי הנתנייתים שהחטיאו ממצבים נוחים בעיקר בפתיחת המישחק. ככל שחלפו הדקות במחצית השניה היה נרמה, כי שחקני העוד מנתניה "יעשו" הפרש, 77—68 (26), 81—88 (30) אלא שחזו, ג'ונס וג'ונסון העמידום במקומם, ריכזו נבון וקר ליעות בפריצות של ברכה הכריעו בסוף את הכף לאורחים.

חובות הכדורסל בהפועל ת"א: רבע מיליון דולר

אופק: מ.פ. ת"א אחראית לניהול ולחובות

מאת גיא צוקר

כתב "ספורט הארץ"

חובות מחלקת הכדורסל של הפועל תל־אביב מסתכמים ב־250,000 דולרים לערך — כך נודע אתמול במהלך הישיבה שנערכה לקבוע את עתידה של קבוצת הכדורסל של המועדון.

בפגישה נכחו יעקב ישי, מחזיק תיק הספורט בהסתדרות; תוי קאופמן, מזכיר מועצת פועלי תל אביב; אלי מילר, מחזיק תיק הפועל במועצה ומנכ"ל הפועל יצחק אופק. המועצה הסכימו שהקבוצה חייבת להמשיך להתקיים ולהופיע במשח־קי הליגה הלאומית. אך על הדרכים האפשריות, אם ישנן כאלה, לכיסוי חובותיה, יחליטו בסוף השבוע. "אינני יודע כיצד יכוסה החוב, אבל ברור שמועצת הפועלים אחר־אית לניהול הפועל תל אביב וגם לחובות הקבוצה", אמר אתמול יצחק אופק. לדעתו יצטרכו כל נציגות הפועל לצמצם את רמת ההוצאות שלהן ב־20 אחוזים בשנה הבאה.

16 ניחשו 12 בטוטו

בגלל הפסקת המשחק בין הפועל חולון להכח ר"ג לא יובא משחק זה בחשבון הניחוש הנכון. 16 משתת־פים ניחשו 12 תוצאות וכל אחד מהם יקבל כ־28.000 ש"ח; 585 משתתפים ניחשו 11 תוצאות וכל אחד מהם יקבל כ־380 ש"ח; 9025 משתתפים ניחשו 10 תוצאות וכל אחד מהם יקבל כ־24 ש"ח; 68500 משתתפים ניחשו 9 תוצאות וכל אחד מהם יקבל כ־3 ש"ח.

בבית הגמר בגביע אירופה:

הממוצע של מאגי 27 נק' של פטרוביץ' 40.1 נקודות

מאת סופר "ספורט הארץ"

קווין מאגי מדורג שני בין הקלעים בבית גמר גביע אירופה לאלופות. בשמונה מישחקים קלע מאגי 218 נקודות והממוצע שלו 27 נקודות למישחק. בראש הדירוג דראזן פטרוביץ' מציבונה זאגרב שקלע 281 נקודות ב־7 מישחקים — ממוצע של 40.1 נקודות.

אחרי מאגי בדירוג: בילי ניים (לימוז') עם 196 נק', ארוודאס סאבוניס (זלגיריס) 186, לינטון סאותס (ריאל מאדריד) 166, לי ג'ונ־סון (מכבי ת"א) 151. ג'ונסון הופיע בשישה מישחקים בלבד ולכן הממו־צע שלו 25.1 נקודות.

רימאס קורטינאיטיס היה הקלע המצטיין של זלגיריס בניצחון 100—122 על לימוז'. הוא קלע 32 נקודות וסאבוניס 23. ללימוז', שתשחק השבוע בירושלים, הידוע לקלוע האמריקאים דייוויס 22 ותיים 17.

קבוצת בנקו רומא, שהדיחה את הפועל תל־אביב מגביע קוראץ', הב־טיחה ככל הנראה את מקומה במישחק הגמר. רומא ניצחה בצרפת את אנטיב 78—69, עם 18 נקודות של פלאוארס ו־17 של ראוטינס. בחצי הגמר השני, שיהיה על טהרת איטליה, ניצחה הארזה את קאזרטה 71—84. האורוגוואי לופס, שישחק נגד ישראל באליפות העולם בספרד, קלע 24 נקודות לקאזרטה.

בחצי גמר גביע האלופות לנשים: ויצ'נצה — צסק"א 82—84 (במוסק־ווה), לבסקי ספרטק סופיה — אגון דיסלדורף 79—64.

גמר סל

הערב השלמת הסיבוב הראשון

מאת סופר "ספורט הארץ"

מכבי תל אביב והפועל חולון ינסו לסיים את משחקיהן בסיבוב הראשון בגמרסל כבר הערב, בירושלים ובחיפה.

האלוף מתל אביב יפגוש מול מכבי רמת גן, אותו הביס במשחק הראשון 153—100. קשה להאמין שמכבי רמת גן יוכל לגרום בעיות לתל אביב. המנסה להתנחם בליגה.

מכבי חיפה, שנוצח בחולון 101—123 ינסה לכפות משחק שלישי. אך גם אם יהיה בכושר טוב, יתקשה לנצח. במקרה של הפסד חיפאי ייפרד מן הקבוצה פראן אוהנלן, מאמנה האמריקאי. שיוחלף על ידי פנחס גרשון. בין גרשון להנהלת חיפה כבר הושג סיכום עקרוני, האמור להיכנס לתוקף מעשי בתום העונה. שני המשחקים יוחלו בשעה 20.00.

כדוריד

מכבי ניצח בדרבי של ראשון־לציון

מכבי ראשון לציון ניצח אמש בדרבי העירוני את הפועל 20—17, במחזור ה־18 בליגה הלאומית בכ־דוריד. התוצאות האחרות: הפועל רמת־גן — מכבי רחובות 20—17, מכבי פתח־תקוה — הפועל נוקיים 22—19, מכבי ארזים — אליצור הרצליה 24—18, הפועל רחובות — מכבי קרית־מוצקין 31—12, מכבי נתניה — הפועל פתח־תקוה 23—23.

משה הר געש * אחרי המחזור * משה הר געש

שמעון מזרחי, יו"ר מכבי ת"א, כדורסל:

הכדורגל הישראלי אינו יכול להתמודד עם קבוצות מאירופה

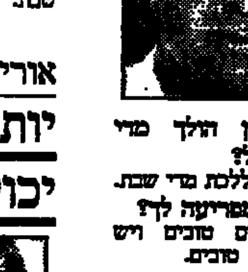

אתה עדיין הולך מדי שבת לכדורגל?

אני משתדל ללכת מדי שבת.

הרמה לא מפריעה לך?

יש מישחקים טובים ויש משחקים פחות טובים.

מה עם אירופה?

צריך להמשיך במאמצים, למ־רות שכפי שאנחנו רואים איני סבור שהקבוצות הישראליות יכולות להתמודד עם קבוצות מאנגליה, גרמניה, מהולנד ומ־בלגיה.

מה עם הרמה של מכבי תל־אביב?

חזיתי כמעט בכל המישחקים ונדמה לי שמכבי עוד לא התייצב בהרכב מלא. תמיד היו נעדרים, בגלל פציעות, הרחקות וסיבות אחרות.

מכבי תל־אביב כבר כמה שנים לא שייך לצמרת.

יש בקבוצה הנוכחית צעירים כשרוניים מאד. עוד שנה לכל המאוחר יראו את התוצאות ומ־כבי תל־אביב יחזור למעמדו הטבעי. גם עונה זו עדיין לא הסתיימה.

אביב שיחק בשכונה עם מנוע טורבו. קנסות אינם פתרון. צריך לצמצם את הליגות, להקים מית־קנים ראויים לשמם. לקיים הגנה כפולה בכל איצטדיון כדי שכח.

אורי אפק:

יותר גרוע לא יכול להיות

אורי אפק באיזה מגרש היית בשבת?

מכבי נתניה.

איך היה?

מתחת לכל ביקורת.

עד כדי כך?

אני הולך בקביעות לכדורגל כבר יותר משלושים שנה. שלשום בפעם הראשונה עזבתי במחצית. למרות שמדובר בשתי קבוצות שאני אוהד: מכבי נתניה והפועל כפר־סבא.

מה קורה לכדורגל שלנו?

יותר גרוע לא יכול להיות.

יעקב אקהויז:

הם שיחקו עם מנוע טורבו?

טוענים שהרמה הירודה בליגה מבריחה את הצופים.

הפועל תל־אביב בא בשבת ליבנה ואין שם תנאים לשחק כדורגל. המגרש מתחת לכל ביקורת.

ובאשר היו תנאים הפועל תל־אביב המבין יכולת גבו־הה?

אנחנו לא בשיא. קבוצות באות יותר להפריע מאשר לאפשר לשחק.

ומה דעתך על היציעים הריקים?

זו בעיה אחרת. קשה לי להבין את זה. אולי זה המצב הכלכלי. אולי המיתקנים לא טובים ויותר מדי קבוצות באיזור המרכז.

אולי הרמה לא מספיק טובה כדי להביא את הקהל ליציעים?

זו לא תופעה חדשה. שורש הבעיה שכבר כמה שנים לא מוצאים לכך פתרון.

היית ממליץ לחקות את גדעון בייקמן, יו"ר מכבי ת"א שקנס את כל הקבוצה?

והשבת מכבי תל־אביב היה טוב? לא שמעתי שמכבי תל־

אמציה לבקוביץ:

הילד? שיילך לשחק טניס

הלכת בשבת לראות כדור־רגל?

לא.

מדוע?

יש לי שתי קבוצות בארץ. העדפתי להיות עם המשפחה.

מוזר מאוד לשמוע משפט כזה מפיו של אמציה לבקו־ביץ.

במשפחה אני לא מתרגז. בכ־דורגל אני פוגש לפעמים אנשים שמרגיזים אותי.

איך צריך להתייחס לרמה של הליגה בשבועות האח־רונים?

העובדה שהאנשים מתרחקים מהענף העומד בפני פשיטת רגל, אומרת הכל.

מה היית מציע לילד שלך לעשות עם דמי הכיס?

לא ללכת לכדורגל. אולי לענף אחר. לטניס, למשל.

אומרים שאירופה תגאל את הכדורגל מכל הייסורים.

מדברים כל הזמן גבוהה גבוהה על רמה עולמית. אך הכדורגל שלנו רעב ללחם, אין לו מה לאכול.

אחרי המחזור * משה הר געש * אחרי המחזור

חדשות חוץ

חיזוק ידי גורבאצ'וב צפוי בוועידה הלאומית של הקומוניסטים בבריה"מ

הוועידה תקבע המטרות ל־15 השנים הבאות * החשובה ביותר מאז 1961

מוסקווה. (ע"ד), הוועידה הארצית של המפלגה הקומוניסטית הסוב־יטית שתתכנס מחר תיקבע את המטרות ל־15 השנים הקרובות, ות־גבש מחדש את ההנהגה בראשות מיכאיל גורבאצ'וב.

יותר מ־5000 צירים יבואו לוו־עידה החשובה ביותר מאז 1961 (היא מתכנסת אחת לחמש שנים). הצירים יביאו את ברכתם לתוכניות של גורבאצ'וב, שנועדו לחולל שינויים בחברה הסובייטית.

בנאום פתיחה שישא, ושימשך יותר מ־4 שעות, יסקור גורבאצ'וב את מצב האומה וינתח את מדיניות הפנים והחוץ שלו לשנים הבאות. בוועידה ישתתפו מנהיגים ונציגים מבעלות בריתה של בריה"מ וממפל־גות קומוניסטיות וסוציאליסטיות ברחבי העולם. מצפים כי גורבאצ'וב יקרא למנהיגים האורחים להצטרף ל"קואליציית־שלום" חדשה. שתפעל למען חרם כולל על נשק גרעיני.

בקורות במפלגה מעריכים כי גורבאצ'וב יטיל על ברז'נייב, שמת ב־1982, את האחריות לקיפאון בחיים הכלכליים והפוליטיים בב־ריה"מ. קיפאון שנמשך משך 18 שנות כהונתו. ב־11 החודשים האח־רונים, במסגרת זכה להרחיק את מורשת תקופתו של ברז'נייב והודח מאות מנהיגים ועסקנים קשישים במפלגה.

לקראת הוועידה ניהלו כלי התקשורת הממשלתיים מערכה נגד ניצול לרעה של השלטון, ו"פראב־דה" ריווח הודים על ביקורת שנמתחה על זכויות־יתר של אנשי הצמרת.

רבים מבעלי המשרות בעתות מעידן ברז'נייב. יאבדו כנראה את מקומותיהם בוועד המרכזי החדש של המפלגה.

העיתון המערב־גרמני "בילד"

חללית ביון סובייטית עלולה להתרסק על כדור הארץ במארס

המבורג (איפ"ג). חללית ביון סובייטית, שייתכן כי היא מונעת בכור גרעיני, יצאה מכלל שליטה ועלולה להתרסק על כדור הארץ בשלהי־מארס.

העיתון המערב גרמני "בילד" שמוסר על כך מפי שני מומחי חלל מערב־גרמניים מסר כי החללית קוסמוס 1714 מתקרבת לקראת כניסה מלאה בהתלקחות לאטמוספירה בין 21 ל־25 במארס, לאחר שמנגנון ההיגוי שלה התקלקל.

מומחה־חלל גרמני אמר כי ככל שהכניסה לאטמוספירה תהיה פתאומית יותר, כן תגדל הסכנה שחלקים גדולים מהחללית לא יאוכלו באש ויתרסקו על פני כדור הארץ.

הסובייטים עצמם לא דיווחו על בעיות כלשהן בטיסתה של קוס־מוס 1714 ששוגרה לחלל ב־28 בדצמבר. לדברי בילד יש בה מכשירי האזנה, המסוגלים לעקוב בין היתר אחר תנועת צוללות באוקיינוסים האטלנטי והשקט.

איראן מרגיעה: לא נרחיב המלחמה מעבר לתחום עיראק

דמשק (ע"ד). נציג של איראן הכריז, כי ארצו לא תנסה להרחיב את המלחמה מעבר לתחומי עיראק, שם כבשה כמה מאות קילומטרים רבועים.

סגן שר החוץ האיראני, עלי באשארתי, אמר בדמשק, כי אין למדינות הערביות התומכות בעי־ראק סיבה לחשוש מפני פלישת איראן לדרום עיראק.

כוויית וסעודיה, התומכות העיק־ריות של עיראק, חוששות שההת־קדמות בגבול הדרומי מאיימת על גבולותיהן. הכוחות האיראנים בחצי האי העיראקי פאו, נמצאים במרחק של קילומטרים ספורים מכווית.

באשארתי התחייב בדברין שלאי־ראן אין שאיפות של התפשטות — לא בעיראק ולא במדינות המפרץ.

שר החוץ הסעודי, סעוד אל פייסל, נועד בשבת עם נשיא סוריה חאפז אל אסד בדמשק זו פעם שניה בשבוע, ויצא לבגדאד.

הכוחות העיראקיים טענו שכבשו אתמול מידי האיראנים צומת תחבו־רה חשוב בחצי האי פאו.

מטוסים ומסוקים של חיל האוויר העיראקי המשיכו לתקוף מוצבים איראניים, לדברי עיראק, ובמתקפה הראשונה של יום אתמול ערכו 400 גיחות.

איראן הודיעה אתמול כי כוחותיה הדפו בהצלחה מיתקפת נגד עירא־קית בסביבות פאו והסבו אבדות כב־דות לתוקפים. סוכנות הידיעות האיראנית מסרה, כי לכוחות איראן שליטה מלאה על העמדות שנכבשו לאורך רצועה בת 30 קילומטרים לאורך חוף עיראק במפרץ הפרסי.

נכנע האלג'יראי שהתבצר חמוש בבית־יולדות בצרפת

ליון (ע"ד). אלג'יראי חמוש, שהת־בצר בשבת בבית חולים ליולדות, לאחר שפרץ לתוכו תוך כדי יריות, הסגיר את עצמו אתמול למשטרה.

האבא לאבארי בן ה־39 נכנע לאחר שהחזיק כבני ערובה יולדת, וולד ואחות. האיש שדרש להפ־גש עם הנשיא מיטראן ודרש להישאר בצרפת, פצע בירייה איש ביטחון של בית החולים בליון, שניסה להתערב כאשר פרץ בשבת בלילה לאגף היולדות באקדח שלוף.

קודם לכן מסר פרקליטו של לאבארי לעיתונאים, כי לקוחו הורשע בעבר בסרסרות וריצה 10 חודשי מאסר. כ־50 שוטרים כיתרו את אגף היולדות כאשר התנהל עימו משא ומתן.

עריכה את המדור: רחל דנה

המראות ונחיתות

להלן ההמראות והנחיתות בנמל התעופה בן־גוריון ביום שני 24.2.86:

המראות

ב־0100 אל־על (037) לאמסטר־דאם וניו־יורק, ב־0410 פרינט אייר (866) לבזל, ב־0545 פאן אמריקן (115) לפאריס, ניו־יורק וסן פרנציס־קו, ב־0645 טי. וו. איי. (833) לפאריס וניו־יורק, ב־0705 אל־על (311) לבריסל ומנצ'סטר, ב־0750 סוויסאייר (333) לציריך, ב־0800 אל־על (323) לפאריס, ב־0805 אייר פראנס (133) לליאון ופאריס, ב־0830 אל־על (009) למונטריאול וניו־יורק, ב־0830 אל־על (209) למונטריאול ומיאמי, ב־0845 אל־על (395) למדריד, ב־0850 אולימפיק (302) לאתונה, ב־0900 אל־על (385) לרומא, ב־0930 אל־על (337) לאמ־סטרדאם, ב־1000 אל־על (357) לפרנקפורט, ב־1025 אל־על (315) ללונדון, ב־1200 אל־על (5351) לקלן/בון, ב־1525 אייר פראנס צ'רטר (7957) לטולוז ופאריס, ב־1630 לופטהאנזה (605) לפרנק־פורט, ב־1810 אייר פראנס צ'רטר (7953) לפאריס, ב־1940 אייר סיני (051) לקאהיר, ב־1945 אל־על (443) לקאהיר.

נחיתות

ב־0210 פרינט אייר (865) מבזל, ב־0710 אל־על (002) מניו־יורק, ב־1405 אייר פראנס צ'רטר (7956) מפאריס וטולוז, ב־1515 לופטהאנזה (604) מפרנקפורט, ב־1525 טי.וו. איי. (810) מסנט לואיס, שיקאגו, בוסטון ופאריס, ב־1525 טי.וו.איי. (832) מניו־יורק ופאריס, ב־1530 אל־על (016) מניו־יורק ולונדון, ב־1600 פאן אמריקן (114) מסן פרנציסקו, ניו־יורק ופאריס, ב־1655 אייר פראנס צ'רטר (7952) מפאריס ואילת, ב־1725 ק. ל. מ. (525) מאמסטרדאם, ב־1730 אל־על (386) מרומא ב־1755 אל־על (006) מלוס אנג'לס, שיקאגו ואמסטרדאם, ב־1830 טאואר אייר (030) מניו־יורק ובריסל, ב־1845 אל־על (524) מפאריס, ב־1855 אייר סיני (050) מקאהיר, ב־1905 סוויסאייר (332) מציריך, ב־2000 אל־על (358) מפרנקפורט, ב־2010 אל־על (338) מאמסטרדאם, ב־2030 אל־על (396) ממדריד, ב־2125 אל־על (312) ממנצ'סטר ובריסל, ב־2150 אייר פראנס (132) מפאריס ולאון, ב־2155 אל־על (316) מלונדון, ב־2200 אל־על (5352) מקלן/בון, ב־2315 אל־על (444) מקאהיר.

כל ההמראות והנחיתות זמנן אינו סופי. את המועד הסופי יש לוודא כשעתיים לפני הזמן הנקוב לעיל. בטלפון 03־381111.

מענק מיידי על חשבון הבנק
בתכנית החסכון "טפחות למתמיד" בנק טפחות
graphicdesign

هكذا من الأصل

במסיבת עיתונאים לרגל צאת ספרו "קטל ברפואה — עדות אישית"

ד"ר נודלמן: תחת כיפת הרפואה הציבורית צומחת רפואה מושחתת המעשירה רופאים בעלי־יכולת

לטענתו יש בארץ די מיטות לאישפוז, ואין הצדקה להמתנה ארוכה בתור לאישפוז ולניתוחים ★ הציג תלוש משכורת אחרון שקיבל כעובד מדינה, בו שכר הנטו יותר מ־2000 ש"ח

מאת ידיה פל

בתביעה להקמת ועדת חקירה ציבורית, שתחקור את "מחדלי הרפואה הציבורית בישראל, המפילה קורבנות רבים אף מאלה שנפלו במלחמת יום הכיפורים", יצא אתמול ד"ר יולי נודלמן, רופא מנתח בכיר. בתפקידיו האחרונים, שימש כמנהל המחלקה לכירורגיה בבית־החולים "ברזילי" באשקלון.

ד"ר נודלמן ניהל מאבק ממושך נגד הממסד הרפואי עוד בהיותו רופא בשירות המדינה. עבודה שגררה שורה ארוכה של משפטים משמעתיים נגדו, העברות מתפקידים והתראות על פיטורין. לאחר שפוטר מעבודתו בבית־החולים ב־אשקלון, קיבל משך חודשים משכורות מלאות, מבלי שעבד כלל. באחרונה התפטר מהשירות הציבורי ולדבריו עשה זאת, כדי שיוכל להיותם למאבק ציבורי בממסד הרפואי.

במסיבת עיתונאים שכינס ד"ר נודלמן בחיפה, לרגל הוצאת ספרו "קטל ברפואה — עדות אישית", האשים הרופא הבכיר את מערכת הרפואה הציבורית ובראשה את משרד הבריאות, כי "תחת הכיפה של הרפואה הציבורית גדלה וצומחת רפואה מושחתת, שבאה לידי ביטוי בהתפתחות מואצת של פרקטיקה פרטית, המעשירה את בעלי היכולת בין הרופאים".

לדבריו, בבדיקה עצמאית שערך, מתברר, כי בארץ יש די מיטות לאשפוז שמאפשרות להיענות לכל צרכי האוכלוסיה, מצב שהוא אף טוב מאשר בארצות־הברית ובמדינות מפותחות באירופה. עוד טען, כי אין הצדקה להמתנה הממושכת בתור לאשפוז ולניתוחים.

הוא הוסיף, כי מי שטוען, ששכר הרופאים נמוך ואינו מספיק, אינו אלא מטעה את הציבור. הוא הציג את תלוש המשכורת האחרון שקיבל כעובד מדינה, בו שכר נטו של יותר מ־2,000 ש"ח. כמו כן אמר, כי אין זה נכון, שיש מחסור במזון ובציוד בבתי־החולים. ההיפך הוא הנכון. לדבריו, ייעול ותכנון נכונים יאפשרו חיסכון של כ־30 אחוז בתקציב משרד הבריאות. לדבריו מוקצים תקציבים לפרויקטים יקרתיים בשל סיבות אישיות ובלי הצדקה ממשית וכזה הוא לדבריו הפרויקט המתוכנן לעריכת ניתוחי לב בארץ.

בספרו מביא ד"ר נודלמן מקרים של אפליית חולים ערבים ומתבטאויות בנוסח "למה עלי להתרגש למולי החולה היה ערבי", משפט שאמרה רופאה צעירה לאחר הניתוח הראשון שביצעה ו"לא נורא, הרי הם בין כך ובין כך מן השטחים".

ד"ר נודלמן הוסיף ואמר, כי במערכת הרפואית בבתי־החולים קיים קשר שתיקה בכל הנוגע למחדלים רפואיים הנעשים בהם וקיימים אלמנטים ברורים של "מאפיה".

ד"ר נודלמן סיפר, כי הוזהר על־ידי היועץ המשפטי של משרד הבריאות לבל יוציא לאור את ספרו בטענה, שזו הפרת משמעת חמורה.

מלשכת דובר משרד הבריאות ביקשו, שלא להתייחס בשלב זה להאשמותיו של ד"ר נודלמן, בין השאר גם משום שהספר עדיין לא הגיע למשרד הבריאות. מקורות בהנהלת משרד הבריאות ציינו, כי נגד ד"ר נודלמן תלויות ועומדות עדיין מספר קובלנות רפואיות מקצועיות, שנמצאות כרגע בתהליך של בדיקה אשר עד שתסתיים, לא תהיה התייחסות לטענותיו.

הנער מעין־כרם יועבר לביה"ח לחולי־נפש "טלביה"

החשוד ברצח משפחתו: שיביאו לי שיעורים בהיותי בהסתכלות

הודה ברצח הוריו ואחיותיו ברובה אם־16 שהחזיק אביו, בעת שירות המילואים שלו ★ ביקש שיאפשרו לחבריו לבקרו בעת ההסתכלות

(ע). "אם אפשר, שיביאו לי שיעורים בהיותי בהסתכלות", כך אמר אתמול הנער החשוד ברצח הוריו ואחיותיו בעת הדיון על הארכת מעצרו. שופט הנוער, אברהם בך הזה, האריך את מעצרו בעשרה ימים, והורה להחזיקו בעת המעצר בבית־החולים לחולי־נפש, לצורך הסתכלות וקביעת מצבו הנפשי. לבקשת המשטרה, התקיים הדיון באגף הנוער בבית־המעצר במגרש הרוסים.

בבקשת המשטרה נאמר, כי הנער הודה ברצח הוריו, נסים ולאה כהן, וברצח אחיותיו ענת ושירה, ברובה אם־16, שהחזיק האב כרון בעת שירות המילואים שלו. במהלך הדיון היה הנער עירני ואמר לשופט, כי כל מה שנרשם בעדותו נכון. בשעות הבוקר עיין בכותרות העיתונים וביקש מהשופט לרשום בפרטיכל, כי אין הוא רוצה שיפורסמו השערות על אודותיו. הנער גם ביקש שקרוביו יזאגו לו "כמה שפחות", ושד חבריו לכיתה יביאו לו לבית־החולים את השיעורים, וכי יאפשרו להם לבקרו.

בתום הדיון סוכם, כי הנער יועבר למחלקת המתבגרים של בית־החולים לחולי נפש "טלביה" לפי קביעת הפסיכיאטר המחוזי. השופט ציווה על המשטרה לשמור על הנער מבחינה פיסית ונפשית, והתיר לפרסם את כל פרטי הפרטיכל פרט לשמו ולתמונתו של הנער. הדיון התנהל בדלתיים סגורות והורשו להשתתף בו שני קרובי משפחה של הנער, שגם שוחחו עימו.

סניגורו של הנער, עורך־הדין שמשון צדיקוב, אמר בתום הדיון, כי חוות־הדעת הפסיכיאטרית, שיינתנו במהלך תקופת האשפוז, הן שיקבעו בסופו של דבר.

הבריח אחיו התורג לעשות מעשה מגונה

מעצרו של צעיר בן 22, תושב חולון, החשוד כי הבריח את אחיו התורג בן השבע לעשות בגופו מעשה מגונה — הוארך בארבעה ימים בבית־משפט השלום בתל־אביב. הצעיר חשוד, כי בעת ששהה בבית־אביו הורג בחולון הבריח את בנו בן השבע של האב לעשות מעשה מגונה בגופו (של החשוד) ואחר כך איים עליו, בדרשו שלא יספר לאיש על כך.

חשוד באיום על אמו — נשלח להסתכלות

צעיר בן 26, תושב תל־אביב, נשלח ל־15 ימי הסתכלות בעקבות תלונתה של אמו, כי איים לרצוח אותה בסכין, אם לא תפסיק לשמוע רדיו בערבית. לדברי הסנגורה, איים הצעיר על אמו, כי ישרוף את ביתה, ישרוף ראשה בספסים והניף פטיש גדול מעל ראשה ואילצה לברוח מן הבית.

בעקבות הביקורת על מחסומי הדרכים של מס הכנסה

באוצר מתגבשת תוכנית לארוב לנהגים בחניונים בתוך הערים

בעלי תחנות דלק ובעלי חניוני הרכב הפרטיים מתנגדים

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

נוכח הביקורת הציבורית, שהושמעה נגד שלטונות מס ההכנסה בעניין עצירת כלי רכב פרטיים במחסומי ביקורת בדרכים, מתגבשת באוצר הצעה, לקיים מארבים לנהגים היוצאים מחניונים בתוך הערים.

על פי ההצעה, יוקמו מחסומי ביקורת בדרכים, סמוך לחניוני רכב. פקח מס יארוב לכלי רכב היוצאים מהחניונים, ויודיע במכשיר קשר מהו מספר הרכב היוצא. אם יתברר, כי כלי רכב זה שייך לנישום שחייב כספים למס ההכנסה, ייעצר הרכב במחסום הקרוב.

בעלי תחנות הדלק, הרשויות ובעלי חניוני הרכב הפרטיים מתנגדים להקמת מחסומי מס בתחומם, מפני שלטענתם, יבריח הדבר נהגים.

ורדים על ראש עמוד יותקנו בעבור זוג עיטי הסלעים שקינן ליד מנזר קרמיזן

חברת החשמל נענתה לפניית המרכז לעופות דורסים של החברה להגנת הטבע בעקבות התרחקות הזוג מהאיזור

מאת אלי אלעד, סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

הזוג המפורסם של עיטי הסלעים, שקינן במשך 3 שנים רצופות ליד מינזר קרמיזן מדרום לירושלים, ייהנה עתה ממיתקן מיוחד שהתקינו בעבורו חברת החשמל, בניסיון לסייע להחזיר הקינון הנדיר באיזור.

את הפעולה יזם המרכז לעופות דורסים של החברה להגנת הטבע, בבית ספר שדה הר־גילה, מדרום לירושלים. לאחר שבאתר שבו נהגו עיטי הסלעים לקנן, בוצעו עבודות פיתוח, שהרחיקו את הזוג מהאיזור. חברת החשמל נענתה לפניית מרכז הדורסים והתקינה בראש עמוד מתח גבוה בגבול רפאים, ליד יד קברי, משטחים מיוחדים, שעליהם יניחו אנשי הטבע מצע של ורדים, כבסיס לקינון.

עיט הסלעים הוא אחד מדורסי היום הנדירים והגדולים המקננים בארץ. בארץ ידוע על 20 זוגות מקננים בלבד, רובם באיזור המדבר. הזוג מקרמיזן יוצא דופן בכך, שהוא מקנן סמוך למגורי אדם בירושלים.

סיגריות עם תווית "אזור סחר חופשי" נמכרות בבאר־שבע ובמרכז

מחיר קופסת "טיים" באילת — 83 אג'; מחוץ לאילת — 95

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

איזור הסחר החופשי באילת פועל לכאורה גם בבאר־שבע ובערים אחרות בארץ. התגלה, כי סיגריות תוצרת דובק כ"טיים", ו"ברודווי" נקנות באילת ונמכרות בבאר־שבע ובמרכז הארץ ללא מס־ערך־מוסף — כך עולה מבדיקה, שהשלים סופר "הארץ". מחירה של קופסת "טיים" באילת — 83 אגורות, ומחירה מחוץ לאילת — 95 אגורות.

מאות אורחים ישראלים, המגיעים לאילת לנופש או לצורכי עבודה, קונים כמויות עצומות של סיגריות. לרוב מסוג "טיים", מעבירים את הסיגריות ברכב פרטי ומוכרים זאת לחבריהם בצפון. בבאר־שבע, למשל, מאות תושבים, המגיעים לסופי שבוע באילת, מוכרים סיגריות עם תווית של איזור סחר־חופשי. התברר, כי גם פקידים בשירות ממשלתי או שוטרים בבית־המשפט המחוזי מעשנים סיגריות "טיים" ללא מס־ערך־מוסף.

שוטרים רבים, המגיעים לאילת, קונים גם הם כמויות גדולות של סיגריות ומעבירים אותם למרכז הארץ ולבאר־שבע. מחירה של קופסת "טיים" באילת הוא 83 אגורות, ומחיר הפיסה רגילה מחוץ לאילת — 95 אגורות.

בעלי חנויות באילת מסרו, כי מוכרים לכל מי שבא לקנות סיגריות וכי לא מתנהל כל פיקוח החברה מי תושב אילת ומי לא.

מנהל המכירות בחברת דובק, דוד חזר, אמר אתמול, כי הוא יודע את המצב. לדבריו, חוליות ביקורת מטעם המפעל עורכות ביקורת בכל הארץ, אך עד כה לא נתפסו הנוריות המוכרות סיגריות עם תווית של איזור הסחר החופשי. הוא הוסיף, כי מאז הוחלת החוק של סחר חופשי באילת נרשמה עלייה של שישה אחוזים במכירת הסיגריות באילת. הוא ציין עוד כי הוא בעצמו נתקל בשיחה של נהגי משאיות, אשר אמרו, כי הם קונים סיגריות באילת, רק באילת.

מנהל המכס באילת, מרדכי מזרחי, אמר אתמול: "אי אפשר לחפש בכל רכב פרטי, היוצא מאילת, אך אם נתפוס מבריח כלשהו — הוא יועמד לדין".

יצוין, כי החל מהחודש הקרוב יהיו פטורים תושבי אילת מתשלום מס־ערך־המוסף על שירותים, הניתנים להם בצפון הארץ. תיקון זה הוכנס באחרונה בחוק איזור הסחר החופשי.

עת"א החליטה להקטין שיעור העלאת הארנונה

המסים שישולמו באפריל־מאי יהיו נמוכים מאלה ששולמו בפברואר־מארס

מאת חיים הנדוורקר

הנהלת עיריית תל־אביב החליטה אתמול להקטין את שיעור העלאת המיסים העירוניים.

בתחילת חודש פברואר אישרה העירייה את העלאת הארנונה הכללית, בשיעור אחיד של 175 אחוז. לאור מדד המחירים שפורסם בחודש ינואר שהצביע על מדד שלילי, החליטה הנהלת הקואליציה על הפחתת שיעור ההעלאה והעמדתו על 160 אחוז למגורים ו־165 אחוז לעסקים. יוצא מכך שהמיסים שישולמו באפריל־מאי, יהיו קטנים יותר מאלה ששולמו בפברואר־מארס.

בדיון התפתח ויכוח, ששיקף את יחסי הכוחות בקואליציה העירונית, עם החלטתו של שלמה להט להקים את מפלגתו החדשה. כך למשל, ראובן ויטלה מהליברלים, חיים בסוק מהדתיים ורבים מאנשי חירות תבעו, כי ההעלאה במיסים תהיה בשיעור של 100 אחוז ואחר־כך הסכימו להתפשר על 155 אחוז. להט טען, כי ברמת מיסים זו, קשה יהיה לנהל את העירייה. לאחר שכמה מאנשי הליברלים לא צידדו בו, אמר להם, כי לא יתפלא, אם הליברלים יצביעו בהצבעה מתוכננת נגד קיומו של מוסף שבת, וכך יקל עליו לפרוש מהסיעה הליבראלית בעירייה, כדי להגן על הליבראליים.

צעיר מעזה שהוריו סירבו לממן לימודיו במצרים הצית עצמו בנפט

מאת איתן רבין

תושב עזה, בן 23, הובהל אתמול במצב קריטי לביה"ח בעזה לאחר ששפך על עצמו פחית נפט והצית עצמו. ממשטרת נפת עזה נמסר, כי הצעיר ביקש מהוריו, כי יממנו לו לימודים במצרים. ההורים התנגדו וטענו, כי הוא חייב לעזור להם בפרנסת המשפחה. לאות מחאה הוא הצית עצמו, ונכווה קשה.

"רב מכר" בגלילות נפתח היום לקהל

מאת נורית אמיתי, סופרת "הארץ" בשרון

"רב מכר", מרכז חדיש של "תנובה" בצומת גלילות, פותח היום את שעריו לקהל הרחב. חברת תנובה, המפעילה את חנות ההיפר־שוק במקום, יזמה את הפרויקט, המשתרע על פני 8000 מ"ר.

ברב המכר מוצעים לקונים, לצד כלי־כתיבה, מוצרי אופנה, תכשיטים ועוד גם שירותי שמרטף ומשחקיה לילדים. רב המכר יהיה פתוח מ־9.30 בבוקר ועד 10 בלילה, ובימי שישי עד 3.00. במוצאי שבת יפתח רב מכר לאחר צאת השבת ויופעל עד 10 בלילה.

שנת מאסר על ניסיון לייצא חשיש בשוקולד

מאת נורית אמיתי, סופרת "הארץ" בפתח תקווה

זאב נשיא (53) מפתח תקווה, שהואשם בניסיון לייצא חשיש, המוסווה כקופסאות שוקולד, נידון בידי שופט בית השלום בפתח תקווה, שלי טימן, לשנת מאסר בפועל, פיקוח לשנה של קצין מבחן וקנס של 2000 שקלים חדשים בגין עבירות אחזקת הסם. כן הוחרמו 5200 דולרים שנמצאו ברשותו, שבגינם נקנס ב־500 שקלים חדשים.

זאב נשיא, בעל מפעל ועסק לממכר בשר בשם "הנשיא" בפתח תקווה, נתפס אשתקד במשטרה, כאשר ברשותו חבילה מוכנה למשלוח לבית כלא בגרמניה, ובה 230 גר' חשיש ארוז בשוקולד ועטיפת סוכריות. את החבילה התכוון לשלוח לחברו רפי וייצמן, המרצה עונש מאסר בכלא הגרמני.

גופת גבר במצב ריקבון נמצאה בראשל"צ

מאת זהר בלומנקרנץ

גופת גבר, במצב ריקבון מתקדם נמצאה אתמול אחר־הצהריים בחולות רמת־אליהו בראשון־לציון. בשעת מסירת הידיעה, עדיין לא התבררה זהותו ולא ידועה סיבת המוות. את הגופה המתפוררת גילו נערים, ששיחקו במקום.

ערכה את העמוד: רחל דנה

הודעה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה — 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן — הוועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בבנס.

בגוש 6142 חלקה 232 רח' שלם מס' 12

דהיינו: הקלה 6% משטח החלקה ו־10% בקו. צדדיים ובניה במרחוים קדמיים ואחוריים בשעור 1.0 מ' לשיפור חזית הרחוב.

על המעונין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הוועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום ההודעה הזו בעתונות.

בכבוד רב
אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

כבישלגאות בפיס 86

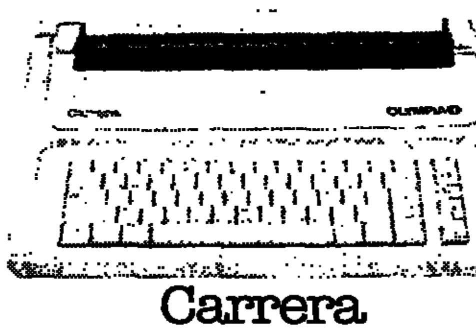

Carrera
מכונת הכתיבה האלקטרונית החדישה ביותר של "אולימפיה"
בביתן מ.מ.־נציגים
מקבוצת כלל (בכניסה לתערוכה)
P.B.S | כנס

קונה מחשב?
עשה לך כלל
קנה במלל!

ב·פיס שואלים
ב·מלל קונים!
* שלושה תשלומים שקליים

בתערוכת פיס 1986 תוכל למצוא מגוון רחב של מחשבים המותאמים לשרות המשרד, המעניין הארגונים ועסקים מגוונים. אנו במ.ל.ל. יכולים להציע לך תערוכה נייחת של ציוד ממיטב החברות המובילות בעולם, כגון: IBM, COMPAQ, HAYES, CORVUS, TEXTS INSTRUMENTS, TANDY (RADIO SHACK) ועוד. בשבוע זה אנו מכריזים על מוצרים חדשים.

אנו מציעים לך לסייר בתערוכת פיס 86' ולקבל הצעת מחיר, בוא אלינו למ.ל.ל. והשווה, והוכח שקלנו כדאי לקנות. לרשותך מגוון של הצעות מפתות שיעזרו לאשר החלטה שנה בשנים הבאה עלינו לטובה עם מערכת ניהול עסקי.

IBM-PC
יחידת מחשב קומפלט PCG 256K
ושני כוננים 360K —
~~5,050 ש"ח~~ 3,450 ש"ח
כמות מוגבלת

מדפסות יוקרה
מדפסות T.I הידועות באמינותן ובכושר עבודתן, מגוון רחב של מדפסות צרות ורחבות במהירות עבודה עד — 300 CPS.
★ מדפסות T 880 — רחבה. מהירות עבודה 300 CPS
שאל על המחיר.
★ מדפסות שאין שני לה — T 855 מאפשרת לך להחליף את סגנון ולשון ההדפסה לפי צרכיך. מדפסת צרה במהירות של 150 CPS במחיר של 1,795 ש"ח

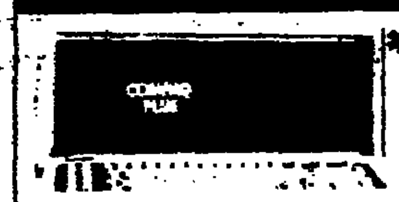

COMPAQ
החברה שזכתה בתואר המחשב הנבחר של 1985 בארה"ב.
★ מחשב שולחני COMPAQ PLUS 64K עם דיסק קשיח 10MB ~~7,550 ש"ח~~ 6,150 ש"ח
כמות מוגבלת.
★ מחשב נייד COMPAQ PORTABLE AT-286 דיסק קשיח 30MB 640K 10,950 ש"ח

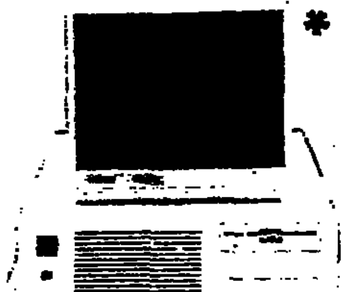

TANDY
חברה מלל גאה להכריז על מחשב היוקרה TANDY 3000 מתוצרת החברה המובילה בעולם בתחום מיקרו וסופר מיקרו מחשבים. השבוע במבצע 3000 TANDY תואם AT 256K ו־20MB דיסק קשיח מערכת קומפלט — ~~9,950 ש"ח~~ 7,950 ש"ח.
כמות מוגבלת.
★ תואם FCAT
★ 12 חריצים תואמים ל־PC
★ מעבד 80286 — 8MH
★ זכרון פנימי עד 12MB!!!
★ מערכות הפעלה XENIX, DOS.

מודם HAYES
החברה המחזיקה למעלה מ־70% משוק המודמים למיקרו מחשבים. המוצר הנבחר במשך שנים רצופות.
SMART MODEM 1200/300
SMART MODEM 2400
שאל על המחיר
★ מודם תואם HAYES — CERMETEK 300/1200 ~~890 ש"ח~~ 640 ש"ח.
★ מודם רב תכליתי STEEBEK
מותאם לכל סוגי המהירויות ומעגלי התקשורת הקיימים בקווי חיוג. המודם שנבחר ע"י חברת בזק לשרות את מנויי ישראכט.
שאל על המחיר.

* מערכות משולבות
★ מערכת רב משתמשים
— תוכנת TANDY 3000 512K
— שני מסופים
— מדפסת רחבה 160cps
— תוכנת הנהח"ש פיננסית לרב משתמשים
14,950 ש"ח
★ מעבד תמלילים
מחשב PC 256K ושני כוננים קומפלט עם תוכנה לעיבוד תמלילים
2,595 ש"ח
★ הנהח"ש
— מחשב TANDY 3000
— דיסק קשיח
— תוכנה להנהח"ש פיננסית
5,950 ש"ח
★ תוכנה סטאטיסטית
הידועה ביותר SPSS/PC שהותקנה בבנקים, החשב הכללי, סאיטקס והאוניברסיטת ת"א
1,445 ש"ח
המחירים אינם כוללים מע"מ

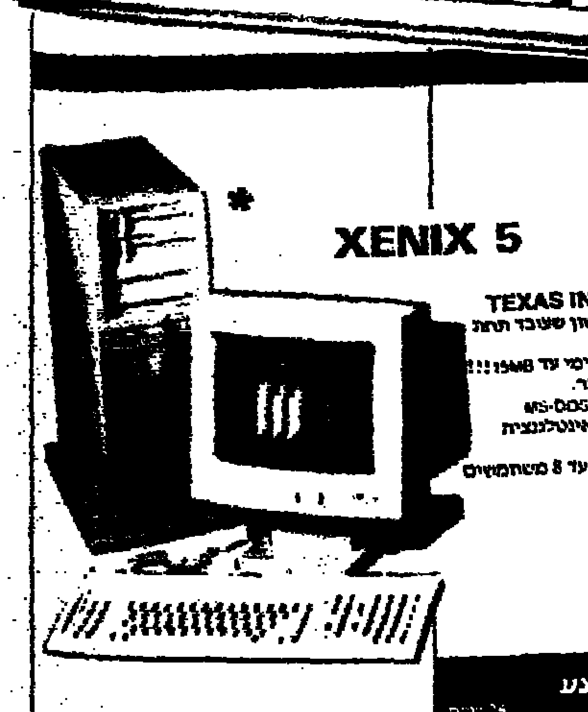

XENIX 5
TEXAS INSTRUMENTS (T.I.)
★ מחשב סופר מיקרו הראשון שעובד תחת XENIX 5.
★ בעל יכולת גידול זכרון פנימי עד 15MB!!!
★ מהירות עבודה גדולה יותר.
★ מערכת הפעלה XENIX 5 ו־MS-DOS
★ אידיאלי לעבודת היבי"מ והאינטליגנציה מלאכותית
★ תחת XENIX 5 תוכל לחבר עד 8 משתמשים
* תמיכה בעברית

ספרי הדרכה במבצע
• לוטוס 1.2.3 — 24 ש"ח
• הכרת ה־PC ומערכת ההפעלה — 24 ש"ח

פתוח עד שעה 19.00
המבצע עד ל 28.2.86

מלל
המוביל הארצי בתעשיית המידע והמחשבים בישראל
רח' הבונים 9 רמת־גן. ע"י גשר ההלכה חזית בשעת. טל' 7515519
רח' החשמונאים 91 ת"א טל' 252484, 266292

"נור"
החברה האמינה שתבטח בה
הכתובת שתהיה גאה בה

נוה אביבים בתל אביב
נוה אמירים בהרצליה
ועכשיו
מרום נוה
ברמת גן
לבורגנות, מגוון עשיר של דירות. דירות מרפסות, 5,4,3 חדרים, דירות גן ופנטהאוזים מפוארים.

נוה חברת בנין (1956) בע"מ
חברת בת של חברה לנכסים ולבנין בע"מ.
משרד ראשי: רח' ארלוזורוב 53, ת"א, טל: 241166 ימי א' ב' ג' ה' 13.00-09.00 18.00-16.00 ד' 13.00-09.00
משרד מכירות ודירה לדוגמא באתר: רמת־גן, רח' תרצה, טל: 03-777137/8 ימים א־ה 13.00-11.00 18.00-16.00
משרד מכירות ת"א: רח' דיזנגוף 173

10 חדרי משרד יפים (250 מ"ר)
בשכ"ח
ברח' יצחק שדה ת"א ק.ב. מעלית, טלפונים וחניה.
1.300.־ לחודש.
שוכרים רצינים יפנו ליה.ד. 25011 ת"א מ. 61250

מסקו
המובילים באחסון
הנכם מוזמנים לראות את הפתרונות של מסקו למשרד המאורגן בתערוכת פיס
מסקו טכנולוגיות בע"מ
• המפעל ומשרדים: אזור התעשיה, קרית ביאליק. ת.ד. 1616, חיפה 31015, טל: 04-705967
• משרד מכירות: תל אביב, רח' נחשון 1, טל: 03-442184

הארץ

יום ב', ט"ו באדר א', תשמ"ו
24 בפברואר 1986

ירושלים: רח' הסוללה 2 טל' 224245־02. ת.ד. 275 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב מרדכי 20 טל' 661166־04. ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

תל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל־אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. העורך האחראי: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחוייבת כתוכנן.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel 824261

החרדים והגזענות

אם יש את נפשך לדעת מדוע המפלגות הדתיות מעכבות בכנסת את החוק נגד גזענות, לך אל הפגנה כמו זו של מאות חרדים שהתגודדו בליל שבת מול בית־הספר ביאר בירושלים כדי "להציל את נפשות הנוער היהודי" ממפגש עם תלמידים ערביים. דוברי הארגון בעל השם האורווליאני "יד אחים" הסבירו שמפגשים אלה מביאים להתבוללות ולטשטוש הזהות היהודית. מעט טענות של החוגים החרדיים משתנות בתבלותן לחשש הזה. בהפגנה הנסה יש דווקא לתרום הרבה יותר לאותו ניכור של צעירים מן המסורת היהודית אשר נגדו ביקשו המפגינים להתריע.

אלום הוויכוח עם הציבור החרדי, שהיה קשה גם בעבר, נעשה זה מכבר בלתי־אפשרי.

נושאים כגון אלה הפכו לעניינה של המשטרה בלבד. אלא שבתהליך ההקצנה העובר על המחנה הדתי אנו עדים להתפשטותה של האטימות — אכן, של הגזענות — גם בקרב הציבור הדתי הנחשב מתון יותר. רבנים מטעם המפד"ל השמיעו אף הם זעקת מרות על המגע הזה, דוגמא ליצלן, בין צעירים יהודים וערבים. אחד מהם ציטט לא מכבר את "ויחל העם לזנות עם בנות מואב" ואת "הן עם לבדד ישכון ובגויים לא יתחשב" כדי לנמק את הרדיתיו. ח"כ אבנר שאקי, מהסמנים הקיצוניים של המפד"ל, התהדר באחרונה באומרו שאינו מתנגד למפגש אחד של תלמידים יהודים וערבים בתקופת בית־הספר התיכון, אבל "להושיב אותם יחד" — הוא הרעק.

בהדרגה מתחברים להם יוצרי ממשיכי הפעל המזרחי ואנשי ש"ס עם האגודאים ותומכי כהנא בגילויים פרועים של שנאת ערבים ושל כיתתיות צרה וחשוכה. ש"ס הצטרפה לכהנא בהצעת אי־אמון לפני חודשים אחדים נגד הנחיית משרד החינוך לקיים את מפגשי הנוער. הרבנים הראשיים, לאחר שפתרו את שאר בעיות המוסר הציבורי, נתנו כמובן את דעתם הקיצונית לעניין זה. הרב הראשי הספרדי לא התעצל והוסיף גם פסיקה נגד מכירת דירות של יהודים ל"נוכרים". התבטאויותיהם של רבנים שונים, מכל הזרמים, במשך השנים כלפי ערבים נוסחו כגרועות שבאמירות האנטישמיות אי־פעם.

לחברה הישראלית, אשר כששית מאוכלוסייתה ערבית, צריך להיות עניין רב ביצירת הבנה וקשר עם אזרחי המדינה הלא־יהודים. הזיקה ליהדות לא תבוצר בדרך של חינוך להסתגרות ולמשטמה. המקרה של בית־הספר ביאר חמור במיוחד. זהו מוסד של זרם החינוך הממלכתי. לא על בניהם ועל רשת החינוך שלהם מגינים המפגינים הדתיים. הם מנסים שוב לכפות את דעתם על הציבור החילוני בדרך אלימה. אל הכפייה הדתית באמצעות החוק, נוספת הכפייה בכוח האגרוף.

טדי קולק אמר על התקפת החרדים בבית־הספר הירושלמי שהיא "מנוגדת למוסר היהודי ולעקרונות הדמוקרטיה". אין כל טעם לנהל פולמוס על עקרונות אלה עם בעלי הזרוע החרדיים. אין עוד מה לומר לבריונות החרדית. זה מכבר הגיע, לצערנו, השלב שבו התשובה היחידה היא אכיפה נמרצת של החוק והסדר. תדבר עמם המשטרה.

עימות במנילה

במרד שהכריזו שר ההגנה חואן פונס אנרילה וסגן הרמטכ"ל פידל ראמוס נגד פרדיננד מרקוס, הטוען לניצחון בבחירות לנשיאות בפיליפינים, נבגד קיפאון. מרקוס איים להשמיד את המתקוממים, אך אלפי אזרחים ונשים כלי רכב הקיפו את בסיסיהם וחסמו את הדרך, ומרקוס נמנע מלצאת על התקפה. המתקוממים קראו לצבא ולאזרחים להצטרף אליהם, אך בינתיים לא נודע על מפקדים בכירים או יחידות חשובות אחרות שנענו לקריאה. לא ידוע איפוא, מה באמת מתרחש בצבא.

התוצאה של גורל זה, הנחשב אוהדי לרצח בנינו אקינו, לתפקיד הרמטכ"ל מלמד כי מרקוס מקווה שרוב הקצונה הבכירה, שנהנתה מכל הפריווילגיות, תישאר נאמנה לו ועמה גם רוב הצבא. התקוממותם של פונס אנרילה, שהיה במשך קרוב ל־20 שנה ממקורביו של מרקוס, ושל הגנרל רמוס השייך לקצונה המקצועית הצעירה יותר, יכולה ללמד מאידך שגם צמרת הצבא מחולקת. יחסי הכוחות בחלוקה זו הם כמובן אחת השאלות המכריעות בקיפאון.

השאלה השנייה היא השפעת הכנסייה הקתולית המתנגדת למרקוס, לא רק על ההמונים אלא גם על הקצונה הנמוכה ועל המנגנון הממשלתי. אם ההשפעה לא תישאר מוגבלת ל"רחוב" אלא תקיף גם את זרועות הביצוע של הממשל, תקטן סכנת שפיכות הדמים ויגדלו הסיכויים שמרד פאסיבי ולחץ הכנסייה יאלצו את מרקוס להכנע.

השאלה השלישית היא עד כמה מוכנה ארה"ב להרחיק לכת ולהביא לסילוק מרקוס. האמריקאים, שלהם בסיסים בפיליפינים, חייבים לשקול את ההשפעות השליליות אם הגב' אקינו תוחזה כמי שניצחה בחסותם מול האפשרות שללא התערבות אמריקאית כבדה, יישאר מרקוס בשלטון.

לגבי שני דברים לא יכול להיות ספק. ראשית, שבסופו של דבר תהיה ההכרעה תלויה בכוחות הפנימיים בתוך הפיליפינים. ושנית, ככל שמרקוס יאריך להחזיק בשילטון, יידחף המחנה של הגב' אקינו אל המאבק האלים, ואל ברית עם הקומוניסטים.

שאלה של מינוח

הקושי עם הצמיחה הוא, כי מפרשים שונים מבינים את המונח בצורה שונה. כך או כך, אפשרויות הצמיחה הן מוגבלות

מאת א. שוויצר

מורי הדרך של עם ישראל, פוליטיקאים ופרשנים, גילו את אמריקה: מאחורי תביעתם של ראשי מפלגת העבודה לחדש את הצמיחה במשק, מסתתרים מניעים פוליטיים. אכן, תגלית מעידה על זהות ראייה ועומק אינטלקטואלי, כאילו אפשרית בכלל פעילות כלכלית של שלטון כלשהו, בארץ כלשהי, נטולת מניעים פוליטיים. מה חדשים בעלי התגלית, כי תגובת ביטול הפיקוח על המט"ח של שמחה ארליך הנצות, או הסכסוך הנרייב של "עמק" או של הסקטור העסקי בידי מר יורם אורידור, היו בעלי המקפה כלכלית טהורה?

האמנם השאלה איננה, אם יש מניעים פוליטיים מאחורי התביעה לחדש את הצמיחה. אלא מה טבעם ועוצמתם של המניעים הכלכליים, ומה יהיו תוצאות הצעדים שיינקטו כדי להצמיח את המשק. התשובה לשאלות אלה היתה פשוטה ומובנת יותר, אילו הבהירו ראשי מפלגת העבודה לעצמם ולקהל השומעים, למה הם שואפים. שכן מסתבר, שהם אומרים לפחות שני דברים, סותרים אהדדי באופן חלקי, ועוד משהו גלוח, הסותר את שני הראשונים באופן חזיתי.

צמיחה נטו או מלחמה באבטלה

אבירוה המוכחים של הצמיחה בפירושה האחד הם התעשיינים. אם כי אפשר אולי לצרף אליהם גם את שר הכלכלה גד יעקבי. אלה תובעים עידוד, או בעברית פשוטה, כספי מקופת הציבור, שיסייע להרחיב את הייצור היצוא. על פי ההיגיון, הסיוע האמור יניב תוצאות אופטימליות, אם יינתן למפעלים היעילים, אלה המסוגלים להפוך כל שקל לתוספת תפוקה בעלת כושר תחרות. בעלי דעה זו, חסידי הצמיחה נטו, מעוניינים בהגדלת התל"ג, ומה שבכן יותר — בהגדלת הייצור בעסקיהם ובשיפור רווח היהום: האפקטים המוכרזים אינם מעניינים אותם. (מר יעקבי ישלה על הכללתו בהגדרה זו).

המצמיחים האחרים — בעצם אפשר להכליל סוג את כל צמרת העבודה, לרבות מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר — מתכוונים למשהו שונה מאוד. הם טוענים, בצידוק של בנות הבורות, כי הם רוצים בקימה של התוכנית הכלכלית מיולי 1985, אך מבקשים לזמוע אבטלה־רבתי (תוגדר כפי שתוגדר) שתבוא בעטיה. ההאיל וכך, הם מבקשים להוציא כספי ציבורי המבצא בעין, או שיגויס בדרכים שונות, למלחמה באבטלה. בתרגום חופשי אך קולע, פירוש הדבר מניעת סגירתם של מפעלי בית־שמש, סולל בונה, הסופנות, ושאר המקרים הסוציאליים של המשק הישראלי. בסיכום, בעלי דעה זו אינם מתכוונים לצמיחה, אלא למניעה של צמצום הייצור — האבטלה שתיגרם בעטיו — אם הקופה הציבורית לא תחוש לעזרת הנתונים במצוקה.

יאמר מיד, שאילו עמד מר יצחק שמיר בראש ממשלה — של הליכוד או בהתכנות הלאומית — היה הוא משמיע את הנאומים שאותם משמיע עכשיו מר פרס. במקרה זה ה"ה לוי וקצב היו שבים למלא את תפקידים המסורתי במסורת אש הגופרית על חברים מדועי, בשל חוסר רגישותו לסיבלם של הנשמטים מציבור המפוטרים. ואילו מר קיסר, הנמנה עם הודשי המלחמה באבטלה, ונבע גם — והיה תובע במרץ רב עוד יותר, אילו היה מר שמיר ראש ממשלה — העלאת שכר ריאלי בעבור צאן מרעיתו. תביעה זו סותרת במובהק הן את מגמתם של המצמיחים נטו והן את זו של מונעי הצמצום: תוספת שכר בתנאים הנתונים פירושה פחות צמיחה, או יותר אבטלה, או חידוש האינפלציה.

לעשות סדר במחשבה

צמרת מפלגת העבודה לא עשתה עד כה סדר במחשבת הבריה, לגבי המשמעויות השונות, שונות עד למאוד, של המונח צמיחה. ועל אחת כמה וכמה נבעה, אולי בשל חוסר הבנה, מלהעמיד את חברה קיסר על משמעות התביעה להעלאת שכר. בינתיים עסות לעבר ראשי מפלגת העבודה עצות, שמקורם בשר האוצר מדעי והפרשנים שאימצו את דרך מחשבתו — שלפיהן, עליהם להסכים לקיצוץ נוסף בתקציב כדי להצמיח את המשק בעזרת המשאבים הנחסכים. יש רק מעט טעם בקבלת עצות אלה: הסטת משאבים מן התקציב תעביר, במקרה הטוב, אבטלה הדריכה במקום מעסיק אחד למשנהו; במקרה המתקבל יותר על הדעת, תעמיק את המצוקה שאותה היא באה לשכך. וכל יאמר, כי פקידי הממשלה שאיבדו את פרנסתם, או עובדי ייצור המספקים את צורכי המנגנון השלטוני, ייחספו על ידי מפעלים העוסקים בתוך כדי להעסיק את הנפלטים בהגברת היצוא: האפשרות האמת, כמו האמורה, קיימת רק באגדות.

הדרך המבטיחה, לפחות באופן עיוני, את קיום הציבות והצמיחה (משני הסוגים, כמתואר לעיל) היא קיצוץ בשכר הריאלי. לא מהתבר בהכרח בקיצוץ קשה נוסח יולי 1985; אך ודאי ודאי שמדובר בהיפך הגמור ממה שנעשה עכשיו, דהיינו החזרה הדרגתית של המלקות מן הקיץ שעבר. במידה ידועה, עשויים שני אירועים להקל על ביצוע משימה קשה זו: הוכיח בפיס (הרזות לנפילת מחירי הנפט, שתוד סך למשק 350—400 מיליון דולר השנה), וכן השיפור בקונינקטורה בארצות אירופה המערבית, שהן שוק היצוא העיקרי של ישראל. אך ביסודו של דבר תקפה הקביעה: אפשר באופן סלקטיווי להקל במשטר את מצוקותיהם של עיירות פיתוח ושל מפעלים וגופים ששקעו במרוצת השנים והגיעו עתה לקו פשיטת רגל; אפשר לקרום במשחד מפעלים רווחיים כשלעצמם. אך הזקוקים לסיוע בהשקעות והקידום היצוא. אך זה התחום שבו אפשר לנוע במידה סבירה של ביטחה, מבלי לאבד מה שהושג במחצית השנייה של 1985: זה, ולא יותר.

ואולם שיפור ממשי במשק הישראלי, כלומר יצירת צירוף של יציבות, תעסוקה מלאה שהיינו רגילים בה בשנות ה־50 וה־60, הקטנת הגרעון החיצון והעלאת רמת החיים לא תיתכן, אלא אם וכאשר יוזל גידול קבוע ומקיף בפריון העבודה והייצור. האיל ומדובר כאן בתהליך הנמשך שנים, מוטב שלא נשלהב את עצמנו בתקוות לגבי הטווח הקצר: המדובר בתמורה עמוקה בתרבות משקית, שצמחה והתקשתה במשך עשרות שנים. עד שנגיע ליעד זה יחלפו שנים — אותן תהיה קשה הבאורת ירוחה לנו מעט (כפי שעשוי לקרות השנה), והחור הלילה. מי שמבטיחו יותר מזה, מוביל את הציבור באף, ולא חשוב דגלה של איזו תרפת־אליל הוא נושא ברמה.

תהליך בלתי־הפיך

כל מה שהושג בשנה האחרונה בציר ישראל–ירדן–פלשתינאים ישמש בסיס לשיחות המדיניות, אם יחודשו

מאת צבי בראל

עד נאומו של חוסיין בסוף השבוע שעבר עשו פקידים אמריקאים כל מאמץ, כדי להבהיר כי "ארה"ב לא תעשה דבר בשביל הצדדים, כל עוד הם לא יהיו נכונים לעשות בשביל עצמם". הצורך להדגיש עמדה זאת נבע מתוך נשיאת העיניים של ישראל, ירדן והפלשתינאים לארה"ב בתקווה ובדרישה להתערב. ישראל ביקשה את התיווך הגב האמריקאי. ירדן את "השכנוע". הפלשתינאים את הלחץ. גם ירדן וגם הפלשתינאים היו ועודם בעמדה האומרת: "לחיצה אמריקאית על הכפתור הכלכלי וישראל תהיה נכונה לכל פשרה". ישראל מצדה השתמשה בעמדות האמריקאיות המסורתיות כלפי אש"ף כמחסה בטוח מפני סחף אפשרי "ללחיצה על הכפתור".

ארה"ב, שמצאה את עצמה כבולה בהצהרות מדיניות מן העבר ובמכבש קונגרסיאלי בהווה, שלא איפשרו לה גם משחק מינימאלי בתהליך המדיני, נדחקה לעמדת הצופית, כשהיא נאלצת להסביר מדוע אינה יכולה להשתתף במשחק, אך כמו להבעיס, כל ביקור של נציג אמריקאי במזרח התיכון, כל מפגש אמריקאי עם אישיות ישראלית או ירדנית, הצליח תמיד להשאיר את הכדור במגרש האמריקאי. במישחק הפומבית של פרס, הצהרותיו הזיוביות, שבחיו לחוסיין, ואל אלה התוספו התבטאויותיו של חוסיין והכנותו להבליע גם אחרי ההפצצה על תוניס ויירוט המטוס הסורי — מכל "אשמה" אפשרית וצמצמו את המאמץ למציאת נוסחה דיפלומטית, שתביא בצינורים פלשתינאים אל השולחן.

כאן שוב מצאה ארה"ב את עצמה לכודה: נוסחה בדמות הצהרת על תמיכה אמריקאית בהגדרה עצמית לפלשתינאים, קרי הקמת מדינה פלשתינאית אף במסגרת הסכם חוסיין־ערפאת, קרי הקמת קונפדרציה — היתה מפרה את ההרמוניה בין פרס לחוסיין. אי־נכונות להוליך נוסחה כזאת, משכה את הזוצים אל המבשל.

הפוגה ביוזמות האמריקאיות

השתיקה, ואנחת הרווחה, באו לאחר נאומו של חוסיין — אשר הטיל את מלוא האחריות על אש"ף ומנהיגיו מבלי להאשים ולו במלה את ארה"ב, כפי שעשה לפני שבתיים. דוברי הממשל הפרשמט לא היסס להשתמש בנאום ולהצטרף למסקנות הכלולות בו. חוסיין הוציא למעשה בעבור ארה"ב את הערמונים מן האש, וכך אין היא זקוקה עוד הסברים. לכן, זוהי גם תקופה טובה לממשל למשוך ידו מכל יוזמות חדשות, וזו גם תהיה מדיניותו עד להודעה חדשה.

משברים קלים יותר לפיתרון יתפסו את מקום המזרח התיכון: הבחירות בפיליפינים, היחסים עם ניקרגואה, הסיוע למורדים באנגולה יעלו בסדר עדיפותם, ואילו במזרח התיכון תתפוס מלחמת איראן־עיראק, המצויה בתנופה חדשה, את מקום הסכסוך בין ישראל לשכנותיה. ההפוגה תהווה הזדמנות לממשל להתייחס אל הסכסוך כאל תחביב, הן מבחינת הזמן והמאמצים המוקדשים לו והן מבחינת החשיבות. במיוחד כאשר כל ניתוח אפשרי של המצב אינו מנבא סכנה מיידית של מלחמה או סיכון אינטרס אמריקאי באזור.

זהו גם מצב הקורא לעצלות מדינית של הצדדים הבעודדים במישרין. כל עוד היתה ארה"ב מעורבת הציגיה שוסתו כמורות התכון, היה קיים גם הדחף להפעיל את מראסט המוחות, לשפץ נוסחאות, להעלות הצעות ולעודד גם את הציבור. משיכת ידה של ארה"ב כן התהליך על ידי הכרזת הפוגה ("לא אנחנו הבריגו אלא ירדן" — לשון פקיד אמריקאי), מקהה את חיוניותו של הדחף למצוא פיתרון.

אבל זוהי רק אפשרות אחת להתייחס להפוגה. האפשרות האחרת: לעשות חשבון כולל של כה שהושג במשך השנה האחרונה. השינוי בגישה של חוסיין, שעל פיה אין הוא כבוקש הבטחה מראש ביחס לתוצאות שיחות השלום; הפשרה שהושגה בינו לבין ערפאת בהסכם מפברואר 85; נכונותה של ישראל להשתתף בוועידה בינלאומית; הסכמה על הקמת צוותי דיון יציריים אחרי כינונה של הוועידה; נכונות ישראלית לשיתוף פלשתינאים שאינם "פרוחי" אלא בעלי אפיון פוליטי בולט, לאו דווקא ירדני; ולבסוף הסכמה ירדנית להוציא את ערפאת מהוצה. גם אם כאורח זמני.

זוהי בחולט מערכת הישגים, אשר בסיכון כלשהו אפשר לקרוא להם "בלתי הפיכים". זה הבסיס שעליו יישענו השיחות המדיניות, אם יחודשו. כל מה שהוסכם עד כה יחייב גם את הממשלה לעתיד לבוא, אלא אם כן גם אנו רוצים להיזקק מדינה של מנהיג אחד — כפי שאנו נוהגים לכנות את מדינות ערב.

תלונתו של מר קיסאי

או מדוע הצביעו החבר קיסר והאדון שמאי אי־אמון בממשלה

מאת אברהם טל

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר וראש סיעת הליכוד יעקב שמאי הצביעו בשבוע שעבר לסיעת מפ"ם בכנסת בהצבעת אי־אמון בממשלה. דבר זה מחזק את הרושם שהחל להיווצר זה מכבר — שקיסר ושמאי נעשו צמד־חמד וההבדלים ביניהם הולכים ומיטשטשים. ובאמת, מהם ההבדלים? שניהם משתייכים למפלגות גדולות — צירי השלטון. שניהם מייצגים במפלגותיהם את מגזר השכירים.

שניהם באופוזיציה למדיניות הכלכלית של הממשלה במעט בכל הנוגע לשכירים. שניהם מתבטאים בחריפות נגד החלטות הממשלה, לרבות החלטות המתקבלות על ידי הממשלה במליאתה. יוצאים נגד הצעות חוקים ממשלתיות ומאיימים להצביע נגד תקציב המדינה. ובאמת, במשך שבוע נקטו שניהם צעד בלתי שגרתי: הצביעו אי־אמון בממשלה, יחד עם סיעת האופוזיציה העיקרית.

קיסר בוודאי איננו אוהב את הצמדות האלה. אחרי הכל, שמאי איננו אלא ראש סיעת האופוזיציה בהסתדרות, לא מוטלת עליו אחריות ציבורית של ממש, הוא יכול לומר ולעשות ככל העולה על רוחו מבלי שאיש יהה בו, ועד לא מכבר היו עוד רבים ששאלו "מי זה בכלל". לו הדבר תלוי בקיסר, היה מנער מעצמו את ה"שותף" הזה. דבר דומה היה עושה גם שמאי. אחרי הכל, הוא לא זקוק לקיסר כדי להגיד לשכירים מה דעתו על מדיניותה הכלכלית של הממשלה.

אך הממשלה המשותפת הזאת איננה ניתנת לביצוע, מכיוון ששני הנביאים הללו מתנבאים בימים אלה בלשון אחת. הם טוענים טענות דומות, מעלים תלונות דומות, מזהירים אותן אזהרות ולפעמים משמיעים אותם איומים. כיצד יהיו שניים איש מרעהו כאשר הסכר רומה כלימה?

נראה, אם כן, כי נגזר על שניים אלה לפעול תוך שיתוף כפוי. או לפחות תוך זיהוי כפוי. עוד כמה חדשים של אופוזיציה משותפת למדיניות הממשלה — השניים יהיו בתודעת הציבור כתאומים סיאמיים. ואז גם אפשר יהיה לעסוק בהם במשותף. למה לדבר לחוד על קיסר ולחוד על שמאי? אפשר לאחד אותם

—אי: יעקב שמאי

—קיסר

לכנות הידיד ולעסוק בשניהם יחד, שיקראו להלן לשם הקיצור מר קיסאי.

* * *

מר קיסאי הוא אדם פסימי מטבעו. הוא רואה מעט מאוד חיוב במדיניות הכלכלית, אם בכלל. אם לשפוט על פי תגובותיו, יש למדיניות הכלכלית מטרה אחת בלבד: להרע את מצבם של השכירים. מטרה זו נחלקת למספר מטרות־משנה: לצמק את הכנסתם ברוטו, להגדיל את נטל המס המוטל עליהם, לשחוק את הנטו, לגזול את מקומות העבודה שלהם, לדלדל ולייקר את השירותים הניתנים להם.

בשבוע שעבר קרה למר קיסאי דבר מאוד לא נעים: המדד ירד ב־1.3 אחוז.

זה היה ביטוי דרמטי להישג החשוב ביותר שהושג לטובת השכירים במסגרת המדיניות הכלכלית. כפי שטען מר קיסאי לא פעם בעבר, השכירים היו מאז ומעולם הנפגעים העיקריים מן האינפלציה. שכרם של השכירים נשחק יותר מאשר הכנסותיהם של לא־שכירים. לשכירים אין מפלט־מס שבאמצעותם אפשר להם בן על ההכנסות — או אף להפיק יתרונות מן האינפלציה, כפי שעשו לא־שכירים רבים. הפיצוי על שחיקת שכרם בא תמיד באיחור, ולעיתים ניתן רק באופן חלקי. ריסון האינפלציה. מבשר לשכירים כי האויב הגדול ביותר של רווחתם הוכרע (יש לקוות — סופית).

לנוכח ההישג הזה אפשר היה לצפות כי מר קיסאי יכריז על עצרת הודיה עם המדיניות הכלכלית ויצא בקול קורא גדול לחזק את ידיה של הממשלה, שתמשיך ותבצר את ההישג הזה, בלי לשכוח כמובן את היעד הסופי — חידוש הצמיחה. אולם בפועל חש מר קיסאי מצוקה גדולה; מין תחושת ריקנות אפפה אותו. אכן, עד כה היתה האינפלציה הסוס בהא הידיעה שעליו רכב מר קיסאי לפני מחנה השכירים. היה זה סוס ותיק, מנוסה ואמין מאוד. לפתע, ומה שגרוע יותר — בהתאמה להצהרותיהם של מתכנני המדיניות הכלכלית (שנגדם יצא מר קיסאי בכל תוקף מאז ימיה הראשונים של תוכנית הייצוב) — נגח סוס האינפלציה, היה כלא היה.

אבל לא איש כמר קיסאי יתייאש לנוכח הפורענות. עכשיו הבעיה איננה אינפלציה, הכריז: הבעיה עכשיו היא האבטלה, מכה נוראה אף ממכת האינפלציה. מדיניות הממשלה גורמת אבטלת־המונים. עובדים נאמנים נאלצים להזדקק לדמי אבטלה ולהבטחת הכנסה כדי לפרנס את משפחותיהם. ומה על כבודו של האדם העובד?

אלא שגם בתחום זה יש למר קיסאי בעיה. הנתונים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה שפורסמו זה לא כבר, מראים כי שיעור מחפשי העבודה הבלתי מועסקים מכלל כוח העבודה האזרחי היה בשלושת החודשים האחרונים של 1985 6.7%, בהשוואה ל־7.8% בשלושת החודשים הקודמים (יולי, אוגוסט, ספטמבר). לשון אחר, שיעור הבלתי מועסקים ירד (בניגוד לתחזיותיהם של הכלכלנים) במהלך מחצית השנה הראשונה לביצוע התוכנית הכלכלית. מובן שנתונים אלה אינם גורעים כהוא־זה מסבלם של מובטלים שאינם מצליחים למצוא עבודה, אינם תורמים מאומה לפתרון הבעיות הכלכליות והחברתיות של ישובים שבהם יש מוקדי אבטלה, וגם לא גורעים מהצורך לטפל בהם. אבל יש בכל זאת נחמת־מה בעובדה, שהמצב הרבה פחות גרוע ממה שיכול היה להיות, וממה שחששו כי יהיה.

יש תחומים נוספים שבהם המצב הרבה פחות גרוע מכפי שחזה או תיאר אותו מר קיסאי. בעיקר יש לציין את השכר הריאלי, שבמגמת הנסד הולך ומדביק את השכר בתקופה שקדמה לתוכנית הכלכלית. דבר זה כרוך בעובדה, שנטל המס ירד בעשרות אחוזים בהשוואה לתקופה הקודמת. מר קיסאי מוחה אמנם על אי עדכון מדרגות המס בינואר, אך הוא יודע היטב כי לא נותרה כמעט "שחיקת מדרגות" לקיזוז. אם יעודכנו מדרגות המס בפברואר, כדרישת מר קיסאי, יהיה צורך על פי החוק להוריד את מדרגות המס באפריל, כלומר לתקן את המדרגות בכיוון של הכבדה.

* * *

אבל מר קיסאי איננו מתרכז בנתונים המראים כי המצב פחות גרוע ממה שיכול היה להיות. מר קיסאי רואה את חמישית הכוס הריקה, ובעיקר — מוקדי אבטלה באזורים מסוימים ובעיות של מפעלים מסוימים. בשם קשיים אלה — שלכל הדעות מחייבים תשומת לב ופתרון — הוא שולל את המדיניות הכלכלית כולה, תוך ההישגים הסותקיפים והסיכויים לגאול את ישראל מן הביצה הכלכלית, שבה היא שרויה קרוב ל־13 שנים (שלוש־עשרה, ולא תשע בלבד).

בשם קשיים מוגבלים ומצביים אלה הוא מביע גם אי־אמון בממשלה המבצעת מדיניות זו.

מדוע הוא עושה כן, מר קיסאי? האם הוא חושש שאם לא יעשה כן, לא ישימו לב אליו וקיומו עלול חלילה להישכח? האם הוא חושש שבסופו של דבר ייטב לעובדים מבלי שתרומתו תוודה ותיזכר? אכן, זה הדבר הגרוע ביותר שיכול לקרות לפוליטיקאי. האם לעצמכם: זה עתה חיסלו את האינפלציה תוך קריאות הנבאי שלו, זה עתה התברר כי השכר הריאלי הגיע חזר במעט לקדמותו תוך זעקות הכמאה על השחיקה, זה עתה נודע כי שיעור הבלתי מועסקים ירד במקום שיעלה — ותסי רק שיתחילו את הצמיחה בלעדיו.

— זו, אם תרצו, תמצית תלונתו של מר קיסאי.

יועץ משפטי למדינה

יש להגביל בחוק את תקופת כהונתו של היועץ המשפטי לממשלה

מאת ד"ר זאב סגל

המשפטן האנגלי שהעיד כי חשיבות הכרעותיו של היועץ המשפטי לממשלה עולה על חשיבות חקיקתו של הפרלמנט עצמו, לא הגזים בתיאור העוצמה השמורה לנושא התפקיד. ההחלטה בדבר יישומו של החוק, או אי הפעלתו בהעדר "אינטרס ציבורי", חשובה מעצם החלטתו של בית־המחוקקים לקבוע מעשה כעבירה פלילית. הערנות הציבורית הרבה בכל הנוגע להחלטותיו של היועץ, הביקורת הציבורית המתמחת על הכרעותיו, ההכרח לבדר את מעמדו של נושא התפקיד, הביאו את המשפטן הנודע ג'ון אדוארדס לפרסם באנגליה, לפני כשנתיים, חיבור מדעי מקיף בן 500 עמודים על סמכותו של המכהן במשרה הרמה. ואנו צריכים ללמוד מכך.

מדינת ישראל מתאפיינת בכך שפיתחה לעצמה דגם יחיד בסוגו של התפקיד, שיש בו כדי להדגיש — יותר מן המקובל בדמוקרטיות המערביות — את עצמאותו של נושא המשרה, ואת היותו נתון למרותו של הדין בלבד. אנו מיוחדים בכך שהפרדנו בין המשרה הפוליטית של שר המשפטים לבין המשרה הא־פוליטית של היועץ המשפטי, הנהנה למעשה מאי־תלות מוחלטת בהפעלת שיקול דעתו. הממשלה היא שממנה אותו, והיא שיכולה גם להעבירו מתפקידו, אך אין היא מוסמכת לתת לו הוראות בתקופת המינוי. חלה עליו חובת היוועצות עם שר המשפטים בנושאים עקרוניים, אך הוא מוסמך להפעיל את שיקול דעתו כהבנתו. הוא נתון לביקורת שיפוטית של בג"ץ, אך למעשה אין בית־המשפט מתערב בשיקוליו.

מסגרת התפקיד עושה את היועץ המשפטי לראש וראשון בין אלה האמונים להיות ממונים על השלטת "שלטון החוק" במדינה. הדרישות הפוליטיות המתחים האידיאולוגיים בחברה הישראלית מחייבים לפיכך שהיועץ יהיה בלתי־מעורה מבחינה פוליטית, ואת כדי שפלגי החברה הישראלית יהיו נכונים לקבל את הכרעותיו כמיוסדות על שיקולים עניניים בלבד. אמרת, ייעלם אותו "היושק ברזל" שיש בו כדי לאחוד את ההשקפות השונות על רקע הגישה, שבטאוה באנגליה לפני יותר מ־300 שנה, שלפיה "הוא מעמדך. רם בכל שיהיה, החוק רם ממך".

על רקע זאת ניתן היה להבין כי מסגרת סמכויותיו של נושא התפקיד מעוגנת זה מכבר בהוראותיו של חוק יסוד, כאשר חקיקת היסוד שלנו קבעה את הוראות המסגרת לפעולותיהן של רשויות המדינה המרכזיות. ולא היא. הצעתו של השופט שמעון אגרנט, שהושמעה לפני שנים רבות, לקבוע את מעמדו של היועץ המשפטי בחקיקת יסוד, נותרה ללא דיון כלשהו. כל שבידינו הוא דו"ח משפטנים, שחובר ב־1962, בידי ועדה בראשות השופט אגרנט, ושהדגיש את עצמאותו של היועץ, תוך השארתן של שאלות רבות ללא הכרעה.

בתוך חוק יסוד

אין בידינו גם חוק מסגרת מחייב נותר תואר המשרה "יועץ משפטי לממשלה" שאינו מבטא כיום את מהותה. בדין הציע היועץ המשפטי לממשלה פרופ' יצחק זמיר (בראיון בידיה, שפורסם ב"שורת הדין", כתב־העת של הסטודנטים בפקולטה למשפטים באוניברסיטת ת"א) שהתואר הראוי הוא זה של "היועץ המשפטי למדינה", שהרי היועץ משמש גם כיועץ משפטי לכנסת, לנשיא המדינה ולכל המערכת הציבורית. היועץ המשפטי היוצא העיר גם כי, מן הבחינה העקרונית ראוי היה להוקק חוק שיעגן את תפקיד היועץ, ויקבע את גבולות סמכותו, כולל הגנות שהוא צריך ליהנות מהן. אלא שהוא הוסיף כי אינו מציע חוק כזה בגלל סברתו ש"במצב הקיים, נוכח העימותים הטבעיים הקיימים בין היועץ המשפטי ובין המערכת השלטונית, אינני בטוח שיתקבל החוק שהייתי רוצה לראות".

הדי להכימא. הרמז ברור לידיעי ח"ח: מה שצריך להדריך עתה, הוא שאל לה לממשלה לפגום ביסוד "שלטון החוק", ובמקבילותו של היועץ בעיני רוב הציבור, על־ידי מינוי אישיות שיש לה זהות פוליטית מוכרת. בכך עשויה להיגרע והתום של מועמדים טובים, אך זה המחיר שיש לשלם, אם רוצים לשמור על מעמדו של היועץ המשפטי לממשלה. התקופה הנוכחית, שבמרכזה מינוי יועץ חדש, ובעת שהיועץ הנוכחי הודיע על פרישתו מתפקידו, יכולה להיות התקופה הנוחה ביותר ליוזמה של חקיקה, שתקבע את העקרונות הנוגעים לתפקידו של היועץ המשפטי לממשלה.

אלא שאין להתעלם מן החשש שחקיקה העשויה להתקבל לא תיטיב עם עקרונות "שלטון החוק" מן הבחינה המהותית, ועם ההכרה לשמור על עצמאותו של נושא המשרה בהפעלת שיקול דעתו. אלא שכל זאת אינו צריך למנוע עתה קבלתו של חוק שיקבע הוראה אחת, והיא בהגבלת תקופת כהונתו של היועץ המשפטי. הגבלת תקופת הכהונה היא אחת הדרכים שבה יכול המחוקק להכיר בחשיבות המיוחדת של תפקיד מסוים, שאליה תילוה הכרה שעוצמת הסמכות מחייבת את הגבלת תקופת הזמן של השימוש בה.

הגבלה ראויה יכולה להיות זאת של קביעת הכהונה לקדנציה אחת, בת חמש שנים, שתבליט את העובדה שאין תקופת הכהונה נסמכת לחילופי השלטון בישראל, ושתדגיש את עצמאות הכהונה, דוגמת עצמאותו של מבקר המדינה או של נשיא המדינה. הכנתו של חוק יסוד: היועץ המשפטי לממשלה דורשת עבודה מחשבת, ולא למותר להתחיל בה על־ידי הקמתה של ועדה משפטית־ציבורית שתבחן מחדש את הדגם המיוחד שיצרנו לעצמנו. הגבלת תקופת הכהונה יכולה להיעשות כבר עתה בהוראת חקיקה מיוחדת. דומני שהגישה המוצעת תזכה לתמיכתם של רבים, כולל אלה שכיהנו בעצמם במשרה רבת היוקרה.

בדיסקונט - לתקופה מוגבלת
השילוב העדיף בחסכון:
ריבית גבוהה
עם חסכון גמיש

במבצע לעידוד החסכון בתוכנית "יתרון רב־תשואה", אתה חוסך מ־3 ועד 28 חודשים, ונהנה מריבית גבוהה ומתקופת חסכון גמישה.

★ רווח גבוה גם בחסכון לטווח קצר
★ ריבית "פריים" מלאה כבר בתום שנה
★ 28 מדדים מלאים + 6% ריבית צמודה - כבר בתום 28 חודש.
★ הצטרפות לתוכנית גם ב"טלבנק דיסקונט"
★ שש "תחנות יציאה" לבחירתך:

תחנת יציאה במשך	3 חודשים כל יוני 1986	7 חודשים כל אוקטובר 1986	12 חודשים בל מרס 1987	17 חודשים כל אוגוסט 1987	מתום 24 חודשים	28 חודשים ב־30 ביוני 1988
כמה אתה מרוויח?	ריבית פריים פחות 0.6% לחודש	ריבית פריים פחות 0.4% לחודש	ריבית פריים מלאה	ריבית פריים מלאה	95% מהפרשי ההצמדה על הקרן והריבית	28 מדדים מלאים + 6% ריבית צמודה לשנה

שים לב: בדיסקונט תוכל לצאת מן התוכנית בכל אחד מימי החודש המוגדר כ"תחנת יציאה" ולא רק ביום האחרון שלו - וזו גמישות מיוחדת לתוכנית החסכון של דיסקונט.

כל הרווחים פטורים לחלוטין ממס.

הבנק רשאי להפסיק קבלת הפקדות לתוכנית, בכל עת.

הצטרף בטלבנק דיסקונט 03־639888, 03־639777, 24 שעות ביממה; או היכנס לבנק דיסקונט כבר היום ובקש מהדיסקונטאי להציג בפניך את פרטי התוכנית המלאים - ולרשום אותך כמפקיד.

בנק דיסקונט

זימר טמיר כהן (ויעקבסון)

هكذا من الأصل

מה אתה עושה כדי להתרגע?

משאל בין בעלי מקצועות שונים מגלה מיגוון של דרכים להפגת מתחים, החל ב"שיחות עם צמחים" וכלה במשחק בקוביה הונגרית

מאת יהודית קנולר

מה אתה עושה כאשר הלחץ בעבודה עובר כל גבול. אתה במתח נוראי והכל עולה לך על העצבים? כל אחד מאתנו מגיע במוקדם או במאוחר לשלב שבו הוא מרגיש כי אינו יכול יותר להמשיך והוא חייב להתרגע, או אם להשתמש בלשון עממית — להוציא קיטור. מי שיש לו תחביב, הוא במצב הטוב ביותר כי הוא יכול לעסוק בתחביב לצורך התרגעות.

מנכ"ל לובלסקי: "כל מה שהפנמתי נכנס לבישולים"

יעקב בן דוד, מנכ"ל תי"ל, תחנת ייעוץ לנושאי כוח אדם, סוציולוג ופסיכולוג, בהתייחסו לצורך בתחביב כדי להתרגע, מחלק את אוכלוסיית העובדים לכמה קבוצות. קבוצה ראשונה אנשי מדעי החברה, המרחיבים בדרך כלל את עיסוקיהם על ידי צירוף מקצועות גובלים ובכך ממצים את הצורך בתחביב. לדוגמה, פסיכולוגים או סוציולוגים עוסקים באנתרופולוגיה כתחביב; קבוצה שנייה הם אנשי המקצועות הטכניים ואנשי המחשבים, שהם יצירתיים מאוד. במקרה שלהם היצירה היא התחביב; הקבוצה השלישית — מנהלים, המונעים בדרך כלל על ידי ההשגיות. ההשג הוא התחביב. אך גם בקרב קבוצה זו כמו בשאר הקבוצות יש אנשים רב גוניים, הבוחרים לעצמם לעסוק בשעות הפנאי בתחומים האהובים עליהם, השונים מעיסוקם היומיומי. תעשיית תרבות הפנאי, לדעת בן דוד, עושה גם היא את שלה. שכן היא כופה את הצורך בתחביב. לדוגמא, כל המערכות ל"עשה זאת בעצמך", שהפכו לפופולאריות, תוך שהן שילבו חיסכון כספי עם עיסוק שממלא את שעות הפנאי.

פנינו לכמה אנשים כדי לשמוע מהם, הלכה למעשה, מה הם עושים כדי להפיג מתחים. התשובות שקיבלנו היו מגוונות ומעניינות. גיורא קרונבה, איש יחסי ציבור, נוהג לצאת למרפסת משרדו ו"לשוחח" עם הצמחים שלו. קרונבר חובב צמחים ובעלי חיים, מגדל במשרדו תרכים נעסיים וצמחים, שאת חלקם אסף לאחר שנזרקו, וביקם אותם. הוא מכיר כל צמח באופן אישי. "את הייחור הזה לקחתי מאי.בי.אם, את העציץ ההוא עשיתי מצמח שנזרק בדפוס אתו אני עובד כי הוא "מת", את הענף הזה לקחתי מבנק המזרחי, את השתיל שלידו קיבלתי מ"ארדט", ומקיבוץ בית גוברין קיבלתי כמה ייחורים. אך את הרוב אני אוסף פשוט מהרחוב והחצרות הסמוכות, אחרי שאנשים זורקים אותם. אחרי שאני גומר לבדוק מה העניינים עם העציצים אני כבר לא מתוח וחוזר לחדר כמו חדש".

כשיובל שמיר, מנהל שיווק ב"כיפר", מרגיש מתח בעבודה, הוא פשוט הולך לטייל על שפת הים. "אני מאוד אוהב את הים, מרבה לעסוק גם בגלישה, ומוצא שטיול

מנכ"ל בן־דור: "התחביב חשוב מאוד לתקופת הפנסיה"

על שפת הים הוא מאוד מרגיע. אבל לא הייתי מתנגד גם לטייל בהרים מושלגים, גם הם מרגיעים.

הלימודים — הנאה צרופה

ראובן קושניר, מנכ"ל יל"ן, משקי תנועת המושבים, מצא את הלימודים כאידיאליים להתרגעות מהעבודה. עד עכשיו הספיק ללמוד לתואר ראשון ושני במתימטיקה, להוציא תעודת הוראה במתימטיקה פיזיקה, תואר שני במינהל עסקים, וכיום הוא נהנה לעבוד על הדוקטוראט במינהל עסקים. לא מחפש "תכל'ס", הלימודים עבורו הם הנאה צרופה בלבד.

ח"כ שולמית אלוני בוחרת להירגע בקריאת ספרים ובשחייה. גם טניס, אם היא מוצאת פארטנר. אבל כשהיא באמת רוצה "לברוח" היא מעדיפה להתבודד.

מה עושים מנכ"לים ובעלי תפקידים בכירים אחרים? יאיר גלבוע, מנכ"ל אקי"ם, קורא; אלי גרבה, מנכ"ל אורדעקרד — משחק גולף; ד"ר אלי פישר, מנכ"ל פישר תעשיות פרמצבטיות — שוחה; מיכה שגב מנכ"ל חילן — חברה ישראלית לעיבוד נתונים — אוהב לנהוג בשעות מתח. הוא עוזב את משרדו, נוהג 20־30 ק"מ וחוזר רגוע; ברט הלפרין, יחסי ציבור — משחק טניס וכדורסל; מיקי קאופמן מפרסום א.ק.י. — שוחה; עמי ליכט, כלכלן, מזכיר איגוד יצרני מוצרי עץ ורהיטים — אוהב לצלול; איה קרונבה, סמנכ"ל מרכז הספורט הלאומי — מוציאה את העצבים על קניית פריטי לבוש או תכשיטים; רות אבנת, אשת יחסי ציבור, נרגעת תוך בישול והאזנה למוסיקה; עו"ד יוסי ליורע — משחק בקוביה ההונגרית; ארנון דיסקין — מנכ"ל טריפל די — קורא ספרים על שפת הים; גדעון לב, מנכ"ל כורנט — פשוט הולך לישון; יוסי קנטור, סמנכ"ל כורנט — משחק טניס; יעקב סולן, מנכ"ל חברת מחשבים — שט כדי להרגיע את עצביו; אורית אבנשטיין, מנכ"ל אילן — מנגנת על פסנתר; רן קוניק, מנכ"ל קונתהל — שומע מוסיקה; ישראל ברג, מנכ"ל ההיטי ברג — מתעסק בבולים ואילו שמואל גומר, ממנהלי רובינטקס (ציוד צבאי) מתם מסתגר בתוך עצמו. מאשה לובסקי, מנכ"ל נעמ"ת, עושה שני דברים אותם היא מגדירה כבנאליים, כדי להירגע מהמתח: דבר ראשון — הליכה על שפת הים. היא צועדת כ־4־5 ק"מ. דבר שני — היא מבשלת. "את כל מה שהפנמתי אני מכניסה לבישולים, ולבסוף יוצאת יצירה."

היחידה שגילתה כי הטלוויזיה

ח"כ אלוני: ספרים, שחייה וטניס — אם יש פארטנר

ובפרט סרטי מתח הם שמרגיעים אותה מהמתח הפרטי שלה — היא עורכת מדור זה, לאה פורת.

"כעיקרון, התחביב חשוב מאוד גם לתקופת הפנסיה" — מטעים יעקב בן דוד, מנכ"ל תי"ל. "אלה שעדיין לא בחרו לעצמם צורת התרגעות, מן הראוי כי יבחרו עיסוק, שיוכלו להתמיד בו, גם בתקופה שגורמי המתח בעבודה כבר לא יהיו."

דרך המשי

אריגי המשי המאופן חוזרים לאופנה, בעיקר כשמדובר בלבוש תחתון. הדוגמניות הגרמניות שבצילום, אינקה, מרטינה ופטריציה, מדגימות לבנים מרהיבים בתצוגה מקומית, לקראת יריד "אידגר" המסורתי, שנערך באחרונה בדיסלדורף שבגרמניה. הצבעים השולטים הם צהוב חיוור, כתום עז ולילך.

מה שבטוח — ביטוח

ראיון עם אן גיבונס, מנכ"ל חברת ביטוח גדולה בסקוטלנד, שבאה לישראל כמרצה אורחת בכנס איגוד סוכני הביטוח

מאת צ'ילה שני

כרטיס הביקור שלה מקורי ביותר. הוא עשוי דוגמת שטר בן עשר לירות שטרלינג, שמצדו השמאלי מעין מדליון ומתוכו נשקף פת פניה הנאות של אן גיבונס.

אן גיבונס היא מנכ"לית חברת הביטוח וההשקעות הסקוטית "לר דיין שור סטרצליד אינווסמנטס לי־מיטד". חברה זו נמנית עם החברות המובילות כיום בבריטניה, בענף ביטוח החיים. אן הגיעה אלינו כמרצה אורחת בכנס איגוד סוכני הביטוח שנערך בשבוע שעבר במלון "לרומ" בירושלים, והלהיבה את 660 משת־תפי הכנס, שרובם הגדול היה גברים. היא זכתה לתשואות רמות כאשר סיפרה שכל ניסיונה בענף מסתכם בארבע שנים, שבמהלכן הגיעה למעמד המכובד של חברה במועדון המיליונרים "טופ אוף דה טייבל" — "מרום השולחן". במועדון זה נכללים חברים מכל העולם שהצ־ליחו למכור 10 מיליוני דולר ומעלה בביטוח חיים (27 אלף חברים בעולם).

בכל בריטניה, היא מספרת, מו־צויות כיום בתפקידים בכירים בענף הביטוח 5 אחוזים נשים בלבד. אן עצמה נחשבת כיום לאישה מספר אחת בבריטניה, בכל הקשור לביטוח חיים.

תכשיטים מבית טוב

את השיחה עמה אנחנו מקיימות בחדרה שבמלון. אן, בעלת שיער שחור קצר ועינים כחולות, מקדמת את פני יחפה, לבושה באיבונית שחורה. על המיטה מונחת שמלת הערב שלה שאותה תלבש לארוחת הערב החגיגית עם שר האוצר יצחק מודעי. בצד המיטה, זוג נעלי לכה גבוהות־עקב. "בגדים טובים ותכשי־טים מבית טוב", היא אומרת בחיוך, "מסייעים בידיך למכור את עצמך, ואת הסחורה שאת מציעה". בתוך כך היא עונדת לעצמה את תכשיטיה היקרים, שאותם הסירה בטרם התקלחה: שלוש טבעות יהלומים, אחת מהן בת 2.5 קראט, ושרשרת זהב שבמרכזה יהלום בעל שני קראט.

בעבודתה, שאותה היא מתחילה בתשע בבוקר, היא מעדיפה ללבוש חליפות קלאסיות מחויטות היטב. "זה משווה לך הופעה מסופתת האצילית, ולטווח רחוק ההוצאה

אן גיבונס: "אנשים אינם רוצים לשמוע על מוות"

מתקזזת, שכן החליפה הקלאסית אינה יוצאת מהאופנה. כשאני מגיעה הביתה אני אוהבת להשתחרר, ומנקה את האיפור, שאף הוא חשוב שייעשה במידה, להשלכת המראה, כי בלעדיו אני נראית חיוורת".

היא נולדה בגלזגו. בגיל צעיר יחסית ניסאה לבעלה הטייס, שממנו התגרשה לפני כארבע שנים. לזוג שני ילדים, מרטין (18) ופול (12), המתגוררים בפנימיה ואת חופשותיהם הם מחלקים בביקורים אצלה ואצל בעלה לסירוגין.

עד לפני ארבע שנים עסקה כמ־לתאות, בפיקוח על כספים של קבוצת מלונות שכללה 16 בתי מלון. הקבוצה, היא מספרת, נקלעה לקשיים כספיים ונמכרה. והיא מצאה את עצמה בחוץ.

"עבודתי במשרה זו באה שסיימתי את לימודי באוניברסיטה, והייתי אומללה. מה גם שלקיתי בהרעלת קיבה. נראה שבגלל אורח חיי במצב קשה בבית־החולים".

כשהשתחררה מבית־החולים חיפשה עבודה, ואז נתקלו עיניה במודעה בנוסח "אם אתה בפרשת דרכים בקריירה שלך. בוא אלינו ותציע לך עבודה". היא ענתה על המודעה מבלי שידעה מה שמאחוריה. הזמינו אותה לראיון והציגו בפניה סרט וידאו. בתמונה הראשונה הוצגה משפחה: בעל, אישה, ושני ילדים. בהמשך הסרט האישה מתה. כאן נעצרה ההסרטה ועל הבמה הופיעה שאלה, מה יעלה בגורלה של המשפחה אחרי מות האם?

היא הרהרה לעצמה: הו אלוהים, זו הייתי יכולה להיות אני. שהרי לקיתי בהרעלת קיבה. וכל שהיה בידי זה ביטוח בסך 500 לירות שטרלינג. באותו רגע בה התלהבה, שפרצה בקריאה: רבותי, אני יכולה להיות הסוכנת הטובה ביותר בשבילכם. הם הופתעו מתגובתה והחליטו לשכור אותה על בסיס של אחוזים.

"כל הדרך הביתה חשבתי שזה דומה לי, גם נשים אחרות אינן מודעות לביטוח חיים", היא מספרת, "אנשים אינם רוצים לשמוע על מוות. אף אחד אינו קם בבוקר ואומר לעצמו שמשהו יקרה לו. נשים מבטחות תכשיטים, תכולת בית, אבל לא את החיים".

שלושה סמינרים ביום

אן החליטה לפנות לתחום הנשים. "זה היה שדה פתוח, שאף אחד כמעט שלא נגע בו". היא פתחה משרד שבו הציעה שירותים לנשים נשואות, לאלמנות ולגרושות. המשרד סיפק ייעוץ בזכויות ובתביעות כספיות, הציע השקעות וכמובן ביטוח חיים.

כדי להגיע לקהל נשים רחב, שלחה הזמנות בדואר וגם הזמינה נשים בטלפון להרצאות, תוך שהיא מציינת "בואי לשמוע על זכויותיך, ואפשרויות השקעה אטרקטיביות בעבורך, והביאי עמך חברה". את ההרצאות קיימה ב"סקוטש ביזנס סקול", על גבעות דיין, היחידה הדי כיום את עצמו. להרצאה הראשונה הגיעו 50 נשים ומהן 30 ביקשו לעשות ביטוח.

אי אפשר לעשות הרבה בפי פה, היא מספרת. "בשנה הראשונה הרווחתי 25 אלף שטרלינג, ובשנה שלאחריה עשיתי זאת בשלוש. אז הצבתי לפני אתגר: להגיע למועדון "טופ אוף דה טייבל". ובדצמבר, חודש לפני נעילת ההרשמה, חסרו לי 25 אלף סטרלינג. חרשתי את כל סקוטלנד. בעיקר את העיירות הקטנות". כשהגיע אליה המכתב שנתקבלה למועדון, היתה באפיסת כוחות ואושפזה בבית־חולים במצב של התמוטטות. אבל היא עשתה זאת.

ממדף הספרים / עדנה לוינשטיין

רזי המטבח האמריקאי

מספר ספרי־הבישול שמוציאות הוצאות הספרים, הולך וגדל בקצב מסחרר. וזו מגמה עסקית מובנת שנמצאים להם קונים. לא ברור אם הספרים נקנים כדי לתיתם במתנה או לצורך עצמי. כיוון שעד היום, בטרקלינים של ליל שבת מגיבה המארחת על המחמאות בדרך־כלל ב"פידקים עמוד 72, מתחת ל'מוסאקה'" — המכוונת היא לפחות הראשון והטוב "מהמטבח באהבה", שבזמנו שראה אור כרם קשה לו מתחרים רציניים.

לרות פידקים יש בשורה חדשה בדמותו של הספר "קל, מהיר ואלגנטי", מאת מינדי גינצבורג, שיצא לשוק בימים אלה בהוצאתה. הוא מכיל שפע מתכונים חדשים, בצד ותיקים ומוכרים אך בשינוי אדרת, לאירוח ולמשפחה. גינצבורג היא ילידת ניו־יורק, אם לארבעה, שעלתה ארצה בשנת 1969. ורזי המטבח האמריקאי נהירים לה היטב. היא מחוללת נפלאות (ולפחות כך עולה מקריאת המתכונים) בעוף המצוי, בסלטים העייפים ובפשטידות המוכרות לעייפה (ניסיתם את פאי הברוקולי והגבינה והוא מבש־עים). גינצבורג בפיוזה היים גם בעוגות, חלות ובלחמים הביגרתיים, בקרקים, בציפורים ובכל היתר. הספר, כרגיל בהוצאה זו, מהודר, הוראותיו ברורות וצילומיו יפים ומעוררי־תיאבון.

מרקים לחורף

עוד ספר בישול. הפעם מרקים ותבשילי קדירה (הוצאת "תמר") של בני סידיא, שזה לו ספרו השביעי. בספר 50 מרקים בגוונים מארצות שונות בעולם, ו־66 תבשילים בקדירה אחת, שהם ארוחות שלמות למספר ימים. הספר אינו מתיימר להביא מתכונים מתוחכמים, שהם כנתם מסובכת ומורכבת, ובכך יתרון בהשוואה לשפע ספרי־הבישול שראו אור בשנים האחרונות. גם פורמט הספר הוא פשוט וצנוע: כריכה דקה, אך עם צילומי־צבע יפים, ואילו הנייר שממנו עשויים דפי הספר, הגם שהוא מסוג טוב אינו נייר כרומו יקר. המחיר, בהתאם, סביר מאוד: 6.90 שקלים חדשים. (לאה פורת)

יש מה לאכול בפסח

בהוצאת זמורה־ביתן מודן יצא לאור בימים אלה "ספר הבישול לחג הפסח" מאת חווה נתן. לדבריה של המחברת, נולד הצורך בספר כזה לאחר שכל שנה עומדים אדריכלי סדר פסח ובבשולי החג בפני הדילמה הקשה: מה נבשל בחג? הספר עונה על הדילמה, ועוד איך. במבחר עשיר של מתכונים כשרים לפסח. חווה נתן הגדילה עשות. היא פנתה לרבניות בעדות שונות באשר לשולחן החג שלהן, וכך נוספו לספר נוסחים מעניינים של הפריטים: ארוחה בביתם של הרב והרבנית קפאח (נוסח תימן), הכוללת חילבה וחזוק, ארוחה בביתם של הרב והרבנית טואף (נוסח יהודי איטליה), הכוללת הרשפים ומעין בשם סקולינה, וכן ארוחה בנוסח יהודי אשכנז (הרבנית גורן) ובנוסח יהודי ספרד (הרב אליהו הראשון לציון). יתר עשרות המתכונים הם פרי ניסיונה האישי של הכותבת וליקוט מקורות אחרים. לספר מלווים איורים מקסימים מתוך הגדות מאוירות ומכתבי־יד עתיקים.

חגיגה של יופי

עדיין בספרי בישול. אבל גם במקרה זה קטגוריה שונה לחלוטין. מדובר בספר מהודר ביופיו [illegible], "קישוטי מזון" (ספרית "מעריב"), שאין בו מתכונים, אלא הדרכה, צעד אחר צעד, מלווה ב־600 (!) תמונות, כך שלא יכולה להיות טעות, איך להפוך את שולחן האוכל לחוויה אסתטית אמיתית. באמצעות הספר הזה אפשר ללמוד כיצד עושים [illegible]

סירת פרחים מצנוניות

פרח מבלפפת, כלב ים מבצל, אפרוחים מאגסים, קיפוד מלימון ועוד [illegible] ההדרכה [illegible] מגשים של ירקות, גבינות, גלידות ואילו כלים יש להגיש. הכל מלווה בתמונות יפהפיות. מחברת הספר, סינה אור, היא מנהלת מרכז ההדרכה של "תנובה" מאז 1972. היא הספיקה לפרסם ספר בישול [illegible], וכן סדרה של ספרים מקצועיים למורי מרכז ההדרכה. אולם הספר האחרון הוא ללא ספק גולת־הכותרת של עבודתה. התוצאה מצדיקה את שלוש שנות העבודה שהושקעה בהכנתו. (לאה פורת)

ילד עצמאי

בצד ספרי הבישול לא נפקד מקומם של ספרי הדרכה לאמהות, לגידול ילדים וחינוכם. ספר חדש בשם "ילדך יכול לעשות זאת בעצמו", [illegible] יצא לאור באחרונה [illegible] לילדים ותראפיסט משפחתי, עוסק בכל השאלות העשויות להטריד הורים בבואם לחנך את ילדיהם להתנהגות רצויה ועצמאות [illegible] שהם יכולים לרכוש על־ידי חיקוי. ניסוח ההוראות, התגובה הרצויה מצד ההורה על הפרת משמעת, הגבול שיש לתת על הקניית כל התנהגות שהילד מאמץ לעצמו וכו'. בספר איורים רבים [illegible] להורים, שעליהם למלא כל איפת שהישג מסוים נכבש [illegible]: מלבישת גרב, דרך [illegible] ועד שתיה בספל.

גם סבא יכול

הרעיון להוציא ספר הדרכה לסריגה עבור ילדות או מתחילות, הוא רעיון גדול. אפשר רק להתפלא כאשר אחד לא חשב על כך קודם. הספר הזה, "לא רק סבתא סורגת", מאת רוזמרי קאטר ודבורה ואן דר ביק, בתרגום שלומית רדי (הוצאת "אדם"), אמור למלא את החסר הזה. הספר, 34 עמודים, הוצא בפורמט מהודר: כריכה קשה, נייר כרומו, ציורים נאים ובתצלומים יפה וברור. אשר לגבי ההוראות, בעיון הראשון בספר נראה לי, שחוץ מהפרק הראשון המדבר על העלאת עיניים, כל שאר הפרקים מובנים וברורים. אבל הרי אף אחד (ואחד ולא אחת — הרי לא רק סבתא סורגת, גם סבא יכול) לא יסתפק בספר. אלא ייעזר גם בסבתה, היא שכבר יודעת לסרוג, וכך הספר פשוט ישלים את החסר. (לאה פורת)

תקליט: לנשמות רומנטיות

חברת סי.בי.אס. הוציאה לשוק תקליט חדש בשם "רומנטיקה", שהאחראי לו הוא המוסיקאי [illegible]. כיוון שאלתרמן גרס כבר כי "אין רומנטיקה היום, כי בזמננו [illegible]" — גם התקליט הזה [illegible] האיזון, אינו אלא תוצר של כלים אלקטרוניים כמו סינתסייזרים ותופים חשמליים למיניהם. מי שרוצה מוסיקה סינתטית מדברת אל לבו, יאהב להאזין כאן לאביזר של שופן, לאהה־טאריה של באך, לסונטה ליל ירח של בטהובן, לחלום האהבה של ליסט ולאחרים — כמהם כעיבודים למקצבים מודרניים.

תקליט חדש לילדים של סי.בי.אס. הוא "הבית ברחוב סזיטקמי" של בני נגרי וסיפור ומוסיקה, המבוסס לפי ספרו של נגרי בשם זה. קורא את הסיפור יורם ארבל. זהו סיפור על כלי־נגינה שונים, המחולקים לארבע משפחות כמו אנושיות: כלי נשיפה של עץ, כלי נשיפה מתכת, כלי קשת וכלי הקשה הדרים בבית משותף. כיוון שהם ניחנו בתכונות אנושיות — הם יודעים לאהוב, לקנא, להתרברב ולשנוא. תוך כדי גלגול העלילה מתוודע הילד אל כלי־הנגינה ותכונותיהם, ושומע את נגינתו של כל אחד מהם [illegible].

לכי ותגורי בבית השכן!

ספר חביב בשם "על צד שמאל", כתוב בידי אורי אורלב ומאויר בידי אורה איתן, יצא לאור בהוצאת "כתר". עניינו של הסיפור, הכתוב בחרוזים, בילדה שקמה על צד שמאל ובשל כך היא מבוזבזת ומלאה בטענות כלפי העולם. הורים, שסבלנותם פוקעת, אומרים לה: "לכי ותגורי בבית השכן" והיא אכן עוזבת את הבית, הולכת לאיבוד, מוחזרת על ידי אנשים טובים והמסקנה היא — יש לקום בבוקר על צד ימין.

מלים שמנוסות לגעת

בהוצאת "עם עובד" ראה אור ספרו של אדיר כהן "מישגשים". זהו אוסף שירים וסיפורים של מיטב הסופרים והמשוררים המקר־ביים, בליווי ציורים וצילומים יפה־פיים, פרי מכחולם ובצלמותיהם של ציירים, צלמים וגרפיקאים ידועי־שם. הספר כולל עשרות שירים וסיפורים, המחולקים לפי נושאים, כאותיות מאירות עיניים ובניקוד מלא. לפי הסימן (א) שליד שם הספר יש להניח, שספר ב' כבר מפתיע בקרוב. אם מותר לנו לנחש — לא ספר מן הסוג הזה יהפוך לבסטסלר, כשדמיונו של הילד הקטן מתפס עלילות, הרפתקאות ועלילות ביתיות ולא שירים, אפילו איכותיים, בצורות.

יום ראשון בפארק

מאת נילי מנדס

ניו יורק

קשה לתאר את ניו־יורק ללא ה"סנטרל פארק" — הריאה הירוקה של העיר. בדרך כלל, בנוף החורף רואים רק כמה משוגעים לדבר רצים בשבילי הפארק הקפוא, רואים את העצים מלבלבים בבקר ומיום המוזרים על רקע שמות שלג לבנים. אם [illegible] יוצאים החוצה, בעיקר אם הם מתרחש ביום ראשון. אז אפשר לפגוש בפארק שני סוגי אנשים: אלה שבשתופים והמטיילים כאורחים, והאחרים — מי שעוסקים במה שהפך לספורט העיקרי בניו־יורק: הריצה. ביום כזה במסלול הריצה הפיתולי של הפארק עמוס במהגים, כולם, כמובן, בנעלי ריצה, חליפות ריצה, אוזניות וחזיון בתחנות, כמה מהם עם משקלות קטנים בידיהם, מי שלא רץ, רוכב על אופניים. במשפחות שלמות, הורים וילדים רוכבות בקבוצות.

בפינה אחת של מסלול הריצה בקירבת התחרות גלגיליות. צריך לעבור בין קופסאות שתיה ריקות מבלי להתילק. המתחרים, צעירים בגיל העשרה, הביצועים — נפלאים, בעבר לגבעה, ברחבת הגלגיליות, בשבעת מוסיקה לריקודים, וקהל עצום חוזה בדקמרי גלגיליות מסוג אבנים ומרגישים להנאתם. בשביל צדדי, קרוב לגדר הגן, נשמעות פרסות סוסים משקשקות. בפארק יש גם מסלול מיוחד לרכיבה.

בין המסלולים השונים הגבעות הטבעיות [illegible]. ירוקים. הרבים משחקים בהם בכדור. בין המשחקים, מכבי קולנוע ואנשי חברה.

רק האגם הבריכה אינם מפתים בתנועה. המים האמדים מכוסים שכבת קרח דקיקה. כשיימס הקרח, יבואו אנשים עם סירות ועדיות המונהגות באמצעות שלט־רחוק, ויעיטו אותן בבריכה. ליד הבריכה, ילדים צוהלים מכסים את פסל הברונזה של עליסה בארץ הפלאות, ולא הזכרנו את המזרקות שבה ורוכבים ילדים על סוסים לצלילי מוסיקה משנות השישים. ואת ההורים שיש עד ראשם שיבה לבנה — כך מבנים כאן את המספר ההולך וגדל של הורים מבוגרים — המטיילים בפארק כשהם דוחפים עגלות ילדים. ולא סיפרנו על מכוניות, המשטרה המפטרלות בגן ללא הרף, ועל האנשים לבושי הקרעים העוברים בשבילים ואוספים את קופסאות השתיה הריקות ברגע שהן מושלכות לפח — הן שוות 5 סנט האחת, ואת בצל מסעדת פאר, שלימוזינות ענקיות, מבהיקות, בעלות זגוגיות שחורות, פולטות את בעלי הממון ליד דלת הבריכה. וגם לא סיפרנו על האיש בבלואים, המפזר פירורי אוכל ליונים. יקצר המקום מלספר כיצד האמריקאים מעסיקים את עצמם ביום ראשון בפארק בניו־יורק.

כדאי לגעת בפיס 86

OLYMPIC מדפסת
תואמת IBM PC
בביתן מ.מ.-נציגים
מקבוצת כלל (בכניסה לתערוכה)

P.B.S / בס

מפעלי ניר אמריקאיים ישראלים בע"מ
מספר הטלפון במשרדנו בתל־אביב
יוחלף ב־7 במרץ 1986
מספרנו החדש
03-651666

הסוכנות היהודית לא"י
[illegible]
מכירת 13 מכוניות משומשות
1. הסוכנות היהודית לא"י [illegible]
1.1 2 מכוניות [illegible] 1980
1.2 4 מכוניות [illegible] 1976־1980
1.3 1 מכונית [illegible] 1980
1.4 2 מכוניות [illegible] 1980
1.5 2 מכוניות [illegible] 1980
1.6 1 מכונית [illegible] 1980
1.7 1 מכונית [illegible]
1.8 1 מכונית [illegible] 1979
1.9 1 מכונית [illegible]
2. את המכוניות אפשר לראות [illegible] 24.2.86 [illegible] 10.3.86 [illegible]
3. [illegible]
4. [illegible]
5. [illegible]
6. [illegible]
7. אין הסוכנות היהודית לא"י מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא [illegible]

דרושות הלוח החדש דרושים

דירות

■ מודעה לעיתון! 03־621888, 03־625773, התשלום גם בכרטיסי אשראי
■ לטעשי משרדן, מודעות ל"לוח־החדש" מתקבלות ב"פרסום דרורי" 03־723660
■ "פרסום פון" שירות לקבלת מודעות, חייג: 03־738707, 03־739297, ב־08:00־20:00, גם בכרטיסי אשראי של כל מפרסם
■ פרס — שנטן ב"לוח־החדש"! כל מפרסם מודעות בטלפון ב"כרטיסי אשראי"! 03־292779, שירות רצוף.
■ מודעפון — קבלת מודעות באמצעות הטלפון, 24 שעות ביממה, חייג: 03־383838

■ במפעל מתכת, מחפש מנהל עבודה, ידע בלא כולל ונסיון 4 שנים לפחות בתחום מתכת, מסגרות ספציאלי, ידע בשרטוט טכני, ניהל צוות של כיומם 20 עובדים בעלי יוזמה, 03־468881, תחמוזת.
■ להשכיר הסת"מ פקידת תשבונות, ספר, וניסיון המחשב ¼6 שעות, 864117, 381926

מכוניות

■ סובארו טוף 82 בחדשה, 31000 ק"מ + היגל + מערכת + אזעקה 5 הילוכים, 833165
■ שלם בעד שמשיים, כל קנוי הרכב מגרנכיה, סוקלוב 30 רמת־השרון, 03־495220, פלג מתכנים.

עסקים

■ טלפון מיוחד למסירת מודעות לעיתון: 03־885885, רב קיו פרסום "אוח"נ.

מכירה ושרותים

■ אלי קונה רהיטים, ירושות, חיסולים, 836108, בערב 808269
■ חיים קונה הכלו: רהיטים, ירושות, עתיקות, 812649, 830607, בערב 872531
■ ישראל קונה הכל ירושות, 828567, ובערב 876224, 958678
■ "הבלטש" נקיון, פוליש והדברה עבודה במלה באחריות, 03־310030
■ שירות מכני לבית הלקוח בתל־אביב, 35 ש"ח 03־289452
■ סאונה + מטכ' לי מטלימסיונות, אדי זה אקוקלוסיביה, הוברבי־ציון 26, 03־288618
■ לאמרדים: מכנ' לבית הלקוח, מצוירות תנוסות וריסקרטיות 03־657335

הצעות עבודה

■ פרס — שנטן ב"לוח־החדש"! כל מפרסם מודעות בטלפון ב"כרטיסי אשראי"! 03־292779, שירות רצוף.
■ מודעפון — קבלת מודעות באמצעות הטלפון, 24 שעות ביממה, חייג: 03־383838
■ דרושה עוזרת לפעוטים בשבוע מה־רצליה, 052־543712, ובעבודה: 03־727630

הסוכנות היהודית לארץ ישראל
המחלקה לעליית ילדים ונוער
למרכז הנוער הדתי לחינוך והכשרה מקצועית ברמלה
דרוש
מורה מדריך לחשמל כללי
במשרה מלאה
מועמדים מתאימים יפנו אל מרכז הנוער
טלפון: 08+227952

למוסד ארצי גדול
דרוש
מהנדס בניין
שיהיה אחראי לפעולות הנדסיות כולל תכנון, פיקוח ואחזקה
מקום העבודה: ירושלים וסביבתה
הכישורים הדרושים:
השכלה אקדמאית מושלמת בהנדסת בניין. נסיון של 7 שנים לפחות בעבודות הנדסיות.
התפקיד כרוך בנסיעות והמועמד צריך להיות בעל רכב.
השכר ייקבע לפי כישורי המועמד.
בהצעות יש לפנות בכתב יד, בצירוף קורות חיים וציון הנסיון בעבודה — לת.ד. 33557 תל־אביב.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה — הגליל המרכזי
חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 הוגשה למשרדי הועדה המקומית — הגליל המרכזי בקשה להיתר בבניין בתיק מס' 1391 10/85 ע"י מר רב"ע ואחמד כמאל חסן רבאת מכפר דיר חנא גוש מס' 19430 חלקה מס' 155.
מהות ההקלה: בניית קומה שלישית במקום המותר לבנית רק שתי קומות.
את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית רחוב לוחמי הגיטאות 10 תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

משה סלע
יו"ר הועדה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים
הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים אישרה תכנית מפורטת הנקראת: תכנית מפורטת מס' 3401.
השטחים הכלולים בתכנית: — ירושלים שכ' בית חנינא גוש: 30607 חלקות: 59, 111, 124, 137, 149, שטח בין קואורדינטות אורך 138250 — 138380 ובין קואורדינטות רוחב 171375 — 171600.
הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.
עיקרי הוראות התכנית: —
א. קביעת ייעוד הבניה כשטח למוסד ובית ספר.
ב. קביעת בינוי והוראות בינוי לרבות קווי בנין, מספר קומות והוראות בניה בעתיד הכל כמפורט בנספחי הבינוי.
ג. הרחבת דרך.
ד. איחוד וחלוקה חדשה
אחר הודעה על הפקדתה יחד עם התשריט המצורף אליה פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3221 מיום 4.7.85 עמ' 2847.
התכנית האמורה, בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים וכל המעונין רשאי לעיין בה, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
י"ד שבט תשמ"ו
24.1.86

ר. לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים

פשיעת תושבי השטחים בישראל (ב')

מעורבות ברוב תחומי הפשיעה

סוגי הפשיעה מגוונים, מעבירות מין ועד סחר בלתי חוקי במטבע חוץ; שינוי החוק לגבי שהייה ללא אישור בתחומי מדינת ישראל, נותן בידי המשטרה סמכות לעצור חשודים ולחפש במקומות התאכסנותם

מאת ראובן שפירא

מעורבותם של תושבי השטחים בביצוע עבירות מין בתוך תחומי הקו הירוק גורמת אף היא "כאבי ראש" גדולים לאנשי המשטרה. הם מוטרדים בעיקר מפני שברור להם, שאין בידיהם דיווח מלא ותמונה ברורה של ממדי התופעה. לדעת קצינים בכירים במשטרה, מעורבים תושבי השטחים בביצוע עבירות מין רבות מכל הסוגים בתוך תחומי הקו הירוק, אך על רבות מהעבירות לא מגיע דיווח למשטרה ולא מוגשות תלונות.

"עבירות המין הן העבירות הבלתי מדווחות ביותר למשטרה", אומר קצין בכיר. "יש רתיעה אצל הנפגעות והנפגעים מלהתלונן, מחשש מהיחשפות לאי-נעימויות ולפגיעה בצינעת הפרט. עשרות אלפי הערבים מהשטחים שעובדים ולנים בתל אביב, הם ברובם צעירים, והמטבע הדברים יש להם צורך בפורקן מיני. אמנם ידוע לנו ממידע המגיע אלינו שקיימות בקירבם, אם כי לא בהיקף גדול, תופעה של משכבי זכר, אבל הם בהחלט זקוקים לנשים. הם נמצאים בפיתויים הנגרמים בגדולים מבחינה מינית. מצד אחד, הם רחוקים ומנותקים ממשפחותיהם ומנשותיהם, ומצד שני — העיר הגדולה על אפשרויותיה הרבות והמתירנות הישראלית קורצים להם. צעירים מהשטחים שהיו נתונים למשטר, למשמעת ולערכי מוסר מחמירים במקומות מגוריהם, נחשפים במהירות ובבת אחת לפיתויים. אז הם עושים דברים שבמקומות מגוריהם אינם מעיזים לעשות — מבצעים מעשים מגונים בילדות ובנערים, לעתים ליסוף חפת פה ושם במקום ציבורי ולפעמים דברים הרבה יותר גרועים עד כדי אונס אכזרי".

כדוגמה מביאים במשטרת תל אביב שני מקרי אונס של תיירות שאירעו בשנה שעברה בגן הפיסגה ביפו. החשודים שנעצרו בביצוע מעשי האונס הללו היו ערבים מהשטחים.

היבט ביטחוני

במשטרה מעריכים, כי תושבי השטחים אינם מעורבים בדרך כלל במעשי שוד המונים. אך הם בהחלט שולחים ידם בחטיפות תיקים ושר־שראות, מעשים ומוקבים. זו עבירה שקל לבצע אותה ולהסתלק במ־הירות. ניתן לפעול בזהירות והסיכון להיתפס הוא קטן. עם זאת, קרו מקרים שחטיפות תיקים שבהם היו מעורבים תושבים מהשטחים הס־תיימו בתקיפה אלימה של הקורבן שניסה להתנגד.

מבין תושבי השטחים העובדים בישראל, יש כאלה המעורבים בעסקי סחר בסמים, בעיקר חשיש, המועבר על ידיהם מרצועת עזה לתוך תחום ישראל ומופץ בין סוחרי הסמים הישראלים. היקף הפעילות בתחום זה אינו ניתן להערכה, אף כי היו בשנה האחרונה כמה מקרים שבהם נתפסו כמויות חשיש גבוהות ברשותם של ערבים מהשטחים שהיו בדרכם לערים הגדולות בישראל. על רקע עסקי הסמים — אך לא רק בגללם — מעורבים תושבים מהשט־חים גם בסחר בלתי חוקי בנשק, בתחמושת ובחומרי חבלה שמקורם בעיקר בגניבה ממחנות צה"ל. ידוע על מקרים שתושבים מהשטחים רכשו מישראלים — עבריינים יהו־דים וערבים — תמורת סמים, אמצעי לחימה גנובים והעבירו אותם לשט־חים. שם הם הגיעו בין השאר לידי גורמים עוינים.

לשהייתם הגדולה של תושבי השטחים בישראל ולתנועתם החו־פשית משני עברי הקו הירוק יש היבט ביטחוני מעבר למעורבותם הפלילית בתחומים שונים. לפי הערכת הגורמים המוסמכים, מרבית הפיגועים החבלניים על רקע עוין, ובעיקר הנחת מטעני חבלה במקו־מות ציבוריים, הם מעשה ידיהם של תושבים מהשטחים העובדים ביש־ראל. בשנה שעברה נרשמה עליה גדולה במספר פיגועי המחבלים. מגמה זו נמשכת גם בחודשים הראשונים של השנה הנוכחית.

בשנת 1985 היו בישראל 573 פי־גועי חבלה על רקע עוין לעומת 432 פיגועים בשנה שקדמה לה (עליה של כ־33%) וחלק גדול ממטעני החבלה שהתפוצצו או פורקו היו מוסגים מאולתרים והוס־תרו בסלים, בתרמילים ובשקיות ניילון שנשאו בידיהם פועלים מהשטחים. הם הונחו במקרים רבים ליד מקו־מות ריכוז או ציר תנועה שבהם נוהגים להתרכז פועלים מהשטחים.

סוחרים מהשטחים

ערבים מהשטחים תופסים בשנים האחרונות מקום נכבד בעסקי הסחר הבלתי חוקי במטבע חוץ. למשטרה ידוע על אחדים שעוסקים בסחר זה בהיקף גדול מאוד. כמה מהם נתפסו. סוחרי המטבע מהשטחים מנצלים את יכולתם לצאת למדינות ערב באופן חופשי יחסית. הם מבצעים עסקות גדולות מחוץ לשט־חים ולמדינת ישראל, מביאים כמויות מטבע חוץ גדולות ומנהלים בנקים פרטיים לא רק ביהודה, שומרון ועזה אלא גם באזור תל אביב וירושלים.

מקום של "כבוד" ובגבורה תופסים עבריינים מהשטחים בתחום הס־סרות של זנות הרחוב בישראל ובעיקר באזור תל אביב. עשרות אלפי התושבים מהשטחים הלנים מדי לילה בתחומי מחוז תל אביב הגדול, נזקקים לשירותיהן של זונות. "תעשיית" הזנות פרחה בשנים האחרונות וזונות רבות נכנסו למעגל "העבודה", כדי לספק את הביקוש הגואה. בשנים האחרונות יותר ויותר ערבים מהשטחים אימצו לעצמם את העיסוק בסרסורות לזנות. במשטרה מציינים כי מרבית הזונות הפועלות במוקדי הזנות בתל ברוך, בכיכר הרב"ם שמואל, ברחוב הירקון והסימטאות הסמוכות בתל אביב וגם במקומות אחרים באזור המרכז הן יהודיות. לעומת זה, רבים מסרסורי־הן הם ערבים מהשטחים (לפי אחת ההערכות — יותר מ־50%). באזור תל אביב בלבד, מעריכים במשטרה, פועלים כמה עשרות סרסורי זונות מהשטחים. צעירות מהשטחים, כמ־עט שאינן עוסקות בזנות-רחוב בישראל. בעבר היה ידוע במשטרת תל אביב על שתיים כאלה. אחת מהן נרצחה לפני כמה שנים.

תנאי הייום הקשים של ערביי השטחים העובדים בישראל, הצטופ־פותם במקומות לינה דחוסים ללא מסגרת חברתית מסודרת ובתנאים פיסיים קשים, מאבקם למציאת מקומות עבודה ולינה, המתח הפנימי הרב והחיכוכים ביניהם, גורמים לעתים קרובות לסכסוכים אלימים ולעבירות בינם לבין עצמם. לעתים מסתיימים הדברים ברצח או בפציעה קשה. למשטרה אין תמונה מלאה על הפשיעה הפנימית בקרב תושבי השטחים הנמצאים בשטח מדינת ישראל. היא מתערבת רק כאשר מו־גשת לה תלונה או כאשר מתקבל מידע על פשע חמור. תושבי השט־חים מעדיפים לפתור את הבעיות ביניהם, מבלי להזדקק למשטרה, ולעתים אף מעלימים מידע מחוקרי המשטרה כדי להרחיקם מהשטח.

באחד הלילות בשבוע שעבר הגיע ערבי מהשטחים, פצוע מדקי־רות סכין בחזהו, לבית־החולים וולפ־סון בחולון. לשוטר הערבי בשער בית־החולים הוא סיפר, כי נפצע במהלך תיגרה ליד תחנת המוניות לעזה ביפו, כאשר ניסה להפריד בין תושב עזה לבין ארבעת בני שחו־קטנו שם. לחוקרי המשטרה שחזרו עקו לבית־החולים סיפר הפצוע, לעומת זאת, כי נחבל משברי זכוכית. חקירה נוספת העלתה שהוא מנסה להסתיר מהמש־טרה את נסיבות פציעתו וכי הגירסה הראשונה שסיפר לשוטר בית־החו־לים היא הנכונה.

אכסניות מאולתרות

קצין החקירות המחוזי של מש־טרת מחוז תל אביב, נצ"מ יעקב יפה, מאפפק מאד כאשר הוא מדבר על עבריינות ערביי השטחים בתחום מחוז תל אביב ועל פעילות המשטרה בנושא הזה. הוא מדגיש: "ברור שלא כל אלה שבאים לישראל מהשטחים הם עבריינים או מעורבים בפעילות פלילית. רבים מהם הם אנשים שאינם גורמים בעיות — עובדים, עושים את המוטל עליהם וחוזרים למקומות מגוריהם בשטחים. אבל אין ספק שאחוז תושבי השטחים המעורבים בפעי־לות פלילית בתחומי מחוז תל אביב הוא גבוה הרבה יותר מ־8.6%, כפי שמורה הסטטיסטיקה המתבססת על עבריינים שנתפסו בלבד. רבים מתושבי השטחים העובדים בתחומי המחוז נשארים ללון בעיר הגדולה ללא אישור שהייה, לפי החוק, אם אין להם היתר מיוחד אסור להם לשהות בתוך תחומי הקו הירוק בין אחת לחמש לפנות בוקר. בפועל, מרביתם אינם מקיימים את החוק, ולנים בכל מקום אפשרי — במקומות העבודה או באכסניות מאולתרות. המשטרה ומשמר הגבול, יחד עם מתנדבי המשמר האזרחי וגורמי הביטחון, עושים באופן שוטף ביקו־רות וחיפושים במקומות ריכוז של פועלים מהשטחים, מקיימים מחסו־מים, בדיקות-פתע ופעילות גלויה וסמויה, אבל קשה להקיף במהלך הפעילות הזאת את כל פועלי השט־חים שבמחוז כל הזמן".

לפני כחצי שנה תוקן החוק האוסר שהייה ללא אישור בתוך תחומי מדינת ישראל, כך שהוא מאפשר לבית המשפט הטלת עונש של עד שנת מאסר על מי שעובר עליו. זאת, במקום עונש מקסימלי של עד שלושה חודשי מאסר כפי שהיה לפני כן. הגדלת העונש נותנת למשטרה סמכות לעצור חשודים בשהייה בלתי חוקית בישראל ולחפש אצלם ובמקומות התאכ־סנותם. (לפי החוק, מותר לעצור אדם ולכלוא אותו ל־48 שעות אם הוא חשוד בביצוע עבירה שהעונש עליה הוא יותר מחצי שנת מאסר). במשטרה מעריכים, כי התיקון בחוק ואפשרות המעצר והגזרת ממנו ישפרו את הפעילות המונעת של המשטרה למלחמה בפשיעה בקרב תושבי השטחים הנמצאים בישראל. עם זאת, המשטרה נוהגת ב"לסרטר" את תושבי השטחים, בייחוד כאלה העובדים וישנים במפעלים ובמקו־מות עבודה גדולים, וזאת כדי שלא לפגוע בתיפקודם של המפעלים הללו המתבססים על עבודה של פועלים מהשטחים.

תמונת-מצב עדכנית פחות או יותר על פשיעת תושבי השטחים בישראל מצטיירת מנתונים סטטיס־טיים של שירות בתי הסוהר. בשנה שעברה, מבין כ־4,500 האסירים הפליליים בבתי הסוהר בישראל — 16% היו ערבים מהשטחים. 140 מהם נשפטו על מעשי רצח, 260 — על עבירות רכוש, 33 — על עבירות מוסר, 36 — על עבירות סדר ציבורי, ו־50 על עבירות סמים. אסירים מהשטחים שנשפטו על עבירות פליליות בתוך תחומי הקו הירוק היו בשנה שעברה כמחצית מכלל האסירים הערביים הפליליים בבתי הסוהר בישראל.

(כתבה אחרונה בסדרה)

הטור שלי / נתן דונביץ

עלייה בעייתית מאד

כבר שבע שנים משוקים באש־דוד ברעיון שמלהיב חלק מיהודיי ומרתיע אחרים. מר אהרון לוי, יהודי מארצות הברית, הרוצה לעשות למען ישראל ועתידה הכלכלי, מבקש להקים באשדוד, או בקרבתה, כפר גדול לגימלאים יהודים מאר־צות הברית. מדובר בכ־3,000 דירות. יש לו למר לוי כפר כזה בארצות הברית והוא רוצה להקים כפר־תאום בישראל. מדברים על כך שהוא מוכן להשקיע בכפר הישראלי כחצי מיליארד דולר.

כאשר שומעים אנשי כלכלה בכירים את המספר חצי מיליארד דולר, מותקפת אותם התלהבות. לזכותו של שר האוצר יצחק מודעי ייאמר שהוא אינו מתלהב מהרעיון, למרות כמות הדולרים. היזמים, אגב, גם טוענים כי בעקבות הפנסיונרים יבואו לכאן, לביקור, בני משפח־תיהם. עוד אלפי תיירים בשנה.

ראש עיריית אשדוד נלהב. וגם מאיץ להתחיל בהקמת הכפר. ואפ־שר להבין אותו. יקימו אצלו פרוייקט חדשני, ואת הבעיות הרצי־ניות יעבירו לאחרים. לא לראש העירייה או העירייה שהוא עומד בראשה.

כאשר יגיע פנסיונר יהודי מחו"ל להתיישב בארץ, הוא ייהפך אזרח ישראל מכוח חוק השבות. לכן אותו יום תצטרך מדינת ישראל לדאוג לזהותו. הבעיה החמורה מכל: איש־פוז. בתי החולים בארץ חסומים, במידה רבה בשל מה שמכונה "המצוקה הגריאטרית". אנשים זק־נים מאושפזים יותר, ולתקופות אישפוז יותר מורכבות. מחלקות אורתופדיות בהסמוך בגברים ונשים קשישים, שמעדו, שברו עצם בעצ־מות רגליהם או אגנם, הם מאושפ־זים שם לאורך שבועות, חודשים.

אם יבואו כ־3,000 גימלאים להתיישב באשדוד, או בקרבתה, תי־פול מעמסה גדולה וכבדה על בתי־החולים באזור: "ברזילי" באשקלון ו"סורוקה" בבאר שבע. אפילו יצוידו הגימלאים בביטוחים רפואיים, לפני בואם לארץ, אין הבעיה כספית בעיקרה, אלא פיסית. גם כך מוטלת מעמסה כבדה על מחלקות בתי־החולים.

הרעיון להביא לכאן גימלאים אינו חדש. לאחר כמה גלי עלייה, שהגיעו לארץ או חלפו על פניה, נותרו בארץ קשישים וישישים רבים לבדם, שנעזבו על־ידי בניהם ונכדיהם. דור הבנים המשיך לארץ אחרת, לארצות-הברית או לאירופה, ועל מדינת ישראל הוטלה המעמסה לטפל בהורים. כך קורה גם כאשר הבנים מבוססים מבחינה כלכלית. בעלי אמצעים רבים. מכוח חוק השבות, הזקנים אזרחי המדינה, והיא חייבת לטפל בהם. על השבנות. היו משפחות מאיראן, ברית המועצות, טורקיה, צרפת ומדינות אחרות שה־גיעו לכאן לשהות קצרה, השאירו את ההורים, או אחד מהם, והמשיכו למדינה אחרת.

ישראל קבוצת־התקציבים נאב־קת, פיננסית ובפועלת, על סיעודם, אישפוזם ואחזקתם של ההורים שהושארו. כלכלנים הנלהבים לרעי־ון, בלי לתת את הדעת למחיר, חו־למים בהקיץ על תנועת תיירות גדולה (לביקור אצל הגימלאים), יבוא גדול של מטבע חוץ, ועוד. מוטב להם שישאלו עצמם מדוע ירצו בנים לשלוח את הוריהם לבלות את שלהי חייהם דווקא בישראל. אולי גם כדי לפרוק מעל שכמם את מעמסת אחזקתם של ההורים. לא תמיד צריך לראות הכל בעין כתמימה. כי דרכם של חלומות שהם בבתורים להתפוגג, לעתים קרובות.

אם עולה משפחה יהודית לארץ — הורים בגיל העבודה וילדיהם — פה תגוג המדינה אם תקלוט גם את סבא וסבתא. אבל לשלוח לכאן רק את סבא וסבתא — זה סיפור אחר. במשך דורות חלמו יהודים לבוא מהגולה הרחוקה ולמות בירושלים. זה היה לפני קום המדינה. עתה טוב שיהיה החלום לעלות לארץ ולהשתתף בבנייה.

אני מצפה שמשרד הבריאות והר־וחה ישמיעו קולם, לצד שר האוצר, נגד הפרוייקט הזה. ישראל של היום אינה צריכה לחפש מטלות נוספות. ביותרות.

משפט / חיים ברנזון

חוק החוזים האחידים

בוטלו תנאים מקפחים בחוזי מכר דירות והורחבו זכויות הקונים כלפי קבלני הבנייה

חוק החוזים האחידים החדש מ־1982 החליף חוק מ־1964 שעורר ביקורת רבה על יישומו המועט. צוות הגנת הצרכן במשרד המשפטים, בראשות גב' ס. שפניק, שליווה את הליכי החקיקה, פרסם בימים אלה דו"ח תקופתי על יישום החוק החדש בבית־הדין המיוחד לחוזים אחידים. היועץ המשפטי לממשלה הוא המגיש לבית־הדין בקשות לבטל תנאים המקפחים את הצרכן בחוזים אחידים, והוא המשיב, מטעם הציבור, כשספק הוא המגיש בקשה לבית־הדין לאישור חוזה אחיד.

הדו"ח מוסר על הטיפול בנושאים רבים: חוזים למכר דירות, להובלה, להפקדה בשוסקי ערובה, לרכישת ספרים, קורסים בבתי־ספר פרטיים, מנויים באתרי נופש, חוזים אחידים וטפסים בתחום הבנקאות, חוזים לרכישת רכב, ריהוט, מוצרי חשמל ומחשבים, חוזי שהייה בבתי אבות ועוד.

כאן נסתפק בדיווח לדוגמא על חוזים למכר דירות: החוזה האחיד החשוב ביותר מבחינה ציבורית בדרך כלל, המתייחס לנכס בעל ערך רב. סוג חוזים זה מקבל כיום יותר תשומת ועניין ציבורי בשל ריבוי התמוטטויות של חברות בנייה גדולות.

מסתבר שלפחות משרד השיכון נוהג לחייב את הקבלנים הבונים עבורו לאשר את החוזים האחידים שלהם בבית־הדין המיוחד. כתוצאה מכך, הוגש לאישור מספר ניכר של חוזים הקשורים בבנייה הציבורית. להלן הנושאים העיקריים בחוזי בנייה ומכר דירות שהתגבשו בדיונים ובפסיקה עד כה.

חוזי מכר דירות

א. אחריות הקבלן לטיב הדירות. ברוב חוזי המכר של דירות התחייב הקבלן לתקופת אחריות של שנה לתיקון פגמים שנתגלו במהלכה. ועדה ציבורית של מומחים המליצה להבחין בין שתי תקופות לגבי אחריות חוזית של קבלן:

תקופת בדק: המתחילה עם מסירת הדירה לקונה ומסתיימת אחרי מספר שנים, בהתאם לסוג הליקוי. בתקופה זו אחראי הקבלן לכל פגם מכל סיבה, למעט פגם שנגרם באשמת הקונה. זהו סיכון מקצועי של הקבלן למסור דירה חדשה ותקינה המתאימה למוסכם.

הוועדה הציעה שאחרי תקופת הבדק תתחיל תקופת אחריות בת חמש שנים. בתקופת האחריות הזו, הקבלן אחראי רק לפגם שנבע מתכנון, חומרים או עבודה לקויים.

בית־הדין קיבל את ההמלצה רק בחלקה. בעניין של החוזה האחיד של חברת "בתים", נקבע למשל כי תקופות הבדק לסוגיהן הן כדלהלן: רטיבות וסדקים בקירות, שלוש שנים; ליקוי בצנרת ושקיעת מרצפות, שנתיים; כל ליקוי אחר, שנה אחת.

בית־הדין פסק כי אחרי תקופת הבדק פוקעת החובה החוזית של הקבלן כלפי קוני הדירות. מעבר לכך אחראי הקבלן רק בעילות של נזיקין (רשלנות, הפרת חובה וכו').

ב. הערת אזהרה. הערת אזהרה לטובת הקונה היא הדרך הטובה ביותר שלו להבטיח שלא תיעשה עסקה מתחרה, כמו למשל מכירת הדירה לאדם אחר. בית־הדין לחוזים אחידים פסק כי "להגנת האינטרסים של הקבלן הקונה בצורה, ניתן למנוע מהקונה את הזכות לרשום הערת אזהרה כל עוד לא נבנו המחיצות היסודיות של הדירה שרכש. על נושא זה הוגש ערעור לבית־המשפט העליון מטעם היועץ המשפטי לממשלה.

ג. מועד המסירה. בחוזי בנייה רבים נמצא סעיף הנראה כמאפשר לקבלן לעכב את מסירת הדירה בש־לושה ואף בשישה חודשים לאחר המועד המוסכם למסירה, ללא התנייה בנסיבות מצדיקות. בית־הדין צמצם את האיחור המותר הכביר לחודשיים בלבד.

כן נקבע כי זכותו של הקבלן לדחות את מועד המסירה בשל כוח עליון וגורמים שאינם בשליטתו היא מוגבלת ומותנית רק אם עשה הקבלן מאמצים סבירים מצדו לקיום התחייבויותיו באותה תקופה.

ד. רישום הזכויות. בית־הדין קבל את עמדת צוות הגנת הצרכן במשרד המשפטים ודרש מהקבלן התחייבות בחוזה לעשות את כל הדרוש לרישום זכויות הקונה בקרקע, מיד כשהדבר ניתן, או במשרדי לשכת רישום המקרקעין או במנהל מקר־קעי ישראל. במקום שאין פרצלציה הוטל על הקבלן לעשות כל הדרוש לביצועה.

ה. תקנון בית משותף. תקנון הבית המשותף מסדיר את היחסים בין בעלי הדירות. בית־הדין מחק הור־אות בחוזים אחידים בהם נכבאו הוראות שמקומן בתקנון, שעניינן היחסים בין הדיירים, שולבו בחוזה בין הקבלן לקונה. כן נפסק שעל הקבלן לשאת בהוצאות הבית המשו־תף לגבי דירות שלו שטרם נמכרו, למעט אותו חלק של הוצאות שה־קבלן יוכיח שלא צרך בפועל.

ו. ייפוי כוח. בית־הדין לחוזים אחי־דים פסק שאת ייפוי הכוח שהקונה נותן לקבלן בצירוף לחוזה, יש לצ־מצם להרשאת הקבלן לעשות רק פעולות הקשורות במישרין בחלוקה, רישום זכות הקונה והמשכנתא.

ז. הלוואות. בית־הדין דחה את עמדת היועץ המשפטי לממשלה בעניין הלוואות שהקבלן מסדיר לקונים באמצעות בנק. נקבע כי יש לקבלן עניין מוצדק שהקונים יקיימו את חוזה ההלוואה עם הבנק, והקבלן רשאי להכניס תנאים בעניין חוזה ההלוואה לחוזה בינו לבין הקונה ואין זה תנאי מקפח.

ח. הפרות יסודיות. בחוזי מכר דירות רבים קובע הקבלן שהפרות שונות מצד הלקוח נחשבות להפרה יסודית של החוזה המקנה לקבלן זכות לבטלו. בעקבות התערבות צוות משרד המשפטים, נבדקה המהות העניינית של ההפרות. כן חויבו קבלנים לתת לקונה, שהפר הפרה יסודית, ארכה סבירה לתיקון ההפרה. נקבע כי רק אם הקונה לא מילא את ההתחייבות בתום האור־כה, עומדת לקבלן הזכות לביטול המכירה.

ט. אישור מהנדס מטעם הקבלן. אחד התנאים המקובלים בחוזי מכר דירות הוא ההוראה, שאישור המהנ־דס או אדריכל הבניין של הקבלן, מהווה הוכחה מכרעת לכך שהרכוש המשותף גמור ומושלם.

בית־הדין קבע בקשר לחוזי "בני־רבוזי" שתנאי כזה מקפח את הקונים והורה על ביטולו. בבקשה של חברת "בתים", הוסכם על שינוי התנאי לפיו, במקרה של מחלוקת, יתן מהנדס הבניין של הקבלן המלצה, אך היא לא תחייב את הצדדים.

בנספח לדו"ח משרד המשפטים מצאנו רשימת בקשות של כל הקב־לנים שביקשו אישור בית־הדין לחו־זיהם. מתברר שחלק מחברות הבנייה חזרו בהן וביטלו ביוזמתן את בקשו־תיהן. בין המבטלות: "טפחות", בר־נוביץ, אחים שרבט.

פעולות הצרכן הבודד

בדו"ח התקופתי של משרד המש־פטים הצטבר ניסיון באלף היכול לשמש הדרכה לספקים אחרים. אך ראוי בבחוזר לעורר התעניינות ציבורית שלנו, צרכני החוזים האחי־דים. לכל צרכן בודד אין היכולת, האמצעים והזמן להתמודד עם ספק גדול על תנאי החוזה האחיד עליו הוא מתבקש לחתום. בית־הדין לחו־זים אחידים הוא הגורם המוסמך לפקח על טיבם ותנאיהם של חוזים אחידים, מיוזמת הספק או ביוזמת הציבור באמצעות היועץ המשפטי לממשלה.

אם ספק מציע לך חוזה אחיד, שאל אותו לפני החתימה אם החוזה קיבל את אישור של בית־הדין שאין בו תנאים מקפחים. אם נתקלת בתנאי מקפח, פנה לצוות הגנת הצרכן במשרד המשפטים כדי שת־לונתך תיבדק.

קיבוץ 86 / אלי אלעד

מי יבנה לנו בקיבוץ

במחלקת התכנון של התק"מ, המהווה את אחד ממשרדי התכנון הגדולים בארץ, חל צמצום דרסטי בהיקף העבודות בעבור קיבוצים

מחלקת התכנון של התק"מ מהווה את אחד ממשרדי התכנון הגדולים בארץ. מועסקים בה כ־170 אדריכלים, מהנדסים, שרטטים ו־אחרים. כ־80 מהם עובדים שכירים. המשבר הכלכלי הפוקד את התנועה הקיבוצית נותן בה היטב את אותו־תיו, ובשנה האחרונה חלה ירידה של כ־25% בנפח עבודות קיבוצים בתכנון במחלקה, בעיקר בשליש האחרון של השנה. כבר ברור שמחזור העבודה של המחלקה, שהסתכם ב־'85 בכ־5 מיליוני דולר, יהיה מצו־מצם יותר בשנה הנוכחית. בראש המחלקה מכהן בארבע השנים האחרונות זלמן גססר, חבר קיבוץ עמיעד, המכהן בהמשך באחריות לראשות המועצה האזורית גליל עליון.

קודם לבואו לראשות המחלקה ניהל גססר את המפעל של קיבוצו. "1986", הוא אומר, "נראית לא טוב". בכלל, עושים מאמץ לקבל יותר עבודות תכנון מגורמים שמ־חוץ לתק"מ. כך נראים על שולחן התכנון, בצד סיום פרויקטים קי־בוציים, תכנות של חדר אוכל לקריית צאנז, אזור נופש למושב נתיב־העשרה, דיסנילנד ישראלי בראשון־לציון, קו שהייה במרבק, חוות לולים בגבעתיים, מקלטים במושבים.

גססר מציין, מעל דפי "יחד" — ביטאון התק"ם — כי גם בתקופה קשה זו יש לראות את הבעיות של כל קיבוץ בנפרד. יש קיבוצים שגם כיום יש להם צורך לבנות. להם כדאי לנצל את המחירים הנמוכים, המקנים חיסכון משמעותי מעבר לכל תשואה ריבית. לדוגמה: מחיר מ"ר לפני כחצי שנה היה 500 דולר. כיום ניתן לבנות מ"ר ב־340 דולר. הוא מציין כי בעוד שבנושא תעשיה ותיירות כמעט שלא היתה ירידה, אין ספק שהירידה בבנייה הצרכנית היא דרסטית יותר. הקיבוצים מ־עכבים עבודות תכנון של חדרי־אוכל, מבני ציבור ושיכון בשלבים שונים של הביצוע.

לדעתו, המחלקה היא בראש ובר־אשונה משרד תכנון, המתחרה על השוק, ובתפקיד כמתכנן העובד עם לקוח, בהתאם לצרכיו. היא אינה יכולה לשמש כלי בקרה תנועתי. הדברים נאמרו על רקע טענות נשמעות, שלפיהן בעוד שהתק"מ קבע ששטח דירה משפחתית יהיה עד 66 מ"ר, מתכננת המחלקה לקיבוצים מסויימים גם דירות של 80 מ"ר ויותר. גססר מוסיף, כי להלכה נקבע תקן: 66 מ"ר לדירה קיבוצית. אך הבעיה היא בשמירתו. זו צריכה להיות מוטלת על הקיבוצים עצמם, כי הם שצריכים לשלם את המחיר.

הדירה המשפחתית בקיבוץ חייבת למלא את כל הפונקציות של דירה משפחתית עירונית: הלנת ילדים, בישול, אחסנה, אירוח וכו'. רוב החידושים בקיבוצים הן במגורים שכירים, ונבעו משינויי דירות שלא נבנו במקורן ללינה משפחתית. גססר: אנחנו מחלקה לתכנון, לא מוסד מבקר ומפקח על שירותי הצר־כים. אנחנו גוף כלכלי, ולא יכולים להתעלם מלחצי הלקוחות. אני יכול רק ליידע את הקיבוץ מהו התקן, להסביר — ולפעמים גם להודיע לוועדת משק. אצלנו הלקוח תמיד צודק. להביא את כלל קיבוצי התק"מ לתקן אחיד של מינימום 66 מ"ר שטח דירה, יעלה כמאה עשרים מליון דולר, בלי שתתקבל מזה אף דירה אחת נוספת. בעיה זו מתמקדת בעיקר בישובים הגדולים ו־הוותיקים, שעברו ללינה משפחתית מאוחר.

כדי להיערך לתודף התכנוני במחלקה, מגדילים את היקף עבו־דות החוץ ומצמצמים בהוצאות. נפח ניכר של העבודות בוצע עד כה באמצעות משרדי תכנון חיצוניים. את עיקר הקיצוץ בהוצאות עושים במגזר זה. אם לא תהיה בירידה יקצרו לכולם, חברים ושכירים, את שבוע העבודה לארבעה ימים. גם מצפים שמוסדות התנועה יפעילו השפעתם על מוסדות הארגונים הקשורים עם התנועה הקיבוצית (כמו המשביר המרכזי, תנובה, כור, וחברות העובדים), לספק עבודות, מצ־פים גם, שהתנועה תעודד את קיבוציה לעבוד רק עם המחלקה.

באשר ללקוחות שאינם קיבוצים, רואה עצמה המחלקה כמשמרת הי־כולת לשרת את הציבור הרחב בנושאים כמו מטבחים, חדרי אוכל, מקלטים, מסגרות, מבני-תעשיות וגם במפעלי תיירות, תעשיה, בתי יל־דים וכו'.

לדעת גססר, תפקידי המחלקה הם להגיש שירותי תכנון לקיבוצים וליצור מקומות עבודה לחברי התנועה במקצועות הנדסיים שונים. כיום נאלצים להיות בעלי מקצוע מהקיבוצים. התנועה הקיבוצית ע־דיין לא יכלו את מהפכת ההשכלה שעברנו, הוא אומר. חברים רבים למדו ולומדים אדריכלות והנדסה לסוגיה, ויש למצוא להם מקום עבודה. הפוטנציאל הכלכלי, הכולל תכנון הנדסי ואדריכלי, מוערך בש־מונה מיליוני דולר לפחות בשנה. זה כולל תחומים שאין עוסקים בהם כיום... קומפוסטציות, בנות, נושאי אנרגיה, הנדסה אזרחית, חשמל וכו'.

המספר הגבוה של שכירים ה־מועסקים במחלקה מוסבר בירושת 18 שנות המחלקה — מוסבר בבעלי־מקצוע ספציפיים, בעיקר שרטוט. השכירים מהווים ציר קבע בשיטת התחלופה של חברי הקיבוצים העוב־דים במחלקה, אבל אין ספק שאילו היינו מתחילים היום והרכב היה שונה בתכלית, אומר גססר.

בית־זרע: מנהג חדש בא לקיבוץ?

בעלון קיבוץ בית־זרע, "אצלנו", מצאנו תיאור של כמה מקרים שאינם מתיישבים כל־כך עם מ־אפייני החיים הקיבוציים. הנושא הטריד את חבר המשק אמנון, שהחל־יט להעלותו תחת הכותרת "מנהג חדש" — כדי להתריע בפני הישנות מקרים דומים בעתיד.

מספרת מ"ס (60+): בנובמבר נסעתי למועדון הזמר באפיקים. הנהג אמר שלא יהיה לו מקום בנ־סיעה חזרה. במועדון פגשתי חבר אחר וביקשתי שיכוון לקחת אותי הביתה. הוא אמר שהאוטו נמצא ליד המפעל (באפיקים). מעט לפני סיום השירה יצאנו למקום וחיכינו. אינני מכירה (כנראה המתינה עם עוד חברה — א"א) את מספרי המכוניות ולא ידענו באיזו מכונית מדובר. כך חיכינו עד שהתרוקנה הרחבה. אחרי חצות פנינו לשומר של אפיקים והוא הסיענו ברוב טובו הביתה. מאז הפסקתי לנסוע למועדון הזמר. אני יודעת שבכל פעם נוסעות כמה וכמה מכוניות, בכל אחת שניים שלושה נוסעים, ואין הרגשת מ־חויבות להסעת חברים "מן השורה".

ומקרה אחר, של שלושה מילדי הקיבוץ מכיתה ח' שיצאו ערב אחד להרקדה בקיבוץ, השכן — שער הגולן. הם מספרים: הערב היה מהנה מאוד ולכן ביקשנו, שלושה ילדים, מחבר־משק שבא גם הוא להרקדה, לחזור אתנו לקיבוץ יותר מאוחר. הוא הסכים. ההסעה של המוסד חזרה. אבל שלושה הילדים מכיתה ח' חיכינו. השעה 11.15 בלילה, המועד שסוכם עם החבר לחזור הביתה. להפתעתנו טען החבר שאין מקום לשלושה ילדים אלא רק לשניים, לפי חוקי הרישוי. הסברנו שלא נוכל להשאיר ילד אחד לבד בלילה, אולם לא הצלחנו לשכנע (...) נאלצנו להישאר שלושתנו. האמנו שהחבר ישוב לקחת אותנו, או יצלצל לאחד מהורינו שיקח אותנו, או שיודיע לשומר הלילה שיבוא לקחת אותנו (...) הסתבר שטעינו. החבר הלך לישון בשקט ובשלווה. אך אל דאגה, חבר משער הגולן לא היה יכול ללכת לישון בשקט, והוא החזיר אותנו הביתה.

כן מובא סיפורו של חבר המשק י"ג (מעל ל־70), גם הוא בעניין מוע־דון הזמר. ומסיים אמנון: עד כאן הסיפורים. שמות החברים הנזכרים שמורים במערכת. האם זה מנהג חדש בקיבוץ? האם זאת נורמה חדשה ביחסים שבינינו לבין עצמנו? למי אפשר לפנות, מי אחראי? האם נוכל לעבור על כל אלה לסדר היום?

הטרקטורים היקרים של נחל־עוז

המציאות הכלכלית הקשה באה לביטוי במגזרים שונים של חיים הקיבוציים, תוך עירנות רבה יותר מבעבר לחיסכון. כך מציינים בפניה אל ציבור חברי נחל־עוז, כי מדי פעם חוזרים ומבקשים מחברי המשק לא לקחת טרקטורים בשבתות לנ־סיעות־כיף. זאת, בשל עלות הנסיעה בטרקטורים. עלות שעת טרקטור "פורד" כ־10 דולרים, עלות שעת "דיויד־בראון" — דומה.

חרף הבקשות החוזרות ונשנות, יש חברים שלוקחים טרקטורים. אי לכך מודיעים לחברים, כי חבר שיקח טרקטור ייאלץ להיפרד מאר־בעה שקלים חדשים, כעלות הנסיעה.

האמריקאים — פטריוטים מכולם

"אמונו של אדם בממשלתו קשור לא רק לאמונו במנגנוני הממשלה אלא גם לשאלה אם המפלגה שבה מאמין האדם מחזיקה בשלטון, ולתחושה של 'כיצד מתנהלים הדברים', בעיקר בתחום הכלכלי"

מאת אי.ג'י.דיון

"ניו־יורק טיימס"
מיוחד ל"הארץ"

רומא

אזרחי המדינות הדמוקרטיות ה־עיקריות במערב נותנים הרבה פחות אמון בממשלותיהם מאשר האמון שנותנים האמריקאים בממשלתם, ונוטים הרבה פחות להתגאות בגאווה על ארצותיהם — כך עולה ממש־אלים שערך "ניו־יורק טיימס". אולם הסקר גם גילה שינויים חדים בתחושות האמון הלאומיות במשך העשור האחרון, והראה כי האמרי־קאים שמים דגש חזק ביותר על גאווה לאומית. אלה ממצאי מש־אלים שערכו "טיימס" ו"סי־בי־אס ניוז" בארצות הברית ומכון "גאלופ" בעבור "טיימס" — בחמש מדינות אירופיות.

על פי המשאלים שנערכו בסוף 1985, 49% מהאמריקאים אמרו כי הם בוטחים בממשל בוואשינגטון כי יעשה את הדבר הנכון "כל הזמן או רובו". במערב־גרמניה דיווח בגימה דומה 41% ובצרפת ובאיטליה היה השיעור 33%. הנתונים אף היו נמו־כים יותר בבריטניה — 30%, ובספרד — 29%. בארצות הברית נערך המשאל בטלפון, וטווח המשגים שלו הוא סביב 3% (פלוס או מינוס). במדינות אירופה היתה השיטה ראיונות פנים אל פנים, וטווח המש־גים הוא סביב 4%.

מפתיעות יותר היו התוצאות של השאלה שנסבה על גאוות הנשאלים בארצותיהם. בארצות הברית אמרו 87% כי הם "גאים מאוד" להיות אמריקאים. לעומת זאת, רק 21% מהמערב־גרמנים תיארו עצמם כ"גאים מאוד" להיות גרמנים. ובעוד שרק 1% מכלל האמריקאים אמרו שאינם גאים מאוד או כלל אינם גאים בארצם, 32% מהמערב־גרמנים נתנו תשובה זו. שאר מדינות איר־ופה מצויות באמצע. כ־42% מהצרפ־תים, 44% מהאיטלקים, 58% מהברי־טים ו־65% מהספרדים אמרו כי הם "גאים מאוד" להיות אזרחי ארצ־תיהם.

סקרים בנושאי גאווה לאומית ואמון במוסדות ציבור היו נתון של קבע בתעשיית המשאלים מאז מלחמת־העולם השניה, ועודדו דיון נרחב בקרב חוקרים במדעי החברה בשאלה מה בדיוק מנסים הנשאלים לומר. כשמדובר בשאלות אמון במ־משלה, מסכימים החוקרים כי הנש־אלים אינם מביעים רק אמון וביט־חון במוסדות דמוקרטיים אלא גם בממשלה מסוימת בזמן מסוים. כך איפוא, הממצאים המלמדים כי האמריקאים נותנים אמון בממשלתם יותר מאשר האירופים, משקפים בחלקם את הפופולריות של רונאלד רייגן. אמונו של אדם בממשלתו, אמר מאקס קאסה, פרופסור למדעי המדינה באוניברסיטת מנהים במע־רב־גרמניה, קשור לא רק לאמונו במנגנונים הרגילים של הממשלה אלא גם לשאלה, אם המפלגה שהאדם מאמין בה מחזיקה בשלטון, ולתחושה הכללית של "כיצד מתנה־לים הדברים", בעיקר בתחום הכל־כלה.

תנודות חריפות

בכל המדינות שבהן נערכו הסק־רים חלו תנודות חריפות בעשור האחרון במידת האמון בממשלה. בארצות הברית, לכשל, שיעורם של המאמינים בממשלה כל הזמן או רובו, ירד ל־34% ב־1974 בתקופת שערוריית ווטרגייט ול־26% במארס 1980, במהלך משבר בני הערובה באיראן ובתקופה של אינפלציה גבוהה. בין השינויים הדרמטיים ביותר — אלה שהתחוללו באיטליה בעשר השנים האחרונות. ב־1976 אמרו רק 13% מהאיטלקים כי הם נותנים אמון בממשלתם כל הזמן או רובו, ו־37% אמרו כי מעולם לא נתנו בה אמון. בנובמבר 1985 עלה שיעור הבוטחים בממשלה ל־33%, ו־27% בלבד אמרו כי מעולם לא נתנו אמון בממשלתם.

"הירידה החדה באמון בממשלה כאן קודמת למעשה בעקבות מרד הסטודנטים של 1969", אמר פראנ־קו פאבונצלו, יועץ סקרים, איטלקי המתגורר ברומא. "בדרכינו מגבה איטליה את החלום כלאחר אכזבת הנפט, והתנבתה בעליה גדולה באינפלציה שהביאה לתחושה כלכ־לית". נוסף על כך, אמר, המפלגה הנוצרית־דמוקרטית החזיקה ב"מונו־פול על השלטון" במשך 30 שנה. עובדה משמעותית היא, הוסיף, שהנוצרים־דמוקרטים איבדו את המונופול שלהם על תפקיד ראש הממשלה כאשר ג'ובאני ספאדוליני הרפובליקאי, ובעקבותיו ראש הממ־שלה הנוכחי בטינו קראקסי מה־מפלגה הסוציאליסטית, קיבלו אותו לידיהם. "שלב זאת עם הנסיבות הכלכליות המשתפרות, והאנשים הת־חילו להרגיש כי דברים זזים", אמר פאבונצ'אלו. באיטליה, כמו בארצות הברית, גדל האמון בממשלה בכל הקשת הפוליטית.

במערב־גרמניה המצב שונה במ־קצת. הנתונים הכוללים מראים יר־ידה משמעותית באמון, עד ל־41% ב־1985 לעומת 50% ב־1974. אבל נראה כי השינוי נובע במעט כולו מירידה תלולה באמון בקרב אלה הנמנים עם השמאל הפוליטי בגר־מניה. ב־1974 נהנתה הקואליציה של סוציאל־דמוקרטים והדמוקרטים־חופשיים, תחילה בראשות ווילי בר־נדט ואחר כך בראשות הלמוט שמידט, לא רק במידת אמון ניכרת בשמאל אלא גם במידה משמעותית של אמון במרכז ואפילו בימין. לעומת זאת, נראה שהקואליציה של הלמוט קוהל (נוצרים־דמוקרטים וד־מוקרטים־חופשיים) קיטבה את המ־דינה לאורך קווים אידאולוגיים — לפחות זה היה המצב בסוף 1985.

האמון בממשלה גדל בקרב הימין, אך ירידה תלולה בקרב השמאל והי־רידה מתונה בקרב המרכז ניטרלו ויותר מכך גידול זה. הגאווה האהידה שמביעים האמריקאים באה לביטוי הן בסקר והן בנתונים אנקדוטיים על גל של תחושות לאומיות, בעיקר בקרב צעירים. אך קאסה מאוניברסיטת מנהים אומר, מצב־יעו על משאלים בעבר, כי האמריקאים נטו תמיד להביע גאווה לאומית. בניגוד לכך, אמר, במערב־גרמניה קשה להביע "גאווה באר־צך", והנאצים העניקו לתחושות אלה הילה של דה־לגיטימיזציה. ממצא מעניין של הסקר האחרון מראה, שצעירים מערב־גרמנים עוד פחות גאים בארצם מאשר מבוגרים.

ט.וו.א-אל ובתוכבי ארה"ב

הטיסה הישירה של ט.וו.א לניו יורק חוסכת זמן.

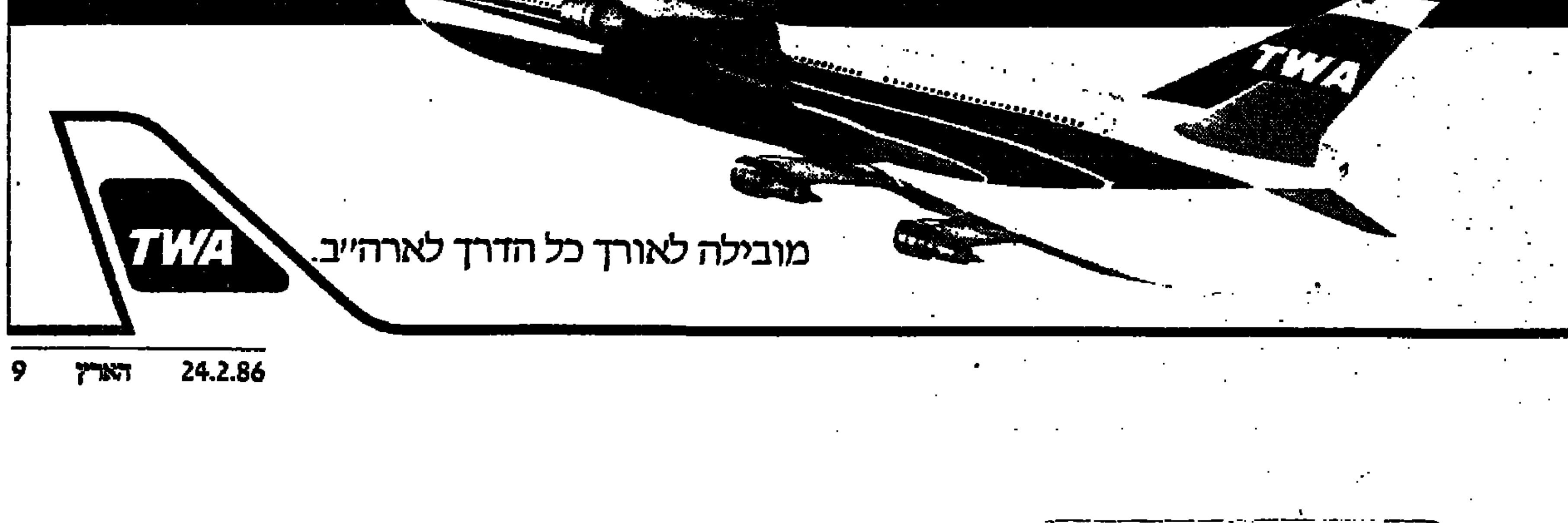

הטיסה הישירה של ט.וו.א במטוס 747 יוצאת בכל יום ראשון בשעה נוחה — 10.20 לפה"צ ונוחתת בזמן נוח בשעות אחה"צ המוקדמות בניו יורק.
אתה חוסך זמן, וזמן שווה כסף. הטיסה נוחה לטיסות המשך ליותר מ-60 יעדי ט.וו.א בארה"ב.
פנה לסוכן הנסיעות שלך.

TWA מובילה לאורך כל הדרך לארה"ב.

صكذا من الاصل

هكذا من الأصل

כלכלה ועסקים

סיכויים טובים ל"הנדסת התפלה" לזכות במכרז באיים האנטיליים

מאת יונתן שרקן

חברת "הנדסת התפלה" מקונצרן "כימיקלים לישראל" היא בעלת סיכויים טובים לזכות במכרז בסכום של 12 מיליון דולר להקמת פרויקט התפלה, ענק בקורסאו, שבאיים האנטיליים.

"הנדסת התפלה" טרם זכתה במכרז אם כי היא עברה את השלב הראשון ובימים אלו עושים ראשי החברה בקורסאו, כדי לנכות ולסכם את הדיונים בנושא זה.

מועצת המנהלים של "כימיקלים לישראל" דנה במכרז של "הנדסת התפלה" לפני מספר שבועות ואישרה את התנאים להשתתפות "הנדסת התפלה" בפרויקט זה. אמנון צפתי, המשנה למנכ"ל "הנדסת התפלה" מסר ל"הארץ", כי החברה מצויה בשלבי הגמר של משא ומתן קשה ותחרותי מאוד ועדיין מוקדם מדי כדי לקבוע אם החברה אכן תזכה במכרז. יצוין, כי "הנדסת התפלה" נמצאת בעיצומו של מסע שיווקי רחב היקף, אשר בעזרתו היא מקווה להגדיל את מכירותיה בצורה משמעותית. בין השאר מקווה החברה למכור מוצרים בדרום אמריקה ואסיה.

"הנדסת התפלה" עוסקת בייצור מתקני התפלה מסוגים שונים ובעבר ייצאה את מרבית תוצרתה לשוק האיראני.

יורם בליזובסקי:

הבסיס לצמיחה — ביצוע התוכניות שאושרו על ידי מרכז ההשקעות

מפעלים במקומות שהאבטלה בהם גדולה יקבלו סיוע חריג ★ נדרוש ממשקיעים שקיבלו אישורי סיוע ממרכז ההשקעות שלא להתמהמה בביצוע ההשקעות ★ ביטול הלוואות הפיתוח והעדר מקורות הון חלופיים האטו את קצב ההשקעות

מאת צבי זרחיה

"ביצוע תוכניות ההשקעה בתעשיה, שאושרו על ידי מינהלת מרכז ההשקעות בשנה האחרונה, יכולה להוות את הבסיס לחידוש הצמיחה. כשם שבעבר היוותה התעשיה את הענף העיקרי בהתפתחות הכלכלית ובגידול המשק, כך גם היום צריך המשק להישען על התעשיה כשמדובר בחידוש הצמיחה", כך אמר מנהל מרכז ההשקעות במשרד התעשיה יורם בליזובסקי לסופר "הארץ".

בליזובסקי אמר, כי בשנת 1984 אושרו על ידי מרכז ההשקעות תוכניות בהיקף השקעה של כמיליארד דולר. תוכניות אלה, לכשיתבצעו, אמורות להביא לתוספת תפוקה בהיקף של 2 מיליארדי דולר ולתוספת יצוא של 1.2 מיליארד דולר. כמו כן, הן יתרמו לתוספת של 14 אלף מקומות עבודה. הוא ציין כי תוכניות מרכז ההשקעות כפי שאושרו בשנתיים האחרונות, התבססו על פרויקטים שעיקר תפוקתם מיועדת ליצוא. לפיכך, תרומה של אותם פרויקטים לפתרון בעיות מאזן התשלומים — הינה משמעותית.

סופר "הארץ" מציין כי באחרונה, לנוכח החרפת בעיות התעסוקה, בעיקר בעיירות הפיתוח, המגמה מינהלת מרכז ההשקעות את אמות המידה של פיזור בסיוע מרכז ההשקעות למפעלים. כך, פרויקטים שאמורים להוסיף מקומות עבודה בישובים הסובלים מבעיות אבטלה קשות, זכאים לסיוע של מרכז ההשקעות גם אם חלק עיקרי מתפוקתם מיועד לשוק המקומי.

בליזובסקי הוסיף, כי שינויים במערך הסיוע הממשלתי להשקעות, כפי שהתבצעו במהלך שנת '85, כמו למשל ביטול הלוואות הפיתוח ואי העמדת מקורות הון חלופיים, האטו את קצב ההתחלות של פרויקטים תעשייתיים שקיבלו את אישורו של מרכז ההשקעות. לנוכח המצב בשוק ההון, מפעלים תעשייתיים אינם מסוגלים למצוא מקורות הון חד-פשיים לטווח ארוך, אשר יאפשרו להם לממש את תוכניות ההשקעה המתוכננות. לדבריו, רק אם תופעל הרפורמה המתוכננת בשוק ההון (ל-1.4.86), ניתן יהיה לצפות למימוש תוכניות השקעה שהתעכבו עד כה.

הבורסה אילצה את לודז'יה לקיים אסיפה כללית

מאת יהודה שרוני

הבורסה אילצה את חברת לודז'יה לקיים אסיפה כללית, שבה יעלה על סדר היום מיזוג החברה עם רוטקס. פניית הבורסה להחברה נעשתה לאחר שהגיעו אליה תלונות מצד כמה בעלי מניות בלודז'יה על כך שבאסיפה כללית קודמת שהתקיימה, רשמה אושר המיזוג, לא ניתנה להם האפשרות לעיין במיזוג במתאר שהוכנה על ידי הבלכן אברהם גבריסקי.

אותם בעלי המניות הביעו את חששם, כי משפחת רוסלר, בעלת השליטה ברוטקס, תקבע יחס מיזוג שיפגע בציבור בעלי מניות לודז'יה. הנהלת לודז'יה נענתה לפניית הבורסה ותקיים את האסיפה הכללית בתחילת החודש הבא.

העורך: נחמיה שטרסלר

השבוע בוול-סטריט / אבנר מרגלית

מדד הדאו-ג'ונס מתקרב ל-1,700 נקודות

"לא ארצה להיות בסביבה כאשר יתחיל גל המכירות" התבטאה השבוע עוברת בכירה בחברה בוול-סטריט. אמירה זו משקפת את הרגשתם של כמה מהמומחים, הטוענים שעליית מחירים כה תלולה היינת להסתיים במפולת. אך השוק עצמו, הנמצא כרגע בעיצומה של הגאות החזקה ביותר שנרשמה אי-פעם, מתעלם מכל דעה, אמירה או תחושה מכל סוג שהוא, שהיא בעלת השלכות שליליות. די היה בשבוע המסחר הקצר, בן ארבעת ימים, כדי לאפשר למדד הדאו-ג'ונס להוסיף כ-34 נקודות, מהן כ-25 ביום שישי, שבו נרשמה העלייה החזקה ביותר ביום אחד מאז תחילת השנה.

בסיסית מאמין השוק, שירידת מחירי הנפט (שירדו בקירוב כדי מחצית בשלושה-חצי החודשים האחרונים) תביא לגאות כלכלית חסרת תקדים תוך חצי השנה הקרובה. יתכן גם, שמרבית הירידה בהוצאות הייבוא של החברות, עם הוזלת הדלק, לא תועבר לצרכנים על ידי הוזלת המוצרים אלא תישאר כרווח נקי בידי החברות.

לא ברור אם כל המשקיעים נרשים לניתוחים מסוג זה, אך ברור לכל משקיע, ששוק המניות עלה בחודשים האחרונים ביותר מהתשואה השנתית של הקרנות המשלמות את ריבית השוק (כ-8 אחוזים בקירוב). העובדה, שחברות עדיין מרכסמות הצעות-רכש למניות של חברות אחרות או שלהן עצמן במחירים הגבוהים ממחירי השוק, נותנת הכשר לרמת המחירים הנוכחית. חברת המחשבים האמריקאית, למשל, הודיעה השבוע שבכוונתה לרכוש בשוק למעלה מ-5 מיליון ממניותיה שלה. ביום ה' פורסם, כי קצב הגידול בתוצר הלאומי הגולמי ברבעון האחרון של '85 היה 1.2 אחוזים. תיקון משמעותי כלפי מטה לעומת אומדן קודם של 2.4 אחוזים. אך כידוע לכל, שוק מניות לא מסתכל אחורה, אלא צופה קדימה אל העתיד. כך שידיעה זו עברה ללא זעזועים מיוחדים.

תנודות המדד שנרשמו השבוע:
יום ב' — יום חופשה
יום ג' — סגירה 1678.78 +14.33
יום ד' — סגירה 1656.26 −20.52
יום ה' — סגירה 1672.82 +14.56
יום ו' — סגירה 1697.70 +24.88

סאיטקס ירדה ב-13%

בקבוצת המניות המותרות להשקעה לישראלים היו השבוע תנודות בשני הכיוונים, כמה מהן חריפות ביותר. עץ-לבוד עלתה ב-35 אחוזים ונייר חדרה הוסיפה יותר מ-7 אחוזים.

סאיטקס, לעומת זאת, איבדה כ-13 אחוזים לאחר עלייה תלולה בשבוע שעבר. גם אינטליג'נט סיסטמס כבלה ממיבחן רווחים וירדה ל-10 אחוזים בקירוב.

שערי הסגירה בבורסת ניו-יורק ביום ו'

(השינויים לעומת השבוע הקודם)

מדד דאו ג'ונס	21697.70	+33.26
מדד תחבורה	797.71	+24.8
מדד שירותים	185.52	+ 4.82
מחזור שבועי בנ.י.	650,000,000	
זהב	341	+3.3
כסף	5.90	−0.01

מניות הדאו-ג'ונס

אלומיניום אמ.	45¾	+1¼
אלייד כמיקלס	50⅛	+ ½
אמ. קאן	76½	−1⅛
אמ. אקספרס	64½	+2¼
אמ. סי טי	22⅞	+ ½
בתלהם סטיל	19⅞	+ ⅛
דו פונט	72½	+ ½
א. קודאק	52¼	− ⅛
אקסון	52⅞	+ ¾
ג'נרל אלקטריק	78	+3⅛
ג'נרל מוטורס	80¾	+1⅛
גודייר	35¾	+1⅛
אי.בי.אמ.	159¾	+3½
אינ. הרווסטר		
אינ' פייפר	57½	+2
מקדונלדס	86⅝	+5¼
מרק	152½	+8½
מינסוטה מ.	98⅝	+1⅞
אינקו	14¼	+ ¼
אוונס אילינויס	64¾	+2¼
פיליפ מוריס	101¼	+2⅛
פרוקטר ג.	68	− ⅛
סירס	43⅝	+1⅝
שברון	35⅞	+ ⅛
טקסקו	29	+ ¼
יוניון קרבייד	86¾	− ⅛
יונייטד טק.	53¾	+ ¾
יו.אס.סטיל	22⅞	− ⅛
וסטינגהאוס	49	+2⅛
וולוורס	67⅞	−3⅛

מניות ישראליות בארה"ב המותרות לישראלים

מ. נייר חדרה	9⅛	+ ⅛
אליאנס	1⅝	+ ⅛
אי. סי. איי.	9	− ¼
אלרון	7⅛	+ ⅛
אלסינט	2⅞	
עץ לבוד	12⅞	+3⅞
אינטליג'נס סיס.	4⅝	− ½
אינטרפארם	4¼	
ת. לייזר	12¼	− ½
אופטרוטק	12	− ½
סייטקס	8½	−1¼
טארוטים	3⅓	

השערים נכונים באדיבות משרד ד"ר בועז ברק וחברת איסקר גרוס ובנו.

יזמים ישראלים בודקים אפשרות לבניית 2000 דירות נופש ביוון

הפרויקט על שטח של 750 דונם יוקם באמצעות משקיע אנגלי בעל עסקים בישראל

קבוצה של יזמים ישראלים יוזמים הקמת כפר נופש ביוון. המשקיעים מנהלים מגעים במטרה לרכוש שטח של 750 דונם על חוף הים ביוון ולהקים עליו כפר נופש. המגעים בעניין זה מתנהלים באמצעות משקיע אנגלי שלו עסקים בישראל ואשר קשור לבעלי הון יוונים שהקרקע נמצאת בבעלותם.

בדעת היזמים להקים במקום 2000 דירות נופש בשטח שבין 40 ל-80 מ"ר. המשקיעים סבורים שבגלל הוצאות הבניה הנמוכות ביוון, עם הידע הישראלי, ניתן יהיה להגיע לרווחיות גבוהה בפרויקט.

עסקי נדל"ן / אריה לביא

20 דולר למ"ר דמי השכירות במרכז הרפואי בהרצליה

המשקיעים מדרום-אמריקה שהם בעלי המרכז הרפואי הפרטי בהרצליה פיתוח, מבקשים להקים אגף שלישי בשטח של 2000 מ"ר, בהשקעה של יותר ממיליון דולר. המרכז הרפואי הוא בבעלות קבוצה של עשרה משקיעים מדרום-אפריקה בראשותם של הד"ר אברי יפה ומוריס אוסטרוביץ.

המרכז הרפואי משכיר לרופאים תמורת 15–20 דולר למ"ר לחודש, על פי המיקום. כן משלמים השוכרים עוד 3 דולרים למ"ר להוצאות שוטפות. למרות המחיר הגבוה יחסית, הביקוש עולה על ההיצע והרופאים ממתינים בתור למרפאה מתפנה. עוה"ד רפי דינרי, נציגם של המשקיעים בישראל, אומר שזה הרקע להחלטה להקים את האגף השלישי, האמור להגדיל את מספר המיטות — 20 כיום.

אלסינט מבקשת למכור מבנה תעשייתי בירושלים

חברת אלסינט בודקת אפשרות למכור את המבנה התעשייתי שלה בעטרות שבירושלים. שטח המבנה כ-11 אלף מ"ר. המבנה נרכש כמנו מהקבלן הירושלמי מתתיהו ליפשיץ, ואלסינט שילמה תמורתו כ-4 מיליוני דולר. למגלים עניין בפרויקט נרמז, שאלסינט תסכים למכור את המבנה במחיר הנמוך מההשקעה, בשל הקשיים הגדולים שהיא נתונה בהם.

וילה בסביון נמכרה תמורת 300 אלף דולר

משקיע חוץ קנה בימים אלה וילה בסביון תמורת 300 אלף דולר. הבית שנקנה עומד על שטח של דונם ורבע ושטחו כ-150 מ"ר. זה בית ישן יחסית, המשקיע מתכוון להרסו ולבנות במקומו בית חדש. הבית ברחוב הגבעה 11 היה עד כה בבעלות הגב' טובה רוזנרס.

נראה שירידת המחירים החדה שידעה סביון בשנים האחרונות הביאה לעניין מחודש במקום זה. הסמוך מהודה של תושבים מבוגרים אל תל אביב והערים הסמוכות לה.

יוזמים שכונה לבני המושבים בהר כנען

ארגון מושבי הצפון יזום להקים על הר כנען, סמוך לצפת, שכונה לבני מושבים. אלה סובלים מקשיי דיור, משום שבמושבים מותר לכל משפחה להקים רק יחידת דיור נוספת אחת. בהר כנען מתכננים להקים 1200 יחידות דיור במשך חמש שנים. במקום יוקמו גם שטחים מסחריים ואתרי תיירות (ראה תמונת הגדופרויקט) כדי לספק תעסוקה, לפחות חלקית, לבני המושבים.

הקרקע היא בבעלות משקיעים איראניים, הגרים כיום בלוס אנג'לס שבארה"ב. שווי הקרקע מוערך ב-2.2 מיליוני דולר. ונבחנת אפשרות להקים את הפרויקט בשיתוף אתם.

יוזמים הקמת הוסטל בטבריה

קבוצת יזמים מתכננת להקים הוסטל בטבריה בשטח הסמוך לקבר ר' מאיר בעל הנס. ההוסטל מתוכנן להיות בדירוג של שני כוכבים והוא מיועד לעולים לקבר, שחלקם, כך מעריכים, יבקשו להישאר במקום כמה ימים. במקום מתכננים לבנות 56 חדרים וכן שירותי מזון ואירוח. ההשקעה המשוערת: כ-800 אלף דולר, לא כולל הקרקע. בסמוך לקבר יש קרקע של המינהל בשטח של 4 דונמים, שאותה יבקשו היזמים לקבל.

שיפוץ כחלק מדמי השכירות

הבניינים המתבלים של תל אביב הישנה מעמידים בפני בעליהם בעיה קשה, מחמת חוסר אמצעים מתאימים. במיוחד מחמירה הבעיה כאשר מבקשים להשכיר את השטח — בשוק שבו יורדים דמי השכירות כמעט בהתמדה.

דוגמה טובה לכך היא חברת הביטוח אינטרנסיונל. להחברה משרדים בבעלותה ברחוב אלנבי 85 בתל אביב. הבניין ישן, המשרדים זקוקים לשיפוץ יסודי. לפני כחצי שנה עברה החברה לבניין אחר, ברחוב בן יהודה 14 בתל אביב, שם היא שכרה משרדים גדולים יותר בשטח של 830 מ"ר. היא משלמת עליהם דמי שכירות של 9 דולרים למ"ר ועוד 2.5 דולרים למ"ר בעבור השירותים.

בבעלותה נותרו המשרדים ברחוב אלנבי בשטח של 570 מ"ר, שאותם היא מציעה להשכרה. אך בשלב זה ללא תוצאות, למרות המחיר, 5–7 דולרים למ"ר. מנכ"ל אינטרנסיונל עזרא טרבלוס שוקל כעת פתרון אחר, שעשוי להיות פופולארי בעתיד הקרוב: השכרת השטח בתמורה סמלית בעוד השוכרים נוטלים על עצמם התחייבות לשפץ את המשרדים. באחרונה כבר נקשרו כמה עסקות מסוג זה וצפוים שמספרן של אלה יגדל בעתיד.

"ארדן" תפתח חנות נוספת בחיפה

מאת אביבה צדר

חברת "ארדן" לייבוא ושיווק רהיטים החליטה להרחיב את מערכת השיווק שלה, ובראשית החודש הבא תפתח חנות חדשה לרהיטים בחיפה. להחברה חנויות קיימות בתל-אביב, ירושלים, בבאר-שבע ובהרצליה. חברת "ארדן" היא חברה בשליטה מלאה של קונצרן "הארגז". עיקר המכירות של "ארדן", המייצגת רהיטים מעץ מלא בלבד ללא סיבית או חומרי תחליף אחרים, הוא למוסדות ציבור וחברות. לאחרונה השתתפה חברת "ארדן" וזכתה במכרזים של מלונות שרתון, תע"ש, חברת הכוק, תדיראן ועוד.

על-פי נתוני החברה, היקף המכירות החודשי הגיע בשנה האחרונה לכ-500 אלף דולר, ועם פתיחת החנות החדשה בחודש הבא בחיפה מצפים לגידול של כ-20 אחוז בסכום זה.

רשת החנויות של "ארדן" הוקמה רק לפני כארבע שנים. בשנה הראשונה הגיעו המכירות החודשיות לכ-80 אלף דולר בלבד. כיום "ארדן" עוסקת גם ביצוא רהיטים בעיקר לארה"ב. היקף היצוא יגיע בשנת הכספים הנוכחית לקצת יותר ממיליון דולר.

שוק הסחורות

חשש מפני מחסור של 4 מיליוני טונות סוכר ב-1986

תחזית פסימית לגבי הצפוי השנה למלאי הסוכר בעולם פורסמה כמוף שבוע שעבר בלונדון. הגם שלא הספיקה להשפיע על המסחר בשבוע שעבר, צפוי שתיתן את אותותיה השבוע.

על פי תחזית זו, צפוי מחסור של כ-4 מיליוני טונות סוכר במהלך השנה, מכיוון שהתפוקה הכוללת צפויה השנה תהיה 96 מיליון טונות, בעוד שהביקוש עשוי להאמיר עד כדי 100 מיליון טונות. תחזית זו מבוססת על ההנחה, שהצריכה של הסוכר תמשיך לגדול בשיעור שנתי של 2 אחוזים לשנה. וגידול זה בתצרוכת יבלע כל גידול בתפוקה של יצרנית הסוכר.

אווירה קודרת שררה בשבוע שעבר בסחר בקקאו, שבמהלכו גבל לרמה הנמוכה ביותר מאז נובמבר '63 — אל מתחת ל-1600 ליש"ט לטונה. אך לקראת סוף השבוע התאוששה במקצת רמת המחירים של סוכר זה. בשוק הקקאו העתידי מתנהלות כיום שיחות בין יצרני הקקאו לצרכנים העיקריים, אבל לא נראה כי הן יפתרו את בעיית העודפים בביקוש, ויתכן שארגון יצרני הקקאו יאלץ לרכוש 100 אלף טונות קקאו, המשמשות לויסות העליות. פעולה זו עלולה לגרום לירידת מחירים נוספת בשוק זה.

ארגון הקפה הבין-לאומי בא לידי הסכמה להתמיד בעיון את מכסות היצוא הקיימות, החלטה זו גרמה לעליה במחיר הקפה, כפי שהיה צפוי שיקרה. עם זאת, גם הודעת הנשיא החדש של ארגון הקפה הברזילאי, שלפיה התפוקה בברזיל תהיה נמוכה השנה ב-15 אחוזים מכמות הקפה שנחזתה לפני הבצורת, חיזקה את המגמה של עליית מחיר הקפה.

	מחיר סגירה	שינוי שבועי	1985/6 גבוה	1985/6 נמוך
אלומיניום (ליש"ט לטונה)	780	−7	1043.5	656
נחושת (ליש"ט לטונה)	970	−16.5	1339	914
בדיל (ליש"ט לטונה)	—	—	10325	8507.5
עופרת (ליש"ט לטונה)	254.5	−3	391.5	252.5
אבץ (ליש"ט לטונה)	422.5	−18	857.5	372.5
זהב (דולר לאונקיה)	338.50	+7.0	362	284.7
כסף (פני לאונקיה)	406.90	−1.15	576.9	397.45
קקאו (ליש"ט לטונה,עתידי)	1600.5	−33	2266.5	1600.5
סוכר גולמי (דולר לטונה)	146.5	-	148.5	82
קפה (ליש"ט לטונה,עתידי)	2460			
	+200	3007	1487.5	
גומי (פני לקילו)	65.50	+0.75	70	55
גרעיני סויה (דולר לטונה)	219.75	−3.65	255.4	207.5
כותנה (סנט לליברה)	54.75	−0.40	71.95	43

פינת המס /נחום פריידקס

מפעלים מאושרים יוכלו לבחור בין מענק לבין פטור ממס

ועדת הכספים של הכנסת דנה בימים אלו בתיקון חוק לעידוד השקעות הון, שמטרתו לאפשר בחירה בין הטבות המוענקות לפי החוק הקיים ובין מסלול הטבות חילופי.

החוק הקיים מעניק לבעלי מפעלים מאושרים שני סוגי הטבות עיקריים: א. מענקים — מענק השקעות ומענק היקבות. ב. הקטנת שיעורי המס על ההכנסה ועל הדיווידנד ממפעל מאושר. מענק ההשקעה מחושב בשיעור מסוים מנכסי המפעל הכלולים בתכנית המאושרת, והוא משתנה בהתאם לאזור, שבו ממוקם המפעל. ההטבות במס ההכנסה ניתנות בכל אזורי הארץ בשיעור אחיד, וזאת במשך שבע שנות מס החל מהשנה הראשונה שבה מתחייב המפעל במס. חברה בעלת המפעל המאושר משלמת 30% בלבד במס חברות ופטורה ממס הכנסה, ואילו בעל המניות המקבל דיווידנד מאותה ההכנסה משלם מס הכנסה בגובה של 15% בלבד.

לפיכך, גודל ההטבות במפעל תלוי בשני גורמים: א. ביחס למענקים — גובה ההשקעה בנכסים קבועים ומיקומו של המפעל. ב. ביחס למס הכנסה — בגובה של ההכנסה החייבת בתקופת ההטבות. הצעת החוק הנוכחית תאפשר למפעלים לבחור במסלול הטבות חלופי. עיקרו ויתור על מענק ההשקעה והמבילא אינו כשבקותי למפעלים שהיוזמיע חולי-נכבים ולמפעלים במרכז הארץ) תבחרת הטבות מס גדולות יותר.

מאחר שהמענק שונה מאזור לאזור, יהיו גם ההטבות החלופיות מדורגות לפי האזורים. מי שיבחר במסלול הטבות חלופי פטור יהיה להלוטין ממס ההכנסה וממס חברות כדלקמן: אם מפעלו נמצא באזור פיתוח א' — למשך 10 שנים מתחילת תקופת ההטבות; מי שנמצא באזור פיתוח ב' — למשך 6 שנים כאמור, ובשנה השביעית שבתורה מתקופת ההטבות הקיימת ישלם מס חברות מוגבל לפי החוק הקיים; מי שנמצא במרכז הארץ — פטור יהיה למשך שנתיים ויקבל הטבות מס קיימות למשך חמש שנים הנותרות מתקופת ההטבות. (תקופת ההטבות הקיימת היא שבע שנים). הפטור ממס יחול רק על הכנסות שלא חולקו. כאשר תחולק החברה דיווידנד מההכנסה הפטורה ישלם בעל המניות מס הכנסה בשיעור של 45% ממנו.

הברירה לבחירה במסלול החלופי תינתן לא רק למפעלים שיאושרו בעתיד, אלא גם לאלה שאושרו בעבר אך קיבלו לראשונה מענק אחרי 31.3.85. הם יהיו רשאים להחזיר את המענקים בצירוף הצמדה ולבחור בברירה של קבלת הפטור ממס בהכנסה. ההסדר החדש יחול רק על מפעלים חדשים ולא על הרחבת במפעלים קיימים.

המעבר להטבות מס במקום מתן מענקים ישירים למפעלים נועד, בין היתר, להקל גם על התקציב המבקר לה באשר שהפטורים ממס. להבדיל ממענקים ישירים אינם משתקפים ישירות בתקציב.

בפים 86
מגרסות BMC
סודיות מובטחת!
בביתן מ.מ.-נציגים (בכניסה לתערוכה)
מקבוצת כלל
P.B.S/D2

משרד התעשיה והמסחר
המינהל לסחר חוץ
לידיעת צבור היצואנים במדינת ישראל
הענקת תואר יצואן מצטיין 1985
המועד האחרון להגשת טפסי המועמדות
לקבלת התואר יצואן מצטיין 1985
הוא יום ו' יט' באדר א' תשמ"ו 28.2.86
את הטפסים יש להעביר: היחידה לפרסום והסברה במינהל סחר חוץ, משרד התעשיה והמסחר רחוב אגרון 30 ירושלים.
בדבר פרטים נוספים נא לפנות אל היחידה הנ"ל 02-210441/4

יצואן, יבואן, איש עסקים: משהו שמאד יכול לעניין אותך!
נסיעת עסקים לארצות הברית
★ להכרה ולימוד של השוק האמריקאי ★ ליצירת מגעי סחר בארה"ב
תוכנית בלעדית בברכתו ובסיועו הפעיל של משרד המסחר האמריקאי
התוכנית כוללת פגישות, הרצאות וכינוסים עם אנשי סחר, תעשיה, מומחי משפט, חברות לחקר שווקים, ציגורות שיווק והפצה, אנשי פרסום וקידום מכירות, וכן מיפגשים עם נציגים מסחריים ישראליים ואמריקאיים. כמו כן כוללת התוכנית פגישות עם גורמים אמריקאיים בענפים שונים, המעוניינים בקשרי מסחר עם יצואנים ויבואנים ישראלים.
19 יום ★ המחיר $2200
המחיר כולל טיסות לניו-יורק וחזרה באל-על, בתי מלון טובים, נסיעות לוושינגטון ולבוסטון, העברות, השתתפות בכל המפגשים המקצועיים, ועוד.
שלושה מחזורים: 9.3-27.3 • 23.3-10.4 • 18.5-5.6.86
ייזום וניהול מקצועי: "ישווקים", יזמים ויועצים - 03-284698 286426
אירגון ביצוע והרשמה: אקספרס טורס (ר"ג), מקבוצת כלל 739624, 739567, 03-731061
חיפה - אקספרס טורס 04-381333 רחובות - דיזנהויז תור מדע 08-464040-3
ירושלים - דיזנהויז 223127, 02-232175. באר שבע - זכאי טורס 37477, 057-77477
חדרה ונתניה - חזני טורס 063-25070, 053-37773
מספר המקומות מוגבל
מפגש להסברת התוכנית יתקיים ביום ד' 26.2.86 בשעה 6.00 בערב בבית סוקולוב תל אביב.

מידע עיסקי בינלאומי
איש עסקים, יצרן, יצואן, יבואן, כדאי לך להיות מנוי על החוברת מידע עסקי בינלאומי: INTERNATIONAL BUSINESS INTELIGENCE
פעמיים בחודש תקבל חוברת ובה מאות פרטי מידע על הזדמנויות עסקיות, יבוא, יצוא, נדל"ן, השקעות, עסקים "משוגעים", פרוייקטים, זכיונות ועוד.
אנו מספקים "מידע לפעולה". עסקים עם חו"ל ובחו"ל. לפנות: מידע עסקי בינלאומי בע"מ, ת.ד. 7172, רמת-גן 52171.
טלפון: 03-7549111 מנוי 36761.

מינהל מקרקעי ישראל
מינהל מקרקעי ישראל מחוז המרכז | עיריית נתניה | שיכון ופיתוח לישראל בע"מ | משרד הבינוי והשיכון מחוז המרכז
בנית עצמית בשכונת קרית נורדאו — בנתניה
במסגרת התוכנית הנ"ל מוצעים לציבור 8 מגרשים דו-משפחתיים לבניית 16 יח"ד דו-משפחתיות עם קיר משותף.
ההרשמה תתקיים בחב' שיכון ופיתוח לישראל בע"מ רח' אבן גבירול 2 ת"א טל' 03-250918-9.
ההרשמה תחל ביום שלישי 25.2.86 בשעה 09.00 ותסתיים ביום שני 17.3.86 בשעה 12.00.
פרטים נוספים ופרוספקט מפורט ניתן לקבל במשרד "שיכון ופיתוח" בכתובת הנ"ל.
תשומת לב לדוגמא: מחיר קרקע לשטח בגודל של 364 מ"ר. (לפי מגרש דו-משפחתי) המשולם למינהל עם הוצאות פיתוח הוא 30,209 ש"ח ($20,453) - המחיר אינו מע"מ ואינו כולל הוצאות עבור פיתוח.
מינהל מקרקעי ישראל מחוז המרכז | המועצה המקומית קרית עקרון | ערים חברה לפתוח עירוני בע"מ
בנית עצמית — בקרית עקרון
יתרת — מגרשים
במסגרת תוכנית "בניה עצמית" שפורסמה בחודש מרץ 1984 נותרו 7 מגרשים לבניה חד משפחתית ודו-משפחתית לבניה עם קיר משותף.
מגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך קרקע, תנאי תשלום, אשראי והוצאות פיתוח כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.
הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום שלישי 4.3.86 בשעה 10.00 לפי העקרון של "כל הקודם זוכה" בעת ההרשמה שתיערך במשרד ערים, רחוב ז'בוטינסקי 65 ראשון לציון בשעות העבודה המקובלות - יש להפקיד סך של 500 ש"ח כמקדמה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל ואת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.
פרטים נוספים ניתן לקבל אצל חב' ערים, בכתובת הנ"ל.
תוקף הודעה זאת עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ-15.4.86
תשומת לב לדוגמא: מחיר קרקע לשטח בגודל של 503 מ"ר ולבניה חד-משפחתית המשולם למינהל בצרוף הוצאות פיתוח הוא 10,490 ש"ח ($7,102) - המחיר אינו כולל מע"מ ואינו כולל הוצאות פיתוח.

בנק ישראל מציע:
שגיא גליל
השקעה צמודה נושאת ריבית ניתנת למימוש בכל עת
ביום שני, 24 בפברואר 1986, יוצעו במכרז האגרות הבאות:
(החיוב הכספי יעשה רק ב-25.2.86)
אגרות חוב צמודות למדד המחירים לצרכן בולל מדד החודש האחרון (בעיקור 5)

סדרה	סכום מוצע (מיליוני שקלים חדשים)	מחיר מינימום	פדיון
"שגיא" 4202 ה'	15	84%	בתום 6 שנים
"גליל" 3826 א'	15	77%	בתום 8 שנים

הסדרות צמודות למדד המחירים לצרכן שיפורסם עבור חודש פברואר 1986 ותפדינה ביום העסקים האחרון של חודש פברואר.
אגרות החוב ישאו ריבית 4.25% לשנה.
הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון של חודש פברואר בכל שנה החל מחודש פברואר 1987.
המדד הנוסף (בעיקור 5) על הריבית והקרן יצטבר בתנאי הקרן וישולם באמור בדרכי תשלום הריבית ובדרכי פדיון הקרן בתקנות מילוות מדינה (סדרות מסוג "שגיא" ו"גליל").
הסדרות תרשמנה למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום מדד המחירים לצרכן לחודש פברואר 1986.
ההזמנות יוגשו לבנק ישראל ביום 24.2.86 במחירים שלא יפחתו ממחירי המינימום הנ"ל ולא יעלו על 110% מהשווי הנקוב. מחיר המכירה שייקבע במכרז יהיה אחיד, באמור בתקנות מילוות מדינה (מכרזים).
פרטים מלאים ורכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.
התנאים המחייבים של הנפקה אלו נקבעו בתקנות מילוות מדינה (סדרות מסוג "גליל" ו"שגיא") ובתקנות מילוות מדינה ("מכרזים").
שגיא גליל אדמות בסף בקבע — ניירות הערך של המדינה
לשכת הפרסום הממשלתית

שערי המניות 23.2.86

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש״ח ע״נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש״ח ע״נ
בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה						
אוה״ב ש	13390		4	+180	+1.4	+4
הטפחות 0.1	786		1305	-5	-0.6	-437
הטפחות א 0.5	367	תב	2942	-32	-8	-4250
הטפחות אפ 2	500		1366	-9	-1.8	-134
כללי לא בהסדר	29000		119			-17
בנק צפאגר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפאגר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפאגר אפו			—	הפסקת	מסחר	—
דנות א 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
דנות 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
דנות שה 2			—	הפסקת	מסחר	—
בנק בינלאומי 85	3215		8102	+100	+3.2	+7955
פיבי 0.5	3049		5775			-702
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה						
אידיבי רג 100.0	75330		599	+940	+1.3	+1055
אידיבי ב 100.0	75280		5			-5
אידיבי בב א	456500		2			-4
אגוד 0.1	56110		173	+800	+1.5	+612
דיסקונט ב	96400		14	+1400	+1.5	+74
דיסקונט א	96000		280	+1300	+1.4	+418
דיסקונט שה ב	11160	שב				
המזרחי ש	30910		623	+370	+1.2	+1285
המזרחי ב	30960		72	+340	+1.1	+440
המזרחי שה 9	14300		16	+320	+2.3	+6
הפועלים מבב	126000		3	+6000	+5	+10.1
הפועלים ש	50800		694	+340	+0.7	+699
הפועלים ב	50370		409	+370	+0.7	+1559
כללי א 1.0	131000		11	+550	+0.4	+9
כללי אפ 9	126700	שב				
כללי שה 5	98000		1			-2
כללי שה 7	6200		17			-15
כלל 0.1	32500		1653	+385	+1.2	+3117
כלל שה 9	44200		5	+600	+1.4	+5
כלל שה 11	12350		308	+150	+1.2	+582
מימון ומסחר 1.0	43500		5	-101	-0.2	-5
מימון ומסחר 5.0	22880	שב		+500	+2.2	+36
בנקים למשכנתאות						
אדנים 0.1	5500		89			+1
לאומישכל ש	3890		804	+140	+3.7	+539
לאומישכל ב	3665		30			-7
כרמל ש	2900		60	+115	+4.1	+104
כרמל שה 1	2574		50	+45	+1.8	+50
בנין ב׳ 5.0	3290	תב	95.6	+240	+7.9	+437.3
פת משכ ש	910		1040	+22	+2.5	+1320
משכן ב ש	1985		395	+71	+3.7	+876
עצמאות 0.1	2993	תב	180	+143	+5	+323
טפחות מבכ ש	11500		6	+200	+1.8	+7
טפחות רג ש	10300	תב	78	+500	+5.1	+134
טפחות שה 1	6580		7	-20	-0.3	-16
טפחות שה 2	3500		107	+50	+1.5	+75
יעמד 1.0	650		216	+20	+3.2	+286
יעמד 5.0	344		1	-4	-1.2	-1
כיוב 1.0	1980	תב	967	+110	+5.9	+1268
מוסדות מימון						
שלמון אש	329		6557	+8	+2.5	+8676
החקלאות מבב א	28001	תב	7	+2501	+9.8	+11
החקלאות מבב ג	159900	לב				
לאומי תעש א ש	3800		234	-55	-1.4	-312
פתוח תעשי מבב	91499	לב				
פת תעש׳ בב ג	345630	לב				
פת תעש׳ בב גג	207000	לב				
פת תעש׳ בב גגג	208200	לב				-1
פת תעש׳ בב ד	208500	לב				
פת תעש׳ בב דד	64047	לב				
כרטי קבלנים 5.0	475		826	+15	+3.3	+1399
תיירות בב	166000	לב				
כלל ליסינג 0.1א	5169		51			-15
כלל ליסינג 0.5ב	2155	תב	509	+140	+7	+550
כלל ליסינג אגוח	10500		39	+100	+1	+29
ביטוח						
אריה 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אריה אפ ב			—	הפסקת	מסחר	—
אריה שה 1			—	הפסקת	מסחר	—
אדום 0.1	3380		198	-120	-3.4	-155
אדום א 0.5	2340		1018	-60	-2.5	-825
בטוח משנה 0.1	662		698	+32	+5.1	+716
בטוח משנה 0.5	255		1789	+5	+2	+389
הדר 1.0	1300	תב	535	+92	+7.6	+110
הדר 5.0	665	תב	2341	+55	+9	+4411
הסנה ש	2585		4098	-55	-2.1	-4833
הפניקס 0.1	1198	תב	1105	-107	-8.2	-1155
הפניקס 0.5	770		933	+20	+2.7	+879
המשמר-הראל 1.0	5200		147	+200	+4	+168
המשמר-הראל 5.0	2090	תב	641	+190	+10	+1041
ידידיה 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
ידידיה 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
מנורה 1.0	5300		26			+47
מנורה 5.0	2036		64			-8
סהר ג 1.0	3000		176	+60	+2	+6
סקורטס 0.1	6000	תב	1271	+400	+7.1	+1503
צור ש	1350	תב	657	+109	+8.8	+725
ציון החזקות 1.0	10000		29	+141	+1.4	+5
ציון החזקות 5.0	2467		106			-2
מסחר						
אינטר גאסג 1 ש	2720	שב				
אינטר גאסג 5 ש	816		30			
אינטר גאס אפ 1	392		236	+12	+3.2	+481
מאיר עזרא 1.0	3606	תב	50	-194	-5.1	-180
מאיר עזרא אפ 1	3700	שב				
סהם 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
סהם 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
כלל סהר	2775		1066	+4	+0.1	+178
קריסטל 1.0	2828		101	+78	+2.8	+160
רסק 0.1	25500		3	+500	+2	+4.5
רסק 0.5	4799		37	-41	-0.9	-79
שופרסל א 2.0	4290		1087	+40	+0.9	+1394
שופרסל ב 10.0	2430		1464			+467
שירותים						
דלק ג ש	3925		2669			+1412
הראל 1.0	1950	תב	16	+150	+8.3	+41
הראל 5.0	915	תב	211	+83	+10	+452
סבנת הספקה 0.1	7379		114	-100	-1.3	-195
סבנת הספקה 0.5	2631		132	+31	+1.2	+60
קרור 0.1	735		170.2	+10	+1.4	+34.7
קרור 1.0	173.5		6992			+9252
חברת החשמל 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
מנוע׳ עירובה 0.1	1805		264	+50	+2.9	+624
מנוע׳ עירובה 0.5	670		2236			+1075
קנמודיטים 0.1	1259	קב		+60	+5	+1062
קנמודיטים 0.5	650		977	-10	-1.5	-448
מלונות ושירותי תיירות						
קשל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
קשל אפ 1			—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 1.0	9950		4.1	+50	+0.5	+1.5
גלי זהר 5.0	3400	תב	12	-249	-6.8	-67.9
מלונות דן 1.0	3640		76	-60	-1.6	-72
מלונות דן 5.0	2420		189	+110	+4.8	+512
חוף האלמוג 1.0	2615	תב	1715	+540	+26	+6945
כנס כר 1 ש	2100	תב	25	-160	-7.1	-218
מלונות הירדן	2099		41	-1	-0.1	-16
מלונות יהלום 1			—	הפסקת	מסחר	—
מחשבים ושירותי מחשבים						
דטה מימון 1.0	1802		537	+21	+1.2	+198
תה.ל.ג 1.0	7260	בח	36	-382	-5	-28
יעפא 1.0	2746		94	-130	-4.5	-184
יעפא אפ א	2400	שב				-23
כלל מחשבים 1.0	3100	תב	112	-300	-8.8	-118
מ.ל.ל. 1.0	4700	תב	65	+243	+5.5	+138
מ.ל.ל. 5.0	2604		190	+124	+5	+859
משוב מחשבים 1.0	1995	קב		+95	+5	+187
ניקוב מחשבים 1	5810		162	+180	+5	+125
ניקוב מחש׳ 5	1680	קב		+80	+5	+1207
תים מחשבים 1.0	1750		683	+50	+1.7	+306
תים מחש׳ אפו	16900		12			-7
נדל״ן, בינוי ופיתוח						
אברהם גינדי וש	283	קב		+13	+4.8	+7848
אברהם גינדי 5ש	184	קב		+9	+5.1	+5087
אזורן 1.0	615		845			-470
אזורן 5.0	236		4078	+10	+4.4	+3178
אזורים 1.0	3200		2474	-130	-3.9	-1625
אילנן 1.0	1079	תב	582	+98	+10	+4912
אילנן אפ 1	990		508			-515
אל-רוב 1.0	2078		140	+37	+1.8	+200
אל-רוב 5.0	2145	תב	38	+195	+10	+234
אמבנים 1.0	1894	בב		-100	-5	-1874
אמבנים אפ 1	1701	בב		-100	-5.6	-369
אפריקה 0.1	36600		286	+1300	+3.7	+584
אפריקה 1.0	24990	קב		+1190	+5	+2390
אריים	975		1456	+16	+1.7	+895
אלרון 0.1	11500		215			+213
אלרון 0.5	7180		311			-236
בן-יקר גת 1.0	2470		225	+20	+0.8	+413
ברנביץ 1.0	1880	תב	120	-130	-6.4	-95
ברנביץ 5.0	1043		441	+10	+1	+6
דנקנר 1.0	3400		1195	+160	+4.9	+1607

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש״ח ע״נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש״ח ע״נ
ורוקר 1.0	410		1561	-16	-3.8	-1735
ורוקר 5.0	250	תב	1517	+20	+8.7	+1267
ורוקר אפ 1	166		2497	+6	+3.8	+2044
ורעד 0.1	3700		6	+51	+1.4	+37
ורעד 0.5	1970		128	+60	+3.1	+140
תלגב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
תלגב 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
נכסים ובנין	2425		1824			+338
גבים 0.1	3735		286			+743
גבים 0.5	2375		912			+795
הכשרת הישוב ש	34300		135			-19
ישפרו 0.1	1756	תב	4386	+86	+5.2	+4998
ישראלום 1.0	5600		1			-1
ישרס 10.0	6790		428	-221	-3.2	-761
כפן פיתוח 1.0	7198		14	-1		-1
כלל בל 1	291		32414			+52515
לנדיר 1.0	1590	שב				
לנדיר 5.0	850	תב	115	+70	+9	+487
מ.ת.מ. 1.0	1350	תב	688	+100	+8	+1868
מגורי בניה 1.0	302		5944	-5	-1.6	-3607
מגורי בניה אפו	190		2084			-339
מגדל בנין	1550		361	+10	+0.7	+130
מישבאל 5.0	384	קב		+18	+4.9	+6053
מרב 5.0	420		1275	-15	-3.5	-3900
מרלין 1.0	295		1900	+12	+4.2	+1233
מרלין אפ 1	2596		59			-11
לוינשטין 1.0	3245		161	+154	+5	+452
לוינשטין 5.0	977	תב	2930	+56	+6.1	+3873
ליפשיץ 1.0	615	תב	1663	+50	+8.9	+2183
ליפשיץ 5.0	290	תב	4160	+26	+9.9	+6984
נאות אביב 0.5	18800		19			+15
נכסי אזורים	4650		328			-26
סהר החזקות 1.0	7100		226	+300	+4.4	+326
סהר החזקות 5.0	4700		214	+200	+4.4	+444
סלל בונה מבב א	6400		100			-32
סוף 1.0	1938	תב	53	+100	+5.4	+160
סוף 5.0	1246		420			-230
סוף אפ 1	978	תב	462	+100	+11.4	+844
עמר הלע מר 1.0	5780	תב	1140	+53	+10.1	+2019
קיסריה 0.1	1320	תב	1349	+70	+5.6	+1170
קיסריה 0.5	557	תב	3735	+37	+7.1	+4843
רובינשטיין 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
רובינשטיין 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
רומנו 1.0	1570	תב	187	-110	-6.6	-265
רומנו 5.0	1032		70	+5	+0.5	+98
רסק מבל			—	הפסקת	מסחר	—
רסק רג			—	הפסקת	מסחר	—
חקלאות						
מטעי הדר 0.1	2890		155			-101
מטעי הדר 0.5	1105		1056	+50	+4.7	+671
מהדרין 0.1	11550		258	-350	-2.9	-98
נכסי הדרים 1.0	1095		2136	-16	-1.4	-1345
פרי אור 0.5	5400		228			-45
צבעוני 5.0	7165		427	+1		+639

פק״מ נייר
השקעה כדאית לטווח קצר בריבית משתנה
בנק לאומי

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש״ח ע״נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש״ח ע״נ
מזון וטבק						
אסאם	1090		342	+31	+2.9	+351
אסלבויק 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בולפורסט 1.0	1435		185	+18	+1.3	+166
בולפורסט 5.0	525	תב	1180	-40	-7.1	-567
בולפורסט אפ 1	442	קב		+28	+6.8	+1968
דובק מב ש	2775		1509	+60	+2.2	+1481
דובק מב ב	2760		571	+55	+2	+513
גלגל 1.0	870		746			-448
גלגל 5.0	465	תב	1935	+40	+9.4	+2547
פרי-הר 1.0	3900		1454	-190	-4.7	-1145
פרי-הר 5.0	3182		455			-165
סמט בירה 1.0	10000		141	+85	+0.9	+86
סמט בירה 5.0	6125		40	+25	+0.4	+92
יטבה 1.0	1270	תב	1185	+115	+10	+3289
יטבה 5.0 א	661	תב	5938	+75	+12.8	+8822
כן 1.0	10250		5			
כן 5.0	6000	תב	36	+490	+8.9	+36
תפוזיס 1.0	4965		65			-15
עלית	11020	תב	489	+650	+6	+930
עסיס ב 0.5	24250		171	+400	+1.2	+110
אגל שקל 1	1700		105	+36	+2.2	+155
שמן מבב א	4100		162.4	+100	+2.5	+91.1
טכסטיל והלבשה						
ארגד מר 1 ש	475		276	-25	-5	-295
ארגד אפ א	1565	תב	350	-150	-9.9	-450
אופים 1.0	1616		177			-75
אופנת ברוך 1.0	1705	תב	755	+150	+9.7	+1332
אופנת ברוך 5.0	905		1057	+40	+4.6	+995
אתא 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אתא אפ 1			—	הפסקת	מסחר	—
ארגמן רג ש	6870		241	+10	+0.2	+133
דלתא-גליל 1.0	4140		1080			+453
דלתא-גליל א 3.0	3000		152			-26
מטויות מאוחד 1	1500	תב	10.5	-100	-6.3	-58
מטויות מאוחד 5	604	בב		-32	-5	-466.6
מטויות מאור אפו	380	תב	235.8	-50	-11.6	-4204
ויסלבר 1.0	2560		725	+120	+4.9	+335
ויסלבר 5.0	1960	תב	737	+111	+6	+607
חדיקון 1.0	3140		64			+34
דקית 1.0	4700		76			-3
דקית 5.0	3000		407			+32
סיב-טכ 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
סיב-טכ אפ 1			—	הפסקת	מסחר	—
יוניטר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
לודזיה 0.1	1411		104.8	-39	-2.7	-268.8
לודזיה 0.4	594		3351	+19	+3.3	+3212
ליבנת 1.0	840		3697	-40	-4.6	-4381
סיב גליק	420		1194	+5	+1.2	+978
מקס 0.1	19400		1			-1
מקס 0.5	5710		185	+140	+2.5	+117
עיט 1.0	10450		83			-9
עיט 5.0	5750		401	+80	+1.4	+291
עמק פרינה 1 ש	1850		60	-40	-2.1	-167
פולגת א 0.1	8760		408	-60	-0.7	-555
פולגת ב 0.4	5660		944			+251
פולימן א 0.5	3780		198	+80	+2.2	+165
פרמר	1094	תב	240	+74	+7.3	+703
שלדינה 1.0	13080		325	-450	-3.4	-200
תעש רומין 1.0	2730		860			-70
מתכת ומתכתיה						
אקסטן 5.0	1401		200	+5	+0.4	+118
אקסטן אפ 1	1095		80	+5	+0.5	+584
אורדן 0.1	12470		406			+127
אורדן 0.5	10480		150	+80	+0.8	+132
כבלים ש	12000		8	-360	-2.9	-9
הונבר 1.0	7489		153	+370	+5.2	+101
הונבר 5.0	4510	תב	508	+250	+5.9	+578
קופסאות פח 1.0	846		4961	+34	+4.2	+13250
קופסאות פח 5.0	606		67			+1093
מרכן 1.0	425	תב	1118	+25	+6.3	+1495
מרכן אפ א	310		309			+24
מתכת טרום 1.0	2040	תב	253	+173	+9.3	+303
מתכת טרום אפ 1	1245	תב	411	-187	-13.1	-373
כבלי ציון 1.0	1806		322			-18
כבלי ציון 5.0	616		2884	+1	+0.2	+778
כבלי ציון אפ	592		1059	+32	+5.7	+1602
קרמבי 1.0	682		768	+7	+1	+418
קרמבי 5.0	360		2610	+10	+2.9	+2105
מחשון 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
מחשון 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
עיד 3.0			—	הפסקת	מסחר	—
פקר פלדה 1.0	3921	תב	28	-350	-8.2	-221
קונב 1.0	995		6605			+4683
קונב 5.0	565		6413	+25	+4.6	+6273
קליל 1.0	2300	תב	150	-165	-6.7	-264
קליל 5.0	1242		205	+12	+1	+72
שלוות 5.0	1485	תב	305	+100	+7.2	+299
תעשיות לכיש 1.0	900		574	+18	+2	+277
תעשיות לכיש 5.0	467		750	+17	+3.8	+1538
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה						
אלביט 3.0	398000		27	+6000	+1.5	+45
אלקו 0.1	3400		53	-20	-0.6	-107
אלקו 0.25 ש	2045		473			-1
אלקו 0.25 ב	2100		238	+90	+4.5	+347
אלקטרה 0.1	11070		13	+70	+0.6	+13
אלקטרה 0.5 א	6170	תב	437	+320	+5.5	+685
אלרון 3.0	335000		25	-7000	-2.1	-19
אורית 1.0	37340		243	-1100	-2.9	-189
כלל תעש אלק	2800	תב	5917	-185	-6.2	-7849
טקסטוניקס 1.0	1749		925	+29	+1.7	+499
טקסטוניקס 5.0	1119		903	-5	-0.4	-727
פיבטונר 1.0	1920	תב	2222	+175	+10	+2028
פיבטונר 5.0	872	תב	3231	+70	+8.7	+6690
ציקלון 1.0	4300		60	+100	+2.4	+91
ציקלון 5.0	2480		260	+80	+3.3	+390
קונטרון אילר 1	3145		50	+150	+5	+100
קונטרון אילר 5	1452	תב	901	+132	+10	+1108
ת.א.ת. 1.0	3479		189			-70

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש״ח ע״נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש״ח ע״נ
תאגת 5.0	1350		1141	-50	-3.6	-565
תאגת אפ 1	11200		28			+35
תרואה	4960		163			+243
מוצרי בניה						
אי.פ. תעשיות 1	4130		437	+100	+2.5	+141
אלקול 5.0	4826	תב	103	-536	-10	-239
אקרשטיין 1.0	1301	תב	7143	+200	+18.2	+14649
אקרשטיין 5.0	1028	תב	4677	+160	+18.6	+11060
בטון תדיר 1.0	8690	לב				
בטון תדיר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בי-טון 1.0	2501		165	+1		+35
בי-טון 5.0	660		711	+30	+4.8	+962
המסלול 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
המסלול 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
פרומאסבסט 1.0	5093		42			-6
פרומאסבסט 5.0	1470		126	+70	+5	+141
מ.ל.ב.ג 1.0	798	תב	218	+73	+10.1	+268
מ.ל.ב.ג 5.0	336	תב	153	-37	-9.9	-153
מגדל השק בועט	2145		504			-107
מנואיקה ולפמן 1	9210	לב				+6
מנואיקה ולפמן 5	5450	לב				+13
כימיה, גומי ופלסטיק						
אבן 5.0	15600		52	+300	+2	+105
אליאנס ב	873	קב		+42	+5.1	+935
גל תעשיות 1.0	5604		62	-2		-20
גל תעשיות 5.0	3230		200	+20	+0.6	+127
דקסר 1.0	3070		50	-30	-1	-103
דשנים 0.1	9705		34	+200	+2.1	+16
דשנים 0.5	3440		421	+80	+2.4	+406
ודשה כמי 10.0	850		5612	+25	+3	+5703
מכע ש	50200		90	+700	+1.4	+138
מכע אפ 4	45500		20	+1400	+3.2	+90
ליפסקי 1.0	1015	תב	1424	+80	+8.6	+1747
ים המלח	13100		1270	+150	+1.2	+2175
פטרוכימים 10.0	368		11073	-7	-1.9	-3870
מקסימה 1.0	3840		80	+40	+1.1	+76
מקסימה 5.0	1552		300			-43
סקה כימיקל 1.0	3250	תב	31	+180	+5.9	+180
סנו 1.0	6900		145	+200	+3	+177
סנו 5.0	4300	תב	395	+250	+6.2	+555
קרס כימיקל 1.0	4468		80			-10
תגגל 1.0	1652		152	+78	+5	+162
תגגל 5.0	717		158	-28	-3.8	-143
תמא 5.0	4160		15	+80	+2	+15
פרוסארום 10.0	7300	בח	18	+150	+2.1	+22
תרו א 5.0	2740		245			+65
עץ, נייר ודפוס						
רשפון 1.0	4030		19			-19
רשפון 5.0	1843		120	+20	+1.1	+153
תבנג 1.0	2995		740	-5	-0.2	-503
תבנג אפ 1	2736	תב	343	+180	+7	+687
יאה 1.0	3725		51			+6
לבידי אשקלון 1	378	קב		+18	+5	+18379
לבי׳אשקלון אפו	599	קב		+36	+6.4	+1057
מולט ב 0.5	23500	תב	65	+1238	+5.5	+67
נפעלי נייר 10.0	147000		49			-35
סקמריה 1.0	1400		115			-337
רים 0.1	2776		118	+132	+5	+129
רים 0.4	1455		420	+15	+1	+50
תעל ב 0.2	11900		123	+100	+0.9	+70
תעשיות שונות						
אלומת 1.0	3510		124	+67	+2	+93
אלומת 5.0	1900	תב	351	+100	+5.6	+351
אגרין 1.0	2032	קב		+97	+5	+1247
אגרין 5.0	981	קב		+47	+5	+2548
אגרין אפ א	611	קב		+47	+8.3	+1652
המישה יוד	7800		117	+250	+3.3	+118
זיקה 1.0	4500		79.6			-24.5
זיקה 5.0	2820		203.8	+50	+2.5	+188.2
הגפולק 1.0	7300	תב	227	+440	+6.4	+270
הגפולק 5.0	3750		512			-480
השקעות בתעשיה						
מרכזית ב 0.1	6300		928			-130
מר בב׳ ש	4900000	תב	1.2	89000	+8.6	+2.6
כלל תעש׳ 1.0	1319		4116			-1867
מאגי טכנולוגיה	459		2350			-2025
מאגי טכנו אפו	333		1141	-7	-2.1	-5341
חברות השקעה						
אמיקו ש	4100		422	+110	+2.8	+216
אידיבי פתוח 2.0	3015		3050	-45	-1.5	-2698
אינקוביה 0.1	1355		600	+40	+3	+385
אינקוביה 0.5	698	תב	711	+42	+6.5	+662
אלגר ש	3710		345	+100	+2.8	+359
אלגר ב	3738		36	+178	+5	+36
אלרן ש	2180		1850	-15	-0.7	-1116
אלרן ב	2250		265			+195
אמישור כל	21310		1	+200	+1	+9
אפיק 1.0	510		1466	-19	-3.6	-919
אפיק 5.0	390		576	+10	+2.6	+716
בזלת 1.0	1160	תב	551	-100	-7.9	-181
חברה לישראל 1.0	5870		775	+170	+3	+480
חברה לישראל 5.0	2950		620	+100	+3.5	+640
הלפמן 0.1	63860					5
הלפמן 1.0 ש	17400		35			+2
אמפא א 0.5	9445		409	+100	+1.1	+230
פועלים השק ש	4350		798			+277
כלל השק	4240		1217	+40	+1	+1323
דיסקונט השק ש	2125		4176			+678
מזרחי השק ש	8360		128	+161	+2	+149
מור השקעה124	9680	שב				-24
חירון 1.0	1850	תב	52	+94	+5.4	+470
חירון 5.0	390	תב	3341	+20	+5.4	+4727
יצוא ש	7910	תב	387	+460	+6.2	+515
ירדן א 0.1	2049		484	-32	-1.5	-69
כלל 10.0	2400		2184	-9	-0.4	-1400
כלל 50.0	1600		276			-121
לנדיס 0.1	6400		55			-46
לנדיס 0.1	1910		213	+50	+2.7	+200
מגור 0.1	6090		698	+290	+5	+84
מגור א 0.5	3420		444	+150	+4	+275
עת השק ב 0.1	1780		27	+50	+2.9	+188
עת השק ב 0.5	714		341	+34	+5	+2211
פז השק ש	18650		215	+250	+1.4	+272
פמה א 0.1	6250		258	+34	+0.6	+270
פמה 0.5	3530		533			-252
פריון ב 2.5			—	הפסקת	מסחר	—
מחקר ופיתוח						
אמצעים מתוחכ׳	1700		159			+106
גליל טכנולוגיות	482		1991	+10	+2.1	+1152
חיפושי נפט						
דלק חיפושים 1.0	2401		531	+1		+67
דלק חיפושים 5.0	1050	תב	1656	-100	-8.7	-1521
דלק חיפ׳ אפ 2	581		931	-15	-2.5	-3920
פז חיפושי נפט	10550		113	-40	-0.4	-16
מודיעיל 1.0	1700		40			-40
מודיעיל 5.0	588		799			-199
יואל 5.0	1186		893	-15	-1.3	-823
מ.נ.ג 1.0	1750		120	+51	+3	+190
מ.נ.ג 5.0	766		2659	+10	+1.3	+1688
סיסמיקה 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
סיסמיקה 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
סיסמיקה אפ 1			—	הפסקת	מסחר	—
פראיל ב 0.3	2970		20	+30	+1	+2
צנאמריקנפט 1.0	215		1383			-1
צנאמריקנפט 5.0	160		3324			-2954
צנאמריקנפט אפ 2	375		466	-15	-3.9	-627
נפטא ש	1020000	תב	2	+50000	+5.2	+2
נסחרות במט״ח						
בית ם	245					

מוקד (1973) - חברה לחקירות
חקירות
בכלליות | מהימנות עובדים | הונאות
מעבדת פוליגרף – מכונת אמת
רח׳ מאנה 5 תל-אביב טל. 244371, 244372, 244380

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

מעבר ממניות "כבדות" למניות דלות סחירות

שבוע המסחר בבורסה נפתח במגמת מימוש רווחים בניירות הערך בעלי רמת סחירות גבוהה. חלק מניירות אלה עלו בשבועות האחרונים בכ־20 אחוז, וכבר בסוף השבוע שעבר הסתמנה בהם מגמה של מכירות. עקב כך התרכזו אתמול הביקושים במניות דלות סחירות המוחזקות על ידי קרנות הנאמנות, אשר בעת האחרונה כמעט ולא עלו. קרנות הנאמנות המתמחות במניות, צברו אתמול 4 מיליון דולר. יחד עם קרן הנאמנות החדשה, חץ, הגיעה הצבירה בקרנות ל־11 מיליון דולר. בבורסה מעריכים כי גם אם יעבור שוק המניות מימוש רווחים תוך ירידות שערים, הירידות לא תהיינה חדות, וזאת בגלל הנזילות הגבוהה של מנהלי קרנות הנאמנות.

ביקושים למניות ההסדר

מניות ההסדר נהנו אתמול מ־ביקושים גדולים. ביקושים אלה הופנו בעיקר על ידי מנהלי קרנות הנאמנות המתמחים כל אפיק השקעה המקנה תשואה סבירה לפדיון. עליות חדות היו במניות אי.די.בי ובמניות הסטוק של בלל.

בנק	תשואה שנתית דולרית באחוזים
בל״ל 0.1	13.91
הפועלים ש	14.20
אי.די.בי. רג	13.89
דיסקונט א	15.96
המזרחי ש	14.02

מוכרים מניות כבדות

סוחרי הבורסה נטו אתמול לספק בנהירות וללא שינוי שער את הביקושים שהופיעו אתמול לניירות הערך בעלי רמת הסחירות הגבוהה. כך היה במניות דלק, שופרסל, פולגת, כלל נרלן ואחרות. בחלק מהמניות הכבדות כמו אי.די.בי. פיתוח, הסנה וכלל תעשיות, נרשמו הצעים יותר. שערי המניות הכבדות יורדים מכיוון שבחלקם הגיעו לרמות מנופחות ההופכים את הקנייה לבלתי משתלמת. המפגש בין קונים ומוכרים הביא אתמול לגידול במחזורי המסחר במניות חופשיות שהסתכמו ב־4 מיליון דולר.

תנודות חדות באחרות

באין בריזה הופנו אתמול עודפי הכספים למניות אחרות דלות סחירות. במניות כמו יצהר, פרי זה, קרמבי, תעשיות לכיש, קינג, סנו ואחרות, הופיעו ביקושים גדולים שסופקו תוך עליות שערים. בניירות ערך אחרים, דלי סחירות במרכיבים, הופיעו עליות שערים חדות. כך למשל, עלו מניות אקרשטיין ב־18 אחוז לאחר שנרשם בהן בסוף השבוע שער קונים בלבד בפעם השניה. עם חידוש המסחר במניות חוף האלמוג, הופיעו למניה זו ביקושים גדולים שסופקו בעליית שער של 26 אחוז. למניות אברהם גינדי נרשמו אתמול ביקושים גדולים שהביאו לרישום קונים בלבד בשתי המניות. לעומת זאת, הצע למנית אמבנים לא נקלט אף בירידת שער של 15 אחוז ולמניה נרשם מוכרים בלבד בפעם השניה.

חברות מפרסמות הדוחות החצי שנתיים

חברות שאיחרו ולא פרסמו עד כה את הדוחות הכספיים החצי שנתיים שלהן לחודש ספטמבר, מיהרו אתמול ועשו כך. חברת מעליות נחושתן סיימה את התקופה הנידונה ברווח לפני מס של 705 אלף ש״ח לעומת רווח שנתי של 936 אלף ש״ח. רסקו סיימה את מחצית 1985 בהפסד של 9 מיליון ש״ח לעומת הפסד שנתי של 24.9 מיליון ש״ח. עדך סיימה את מחצית 1985 בהפסד של 2.5 מיליון ש״ח לעומת הפסד שנתי של 2.1 מיליון ש״ח. פירדין סיימה ברווח של 119 אלף ש״ח לעומת הפסד שנתי של 801 אלף ש״ח.

ביקושים לאגרות ארוכות מועד

בשוק אגרות החוב הסתמנה אתמול נטייה ביקושים לאגרות החוב ארוכות המועד מסוג גליל. שערי אגרות אלה עלו עד ב־2 אחוזים. גם באגרות החוב הדולריות היו עליות שערים אם כי בתנודה יותר. מחזור המסחר באג״ח היה נמוך יחסית והסתכם ב־2.1 מיליון דולר.

עליה קלה בפעילות במק״מ

היקף הפעילות במק״מ עלה לעומת סוף השבוע והסתכם ב־2.6 מיליון דולר. רמת התשואה לפדיון לא השתנו משמעותית.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
246	— —	— —	— —
316	— —	— —	— —
326	16	99.20	1.54
366	23	98.80	1.61
346	30	98.40	1.65
416	37	98.00	1.67
426	44	97.60	1.69
436	51	96.95	1.86
446	58	96.45	1.91
516	— —	— —	— —
526	72	95.75	1.85
536	— —	— —	— —

הודעות בורסה

* עקיבא מאיר מונה כמנכ״ל חברת כלל אלקטרוניקה
* כלל השקעות תגייס 6 מיליון דולר באגרות חוב.

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	3561.12	3509.18	46.39	1.30
אבוקה*	23084.93	22858.83	124.32	0.54
אגח	1088.07	1066.77	5.06	0.47
אדיר	1177.90	1154.33	2.87	0.25
אודם	1391.21	1364.29	22.68	1.64
אופיר	1402.59	1374.61	4.28	0.31
אורי*	394.61	386.33	2.93	0.75
אוריון*	314.09	307.71	0.95	0.31
אורלי*	18509.49	18281.15	66.68	0.36
אורן	8480.38	8313.87	55.82	0.67
אייל	2660.76	2608.85	8.82	0.34
איילת	3551.23	3474.18	19.04	0.55
אירים	3719.24	3637.36	13.14	0.36
איתן	522.93	512.10	2.07	0.40
אלון	7432.40	7276.32	22.51	0.31
אלמוג	539.87	529.28	-4.30	-0.82
ארז	565.26	554.32	3.44	0.62
אש	106.89	104.56	0.56	0.53
אשל	471.03	461.86	2.62	0.56
אתרוג	1044.36	1039.15	8.49	0.81
בדולח	1468.53	1440.51	21.01	1.44
ברוש	5332.97	5228.35	30.15	0.57
ברק	5410.53	5379.94	3.63	0.07
ברקת	708.78	694.83	5.80	0.83
גביש	1021.97	1001.79	7.86	0.78
גבע	759.15	747.79	2.95	0.39
גורן	515.36	505.13	2.54	0.50
גיא	6890.70	6788.37	27.67	0.41
גיל	1972.70	1935.03	12.79	0.66
גלית	462.45	460.21	3.26	0.70
דובדבן	1466.72	1452.27	0.65	0.04
דוכיפת	3181.85	3119.84	8.77	0.28
דולב	1090.95	1067.51	4.17	0.39
דורון	1138.05	1115.99	4.87	0.43
דותן	205.93	201.87	1.13	0.56
דליה	345.71	338.91	1.59	0.47
דן*	3703.52	3648.45	-67.06	-1.87

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
דניה*	1016.74	1007.47	-0.30	-0.03
דרור	3062.81	3003.42	4.91	0.16
דקל	3667.75	3596.46	13.96	0.39
הדס	25340.57	25113.48	182.94	0.72
זהבית	2203.41	2150.60	35.09	1.61
זוהר	14380.45	14167.01	65.71	0.46
זיו*	13654.97	13451.89	61.55	0.46
זמיר	3075.57	3015.71	7.97	0.26
זוהית	122.83	120.14	0.21	0.17
חליפין	101.03	100.47	0.54	0.53
חלמיש	528.72	518.27	1.75	0.34
טופז	1096.53	1070.59	4.13	0.38
טל	3593.63	3544.58	-7.93	-0.22
יובל	574.87	563.61	1.62	0.29
יהלום	1329.86	1303.57	18.91	1.43
יסודות	28803.66	28557.57	146.57	0.51
יערה	500.02	489.01	1.51	0.31
כוכב	639.23	626.93	3.52	0.56
כחל	114.07	111.83	-0.43	-0.39
כספית	578.30	572.49	5.83	1.01
כרמל	108.19	105.97	-0.91	-0.87
כתר*	816.17	800.01	1.87	0.23
להב	3071.31	3012.13	25.11	0.83
למשקיע	87858.00	86079.59	597.30	0.69
לפיד	8093.44	7936.60	41.80	0.52
לכם	1343.87	1316.33	3.60	0.27
לשם	708.51	694.54	2.46	0.35
מאור*	31773.12	31589.53	101.59	0.32
מבחר	874.43	856.96	3.24	0.38
מבטח	2497.60	2474.30	6.90	0.28
מגד	186.36	183.67	0.86	0.47
מגוון	2329.90	2308.90	16.70	0.72
מגל	553.48	542.86	2.07	0.38
מור	999.71	985.59	8.54	0.86
מורן	563.28	557.76	2.29	0.41
מטח	22061.09	21476.88	148.81	0.69
מימי	680.07	666.64	3.14	0.47
מנוף	2633.00	2580.80	12.30	0.47
מעיין	625.33	613.31	2.25	0.37
מקשה	739.97	725.51	2.36	0.32
מרגלית	865.56	848.87	12.08	1.40
מרום	863.79	847.23	3.42	0.40

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
נגה	18726.59	18449.18	102.44	0.55
נטף	523.33	513.11	2.72	0.53
נטע*	322.80	316.30	-0.06	-0.02
נילי	3185.36	3137.69	19.76	0.63
סגולה	110.30	108.09	0.39	0.36
סלע	734.90	720.38	3.87	0.53
סנונית	3550.75	3480.91	11.72	0.34
סער	566.63	556.46	1.40	0.25
ספיר	511.13	508.59	4.99	0.97
עיט	577.66	566.90	1.08	0.19
עידית	1463.88	1435.25	7.43	0.52
עידן	5149.69	5076.65	43.21	0.84
עגור	1138.53	1112.70	4.45	0.40
ענת*	1904.29	1888.21	0.61	0.03
עפרוני	978.46	956.94	3.28	0.34
ערמון	296.25	290.48	1.05	0.36
פאר	1098.03	1076.47	10.30	0.95
צבר	510.15	499.98	-7.72	-1.57
צופית	1180.08	1156.88	3.55	0.31
צפיר	765.56	748.93	2.51	0.33
צבירה	5592.42	5515.84	49.28	0.89
צפרת	1379.89	1353.16	9.90	0.73
קלע	1513.48	1505.87	13.07	0.86
רותם*	15037.68	14912.34	17.35	0.12
רשף	608.12	595.06	2.31	0.39
שביט	577.12	565.84	2.37	0.42
שחם	774.69	758.37	1.96	0.26
שירה	27847.76	27304.53	180.01	0.65
שמיר	61880.93	60652.43	173.88	0.29
שנהב	470.39	463.41	3.59	0.77
שסק*	14990.98	14626.17	91.49	0.62
שקד	615.37	612.23	2.92	0.47
תאנה	1663.86	1647.83	-3.14	-0.19
תבור*	703.10	692.76	4.56	0.65
תדהר	5053.07	5027.86	18.51	0.37
תהילה	96.90	94.82	0.33	0.35
תירוש	367.11	362.63	2.54	0.70
תמר	999.92	980.43	2.98	0.30
תפוח	964.65	957.41	3.13	0.33
תרשיש	1176.92	1153.78	4.22	0.36
תשרי	347.02	341.91	2.53	0.73

שערי אגרות החוב

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3601	30046	+256
3602	27637	+134
3603	25874	+117
3604	23221	+175
3605	21002	+114
3606	19783	+109
3607	18375	+103
3608	17385	+98
3609	16412	+59
3610	15099	+57
3611	14577	+56
3612	14145	+55
3613	15155	+96
3614	12613	+94
3615	11638	+87
3616	10646	+80
3617	9847	-104
3618	9335	-100
3619	8577	-95
3620	8093	+42
3621	7681	+38
3622	7069	+57
3623	6666	+192
3624	6272	+183
3625	5648	+72
3626	5218	+67
3627	4834	+63
3628	4467	+116
3629	4181	+110
3630	3949	+105
3631	3600	+75
3632	3388	+71
3633	3197	+67
3634	2876	-33
3635	2717	-31
3636	2614	-31
3637	2436	+34
3638	2265	+32
3639	2072	+30
3640	1712	+38
3641	1482	+34
3642	1294	-11
3643	1121	-9
3644	1021	+31.9
3645	919.5	+28.4

4.25% מלווה מדינה

סדרה	שער	שינוי
3701	763.2	-12.7
3702	603.3	+10.8
3703	520.2	+4.7
3704	445	+4
3751	234.6	-2
3752	95.3	+2.3
3753	91.2	+2.2
3901	87.2	-0.6
3902	82.9	-0.6
3903	82.2	-0.6
3904	80.8	-0.6

4.25% שגיא

סדרה	שער	שינוי
4101	257.8	-1.1
4102	103.3	+0.5
4103	99	+0.5
4104	95.7	+0.4
4301	95.7	-0.2
4302	91	-0.2
4303	90.3	-0.1
4304	88.7	-0.2

4% מלווה פיתוח (הצמדה 90%)

סדרה	שער	שינוי
3104	263000	— —
3105	244000	— —
3106	235500	— —
3107	234500	+1500
3108	222500	+500
3109	219500	+1400
3110	219700	+1000
3111	214600	+1000
3112	211500	— —
3113	213100	+1000
3114	205000	+1900
3115	201500	+2000
3116	195500	+850
3117	205501	+2080
3118	197950	+1000

4% ,6% ,7% פיתוח (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי
3201	169000	— —
3202	168000	-1390
3203	169500	— —
3204	163000	— —
3205	161300	+1500
3206	164000	+1000
3210	161310	+2589
3211	155800	— —
3212	153500	+1000
3213	145400	— —
3214	142200	-250
3501	135500	— —
3502	136200	+1200
3503	125800	— —
3504	120000	— —
3505	118990	— —
3521	116013	-399
3524	109416	-365
3522	111613	-10
3523	110088	+31
3525	107978	+274
3526	107751	+273
3527	105573	+268
3528	102650	+261
3529	101702	-189
3530	99322	-184
3531	98934	-199
3532	96034	-194
3533	95812	-207
3534	90247	-198
3535	90794	+693
3539	85541	+665
3536	90474	-100
3537	90330	-101
3538	85019	-95
3540	84761	-105
3541	81880	-182
3542	81697	-110
3543	77653	-106
3544	77375	+199
3546	75408	+194
3547	75167	+164
3548	75046	+163
3550	71133	+155
3551	73992	+190
3545	75266	-172
3549	71002	-198
3552	68062	-158
3554	67847	-168
3555	67847	-168
3553	67557	+210
3571	58528	+184
3556	64518	-106
3558	64564	-113
3559	62055	-109
3560	58674	-109
3561	58440	-110
3557	65108	+223
3572	58975	+205
3573	58664	+239
3574	54079	+221
3577	53997	+222
3578	49833	+205
3575	53771	+219
3576	53557	+219
3579	49352	+205
3580	46289	+324
3581	42053	+299
3582	38724	+280
3583	35942	+264
3584	34147	+267
3585	32322	+243
3586	30577	+238
3588	30510	+241
3587	30735	+242
3591	27973	+224
3592	27929	+224
3593	27863	+224
3589	27771	+250
3594	26440	+242
3590	27597	+249
3595	26253	+241

5% מלווה פיתוח (בריבית כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	113442	+247
2002	112991	+245
2003	108320	-504
2004	109230	+238
2005	105928	+271
2006	105686	+270
2007	103603	+265
2008	102807	+262
2012	100508	+256
2015	97793	+249
2009	104302	+692
2010	103477	+264
2011	101466	+259
2013	101321	+259
2014	98643	+252
2016	99307	+37
2018	96606	+28
2021	93336	+19
2017	96023	-34
2019	95657	-44
2020	92853	-43
2022	86849	-469
2023	87795	+310
2024	81796	-605
2027	78770	-608
2031	72689	-608
2025	82416	-100
2026	82022	-102
2028	80781	+1620
2030	76769	+1580
2029	74560	+191
2033	68440	+149
2035	64858	+166
2032	73055	-418
2034	68914	-435
2036	65308	-386
2037	62527	+337
2052	52323	+295
2038	62235	+393
2040	59814	+384
2051	56514	+369
2039	59585	+292
2041	56349	+279
2053	55187	+133
2054	54271	+122
2056	50302	+112
2058	45843	+102
2060	44314	+95
2055	52180	+123
2057	48307	+114
2059	43939	+103
2061	33630	-174
2062	31959	+69
2063	29265	-700

רמון

סדרה	שער	שינוי
7001	223.7	+0.6
7002	218.8	+0.5
7003	205.6	+0.4
7004	191.1	+0.3
7005	178.1	-1.5
7006	167.9	+0.2
7007	162.7	+0.2
7008	154.5	+0.2
7009	149.6	-0.3
7010	139.9	+0.2
7011	132.2	+0.2
7012	127.6	+0.3
7013	120.3	+0.1
7014	104.8	+0.1
7015	86.3	+0.2
7016	88.3	+0.1
7017	87.5	+0.2
7018	87.3	+0.2
7019	87.2	+0.2
7020	87.5	+0.2
7021	86.7	+0.2
7201	84.4	-1.8

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	11624	+10
6102	7045	-4
6103	6372	-47
6104	5868	+5
6105	5552	+5
6106	5587	+34
6107	5187	+32
6108	3715	-9
6109	3535	-8
6110	3475	-9
6111	2905	+12
6112	2817	+12
6113	1924	+18
6151	743.5	-10.5
6152	712.4	-10.1
6153	618.8	-4.1
6154	607.6	-4.1
6155	401.7	+9.3
6156	318.9	+0.2
6157	238.6	-4.4
6158	226	-4.2
6159	190.2	+0.2
6160	180.6	+0.3
6161	174.7	+0.3
6162	157.8	+0.4
6163	145.9	-0.9
6164	140.3	-0.8
6165	132.3	-1.1
6166	126	+0.2
6167	123.1	+0.1
6168	121.2	+0.1
6169	114.3	+0.1
6170	107.2	-0.1
6171	76.3	-0.5
6172	75.2	-0.5
6801	83.6	+1.2

ארמון

סדרה	שער	שינוי
2501	154	+1.3
2502	151.4	+1.4
2503	146.5	+1.3
2504	145.3	+1
2505	139.7	+1
2506	134.9	+0.2
2507	130.2	+0.2
2508	96.4	+0.8

אחרים

סדרה	שער	שינוי
אלטינס	59.4	— —
תדיראן	109.5	-0.2
הכ הים	199.5	+3.7
דיק הים	188.3	+3
כור הב	161	-1
כלל הב	467	+4
כ׳צפ ד	301	— —
כ׳צפ ב	384.5	— —
כ׳צפ י	437	+1
סול בנ	203.7	-1
תיעוש	167.5	-3.8

שערי מטבע בינבנקאיים

אתמול, צהריים, 23.2.1986 באירופה

מסירה מידית (ספוט)

ל״י שטרלינג	$ ארצות הברית	1.4445/1.4455
ל״י $1 ארה״ב	מרקים גרמניים	2.3100/2.3120
"	פלורינים הולנדיים	2.6040/2.6075
"	פרנקים שוויצריים	1.9500/1.9350
"	פרנקים בלגיים	47.53/47.55
"	פרנקים צרפתיים	7.0775/7.0825
"	לירטות איטלקיות	1572.00/1573.00
"	ינים יפאניים	182.85/183.00
ליש״ר.	$ ארצות הברית	1.1307/1.1317

שער הזהב 338.00 $ ארה״ב אונקיה לונדון פיקסינג

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	ל״ש/$	פ״ש/$	מ״ג/$
1 ח׳	1.4390/1.4404	1.9238/1.9293	2.3037/2.3062
3 ח׳	1.4284/1.4299	1.9106/1.9161	2.2899/2.2924
6 ח׳	1.4153/1.4172	1.8925/1.8985	2.2710/2.2740

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע״מ

שערי מטבע חוץ 23.2.86

המטבע	בנק לאומי – מזומנים קניה	בנק לאומי – מזומנים מכירה	בנק לאומי – העברות והמחאות קניה	בנק לאומי – העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים – מזומנים קניה	בנק הפועלים – מזומנים מכירה	בנק הפועלים – העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים – העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט – מזומנים קניה	בנק דיסקונט – מזומנים מכירה	בנק דיסקונט – העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט – העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.44	1.50	1.4664	1.4846	1.44	1.50	1.4678	1.4863	1.44	1.51	1.4668	1.4852	1.4760	0.0008
1 לי״ש	2.07	2.16	2.1123	2.1386	2.07	2.17	2.1114	2.1380	2.08	2.17	2.1123	2.1386	2.1244	-0.0287
1 מארק גרמני	0.62	0.65	0.6318	0.6396	0.62	0.65	0.6313	0.6392	0.62	0.65	0.6331	0.6410	0.6346	-0.0055
1 פרנק צרפתי	0.20	0.21	0.2056	0.2082	0.20	0.21	0.2055	0.2081	0.20	0.21	0.2056	0.2082	0.2066	-0.0018
1 גולדן הולנדי	0.55	0.57	0.5588	0.5658	0.54	0.57	0.5588	0.5658	0.55	0.58	0.5588	0.5658	0.5618	-0.0049
1 פרנק שוויצרי	0.74	0.77	0.7567	0.7660	0.74	0.78	0.7558	0.7653	0.75	0.78	0.7590	0.7685	0.7606	-0.0108
1 כתר שוודי	0.20	0.21	0.1989	0.2013	0.19	0.20	0.1990	0.2015	0.19	0.20	0.1989	0.2014	0.2003	-0.0013
1 כתר נורבגי	0.20	0.21	0.2021	0.2046	0.19	0.21	0.2023	0.2048	0.20	0.21	0.2023	0.2048	0.2035	-0.0016
1 כתר דני	0.17	0.18	0.1709	0.1730	0.16	0.18	0.1711	0.1732	0.17	0.18	0.1711	0.1732	0.1720	-0.0015
1 מרק פיני	0.28	0.29	0.2804	0.2839	0.27	0.29	0.2806	0.2841	0.27	0.29	0.2804	0.2839	0.2822	-0.0028
1 דולר קנדי	1.03	1.08	1.0527	1.0658	1.03	1.08	1.0538	1.0671	1.03	1.08	1.0540	1.0671	1.0601	-0.0016
1 דולר אוסטרלי	0.97	1.07	1.0287	1.0414	1.00	1.07	1.0293	1.0423	0.99	1.07	1.0275	1.0404	1.0362	-0.0053
1 ראנד דרא״פ	0.63	0.69	0.7288	0.7378	0.62	0.73	0.7265	0.7357	0.62	0.74	0.7276	0.7366	0.7314	0.0034
10 פרנק בלגיים	–	–	0.3085	0.3124	–	–	0.3082	0.3121	–	–	0.3089	0.3127	0.3100	-0.0027
10 שילינג אוסטריים	0.88	0.92	0.8989	0.9101	0.88	0.93	0.8999	0.9112	0.88	0.92	0.8988	0.9100	0.9035	-0.0079
1000 לירות איטלקיות	0.91	0.95	0.9281	0.9396	0.90	0.97	0.9278	0.9395	0.91	0.97	0.9295	0.9411	0.9325	-0.0081
100 ינים יפאניים	0.78	0.81	0.7985	0.8084	0.78	0.82	0.7968	0.8068	0.78	0.82	0.8002	0.8102	0.8016	-0.0194

מדריך הארץ

פרק יומי	משנה יומית
יחזקאל כו־כח	פרה ה, רז
דף יומי	**הלכה יומית**
ראש השנה ד	תפלה קודקס־רא"א

תורנות רופאים

הסעת רופאים במקרים דחופים: מ"פ בערב עד למחרת ב־8 בבקר בכתובת מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 460111
חיפה 512233
בת־ים 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 923333
רחובות 084־51333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 8.00־20.00
בימי ו' — 8.00־15.00
טלפונים 03־433300, 03־433500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית (24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 03־261111
חיפה 04־672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר יעקב 08־223958
מרכז סיוע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819.

ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע לנפגעי לחץ
מטעם "מטב־להב"
א' רח 11.00־13.00
ב' רד 16.00־18.00
טל: 220831
רח' מאפו 13 תל־אביב

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב, דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טל: 294869, 03־285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00־9.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. מ' כוכבא 49 טל: 03־284649 פתוחה בימים א'־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה, רח' הגפן 26, קומה ב', טל' מס' 04־523־566. שעות הקבלה: כל יום בין 20.00־23.00.
שירן — שירות רפואי נייד
(24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום — 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג — 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ר
תל־אביב, מוקד יום — 218820, 218898
מוקד לילה — 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ר
יד ביד — אוזן קשבת לילד ולהורים
תל אביב — לילד 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־17.00־20.00.
חיפה — 229488 מ־08.00־11.00
נהריה — 920014 מ־08.00־11.00

תורנות בתי־חולים

תל אביב
רוקח — (ילדים, פנימית, כירורגית)

ירושלים
הדסה ע"כ — (פנימית, כירורגית, אורטופדית, א.א.ג.)
שערי צדק — (עיניים)
משגב לדך (נשים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
בני דיזנגוף 174 222386
קופ"ח כללית אמסטרדם 7 225142
רמת גן
אומנא ז'בוטינסקי 41 7511874
חולון
אהרון עין יהב 4 884854
בת ים
גני בת־ים הנביאים 3 5515671
פתח תקוה
קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
רחובות
כללית בני משה 452381
נתניה
תרופה הרצל 2 28656
ירושלים
אשר ג. מסורי ק. יובל 415841
חיפה
יבנה אבן סינא 7 672288
הקריות
טל העצמאות 53 ק. אתא 441280

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה.
ימים ב' ג' ד' — 17.00־20.00.
בוגרשוב 66 ת"א, טל' 281228.
חיפה: ימים א' וד' 16.00־19.00 רח' הספורט 14 טל' 81520

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 עליזה בארץ הפלאות
18.00 באותו עניין — בעיות של תלמידי תיכון
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) סקירת תכניות
18.35 (ע) ספורט
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 תהילה — סדרה בקודרות
20.50 תנודות
21.00 מבט לחדשות
21.30 קירובים, קירובים — סדרה משעשעת
22.00 זה הזמן — תבנית אירוח
22.50 בלמן, סדרת־מתח
23.40 פסוקו של יום וחדשות

טלוויזיה לימודית

08.15 אנגלית (חזרה)
08.40 כלי סדרות
09.00 אנגלית ה'
09.20 חשבון פשוט ד' — סימני התחלקות
10.05 ארץ־שולחת
10.30 רגע עם דודלי
11.00 ערבית מדוברת
11.15 אנגלית ו'
11.30 מדעי הטבע ד'־ו' — חרקים
12.00 תלמוד
12.25 אנגלית ד'

12.45 צרפתית (העשרה)
13.00 אנגלית ח'
14.00 ילדים מטכנולוגיים
14.25 פנים כדור־הארץ: הבעשה כתוצאה לפני האדמה
14.40 אנגלית
15.00 קסים קסם
15.25 כלי סדרות
15.50 מאה ציורים ממוסדים: המוזה של איינהויזר־רוזנוואלד
16.00 הבר בתוך לאט
16.35 צלילים צעירים
17.00 ערב חדש

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שחרית מוסיקלית
09.30 בהזמנה
12.05 מאוצר הפרטיטה
13.00 קונצרט צהרים
15.05 מוסיקה ווקלית
16.00 קונצרט מנחה
18.30 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית י־ם
20.05 ערב טוב
20.30 מעולמי הקונצרטים בעולם
22.30 גן המקודות
23.00 רפי מסנתר

רשת א'

15.25 הכדור עגול — ספורט לנוער
16.05 רדיו דרמה
17.20 האוניברסיטה המשודרת

18.06 מנחת ערב — הווי דתי ומסורת
18.47 פרקי היום בתנ"ך
19.05 עיונים בפרשת השבוע
19.30 שידורים לעולים
22.05 קשר לילי

רשת ב'

18.06 שעה חמשית — ענייני חינוך
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 דין ודברים — ענייני חוק ומשפט
20.05 מבעד המדורות
22.05 פיגת הגאו
23.05 מחפשים את המטמון

רשת ג'

19.05 אתם זוכרים את השירים
21.05 קצה אוזה — פוֹפ מחפש
23.05 הלילה הזה שירים

גלי־צה"ל

17.30 משהו עולמי — ענייני חוץ
17.50 יומן ספורט
18.05 שעה קלה על כלכלה
19.05 רדיו רדיו
20.05 משלנו — מבחר הפזמונים העבריים
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 קריאת כיוון
23.50 צעד וחצי

שידורים קבועים

רשת א'
07.30 הדו שירים — פזמונים ישנים
08.05 זמנה — עם בני הגעל
09.05 השיר לא תם
09.30 מפגש
10.30 רדיו קל
11.10 שידור יומי לבוגרים
11.30 השכלה רצות לכל
12.05 מעמי המורה
13.00 שידורים באנגלית
15.30 שידורים בצרפתית
14.00 למת לכן ולכל המתענין
17.30 על מספרים ואנשים

רשת ב'
08.05 ספר לשלום
09.05 ביקור בית
10.10 כל צבעי הקשת
12.10 גל פתוח — חדשות ופזמונים
13.00 בוקר היום
14.06 יש בעיה
15.05 מוסקי חדשות
16.05 שירים ושעבדים
17.10 יומן כלכלה

רשת ג'
06.11 בוקרה לאושר
07.07 שיר בבוקר בבוקר
09.05 מה כבר תשמע
10.05 אבן הים התיכון
11.05 שעה עם מלאכי ושקיה
12.05 רק מוסיקה
13.05 רק ביתי חול
14.06 לי ולך — שיר הברכה
15.05 חדש, חדש וחדשות
16.05 מוסיקה לענין
17.05 שקר תם

גלי צה"ל
06.10 צלילי בוקר
06.30 אוניברסיטה משודרת
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל
09.05 נבון לעכשיו
11.05 טעם של פעם
12.05 להיט לתיאבון
13.05 במבנן ישראלי
15.05 מה יש
16.05 ארבע אחרי הצהרים
17.00 יומן גלי־צה"ל

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — הספינה שטה 4.30, 7.00, 9.30
אלנבי — מלכודת קטלנית 5.00, 7.30, 9.30
אסתר — סוניה האדומה 4.30, 7.15, 9.30
בית לסין — מי מפחד מהשכן ממול 11.15 בלילה
בן יהודה — בחזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — בודד בי 4.30, 7.15, 9.30
גת — פעמיים במשך החיים 4.30, 7.15, 9.30
דקל — לילות לבנים 7.00, 9.30
דרייב אין — הבו האיש השלג 7.15, 9.30 סטודנטית ושמה תשוקה 12.00
הוד — משאלת מוות 3 4.30, 7.15, 9.30
רב חן: חן 1 — שנת הדרקון 4.15, 7.00, 9.40
חן 2 — גלגלי תהילה 5.00, 7.20, 9.45
חן 3 — סיפורה של מארי 5.00, 7.20, 9.45
חן 4 — בי"ס לאסירים מתחילים 10.30, 1.30, 4.45, 7.20, 9.40
חן 5 — רומן על בטוח 10.30, 1.30, 4.45, 7.00, 9.40
לימור — הכבוד של פריצי 4.30, 7.00, 9.30
לב 1 — מטרה 1.30, 4.50, 7.15, 9.30
לב 2 — בוני וקלייד 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
מגרבי — קומנדו 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א — סהרורים 4.30, 7.15, 9.30
מקסים — בידי 4.30, 7.00, 9.30
מרכז התיאטרון הישראלית — החוויה הישראלית (בעברית) 10, 5, 10 (באנגלית) 9, 12, 2, 6, 8 (בגרמנית) 7, רכבת תחתית 9.50
סטודיו — להב משונן 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1 — הג'יגולו האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — שושנת קהיר הסגולה 4.30, 7.15, 9.30
סינמטק — שעות מתוקות 7.00, בלש כבקשתך 9.30
פאר — מסע עסקים של אבא 4.15, 7.00, 9.30
פריז — עד סוף הלילה 12.00, 2.00, 4.00, 7.15, 9.30, רוצחות להשכיר 11.30 בלילה
צוותא — כמו הלום + נגוע 8.00
צפון — ראן 6.15, 9.30
שחף — המאהב 4.30, 7.15, 9.30
תכלת — הרבה ולא כלום 4.30, 7.00, 9.30
תמוז (המחודש) רמת אביב — התפוז המכני 6.45, 9.30
תל־אביב — רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30

רמת השרון

כוכב — בי"ס לעבירות תנועה 7.00, מועדון הכותנה 9.30

נתניה

סטודיו — מטרה 5.00, 7.00, 9.15
שרון — קומנדו 3.00, 5.00, 7.00, 9.15

ירושלים

אדיסון — משאלת מוות 3 4.30, 7.00, 9.00
אור גיל — שנת הדרקון 4.00, 6.30, 9.00
אורנע — שוטר עם כבוד 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון — הג'יגולו האמריקאי 4.00, כל מה שרצית לדעת על המין 6.00, שיא אשיר בגשם 7.45, שכנים 9.45, טרזן 12.00
בנייני האומה — מסע עסקים של אבא 6.45, 9.00
הבירה — גולאג 4.30, 6.45, 9.00
כפיר — רוקי 4 4.30, 7.00, 9.00
מיטשל — המסורה 6.45, 9.00
סינמטק — ילדי גן העדן א' 7.00, האי העירום 7.00, האוצר מסיירה מדרה (אולם קטן) 7.00, בר מזל 9.00, ז'אן ד'ארק 9.15
עדן — לילות לבנים 4.15, 6.45, 9.15
סמדר — קאוס 6.30, 9.15
רון — המאהב 4.30, 7.00, 9.00

רמת־גן גבעתיים

אראוס — שנת הדרקון 6.50, 9.30
אורדע — משאלת מוות 3 7.15, 9.30
ארמון — סוניה האדומה 5.00, 7.15, 9.30
הדר — רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30
לילי — הכבוד של פריצי 7.00, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — סיפורה של מארי 5.00, 7.30, 9.40
גן 2 — בידי 5.00, 7.20, 9.45
גן 3 — הרבה ולא כלום 4.30, 7.10, 9.40
גן 4 — להב משונן 5.00, 7.20, 9.45
רמת גן — בשם כל בני ביתי 7.00, 9.30
שבים — בי"ס לאסירים מתחילים 7.15, 9.30

בת־ים

אורנים — בחזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30

חולון

ארמון — תפילה למוות 5.00, 7.15, 9.30
מגדל — תלמידה מחשמלת 7.15, 9.30
מתנ"ס קרית שרת — הרבוזה מאיזה 2.30, אפוקליפסה עכשיו 7.30, 9.30
סבוי — רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30
ריינה — המאהב 7.15, 9.30

חדרה

חדרה — בידי 7.00, 9.15
חוף — גבעתרון 9.00

כפר סבא

חן — תפילה למוות 7.00, 9.15
עמל — המפתח 7.00, 9.15

גדרות

בית העם — הכבוה הגדול 6.00

חיפה והסביבה

אורה — המאהב 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — להב משונן 6.45, 9.00
אמפיתיאטרון — בחזרה לעתיד 7.00, 9.15
ארמון — סוניה האדומה 4.30, 6.45, 9.00
חן — קומנדו 4.30, 6.30, 9.00
סינמטק — הנץ מפלטה 7.00, ויוה חנ 9.30
עממי — עליזה בארץ הפלאות 4.00, ציידי הצבאים 6.00, 9.00
עצמון — משאלת מוות 3 7.00, 9.15
פאר — הרבה ולא כלום 4.00, 6.30, 9.00
קרן אור המחודש — קאוס 6.00, 9.00

רב גת

רב גת 1 — שנת הדרקון 3.45, 6.30, 9.15
רב גת 2 — לילות לבנים 3.45, 6.30, 9.15
רון — רוקי 4 4.30, 6.45, 9.00
שביט — ראן 6.00, 9.00

קריות (חיפה)

אורות — המאהב 7.00, 9.15
בית העם — רומן הרמים 9.15
היובל — הכבוד של פריצי 9.15
ניצן — השוטר מגנב פטור 7.00, 9.15
ספיר — לילות לבנים 6.05, 9.15

עפולה

היכל התרבות — בשם כל בני ביתי 5.00, 8.30

הרצליה

דוד — שושנת קהיר הסגולה 7.15, 9.30
היכל — רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30
מלון דניאל — הבלש האמיץ פלטש 7.15, 9.30
תפארת — קומנדו 4.30, 7.15, 9.15

רחובות

בית העם — רוקי 4 6.00, 8.00
הדר — הכבוד של פריצי 7.00, 9.15
חן — רומן על בטוח 7.15, 9.15

נס ציונה

מנשה — 7 שנים בכלא 7.00, 9.15

משקפי קריאה / הדה בושס

תבנית נופי אהבה וגעגועים

איסק דינסן — זכרונות מאפריקה, מאנגלית: לאורה הרציג, הוצאת בוזן, 262

עם השנים אנו מוצאים עצמנו מתגעגעים, אפילו כמהים בכמיהה שהיא על גבול התשוקה, למקומות; כמיהה והשתוקקות הזהות כמעט לאהבת אנשים בחיינו. ואם אמר המשורר שהאדם הוא תבנית נוף מולדתו, אני מרשה לעצמי להוסיף שהוא גם תבנית נופי געגועיו ואהבותיו. תחושה זו התעצמה כי כשקראתי בספרה הקסום של איזק דינסן, שידעה טוב מרבים מה פירושה של כמיהה זו.

"עקבות גלגלי הקרונות בעשב הערבה", היא כותבת, "בשמרים בזיכרון לא פחות מתווי פניו של ידיד". ובמקום אחר: "מן המגע שעיר לא תמלא תפקיד בחייך, האזור היא אם דברי שבח או תלונה בפיך, תמיד תהיה רעתך נמשכת אליה באיזה כוחה־כוכבה נפשי". אמנם קראתי בספר לפני שנים באנגלית (ואני עדיין תמהה מדוע סודרו שמו בתרגום העברי), אבל אני שבה ומגלה שקסמו לא פג: אדרבה, כיום אני מסוגלת להבין דברים רבים שנעלמו מבני אז. להוחזרות ביתר שאת עם האהבה הגדולה — שהיא בעצם אהבה אבודה של איסק דינסן למקום, לאפריקה, ועם תחושת הזירות שפיעמה בה, תחושת הזירות של האמן. והיא כותבת: "תפארתם האמתית של החלומות יסודה בתחושת חירות ללא מצרים. אין זו חירותו של העריץ, הכופה את רצונו על העולם, אלא חירותו של האמן, הנטול רצון מכל וכל, החופשי מכל רצון; מקור הבאתו של החולם האמתי אינו תוכן החלום, אלא זאת, ששם בחלומו מתרחשים הדברים ללא התערבות מצדו ומחוץ לטווח שליטתו... אך כשמתקפת תחושת החירות, כשפולש יסוד הכוח לעולם... אות הוא שהחלום מידרדר ומתהפך לסיוט... בעולם היקיצה, הדבר הקרוב מכל לחלום הוא לילה בעיר גדולה, כשאין מכירים איש, או לילה באפריקה, גם שם קיימת חירות אינסופית".

יצר ההישרדות

אני מודה, דווקא סיפוריה של איסק דינסן, שבזכותם זכתה בפרסים בינלאומי — עד שארנסט המינגווי אמר, שעה שקיבל את פרס נובל לספרות, שהיא זו שהיתה ראויה לפרס — מתוקים אותי מנוכרת. אמנם קראתי עליה ביקורות הערכות נלהבות, ומיני פירושים, ואני יודעת שיש לה חוג מעריצים — נבון יותר מעריצות השבטים בשמם. אבל אני אינני נמנית עם אלה. אם כי תמיד קסמה לי דמותה של הבארונית קארן בליקסן — כפי שהיא מצטיירת בביוגראפיה המצוינת שלה: דמות של אריסטוקרטית דנית שכמו יצאה מאחד הסיפורים הגותיים שלה. בקיומה ובלבושה האקסטרווגנטיים, בהתהדרותיה. אשה שמרדה במרוע במוסכמות, חזותה לבדה, ושלטה באנשים סביבה בעריצות; חיתה לפי נטיות־לבה ומצבי־רוחה המשתנים, וכמכשפה מסתורית בראה את עצמה, כמו מודש, בדמותה של הסופרת איסק דינסן.

הדחף לכתוב תחילתו עוד בשנותיה באפריקה. הבארונית קארן בליקסן הגיעה לשם בשנת 1914, יחד עם בעלה ברור בליקסן, שהיה גם בן־דודה, והשניים רכשו חווה־לד מטע של קפה בחוות כחרי הנגונג, לא רחוק מניירובי הבירה. ואז גם: "מתוך יצר של הישרדות, היה לי צורך למקד את מרצי ביצירתה, שאלמלא כן הייתי מתמוטטת ונסחפת באבק שבילי החווה או בעשן של הערבה. התעולתי אפוא לכתוב סיפורים בשעות הערב. אגדות והמצאות שיסיעו את מוחשי בחוזי הרוקו־הרוקו, אל ארצות אחרות הזמנים אחרים".

אפשר שיהיו רבים שלא יסכימו אתי. אבל לדעתי הסיפור הנפלא הרמור ביותר שכתבה, האגדה הקסומה ביותר, היא דווקא ספר זה, המספר על חייה באפריקה עד לשנת 1931 — שעה שמטע הקפה שלה התמוטט והיה עליה לחסל את עסקיה הביתה, וכשאהובה דניס פינץ'־האטון נהרג בתאונת מטוס; והנה היא בסיומם של אותם ימים, כשאגריד בעלת חווה סמוכה וידידה באה להיפרד. הן עורכות רשימת מלאי, ושוב היא כמו יוצאת מתוך אחד מסיפוריה: "היינו לאמנו של דבר שתי נשים מיתיות, הלבושות בשחור ולבן, היינו שלמות אחת, היינו רוחות החווה פרושות כנפיהן על חיי האיכר באפריקה".

אריץ הדממה

ואכן, עד לאותם ימים מצטיירת איסק דינסן כאשה עצמאית שחייתה את חייה בין הילידים, בחווה, באומץ־לב רב ועשתה לדמות מרכזית בחייהם, ובחיי אנשים רבים אחרים סביבה. בסדרה של תמונות עוצרות־נשימה, יפות עד לבכי — תמונות שאני חשה כאילו הייתי רוצה להיאחז בהן ולא להרפות — היא מציירת את אפריקה שלה, שונה כליכך מאפריקה שאנו מכירים מספרים אחרים. "זהו הבולט בנוף", היא מספרת, "וכחיים בתוך הנוף, היה האוויר... כשאתה משקיף לאחור, על שנות מגוריך ברמות אפריקה, עולה בך ההרגשה כי חיית איזה זמן בחלל האוויר... אפריקה מכל היבשות היא שתקנה לך את הידיעה ותלמדך שאלוהים והשטן אחד הם... אחד אשר היה מעולם". ועל חייה באפריקה: "את חיי באפריקה נדמה לי אפשר לתארם על דרך ההכללה, כחייו של אדם שבא מעולם בהול וסואן לארץ דממה".

אולם מבעד לדממה השקופה והבבישית אנו מבחינים בילידים, כחיות טרף ובחיות בר רבות ומגוונות; ואיסק דינסן, למרות אהבתה הגדולה לחיות, והנישואיותיה, נמנתה עם הציידים של אפריקה ולקחה חלק במסעות־ספארי רבים ואפילו בציד אריות. כך היא כותבת: "משעה שקלטת את מקצבה של אפריקה, מסתבר לך כי אחת היא בכל מנגינותיה. מה שלמדתי מחיות הבר של אפריקה הועיל לי במגעי עם הילידים".

הילידים לדידה הם אפריקה בהתגלמותה. היתה בה כלפיהם חיבה רבה ועמוקה, משולבת בתחושה של פטרונות קולוניאליסטית (בהתאם לזמנה, שתוצאותיה תחדשת הובה, כלומר מסירות ודאגה כנה. ועדיין בעין הסופרת שלה היטיבה לבחון אותם, ולמרות רגישות הפטרונות לא חשה עליונות לגביהם. הילידים היו "דמויות קטנות בנוף רחב ידיים, ביטויים שונים לאותו רעיון, עיבודים של אותו נושא... שרויים בהרמוניה עם הנוף". שלא כמו האירופים "נעולי המגפיים הנוטפים ללא הרף לדרכם, שהתנגשו תבנפות בנוף".

איסק דינסן: ארנסט המינגווי אמר עליה שהיא ראויה לפרס נובל

סיפוריה על הילידים שעבדו בשירותה, מרביתם בני שבט הקיקויו, וכמה מוסלמים סומאלים, הם דינסן במיטבה: הללו הופכים לדמויות ספרותיות בלתי נשכחות. את בני שבט המסאי, שבטיה הגאים, היא רואה כאריסטוקרטיה ופרולטריון כאחד, "והאריסטוקרטיה האמתית והפרולטריון האמתי בעולם. אלה גם אלה יש להם הבנה לטראגדיה". נבדלים מן הבורגנים לכל סוגיהם, המתכחשים לטראגדיה ודוחים אותה". ודינסן עצמה הרי היתה אריסטוקרטית וידעה מהי טראגדיה. היא כמו מאוהבת בנשים הסומאליות: "בתוך אותו עולם נשי, מאחורי החומות והביצורים כביכול, חשתי בקיומו של אידאל נשגב — חלום אחרית הימים, כאשר הנשים הן שתשלוטנה בעולם". כאן מתגלה דינסן הפמיניסטית — אף אם לא בנוסח עכשווי. וכשהיא מוסרת את החווה ראגתה נתונה תמיד לילידים שלה, והיא כמו מקיימת את זמנה בכותבה: "אנשים שאדמתם נגזלת מהם אינם מאבדים את אדמתם בלבד, גם את עברם הם מאבדים, את שורשיהם ואת זהותם. כשאתה בא יגזול מהם את הדברים שהתרגלו לראותם, הם מצפים לראותם, כאילו ניקרת את עיניהם". ובעצם, יחסי הגומלין בין שני הגזעים באפריקה דומים בעיניה במובנים רבים ליחסים בין שני המינים, כאשר כל אחד מאמין שלאחר תלות גדולה בו; אבל למרות התלות, היא שומרת תמיד על מעין ריחוק.

אהבה ובגידה

היא מספרת גם על דמויות יוצאות־דופן של לבנים, מהם ידידיה ומהם שהתגוררו במבנים שונים בחווה והציתו את דמיונה: חלוצים הרפתקנים שנקלעו כמותה לאפריקה ונלכדו בקסמיה האינסופיים. אין היא מזכירה ולו במלה את בעלה ברור בליקסן — שנישאה לו לאחר שהיתה מאוהבת באחיו. הוא בגד בה עם נשים אחרות וגם הדביק אותה במחלת העגבת; מחלה שסבלה ממנה כל שנות חייה — והרסה כי מוחקה אותו כליל מחייה.

הגבר האחר בחייה הוא האריסטוקרט האנגלי דניס פינץ'־האטון. אין היא מספרת על פרשת היחסים שביניהם, אבל זו כמו משתמעת מאליה. דניס פינץ'־האטון אינו שייך לזמנו, אלא לתקופה ולתרבות שונה: "לא התבררה התעוררה מהם ולא שום מקום בכל העולם כולו, אלא הזמן הוא שהתעבר מהם; הם לא השתייכו לתקופתם. שום אומה לא יכולה להעמיד דמויות כאלה, אלא האנגלים, אבל הם היו דוגמה ליצור שרמנו לא יכירנו, והמקום היאה להם היה באנגליה קדומה יותר, בעולם שחלף. בדור הזה היו ללא בית, באלצו לנדוד ממקום למקום". בוגר איטון, טייס וגיבור מלחמה, לא היה לדניס בית וביתו היה החווה. אהוב על הילידים שהעריצו אותו, הוא בא ויוצא כביתה כרצונו; אנו מלווים אותם למסעות־ספארי ולציד אריות, אנו היא טסה על פני אפריקה וזוכה בחוויה המרגשת ביותר של חייה, ולו היא מספרת את סיפוריה. דניס ידע להאזין, אבל דומה שחיים במחיצתו גם אם היה

תיאטרוני ישראל

הערב יום ב' 24.2
תיאטרון הבימה
ניסים ונפלאות
בקופסות שימורים: 20.30
הבית ברחוב שינקין: 20.30
התיאטרון הקאמרי
יאקיש ופופצ'ה
קומדיה עגומה: 20.30

מכון ון ליר בירושלים

במסגרת סידרת הקונצרטים הקאמריים למנויים שנהגו מקיימים מזה כמה שנים, השנה אנו עורכים מספר קונצרטים מיוחדים בהשתתפות אמנים נודעים מחו"ל. הציבור מוזמן, הכניסה חופשית.

קונצרט ראשון — בשיתוף עם מכון גתה

קונצרט מיצירותיו של אריברט רייזמן, המלחין הגרמני בן זמננו.
התכנית: שירי צלאן — בריטון: ריצ'רד סאלטר
פסנתר: אריברט רייזמן
וריאציות לפסנתר — דוד לוין
שירי בירון — רביעיית קרויצברגר מברלין עם ריצ'רד סאלטר, בריטון

ביום שבת, 1 במרץ 1986, בשעה 8.00 בערב.

קונצרט שני, בביצוע רביעיית קרויצברגר מברלין
התכנית: סויטה לירית — אלבן ברג
רביעייה מס. 4 אופ. 25 — אלכסנדר פון צמלינסקי
רביעייה אופ. 28 (1905) — אנטון וברן

ביום ראשון, 2 במרץ 1986, בשעה 8.00 בערב

שני קונצרטים מיוחדים נוספים יתקיימו בחודש מאי, בהשתתפות זמרת הסופרן קטרין גאייר והפסנתרן אלן מרקס. פרטים יבואו.

הקונצרטים מתקיימים באודיטוריום של מכון ון ליר בירושלים, כיכר אלברט איינשטיין.

הארץ ממליץ

תל אביב

מסע עסקים של אבא (פאר) — סרטו השני של הבימאי היוגוסלבי אמיר קוסטוריצה מציג את חייה של משפחה ביוגוסלביה של 1950, מתוך גישה פוליטית, אך גם מתוך רגישות אנושית וראייה חודרת־עין של פרטים. סרט יפה בפשטותו.

הרבה ולא כלום (תכלת) — צירוף מוצלח של תסריט אינטליגנטי, בימוי מתוחכם ויפה, ומשחק מצוין של מריל סטריפ, צ'רלס דנס, סר ג'ון גילגוד, טרייסי אולמן וזמר הפופ סטינג. סיפור נוסטלגי על ריגול במלחמת העולם השניה נעשה לאבאליזה של שיגעון, בבימויו של פרד סקפיסי האוסטרלי.

עד סוף הלילה (פריז) — בני אדם אמיתיים, המתמודדים עם בעיות אמיתיות, בסרטו של איתן גרין, העוסק במשבר משפחתי. סרט יפה ברמה של יחסים בין הדמויות. פחות מוצלח ברמה של מלודרמת גנגסטרים.

הכבוד של פריצי (לימור) — קומדיה שחורה של ג'ון יוסטון ("הבז ממלטה", "המלכה האפריקאית", "האוצר של סיירה מאדרה", "האיש שרצה להיות מלך"), על איש ה"מאפיה" הסיציליאנית בברוקלין, הנאלץ לבחור בין אהבה ובין "כבוד המשפחה הסיציליאנית". ג'ק ניקולסון מצוין.

חזרה לעתיד (בן יהודה) — נער חוזר, באמצעות מכונת זמן, לעבר — משנה את ההווה שלו ואת עתידו. סרטו של רוברט זמקיס ("בעקבות האוצר הרומנטי") הוא סרט מרע בידור, המתאים לילדים ולמבוגרים כאחד. חביב מאד, וגם מעניין.

שושנת קהיר הסגולה (סינמה 2) — סרט חדש של וודי אלן, הפעם רק כבימאי ותסריטאי, המערב מציאות ודמיון, אגדה ועובדות. מעשה בדמות בסרט המתאהבת באחת הצופות, היא יוצאת מהמסך כדי לבלבל את היוצרות ולהוכיח שבקולנוע, לפחות, הכל אפשרי. עם מיה פארו — בת זוגו הנוכחית של אלן.

בודד בי (גורדון) — עימות בין המיתוסים הרומנטיים המניעים את הבריות לבין המציאות, בסרט על חיי הלילה, על אהבה ועל בדידות. הבמאי אלן רודולף, עוזר לשעבר של רוברט אלטמן, משתמש במוסיקה, בצילום והדיאלוגים כדי ליצור אווירה מלנכולית ולהתייחס למסורת הקולנועית של העבר.

הספינה שטה (אורלי) — גלריה של דמויות יוצאות דופן, בסרטו של פליני, העוסק במסע שייט שנועד ללוות למנוחתה האחרונה את זמרת האופרה הגדולה של הדור. החיים מוצגים כאן כפסיפס צבעוני שיש בו רגעים מאגיים.

ירושלים

מסע עסקים של אבא (בנייני האומה) — ראה פאר ת"א.

חיפה

הכבוד של פריצי (היובל, קריות) — ראה לימור ת"א.

מכתבים למערכת הארץ

אביטל שצ'רנסקי — לא "שתלטנית"

מה שהועיק אותי במאמרו של יואל מרקוס, "הכיפה של אנטול והמרפק של שרון" ("הארץ" 14.2), היו בעיקר המלים והתיאור הבוטים על אביטל שצ'רנסקי. נראה שהשנאה של מרקוס לשומרי המצוות למיניהם ולמפלגות מסוימות, גרמה שעירבב שנאה זו בחיי הפרט של הזוג, שהיו בלי כל ספק נרעשים ונרגשים. "המבין" היה שהמצלמה כוונה אל אביטל ברגעים שהפרטיות המוחלטת היתה יפה להם. בטוחתני שאביטל מוכנה לוותר על המעמד הציבורי של הפגישה, אלא שלא יכולה להרשות זאת לעצמה, מתוך נסיבות שלא היתה אחראית להן, ולמען אותם אנשים שנשארו שם ושיש להמשיך ולהיאבק למען שחרורם. האם שאל מרקוס את עצמו כמה סבל גרם לה מעמד זה, במקום להיות עם רעה לחיים לבד?

רות צים
תל אביב

*

יואל מרקוס לועג ל"שתלטנותה" של אביטל שצ'רנסקי, שנתנה את השם נתן לבעלה אנטולי. ולא היא: את השם "נתן" אימץ שצ'רנסקי זה מכבר. בצילום, שהתפרסם לפני שנים רבות בעיתונות, של קטע ממכתב של אנטולי לאביטל, חתם אנטולי בעברית את השם נתן שרון.

מרים קירזון
ירושלים

*

בספרה "הביתה" כותבת אביטל שצ'רנסקי, שכבר בשנת 1973, כאשר הכירה לראשונה את בעלה לעתיד, הוא אמר: "בעצם קוראים לי נתן. כך יקראו לי בישראל" (עמ' 12), על הזכות להגיע לארץ ולהיקרא בשמו העברי נאבק נתן שצ'רנסקי קשות וארוכות.

הפריעה ליואל מרקוס נוכחות הקהל הדתי הרב שבא לברך את שצ'רנסקי בלבד. מדוע לא שאל מרקוס את עצמו היכן הציבור הרחב שיכול היה באותה מידה להגיע להביע את אהדתו, ועל ידי כך לאזן את התמונה?

מלה תבורי
תל אביב

*

איך מסוגל יואל מרקוס לראות באביטל, ברמות זו של אישה צנועה, ומסורה על־טבעית, את הפרצוף המכוער של "עסקנית שתלטנית", המנסה לגנוב לעצמה את הזיקור והכבוד? נדמה לי שמרקוס המתנהג מרוב שנאתו לאמונותיה ודעותיה של שצ'רנסקי.

ה"פאנאטים הדתיים" לא "השתלטו" על העצרת בנמל התעופה. עד כמה שידוע לי, לא הוגבלה הכניסה שם ללובשי כיפות. אלה שהופיעו היו האנשים המעטים שהגיעו מדי־שנה ושנה להפגנות שנערכו למען שחרורו של נתן. בשבילם קבלת־הפנים לא היתה "שואו גדול", שמסקרים כבידור־מזרחן.

יחזקאל אבים
ירושלים

חזונו היהיר של אליקים העצני

קראתי את כתבתו של נדב שרגאי על ספרו החדש של אליקים העצני, "הלם־הנסיגה בארץ־ישראל" ("הארץ" 18.2). קראתי אותה בדאגה, אם כי לא בהפתעה. אין זו הפעם הראשונה שהעצני מעלה בפומבי את הסיוט של פילוג העם לשני מחנות יריבים העלולים להגיע עד למלחמת־אחים ביניהם.

אליקים העצני הקרובים להשקפתו כ"גוש־אמונים" ובחלקים אחרים בימין הקיצוני־הקנאי, אינם רק רובלים בתפיסתם הרעיונית המסוימת ופועלים על פיה בשטח (וזוהי זכותם הדמוקרטית המלאה), אלא שבחירותם הם מסמיכים את עצמם לשפוט ציונותו של מי אמתית, כנה ומציאותית יותר.

העצני מתפלל, כי התנגדותם של "יהודים במדינת־ישראל" שבתוך תחומי הקו הירוק לנסיגה" מן השטחים בעקבות החלטות המוסדות הדמוקרטיים המוסמכים של מדינת ישראל לא תהיה אלימה ולא תפקרנו מלחמת אחים. קשה להניח, כי הוא אמנם מאמין כי התמודדותם האלימה, אם חלילה נגיע לכך, של כמה עשרות־אלפי מתנחלים ותומכים בשומרון וביהודה, לא תיתקל בהתנגדותו התקיפה של הרוב האחראי הגדול בארץ ובעם. וכי למה מצפה העצני? שגרשה לכמה אלפים להפיל את כולנו לתהום, שספק אם נצא מתוכה אי־פעם, בלי אפילו להיאבק בתוקף למען מניעת אסון לאומי כזה?

יהודה בן־משה
ירושלים

לצמצם את הכותנה ולשמור על המים

ב"הארץ" מן ה־18.2, הופיעו שתי ידיעות, נפרדות לכאורה, מתוך מסיבת העיתונאים של סגן שר החקלאות. בראשונה נאמר שעתידים לאשר למגדלי הכותנה סיוע בסך 40 מיליוני דולרים. בשניה נאמר, שמשרד החקלאות הממונה על המים ממליץ להפחית את מחירם ב־10 אחוזים. היות והחלק נכבד מכמויות המים משמש לגידול כותנה, פירוש הדבר סיבסוד נוסף לכותנה.

מים הם מתנה ונדיר מעבר לסיבסוד במחיר. נציב המים מתריע זה שנים על גירעון הולך וגדל במי התהום ועל סכנה מוחשית של הרס האקוויפרים ברצועת החוף. אולם, נראה שהאינטרס הרגעי של החקלאים נחשב יותר בעיני ועדת המים בכנסת — המורכבת רובה ככולה מנציגי חקלאים.

וכל זה למה? לשם קיום גידול הגורם הפסדים למשק המדינה. האם אין זה עדיף לצמצם מאוד את גידול הכותנה ולשמור על המים? דבר זה מחייב להוציא את השליטה במשק המים מידי האינטרסנטים, כפי שדורש הח"כ לשעבר יוסף תמיר, ולהפקידם בידי גוף הוקלדנטי־ממלכתי של מומחים.

פרופ' עזרה זהר
ירושלים

עיריית תל־אביב יפו
עתון הארץ
תיאטרון הבימה

מוספשבת

מקיימים
בשבת 1.3.86 ב—11:00
מ פ ג ש

- שר המדע והפתוח גדעון פת — על הממשלה, הקואליציה, הכלכלה והמפלגה הליברלית.
- נציב מס הכנסה יאיר הורביץ
- רפי גינת — "בלבוטק" ומה שמאחוריו
- ספי ריבלין
- שחקני תיאטרון "הבימה" בקטעים מההצגה "הבית ברחוב שינקין"
- מיכאל גרטי — כתב "הארץ" לענייני תחבורה
- תיאודור ביקל
- שלמה ניצן

מנחה: מיכאל הנדלזלץ.

הארוע באדיבות:
קונטרול דאטה (ישראל) בע"מ

כרטיסים בקופת "הבימה" בימים א'—ו'.
אין מכירת כרטיסים במקום בשבת.

דמי כניסה: 4 ש"ח.

50% הנחה
למנויי "הארץ" ו"הבימה" ולבעלי תעודת תושב ותעודת קשיש של ת"א

هكذا من الأصل